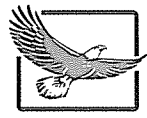
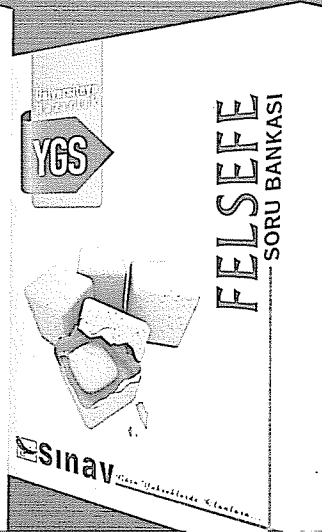
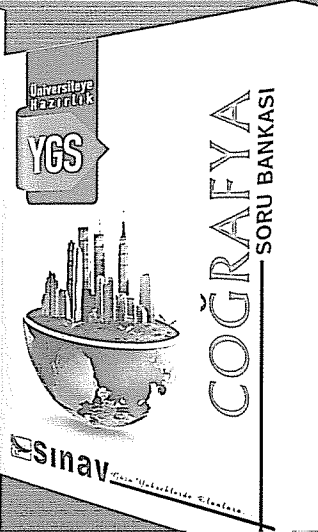
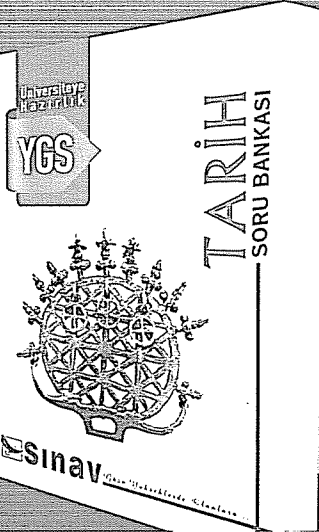
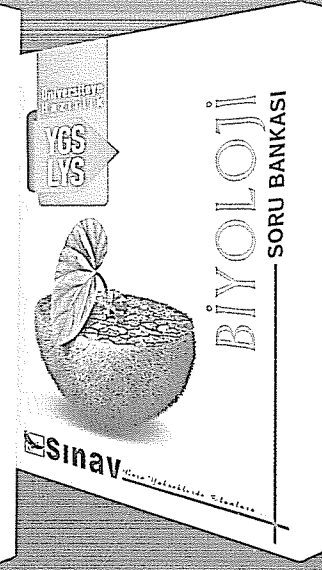
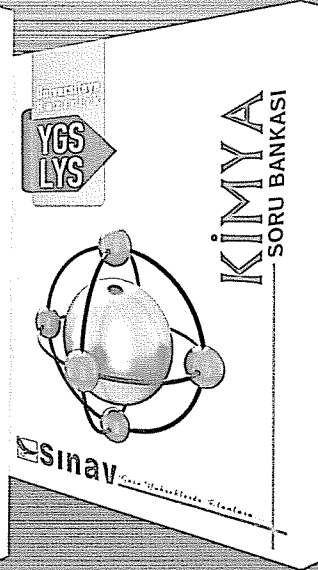
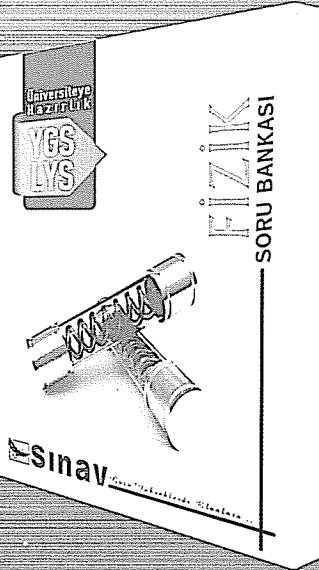
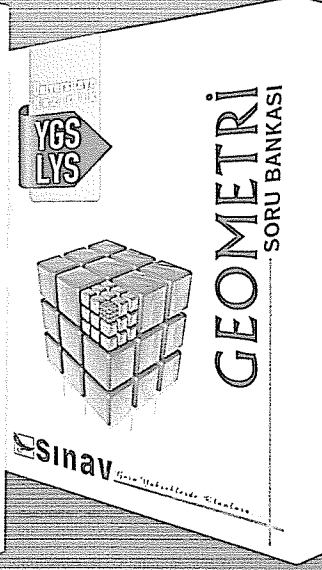
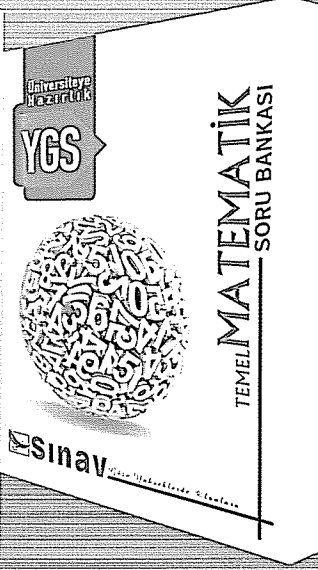
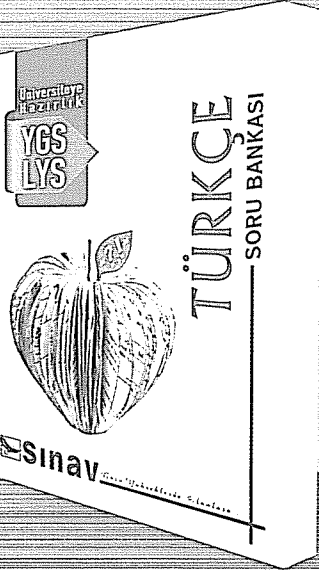

YGS ye Tam Hazırlık

Sinav

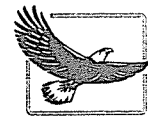
Üniversiteye
Hazırlık

YGS
SOSYAL

30x40 DENEME

KAZANDIRAN TEKRAR

Sinav
Genel Müdürlük

Alınleri Bul. Uzuncağı Cad. 1249. Sok. No:5 Ostim / ANKARA
Tel: (0.312) 385 40 03 (Pbx) Faks: (0.312) 385 50 03 www.sinav.com.tr

İÇİNDEKİLER

DENEME 1	5
DENEME 2	13
DENEME 3	21
DENEME 4	29
DENEME 5	37
DENEME 6	45
DENEME 7	53
DENEME 8	61
DENEME 9	69
DENEME 10	77
DENEME 11	85
DENEME 12	93
DENEME 13	101
DENEME 14	109
DENEME 15	117
DENEME 16	125
DENEME 17	133
DENEME 18	141
DENEME 19	149
DENEME 20	157
DENEME 21	165
DENEME 22	173
DENEME 23	181
DENEME 24	189
DENEME 25	197
DENEME 26	205
DENEME 27	213
DENEME 28	221
DENEME 29	229
DENEME 30	237
DOĞRU SEÇENEKLER	245

Bütün Ümidim Gençliktedir
H. Atatürk

Bu kitap; Sınav Dergisi yazar kadrosu tarafından
yayıma hazırlanmıştır.
Tüm yayın hakları Sınav Dergisine aittir.

1. Friglerde yaşam tarzı tarıma dayalı olduğundan tarımla ilgili suçlar en büyük suç kabul edilir, saban kırana ve öküz öldürene ölüm cezası verildi.

Bu bilgiye göre, Friglerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Yerleşik bir kültür yaşadıkları
- B) Üretimde sürekliliği amaçladıkları
- C) İktisadi etkinliklerini kanunlarla korudukları
- D) Tarihin ilk yazılı kanunlarını yaptıkları
- E) Yalnızca tüketen bir toplum olmadıkları

2. Orta Asya'nın coğrafi koşullarının, Türklerin sosyal ve ekonomik yaşamı üzerindeki etkileri ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Yaylak ve kışlak hayatının sürdürülmesi
- B) Hayvancılığın temel geçim kaynağı olması
- C) Tahta çıkışta kut anlayışının etkili olması
- D) Çadır kültürünün gelişmesi
- E) Kimi Türk topluluklarının tekerlekli arabalarda yaşaması

3. İslam devletlerinde halk (tebaa), hükümdarların koruması gereken kutsal bir emanet olarak görüldü.

Buna göre, İslam Devleti'nde yaşanan;

- I. Hz. Ömer'in adalet ilkesine bağlılıktan taviz vermemesi,
- II. Emevilerin Arap olmayan Müslümanları mevali sayması,
- III. Abbasilerin ümmetçi politika izlemesi

durumlarından hangilerinin yukarıdaki bilgiye uygun olduğu söylenemez?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

4. Büyük Selçuklulardaki atabeylik ile Osmanlı Devleti'ndeki lalalık uygulamalarının;

- I. feodal yapılanmalara zemin hazırlamak,
- II. deneyimli devlet adamlarının bilgi birikimlerinden yararlanmak,
- III. şehzadelerin yönetim deneyimi kazanmasını sağlamak

amaçlarından hangilerine yönelik olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

5. Coğrafi Keşiflerin ardından İpek ve Baharat yollarının eski canlılığını yitirmesi, deniz ticaretinin Atlas Okyanusu limanlarına kaymasının;

- I. İslam ve Türk dünyasının ekonomik sıkıntılar yaşaması,
- II. ham madde ve pazar bulma rekabetinin azalması,
- III. Akdeniz limanlarının öneminin artması

sonuçlarından hangilerine neden olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

6. Osmanlı Devleti, Anadolu'da yaşayan ancak aralarında düşmanlık ve anlaşmazlık bulunan ailelerin bir kısmını Rumeli'ye göç ettirmiştir.

Osmanlı Devleti'ndeki bu uygulama ile ilgili,

- I. İskân politikası izlenmiştir.
- II. İç barışı sağlamaya yönelik önlemler alınmıştır.
- III. Mezhep çalışmaları sonlandırılmıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabılır?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

7. I. Çiftbozan vergisi uygulaması
II. Esnaf loncalarının kurulması
III. Pençik kanununun oluşturulması

Yukarıdaki gelişmelerden hangilerinin Osmanlı Devleti'nde tarımsal alandaki üretimin aksamasını önlemeye yönelik gelişmeler olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

8. Osmanlı Devleti'nde yürütme yetkisine sahip olan seyfiye sınıfı, divandaki veziriazamdan taşradaki sipahilere kadar, bütün askerî nitelikli görevleri kapsardı.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi seyfiye sınıfı üyelerinin görevlerinden biri değildir?

- A) Savaşlara katılmak
B) Vergileri toplamak
C) Miras davalarına bakmak
D) Eyaletleri idare etmek
E) Yeniçerileri kumanda etmek

9. Osmanlı Devleti'nin, XIX. yüzyılda Balkanlardaki topraklarını elinde tutabilmek için;

- I. toplumsal eşitliği sağlama,
II. Panslavizm propagandası yapma,
III. halkı yönetime katma

politikalarından hangilerini izlediği söylenemez?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

10. I. Dünya Savaşı'nın ardından toplanan Paris Barış Konferansı'nda Batı Anadolu'nun Yunanlılar tarafından işgal edilmesi kararının alınması;

- I. İtalya'nın İngiltere'ye tepki göstermesi,
II. Osmanlı Devleti'nin konferanstan çekilmesi,
III. Yunanistan'ın Doğu Trakya'dan on beş gün içinde boşaltma kararı alması

durumlarından hangilerine neden olmuştur?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

11. Osmanlı İmparatorluğu içinde yaşayan bütün toplulukları Osmanlılık düşüncesi etrafında birleştirebilmek için XIX. yüzyılda;

- I. Mebusan Meclisi'nde azınlık temsilcilerine yer vermek,
II. İstanbul'daki Rum Patrikhanesi'ne özerklik tanımak,
III. anayasalı devlet düzenine geçmek

çalışmalarından hangilerinin yapıldığı söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

12. Mustafa Kemal, Erzurum Kongresi'nin başkanlığına seçildikten sonra yaptığı konuşmada "memleketin geleceğini ele alan bir millî iradenin ancak Anadolu'dan çıkabileceğini ve yine gücünü halktan alacak bir hükümetin kurulması" görüşüne yer vermiştir.

Buna göre, kongrede alınan;

- I. Millî iradeyi egemen kılmak esastır.
II. Geçici bir hükümet (Temsil Heyeti) kurulacaktır.
III. Azınlıklara sosyal dengeyi bozacak ayrıcalıklar verilemez.

kararlarından hangilerinin Mustafa Kemal'in yuvarıda ifade ettiği görüşler doğrultusunda alındığı söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

13. Teşkilatıesasiye Kanunu'nda "Yasama ve yürütme gücü milletin tek ve gerçek temsilcisi olan TBMM'de toplanır." maddesi yer almıştır.

Bu bilgiye göre, Teşkilatıesasiye ile ilgili;

- I. Meclis hükümeti sisteminin getirildiği,
II. kuvvetler birliği ilkesinin benimsendiği,
III. iki meclisli parlamenter sisteme geçildiği

yorumlarından hangileri yapılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

14. Türkiye Cumhuriyeti'nin ilk yıllarında;

- I. Medeni Kanunu'nun kabul edilmesi,
II. yabancı okulların Millî Eğitim Bakanlığına bağlanması,
III. metrik sisteme geçilmesi

inkılaplarından hangilerinin ikiliklere son vermek amacıyla yönelik olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

15. Atatürk'ün "... Bizde ruhbanlık yoktur. Hepimiz eşitiz ve dinimizin hükümlerini öğrenmeye mecburuz. Her kişi dinini, din işlerini, imanını öğrenmek için bir yere muhtaçtır, orası da okuldur." sözleri, aşağıdakilerden hangisini gündeme getirmiştir?

- A) Lakap ve unvanların yasaklanmasını
B) Türk Tarih Kurumunun kurulmasını
C) Türk Dil Kurumunun açılmasını
D) Halifelik kaldırılmasını
E) Medreselerin kapatılmasını

16. "Bizim güzel, ahenkli, zengin dilimiz, yeni Türk harfleriyle kendini gösterecektir. ... Bütün millete, köylüye, çobana, hamala öğretiniz. Bunu vatanperverlik, milletseverlik biliniz..."

Aşağıdakilerden hangisinin Atatürk'ün koyduğu bu hedefi gerçekleştirmek amacıyla yapılan çalışmalardan biri olduğu söylenebilir?

- A) Millet mekteplerinin açılması
B) Üniversite reformunun yapılması
C) Yabancı okullar üzerinde denetim kurulması
D) Güzel Sanatlar Akademisinin açılması
E) Türk Tarih Kurumunun kurulması

17. Lozan Konferansı'nda kurulan Boğazlar Komisyonu'nun görev ve yetkileri, Montrö Boğazlar Sözleşmesi ile Türkiye'ye verilmiştir.

Bu durum, Türkiye için;

- I. Milletler Cemiyeti üyeliğine davet edilmesi,
II. Boğazlar üzerindeki konumunun güçlenmesi,
III. milletlerarası güç dengesinde öneminin artması

sonuçlarından hangilerine ortam hazırlamıştır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) II ve III E) I, II ve III

18. Fiziki haritalarda yükseltiye bağlı olarak renklendirme yapılır.

Buna göre, aşağıdaki alanların hangisinde daha az renk tonu kullanılarak renklendirme yapılır?

- A) Doğu Karadeniz B) Hakkâri
C) Ergene D) Batı Karadeniz
E) Antalya çevresi

19. 21 Haziran'da K merkezinde gündüz süresi 18 saat, L merkezinde ise 10 saattir.

Buna göre, K ve L merkezleri için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

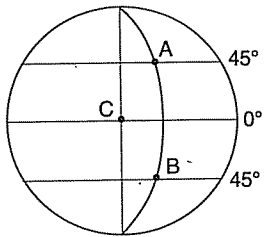
- A) K merkezi, Kuzey Yarım Küre'de yer alır.
- B) L merkezinde ocak ayında yaz mevsimi yaşanır.
- C) K merkezi, yıl içinde güneş ışınlarını en büyük açıyla 21 Haziran'da alır.
- D) L merkezine gelen ışınlar 21 Aralık'ta atmosferde en kısa yolu kateder.
- E) K merkezi, L merkezine göre Ekvator'a daha yakındır.

20. Aşağıda üç öğrencinin Dünya üzerinde belirlenmiş üç nokta ile ilgili yorumları verilmiştir.

Ayşe: 21 Haziran'da A ve B noktalarında yerel saat değişmez. Ancak Güneş'in doğuş anı değişir.

Murat: A, C ve B noktalarının çizgisel hızı aynıdır. Çünkü Dünya kendi eksenini etrafında 24 saatte dönmektedir.

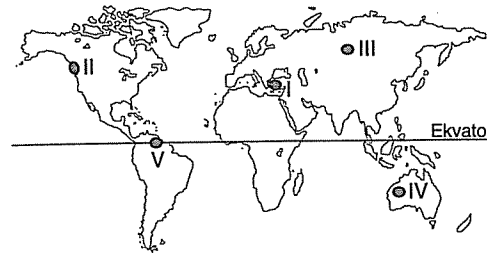
Fırat: A ve B noktalarında ekinoks tarihlerinde cismin boyu, cismin gölgesi ile eşit olur.

Bu bilgilere göre, öğrencilerden hangilerinin küre üzerindeki nokta için yaptıkları yorumlar doğrudur?

- A) Ayşe ve Fırat
- B) Yalnız Ayşe
- C) Ayşe ve Murat
- D) Murat ve Fırat
- E) Yalnız Murat

21. Aşağıdaki haritada numaralarla gösterilmiş beş bölge ve bu bölgelerden dördüne ait iklim özellikleri verilmiştir.

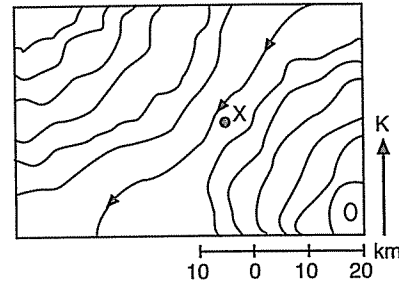

- Yazları sıcak ve kurak, kışları ılık ve yağışlı geçen iklim türüdür. Yağış rejimi düzensizdir. Doğal bitki örtüsü makidir.
- Her mevsim yağışlıdır. Yıllık ortalama sıcaklık 13°-15° C'dir. Doğal bitki örtüsü karışık ormandır.
- Kışları soğuk ve karlı geçer, yazlar ise genellikle kısa, sıcak ve yağışlıdır. Yaz ve kış arasındaki sıcaklık farkı çok fazladır.
- Her zaman sıcak ve kuraktır. Bitki örtüsü kurakçıl bitkiler ve kaktüslerdir.

Buna göre, yukarıda numaralanmış bölgelerden hangisinin iklim özelliği verilmemiştir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

22.

Yer şekillerinin rüzgârın yönü üzerindeki etkisi göz önüne alındığında, yukarıdaki izohips haritasındaki x merkezinin rüzgâr frekans gücü aşağıdakilerden hangisi olabilir?

- A)
- B)
- C)
- D)
- E)

23. Karadeniz Bölgesi'ndeki aktif nüfusun büyük bir bölümünün tarım alanında çalışması öncelikle aşağıdakilerden hangisinin sonucudur?

- A) Sanayi kuruluşlarının yetersiz olması
- B) Arazinin engebeli bir yapıya sahip olması ve iklim koşulları
- C) Ulaşımın doğu ve batı yönünde daha çok gelişmiş olması
- D) Tarım alanlarının yeterli ve geniş olması
- E) Karadeniz'de yaşayanların daha çok tarımla uğraşmak istemeleri

25. Öğretmen derste öğrencilere gazeteden şu haberleri okur.

- "Karadeniz Bölgesi'nde heyelan sonucu 10 ev toprak altında kaldı. Acil yardım ekipleri ve Kızılay bölgeye yardım gönderdi. Can kaybından endişe ediliyor."
- "Dün, Ankara'nın Baraj Mahallesi'nde aşırı yağışlar sele neden oldu. Onlarca ev sular altında kaldı."

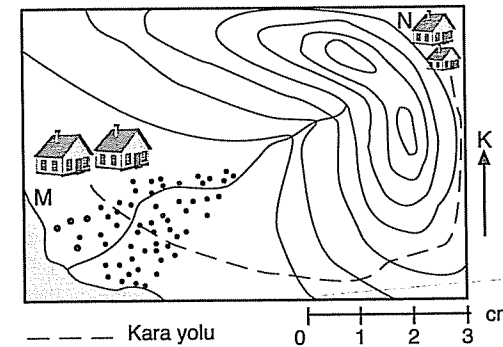
Öğretmen: Bu tür felaketlerin yaşanmaması için ne yapılabilir?

Öğrenciler:

Öğrenciler, aşağıdakilerden hangisini söylerse öğretmenin sorusuna doğru cevap vermiş olur?

- A) Dereler setlerle kapatılmalı
- B) Yerleşim merkezleri tehlikeli bölgelerden kaldırılmalı
- C) Evlerin yerden yüksekliği artırılmalı
- D) Ağaçlandırma yapılmalı
- E) Yerleşim merkezlerinin etrafı setlerle çevrilmeli

24. Aşağıdaki izohips haritasında iki yerleşim merkezi gösterilmiştir.

Bu yerleşim merkezleri arasındaki kara yolunun kısaltılması için aşağıdakilerden hangisinin yapılması gerekir?

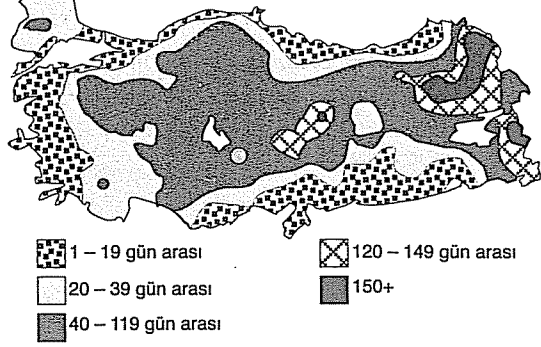
- A) Yol, bölgenin kuzeyine alınmalı
- B) İki merkez arasında tünel açılmalı
- C) Yol, akarsu vadisi boyunca yapılmalı
- D) Deniz ulaşımı tercih edilmeli
- E) Yamaç boyunca yol viyadüklerle uzatılmalı

26. Kişi başına düşen millî gelir ülkelerin gelişmişlik düzeyini belirleyen önemli göstergelerden biridir.

Aşağıdakilerden hangisi millî gelirin artmasını sağlayan en önemli faaliyetlerden biridir?

- A) İthalatın artırılması
- B) Ham madde talebinin azaltılması
- C) Üretim ve ihracatın artırılması
- D) Sağlık hizmetlerinin geliştirilmesi
- E) Tarımsal üretimin artırılması

27.

Yukarıdaki haritada ülkemizde don olayının en çok ve en az görüldüğü yerler gösterilmiştir.

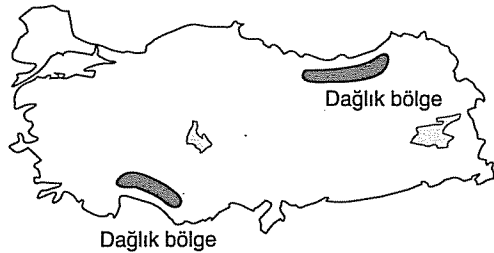
Buna göre don olayının bölgelere göre farklılık göstermesinde;

- I. yükselti,
- II. karasallık,
- III. enlem

etmenlerinden hangileri etkili değildir?

- A) Yalnız II
- B) Yalnız III
- C) I ve II
- D) I ve III
- E) II ve III

28. Aşağıdaki haritada iki bölge verilmiştir.

Haritada gösterilen bu bölgelerin genel özellikleri göz önüne alındığında, aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Rüzgâr aşındırma şekilleri yaygındır.
- B) Her iki bölgede de çığ olayları görülür.
- C) Her iki bölgede de heyelan görülme olasılığı yüksektir.
- D) Her iki yerde de dağlar, nemli hava kütlelerinin iç kesimlere sokulmasına izin vermez.
- E) Her iki yerde de sıcaklıklar oldukça yüksektir.

29. Türkiye’de platolar geniş alan kaplar. Bunların çoğunun eski peneplenlerin yükselmesiyle oluştuğu görülmür.

Bu oluşumun nedeni, aşağıdakilerden hangisi olabilir?

- A) Volkanizmanın çeşitli birikmeler yaparak yüksek düzlükler oluşturması
- B) Yer altı sularının araziye eriterek aşındırması
- C) Akarsuların aşındırması
- D) Levhaların birbirlerine doğru hareket etmeleri sonucu arazinin yükselmesi
- E) Rüzgârların bitki örtüsünden yoksun yüksek yerleri aşındırması

30. Yerli toprakları oluşturan en önemli unsurlar iklim, bitki örtüsü, arazinin eğimi ve ana kayadır. Yerli topraklar, bulundukları bölgenin iklimine göre oluşur.

Aşağıdaki alanların hangisinde yerli toprak oluşma olasılığı en azdır?

- A) Peneplen
- B) Plato
- C) Karstik arazi
- D) Orman
- E) Delta ovaları

31. Kuraklık, küresel ısınmayla birlikte son derece etkili olan bir doğal afettir.

Aşağıdakilerden hangisi kuraklığın etkilerinden biri değildir?

- A) Nadas uygulamalarının azalması
- B) Canlı türlerinin azalması
- C) Yer altı su seviyesinin düşmesi
- D) Akarsuların, göllerin kuruması
- E) Tarımsal ürünlerde verimin azalması

32. I. Toplumun gelişim yasaları nelerdir?

- II. Hakikat nedir?
- III. İnsan davranışlarının kökeni nedir?
- IV. Evren sonlu mu, sonsuz mudur?
- V. İdeal devlet düzeni var mıdır?

Yukarıdakilerden hangileri felsefenin ele aldığı sorulardan biri değildir?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) I, II ve III
- E) IV ve V

34. Hiçbir millet tek başına bilime sahip çıkamaz. Bilim tarihi bize bilgi birikiminin çeşitli din, dil, tarih ve kültüre sahip toplumların ortak çabalarının bir ürünü olduğunu göstermektedir. Ayrıca hangi kültüre, dine ve inanca bağlı olursa olsun bilimin gelişmesine ortam hazırlayan her toplumun bilime katkı sağladığı görülmüştür.

Bu parçada bilimsel bilginin aşağıdaki özelliklerinden hangisi vurgulanmaktadır?

- A) Nesnellik
- B) Kesinlik
- C) Tutarlılık
- D) Evrensellik
- E) Rasyonellik

33. Zihin kendi üzerine dönerek sahip olduğu bilgiler üzerinde düşünür. Gerek empirik hayatın kendisi, gerek herhangi bir sanatın icrası veya bilimler bize bir dizi bilgiler verir. Felsefe esas itibarıyla işte bu bilgiler üzerinde düşünme, onların temelini ve değerini sorgulama faaliyetidir.

Bu parçada felsefenin hangi özelliği vurgulanmaktadır?

- A) Düşünce üzerine düşünme
- B) Varlığa bütüncül yaklaşma
- C) Olması gerekeni ele alma
- D) Akıl ve mantık ilkelerine dayanma
- E) İnsanın bilme çabasından kaynaklanma

35. Aynalarla dolu bir alışveriş merkezinde dolaşırken karşımdan bana doğru gelen bayanın kim olduğuna dikkat kesilince fark ettim ki o çok güzel bayan bendim. Dünyayı kendi algılama şeklimize ve zihnimizin yapısına göre algılar ve yorumlarız.

Bu parçada aşağıdaki yargılardan hangisi savunulmaktadır?

- A) İnsan, evreni duyu organları yoluyla algılar.
- B) Bilgi elde etmede yalnızca çevre koşulları etkilidir.
- C) Nesneler, oldukları gibi algılanır.
- D) Doğru bilgi edinmeyi fiziksel koşullar engeller.
- E) Nesneleri olduğu gibi değil, kendimize göre biliriz.

36. Herakleitos'a göre, hiçbir şey kendiyle özdeş kalmaz. Her şey değişir ve gelip geçer. Farklı varlıklar ve biçimler birbiri ardınca ortaya çıkar ve kaybolur. Yaşamdan ölüm, ölümden yaşam doğar. Tıpkı iyinin kötü, başlangıcın bitiş, yaşlılığın gençlik olduğu gibi; her şey bu hareket içinde kendi zıddına dönüşür ve yok olur.

Herakleitos'un bu parçadaki görüşlerine dayanarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Her şey değişim ve akış içindedir.
- B) Evren hiç durmayan, kesilmeyen bir oluş içindedir.
- C) Evrendeki değişme, karşıtların savaşı ve çatışması olarak görünür.
- D) Her şey kendi zıddına dönüşerek yok olur.
- E) Her varlık bir cisimdir ve cisimdeki her olay bir harekettir.

37. Bir gök taşının önümüzdeki hafta Dünya'ya çarpacağı bilim insanları tarafından bildirilmiş ve yetkililer bu tehlikeye karşı önlem almışlardır.

Bu durum, aşağıdaki kavramlardan hangisine örnektir?

- A) Ön deyi
- B) Kuram
- C) Yasa
- D) Paradigma
- E) Deney

38. "Bir insanın durumu kötü ise, ötekilerin buna yardım etmesi her zaman olasıdır. Ancak herkesin durumu kötü ise, kimse kimseye yardım edemez olur. O hâlde felaketin genel olması daha kötüdür. Fakat özel olursa, buna çözüm bulmak için her zaman olanak vardır."

Demokritos, bu sözle aşağıdakilerden hangisini vurgulamak istemektedir?

- A) Genel çıkarlar özel çıkarlardan önce gelmelidir.
- B) İnsan acıdan kaçmalıdır.
- C) Sorunsuz birey sorunsuz toplum için gereklidir.
- D) Kişi sorunlarını aklıyla çözebilir.
- E) İnsan, bencil bir varlıktır.

39. "Doğal durumda insan mutluydu, ancak toplumsal yaşam ve özel mülkiyetle mutluluk bozuldu. Mutlu olmak için toplumsal sözleşme ile devletin yeniden düzenlenmesi gereklidir."

J. J. Rousseau, bu sözleriyle devletin yeniden düzenlenmesi gerekliliğini, aşağıdakilerden hangisine bağlamıştır?

- A) Kaos ortamının ortaya çıkmasına
- B) Özel mülkiyetle mutluluğun bozulmasına
- C) Devletin güçlü bir kurum olmasına
- D) Yeni bir toplumsal düzene ihtiyaç duyulmasına
- E) Devletle insan doğası arasındaki uyumlu ilişkiye

40. Sanatçı, toplumun aynasıdır. O, toplumun genelinin yapmak isteyip de yapamadığı veya ifade edemediği şeyleri yapar ve topluma mal eder. Sanatçılar toplumun gelişmesine ve olgunlaşmasına katkı sağlarlar.

Bu parçada, aşağıdaki yargılardan hangisi desteklenmektedir?

- A) Sanat eseri, sanatçının ruhunun dışı vurumudur.
- B) Sanatçı, eserinde kimsenin anlamadığı güzelliği yansıtır.
- C) Sanat, toplum için olmalıdır.
- D) Sanat, seçkin kişileri ilgilendiren bir uğraştır.
- E) Sanat, felsefeye güzellik kavramını katar.

1. Tanrı - kral anlayışının egemen olduğu eski Mısır uygarlığında firavunların her sözünün kanun olarak kabul edilmesi yazılı hukuk kurallarının gelişimini engellemiştir.

Bu bilgiye göre, Mısır uygarlığı ile ilgili;

- I. Firavunlar güçlü bir otoriteye sahiptir.
- II. Tek tanrı anlayışı gelişmiştir.
- III. Teokratik yönetim biçimi uygulanmıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılamaz?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve III
- E) II ve III

2. Aşağıdakilerden hangisi, İlk Çağ toplumlarının yaşam tarzında coğrafi özelliklerin belirleyici olduğuna kanıt gösterilemez?

- A) Orta Asya Türklerinde hayvancılığın temel geçim kaynağı olması
- B) Mısır'da yerleşim yerlerinin Nil çevresinde yoğunlaşması
- C) Yunanlıların deniz kolonizliğine yönelmesi
- D) Sümerlerin astronomiyle uğraşması
- E) Friglerin tarımı koruyan yasalar hazırlaması

3. Abbasiler Döneminde;

- I. Emevilere karşı bir politika izlenmesi,
- II. Antik eserlerin Arapçaya tercüme edilmesi,
- III. Türkler için Bağdat yakınlarında Samarra şehrinin kurulması

durumlarından hangileri, İslam kültürünün farklı kültürlerden etkilenmesine ortam hazırlamıştır?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

4. Gazneli Hükümdarı Sultan Mahmut, Hindistan'a yapmış olduğu on yedi sefer sonunda Kuzey Hindistan'ı ele geçirmiş, bu bölgede Müslümanlığın yayılmasını sağlamıştır.

Bu bilgiye göre;

- I. Türklerin egemenlik alanı genişlemiştir.
- II. Hindistan'ın genelinde siyasi birlik sağlanmıştır.
- III. Gazneliler çok uluslu bir devlet hâline gelmiştir.

yargılarından hangilerine varılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve III
- E) II ve III

5. Anadolu'ya yapılan akınlar sırasında Van Gölü ve çevresine ulaşan Çağrı Bey geri döndüğünde Selçuklu Hükümdarı Tuğrul Bey'e: "Öyle bir yurt keşfettim ki iklimi Horasan kadar güzel, ürünleri Hindistan kadar bol ve çeşitli." demiştir.

Bu bilgiye göre, aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) Anadolu'nun Türk hâkimiyeti altına girdiğine
- B) Yapılan akınların keşif amaçlı olduğuna
- C) Anadolu'nun verimli topraklara sahip olduğuna
- D) Türklerin yeni bir yurt arayışı içinde olduklarına
- E) Tuğrul Bey'in gelişmeleri yakından takip ettiğine

6. Osmanlı Devleti'nde;

- I. vergi sisteminde düzenlemeler yapılması,
- II. şer'i hukuk kurallarının uygulanması,
- III. kültür çeşitliliğinin artması

gelişmelerinden hangilerinin egemenlik alanının genişlemesi sonucunda ortaya çıktığı söylenemez?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

7. Geleneksel Türk veraset sistemi olan "Ülke, hanedanın ortak malıdır." anlayışı, I. Murat döneminde "Ülke padişah ve oğullarının malıdır." şeklinde değiştirilmiştir.

Bu bilgiye göre, Osmanlı veraset sistemiyle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Hükümdar adaylarının sayısı azalmıştır.
B) Merkezî devlet anlayışı güçlenmiştir.
C) Hanedanın bazı üyelerine taht yolu kapanmıştır.
D) Devlet, Yükselme Dönemine girmiştir.
E) Padişah ailesinin yönetimdeki etkinliği artmıştır.

8. • Müslüman ve Hristiyan bütün halkın ırz, namus, can ve mal güvenliği devletin güvencesi altında olacaktır.

- Askerlik herkes için vatan görevi sayılacaktır.

Tanzimat Fermanı'nda yer alan bu hükümlerle ilgili Osmanlı Devleti'yle ilgili;

- I. İnsanların temel hakları güvence altına alınmıştır.
- II. Ülke bütünlüğünün korunması amaçlanmıştır.
- III. Osmanlılık anlayışı benimsenmiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

9. Mustafa Kemal, Nutuk adlı eserinde İstanbul'dan Samsun'a hareket ettiği günlerde ülkenin içine düştüğü durumdan kurtulabilmesi için ileri sürülen kurtuluş çarelerinin bir bölümünü;

- İngiltere mandasını isteyenler,
 - Amerikan mandasından yana olanlar
- olarak sıralamıştır.

Sözü edilen bu kurtuluş yollarının;

- I. Misakımillî,
- II. teslimiyetçilik,
- III. ulusal bağımsızlık

anlayışlarından hangilerine ters düştüğü söylenbilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

10. Atatürk, 1932 yılında General Mc. Arthur ile yaptığı görüşmede, Versay Antlaşması'nın yeni bir dünya savaşına neden olabileceğini söylemiş, 1939'da da II. Dünya Savaşı başlamıştır.

Atatürk'ün bu sözleri, onun aşağıdaki özelliklerinden hangisinin göstergesidir?

- A) Lider kişiliğinin
B) İleri görüşlülüğünün
C) Yaratıcı düşünce yapısının
D) İdealistliğinin
E) İnkılapçılığının

11. İtilaf Devletleri, Mondros Ateşkesi'nden sonra Anadolu'nun stratejik noktalarını işgale başladılar. Kendi kaderine terk edilen Türk halkı, işgal edilen yerlerde Kuvayimillîye birlikleri kurarak bölgelerini işgalden kurtarma mücadelesi başlattılar.

Buna göre, Kuvayimillîye birliklerinin oluşmasında;

- I. Osmanlı Devleti'nin çöküş içinde bulunması,
- II. Türk halkının bağımsız yaşamaya kararlı olması,
- III. devlete laik ve çağdaş bir görünüm kazandırılmak istenmesi

durumlarından hangilerinin etkili olduğu söylenbilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

12. Aşağıdakilerden hangisinin I. TBMM'nin otoritesini güçlendirmeye yönelik çalışmalarından biri olduğu söylenemez?

- A) Yazman üye sayısının artırılması
B) Saltanatı kaldırması
C) Güçler birliği ilkesini uygulaması
D) Düzenli ordu birlikleri kurması
E) Hıyanet-i Vataniye Kanunu'nu çıkarması

13. Lozan Görüşmeleri sırasında Başbakan Fethi Bey, İsmet Paşa'ya çektiği telgrafta "Biz barış istiyoruz, bu barış da tam bağımsızlıktan geçer, unutulmasın." demiştir.

Buna göre, Lozan'da alınan aşağıdaki kararlardan hangisinin Fethi Bey'in istekleriyle çeliştiği söylenbilir?

- A) Azınlıkların tamamının Türk vatandaşı sayılması
B) Kapitulasyonların bütün sonuçlarıyla birlikte kaldırılması
C) Yabancı okulların Türkiye'nin iç meselesi olarak kabul edilmesi
D) Boğazlarla ilgili uluslararası bir komisyonun kurulması
E) Batı Trakya Türkleri ile İstanbul Rumları hariç, diğer Türk ve Rumların yer değiştirmesi

14. Türk inkılabı, işgalci güçlere karşı başarılı olunacağını dünyaya göstermiş, tutsak milletlere yol gösterici olmuş, ayrıca etkinliğini yitirmiş olan kurumları, akla uygun ve modern bir şekle dönüştürmüştür.

Bu bilgiye göre, Türk inkılabının;

- I. bağımsızlık,
- II. evrensellik,
- III. çağdaşlık

özelliklerinden hangilerini taşıdığı söylenbilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) I, II ve III

15. 1923 yılında seçim kanununda yapılan değişiklikle, her 50.000 kişiye bir milletvekili seçilmesi yerine her 20.000 kişiye bir milletvekili seçilmesi kabul edilmiştir. Ayrıca kadınlara 1930'da yerel seçimlere, 1934'te ise genel seçimlere katılma hakkı verilmiştir.

Bu düzenlemelerin, aşağıdakilerden hangisini gerçekleştirmeye yönelik olduğu söylenemez?

- A) Halkın yönetime katılımını artırmak
B) Ulusal iradeyi etkin güç hâline getirmek
C) Hükûmeti parlamentonun denetiminden çıkarmak
D) Parlamentonun gücünü ve saygınlığını artırmak
E) Siyasi yaşamda kadın-erkek eşitliğini sağlamak

16. Atatürk ilke ve inkılaplarıyla ilgili aşağıdaki eşleştirmelerden hangileri arasında bağlantı kurulamaz?

A) Milliyetçilik	Kılık ve kıyafette düzenleme yapılması
B) Cumhuriyetçilik	Saltanatın kaldırılması
C) Devletçilik	I. Beş Yıllık Kalkınma Planı'nın uygulamaya konması
D) Laiklik	Medeni Kanun'un kabul edilmesi
E) Halkçılık	Kadınlara seçme ve seçilme hakkının verilmesi

17. Yakın çevresinde sıkça yaşanan çatışmaların nedeni olan petrol ve doğal gaz ihraç yolu üzerinde bulunan Türkiye, bu çatışmaların dışında kalmaya özen göstermiştir.

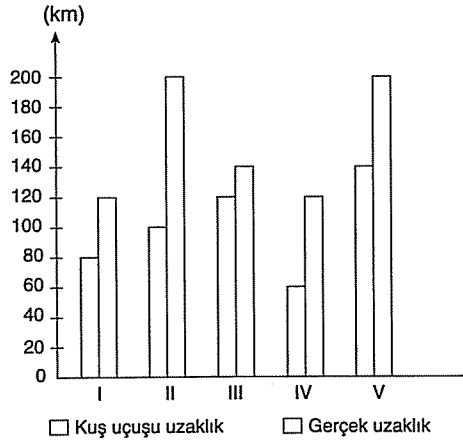
Buna göre, Türkiye ile ilgili;

- I. barış yanlısı olduğu,
- II. tarafsız bir politika izlediği,
- III. dış yatırımlara karşı çıktığı

yorumlarından hangileri yapılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

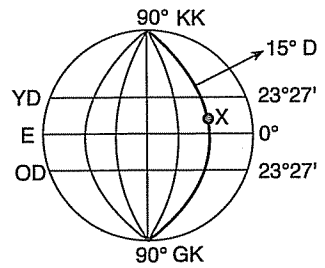
18. Aşağıda beş merkezin Ankara'ya olan uzaklıklarının kuş uçuşu ve gerçek uzaklıklarını gösteren grafik verilmiştir.

Bu grafikteki bilgilere göre yer şekillerinin engelbeliliği göz önüne alındığında, hangi merkez ile Ankara arasına yapılacak kara ve demir yolunda viyadük, tünel ve köprüye fazla ihtiyaç kalmaz?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

19.

Yukarıdaki şekilde, Dünya üzerindeki konumu belirtilen "X" noktası ile ilgili aşağıdaki yorumlardan hangisi yapılamaz?

- A) Yıl içinde gölge boyu iki kez sıfır olur.
B) Çizgisel hızı Ekvator'a göre azdır.
C) Yerel saati Başlangıç Meridyeni'nin yerel saatin-den 1 saat ileridir.
D) Yıl boyunca dağların güney yamaçları daha sıcaktır.
E) Yer çekimi Kuzey Kutup noktasına göre daha azdır.

20. Ekvator üzerinde yer alan A ve B noktalarından, A noktasının yerel saati başlangıç meridyeninin yerel saatinden 40 dakika ileride, B noktasının yerel saati ise 24 dakika geridir.

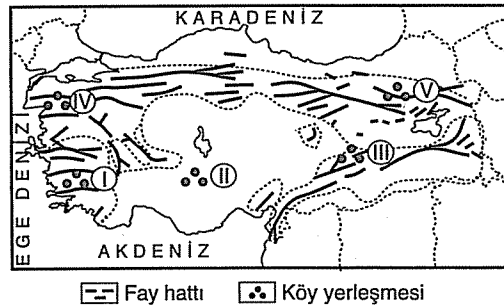
Yalnızca yukarıdaki bilgilere dayanarak, A ve B noktalarıyla ilgili;

- I. bulundukları meridyen derecesi,
II. aralarındaki uzaklık,
III. yıllık yağış miktarları,
IV. karasal ve denizel özellikleri,
V. ortalama yükseltileri

bilgilerinden hangilerine ulaşılabilir?

- A) I ve II B) II ve V C) III ve IV
D) III ve V E) I, II ve IV

21. Aşağıdaki haritada fay hatları ve bazı yörelerde kurulmuş köyler gösterilmiştir.

Bu köylerin fay hatlarına yakınlığı göz önüne alındığında hangisinin yerinin değiştirilmesine gerek yoktur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

22. Avrupa'nın kuzeybatısında İskandinav Yarımadası'nın Atlantik kıyıları ile Kanada'nın doğu kıyıları aynı enlemde olmasına rağmen sıcaklık ortalamaları birbirinden farklıdır.

Bu farklılığın temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yüzey şekillerinin farklı olması
B) Bulundukları iklim koşullarının etkisi
C) Okyanus akıntılarının farklı olması
D) Ekvatora eşit uzaklıkta olmaları
E) Bitki örtülerinin farklı olması

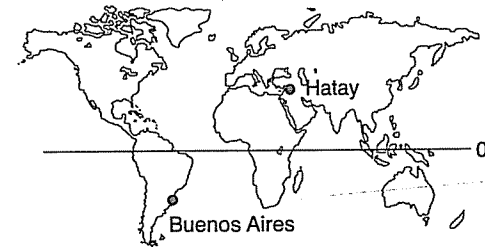
23. Karadeniz Bölgesi'ne tur düzenleyen bir grup gezgin, bölgeyle ilgili aşağıdaki sonuçlara ulaşmıştır.

- I. Evlerin yapı malzemesi daha çok ahşaptır.
II. Kıyı ile iç kesimler arasında ulaşım geçitlerle sağlanır.
III. Bölgenin batısında sanayileşme yoğundur.
IV. Bölge genelinde orman alanları fazladır.

Bu belirlemelerin hangilerinde, Karadeniz ikliminin etkili olduğu söylenebilir?

- A) I ve II B) I ve III C) I ve IV
D) II ve III E) III ve IV

24. Aşağıdaki haritada Buenos Aires ve Hatay'ın konumları gösterilmiştir.

Enlem değerleri yaklaşık olarak aynı olan bu şehirlerde aşağıdakilerden hangisi aynı olur?

- A) Günlük sıcaklık farkları
B) En uzun gündüzün yaşandığı ay
C) Kış mevsiminin başlangıç tarihi
D) Yükselti değerleri
E) Ekinokslarda güneş ışınlarının geliş açısı

25. Güneşlenme süresi: Güneşin gökyüzünde izlenme süresidir. Dünya üzerinde güneşlenme süresinin en fazla olduğu yerler çöl bölgeleridir. Bulutluluk süresinin ve yağışın fazla olduğu yerlerde ise güneşlenme süreleri azdır.

Buna göre, aşağıdaki illerin hangisinde güneşlenme süresi daha kısa olur?

- A) Antalya B) Rize C) Mersin
D) Şanlıurfa E) Adıyaman

26. Aşağıda başlıca yağış çeşitleri verilmiştir.

- I. Orografik Yağışlar: Gezici hava kütlelerinin bir yamaç boyunca yükselip soğumasıyla oluşan yağışlardır.
II. Konveksiyonel Yağışlar: Isınan havanın yükselip soğumasıyla oluşan yağış türüdür.
III. Cephe Yağışları: Sıcak hava ve soğuk hava kütlelerinin karşılaşma alanlarında sıcak havanın soğuk havanın üstünde cephe boyunca yükselecek soğumasıyla oluşan yağışlardır.

Bu üç yağış çeşidinin yaygın olarak görüldüğü iklim tipleri, aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?

	I	II	III
A) Ekvatorial	Akdeniz	Çöl	
B) Savan	Step	Kutup	
C) Muson	Ekvatorial	Akdeniz	
D) Akdeniz	Muson	Tundra	
E) Karasal	Okyanusal	Savan	

27. Yerli topraklar, bulundukları alanlarda iklimin etkisiyle ayrışan kayaların oluşturduğu topraklardır. Oluşumlarında iklimin büyük etkisi olduğundan, bu toprakları nemli bölge toprakları ve kurak bölge toprakları olarak iki grupta toplayabiliriz.

Aşağıdaki toprak çeşitlerinden hangisi nemli bölge topraklarından değildir?

- A) Laterit topraklar
B) Podzol topraklar
C) Tundra toprakları
D) Kahverengi orman toprakları
E) Çernezyom topraklar

28. Heyelan: Yağışlı ve eğimli bölgelerde yamaçlardaki toprak ve kaya kütlesinin yer çekimi etkisiyle kütle hâlinde kayarak yer değiştirmesi olayıdır.

Buna göre, aşağıda verilen doğal etkenlerden hangisinin heyelan oluşumunda etkisi yoktur?

- A) Yağışların fazlalığı ve kar erimeleri
B) Bitki örtüsünün gür olması
C) Kaya ve toprağın cinsi
D) Eğimin fazlalığı
E) Tabakaların doğrultusu

29. Aşağıdakilerden hangisi gelişmiş ülkelerin nüfus özelliklerinden biri değildir?

- A) Ortalama yaşam süresinin uzun olması
B) Kentsel nüfusun fazla olması
C) Nüfus artış hızının düşük olması
D) Bebek ölüm oranının yüksek olması
E) Eğitim seviyesinin yüksek olması

Gözüküklerde Olanlara

30. 2009 yılında İstanbul'u etkileyen aşırı yağışlar sele dönüşerek Ayamama Deresi'nin taşmasına ve 32 kişinin ölümüne sebep olmuştur. Yetkililer "Bunun bir felaket olduğunu, bunda da daha çok çarpık kentleşmenin etkili olduğunu" söylemişlerdir.

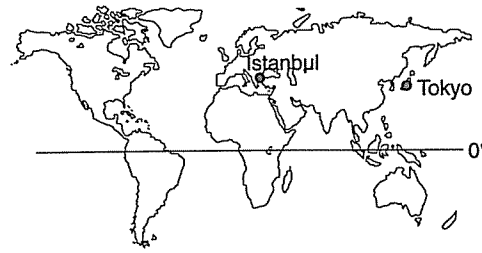
Yetkililerin bu sözlerine dayanarak;

- I. planlı yerleşmenin olmadığı,
II. altyapının yetersiz olduğu,
III. şehrin deniz kıyısında olduğu,
IV. acil yardım ekiplerinin yetersiz olduğu

sonuçlarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) I ve II
B) I ve III
C) II ve III
D) II ve IV
E) III ve IV

31. Aşağıdaki haritada Tokyo ve İstanbul kentleri gösterilmiştir.

Tokyo'dan İstanbul'a yük taşıyacak bir tankerin, en kısa yolu izlemesi için sırasıyla hangi boğaz ve kanallardan geçmesi gerekir?

- A) Malakka Boğazı – Babülmendep Boğazı – Süveyş Kanalı – Çanakkale Boğazı
B) Babülmendep Boğazı – Hürmüz Boğazı – Malakka Boğazı
C) Hürmüz Boğazı – Süveyş Kanalı – Panama Kanalı
D) Süveyş Kanalı – Çanakkale Boğazı – İstanbul Boğazı
E) İstanbul Boğazı – Süveyş Kanalı – Babülmendep Boğazı

32. Merak ve bilme isteği çocukluk çağı ile başlar, hayatın sonuna kadar devam eder. Fakat bu istek ortaya ilk çıktığı dönemde yok edilir, köreltilir. Nasıl mı? "Sen bilmezsin, sen anlamazsın, aklın yetmez, büyüyünce öğrenirsin, git filana sor, işim var ..." gibi tepkilerle çocuğun merak ve bilme isteği adeta yok edilir.

Bu parçadan aşağıdaki yargıların hangisine ulaşılabilir?

- A) Merak ve bilme isteği başlamadan bitirilmektedir.
B) İnsan; hayatı, yaşamı bilmek için bilimle ilgilenmelidir.
C) Sürekli meraklı olmak insana zarar verebilir.
D) Bilmek sadece belli insanlara has bir özelliktir.
E) Her şeyi sürekli merak etmek gereksizdir.

33. Felsefenin konusu "nihai ve en yüksek şeyler", genel olarak varlık, bir bütün olarak evrenin kendini ya da insanın eylemlerini, yaşamını ve yazgısını en temelli bir biçimde etkileyen şeylerdir. Varlığı bir yönüyle ya da belli bir bakımdan ele alan bilimlerden farklı olarak; felsefe, varlığı bir bütün olarak ele alır, varlığı varlık olmak bakımından inceler. Olanı betimleyen bilimlerden farklı olarak; olması gerekene yöneldiği için, konularına uygun düşen yöntemleri kullanır.

Bu parçaya göre, aşağıdakilerden hangisi felsefeyi bilimden farklı kılan özelliklerden biri değildir?

- A) Tümenin bilgisini amaçlama
B) İdeal olana yönelme
C) İnsan yaşamını etkileyen her şeyi konu edinme
D) Varlığın var olmasını sorgulama
E) Olgusal olarak test edilebilen yöntemleri kullanma

34. Septik filozoflar, her türlü bilgiye şüpheyle bakarlar. Doğru bilgiye ulaşmanın olanaksız olduğunu iddia ederler. Öne sürülen her bilgiye eleştirel bir tavırla yaklaşırlar. Her şeyin göreceli olduğunu savunurlar.

Bu parçaya göre, septik filozofların aşağıdaki yargılardan hangisine katılmaları beklenir?

- A) Bilgi, kişiden kişiye değişir.
B) Doğru bilgi sezgiyle elde edilir.
C) Olgusal yolla denetlenebilen bilgi doğrudur.
D) Bilginin kaynağı deney ve akıldır.
E) Bilgiler insan zihninde doğuştan mevcuttur.

Gözüküklerde Olanlara

35. Platon, bilgimizi görünenlerin bilgisi ve düşünülenlerin bilgisi olarak ikiye ayırmıştır. Bilgisine duyularımız aracılığıyla ulaştığımız şeyler görünenler alanını yani duyular dünyasını; bilgisine salt kavramlar aracılığıyla, düşünmeyle ulaştığımız şeyler ise düşünülenler alanını yani idealar dünyasını oluşturur. Duyular dünyasının nesneleri sürekli oluş ve değişim hâlinindedir. Asıl gerçeklik; bir kopya olan duyular dünyası değil, bu dünyanın nesnelerine varlık veren, ezeli ve ebedi olan idealar dünyasıdır.

Bu parçadan aşağıdaki yargıların hangisi çıkarılamaz?

- A) Gerçek dünya sonsuz olan idealar dünyasıdır.
B) İdealar dünyası duyular dünyasından farklıdır.
C) İdealar dünyası değişen ve sonlu olan bir dünyadır.
D) Duyular dünyasındaki varlıklar kalıcı değildir.
E) Duyular dünyasına ait bilgilere akıl yoluyla ulaşamaz.

36. Aynı olgu hakkında iki bilim insanı farklı açıklamalar yaparsa, bunların ya ikisi de ya da biri mutlaka yanlıştır. Ama aynı olgu hakkında sanat eserlerinden farklı izlenimler edinmek mümkündür.

Bu parçaya göre, sanat bilgisi hangi yönü ile bilimsel bilgiden farklıdır?

- A) Somut ürünler ortaya koyma
B) Gerçekliğe bağlı kalma
C) Öznel olma
D) Yetenek gerektirme
E) Evrensel mesajlar içermeye

37. Metafizik konular deney ve gözlem yoluyla araştırılmaz. Metafizik hiçbir zaman genel - geçer sonuçlara ulaşamaz. Bu yüzden metafizikten uzaklaşılmalı, üzerinde deney ve gözlem yapılabilecek konular incelenmelidir.

Bu parçadan aşağıdaki yargıların hangisine ulaşılabilir?

- A) Metafizik konular bilimsel yöntemle araştırılmalıdır.
B) Bilgi, sezgi aracılığı ile elde edilir.
C) İnsan bilgisinin sınırlarını belirlemek olanaksızdır.
D) Bilgi, insan zihninde doğuştan yer alır.
E) Olgusal yolla denetlenen nitelikteki konular araştırılmalıdır.

38. İnsan ile devlet arasında büyük bir benzerlik vardır. İnsan, bir mikroorganizmadır, devlet ise makroorganizmadır. Devlette bulduğumuz sosyal sınıflar da insanda bulunan bazı yetilerin karşılığıdır.

Platon'un bu görüşlerine dayanarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Devlet, insanlar arasındaki sözleşme sonucunda oluşmuştur.
B) Devlet, bireyin doğal devamıdır.
C) Devlet, yapay bir varlıktır.
D) Devletin doğal bir temeli yoktur.
E) Devlet, insanların meydana getirdiği bir varlıktır.

39. İrade, seçenekler arasında seçim yapabilme yetisidir. Bu seçenekler; bir yanda doğal eğilimler, diğer yanda aklın buyruqlarıdır. Ahlaki seçim, iradenin bu iki seçenek karşısında, aklın buyruqları doğrultusunda seçim yapmasıdır. Örneğin; çok sıcak bir odada serinlemek isteği doğal bir eğilimdir ve bu eğilim ile pencereyi açmak isteriz. Ancak, aramızda hasta bir arkadaşımızın bulunması durumunda aklımız, pencereyi açmamızı buyurur. Aklımızın buyruğuna uyarak pencereyi açmadığımızda, ahlaki bir seçim yapmış oluruz.

Bu parçaya göre, ahlaki bir seçimin temelinde aşağıdakilerden hangisi yer alır?

- A) İradeyi kullanarak, doğal eğilimler karşısında akli tercih etmek
B) Seçim yaparken iradenin özgür olmadığını kabul etmek
C) Tüm insanlar için faydalı olan eylemlere yönelmek
D) Hiçbir zorlama ve baskı olmaksızın eylemde bulunmak
E) Doğal eğilimleri dikkate alarak, her istenileni yapmak

40. Yakın bir zamanda bir sanat eserine yatırım yapmış olduğunu söyleyen zengin bir arkadaşımın evine ziyarete gittim. Camdan dışarıya baktım ve çayırın ortasında molozlar ve bir grup tuğla gördüm. Arkadaşım bahçesine baktığımı fark etti ve yüzündeki parılayan gurur hiç şüphe bırakmadı ki bu tuğla yığını ve molozlar gerçekten de onun yeni sanat eseri idi. O bir sanat eseri görüyordu bense bir yığın moloz. Bu iki görüş arasında karar vermek için objektif bir yol var mıydı?

Bu parçada görüşlerine yer verilen birey, aşağıdakilerden hangisini tartışma konusu yapmaktadır?

- A) Ortak estetik yargıların olup olmadığını
B) Zanaatkar ve sanatçı arasındaki ayrımı
C) Sanat ve teknik arasındaki yakın bağlantıyı
D) Bir ürünün hangi koşullar altında sanat eseri kabul edilebileceğini
E) Sanatçı ile filozof arasındaki temel bakış açısı farklılığını

1. Tarih öncesi devirlerin başlama ve bitiş zamanları bölgelere göre farklılık göstermektedir. Örneğin Anadolu ve Mezopotamya'da Maden Devri yaşanırken, Avrupa'da Cıvalı Taş Devri yaşanmaktaydı.

Bu bilgiye dayanarak;

- I. Anadolu'da uygarlığın Avrupa'dan ileri olduğu,
II. bölgeler arası etkileşimin zayıf olduğu,
III. inanç sistemlerinin benzerlik gösterdiği

yorumlarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

2. Eski Türkler dinî ve milli bayramlarını birlikte kutlamaya önem verirler, herkesin katıldığı, yoksulların donatıldığı ve savaştan dönenlerin ağırlandığı şölenler yaparlardı.

Bu bilgiden hareketle, Türklerle ilgili aşağıdaki sonuçlardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Göçebe yaşam tarzının terk edildiğine
B) Toplumsal dayanışmaya önem verildiğine
C) Sınıflı toplum yapısının görüldüğüne
D) Farklı inançların etkisinde kalındığına
E) Her savaşın zaferle sonuçlandığına

3. Hz. Muhammed'in ölümünden sonra İslam Devleti'nin önde gelenleri ortak bir kararla Hz. Ebubekir'i halife ilan etmişlerdir.

Aşağıdakilerden hangisi, bu gelişmenin bir sonucudur?

- A) Arapçanın resmî dil ilan edilmesi
B) Devletin yönetim şeklinin belirlenmesi
C) İlk İslam parasının basılması
D) Hanedanlık sisteminin doğması
E) Mevali politikasının ortaya çıkması

4. I. Mehmet döneminde;

- I. Saruhan Beyliği'nin ele geçirilmesi,
II. Venedik'le ilk deniz savaşının yapılması,
III. Eflak prensliğinin vergiye bağlanması

gelişmelerinden hangileri, Anadolu'da Türk siyasi birliğini gerçekleştirmeye yöneliktir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I ve III

5. Aşağıdakilerin hangisinde I.de verilenin II.de verilene neden olduğu **söylenemez?**

I	II
A) Fransız İhtilali	Millî devletlerin kurulması
B) Sanayi Devrimi	Devletler arası ekonomik rekabetin artması
C) Reform Hareketleri	Yeni mezheplerin ortaya çıkması
D) Coğrafi Keşifler	Akdeniz ticaretinin önem kazanması
E) Rönesans	Avrupa'da pozitif bilimlerin gelişmesi

6. Osmanlı Devleti'nin Duraklama Döneminde, pozitif bilimler medreselerin müfredatından çıkarılmıştır.

Bu durumun Osmanlı Devleti'nde;

- I. eğitim,
II. güvenlik,
III. askerlik

alanlarının hangilerinde sorunların ortaya çıkmasına neden olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

7. XVII. yüzyılda Osmanlı Devleti'nde,

- Dirlik araziler iltizama verilmiştir.
- Kapıkulu teşkilatı bozulmuştur.

Bu gelişmelerin, aşağıdakilerden hangisine ortam hazırladığı savunulamaz?

- A) Savaşlardaki başarısızlıkların artmasına
- B) Tarımsal üretimin azalmasına
- C) Güvenlik sorunları yaşanmasına
- D) Askerî alanda ıslahatlar yapılmasına
- E) Yönetim şeklinin değiştirilmek istenmesine

8. I. Dünya Savaşı'nda İtilaf Devletleri Rusya'ya yardım götürmek ve Osmanlı Devleti'ni savaştan çekilmeye zorlamak için Çanakkale Cephesi'ni açtılar. Ancak bu cephede ağır kayıplar vererek geri çekilmek zorunda kaldılar.

Çanakkale Cephesi'ndeki bu gelişmenin;

- I. Rusya'nın savaşı sürdürmekte zorlanması,
- II. savaşın alanının genişlemesi,
- III. İtalya'nın taraf değiştirmesi

durumlarından hangilerine neden olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I, II ve III

9. Sulh ve Selameti Osmaniye Cemiyeti, Damat Ferit Paşa Hükûmetini desteklemiş, kurtuluşun padişah ve halifenin emirlerine uymakla sağlanacağını savunmuştur.

Buna göre, bu cemiyetin aşağıdaki gelişmelerden hangisini desteklediği savunulamaz?

- A) Kuvayımilliye'ye karşı kurulan Halifelik ordusunu
- B) İngiliz mandasına girmeyi savunan basın kuruluşlarını
- C) Temsil Kurulu'nun Ankara'yı merkez seçmesini
- D) Sivas Kongresi'ni dağıtmakla görevlendirilen Harput Valisi Ali Galip'i
- E) İzmir'in işgaline karşı çıkan Nurettin Paşa'nın görevden alınmasını

10. Erzurum Kongresi'nde yer alan, "Mebuslar Meclisi'nin derhal toplanmasına ve hükûmetin yaptığı işlerin milletçe kontrol edilmesine çalışılacaktır." **madde-siyle;**

- I. ulusal iradenin yönetimde etkili olması,
- II. İstanbul Hükûmetinin çalışmalarının denetim altına alınması,
- III. halifeliğin kaldırılması

durumlarından hangilerinin amaçlandığı söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I, II ve III

11. Sivas Kongresi'nde alınan;

- I. manda ve himayenin reddedilmesi,
- II. Anadolu ve Rumeli Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti'nin kurulması,
- III. İstanbul Hükûmetine karşı çıkılması

kararlarından hangileri, Ulusal Mücadele'yi merkezileştirmek amacına yöneliktir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) I ve III
- E) II ve III

12. Misakı İktisadi ilkesi içinde;

- yer altı zenginliklerinin saptanması,
- vergi sisteminin yeniden düzenlenmesi,
- tarımda reform yapılması,
- ulaştırma sorununun çözülmesi

kararları yer almıştır.

Aşağıdakilerden hangisinin, bu kararlar doğrultusunda yapılan çalışmalar arasında yer aldığı söylenemez?

- A) Takvim, saat ve ölçülerde değişikliğe gidilmesi
- B) Ham maddesi yurt içinde bulunan sanayi yatırımlarına önem verilmesi
- C) Aşar vergisinin kaldırılması
- D) Demir yolu yapımına öncelik tanınması
- E) Ziraat enstitülerinin kurulması

13. I. İnönü Savaşı'ndan sonra TBMM ile Sovyet Rusya arasında imzalanan Moskova Antlaşması'nda "Her devlet kendi geleceğine kendisi karar verecektir." maddesi yer almıştır.

Buna göre, bu maddeyle;

- I. siyasi birliği sağlama,
- II. ekonomik yardım alma,
- III. bağımsız hareket etme

durumlarından hangilerinin amaçlandığı söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve III
- E) I, II ve III

14. İzmir İktisat Kongresi'nin toplanması

- Aşar vergisinin kaldırılması
- Teşvik-i Sanayi Yasası'nın çıkarılması

Cumhuriyet Döneminde gerçekleştirilen bu gelişmelerin ortak amacının, aşağıdakilerden hangisi olduğu söylenebilir?

- A) Diplomatik ilişkileri geliştirmek
- B) Halkın isteklerini meclise yansıtmak
- C) Ekonomik kalkınmayı sağlamak
- D) Köylü-şehirli çekişmesini önlemek
- E) Tarımsal alanları genişletmek

15. Atatürk, TBMM'nin açılış konuşmasında: "TBMM Hükûmeti ulusaldır, maddidir, hakikatperesttir. Gücümü-zü gökten ve gaptan değil, doğrudan doğruya hayat-tan, bilimden almış bulunuyoruz." demiştir.

Bu anlatıma dayanılarak;

- I. millî değerlere önem verildiği,
- II. aklın ve bilimin rehber alındığı,
- III. laik devlet anlayışının benimsendiği

yorumlarından hangileri yapılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve III
- E) I, II ve III

16. 1926 yılında kabul edilen Medeni Kanun ile dinî esaslara dayalı kurallar kaldırılmış, akla ve mantığa dayalı ilkeler getirilmiştir. Miras, boşanma ve şahitlik gibi konularda kadın - erkek eşitliği sağlanmıştır.

Buna göre, Medeni Kanun'un;

- I. halkçılık,
- II. laiklik,
- III. cumhuriyetçilik

ilkelerinden hangileriyle doğrudan ilgili olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I, II ve III

17. Mustafa Kemal, demokrasi olgusunu Türk milletinin her alanda yaşamasını sağlamaya çalışmış, demokrasiye engel oluşturabilecek gelişmelere sert tepki göstermiştir.

Buna göre, cumhuriyetin ilk yıllarında yaşanan aşağıdaki gelişmelerden hangisinin demokratik yaşamı destekleyici nitelikte olduğu söylenebilir?

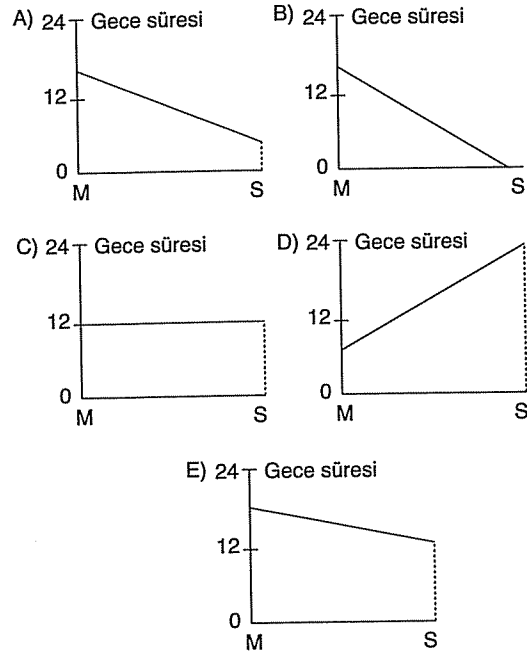
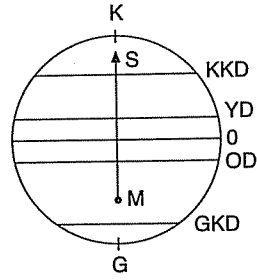
- A) Takrir-i Sükûn Kanunu'nun çıkarılması
- B) İki dereceli seçim sisteminden tek dereceli seçim sistemine geçilmesi
- C) Kadınlara seçme ve seçilme hakkının verilmesi
- D) Ordunun siyasetten ayrılmasının sağlanması
- E) Siyasi Partiler Kanunu'nun kabul edilmesi

18. İnsanoğlu çevre ile sürekli etkileşim hâlinindedir. Doğal çevre, insanın her türlü faaliyetini etkilemektedir.

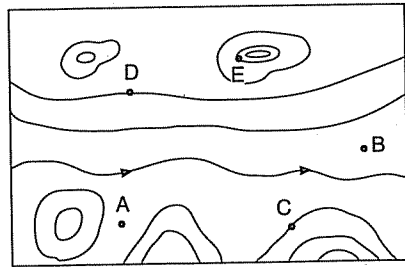
Buna göre, aşağıdakilerin hangisinde doğal çevrenin insan yaşamına olan etkisinden söz edilemez?

- A) Yerleşmek için Orta kuşağın seçilmesi
- B) Japonya'da deprem nedeni ile evlerin esnek malzemeden yapılması
- C) Karadeniz Bölgesi'nde kırsal kesimde mesken yapımında ahşap malzeme kullanılması
- D) Gelişmiş ülkelerde nüfus artış hızının az olması
- E) Norveç'te daha çok kâğıt, Brezilya'da kahve üretilmesi

19. 23 Eylül tarihinde M merkezinden S merkezine doğru hareket eden bir gözlemcinin yaşadığı gece süresinin değişim grafiği aşağıdakilerden hangisidir?

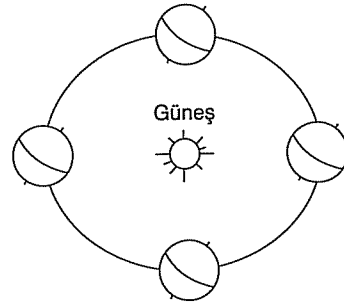
20. İzohips eğrileri, eşit yükselti aralıklarıyla yer şekillerinin yapısına uygun olarak çizilir.

Buna göre, yukarıdaki izohips haritasında hangi iki noktanın yükselti değerleri aynı olabilir?

- A) A - B B) D - C C) A - C
D) D - E E) E - B

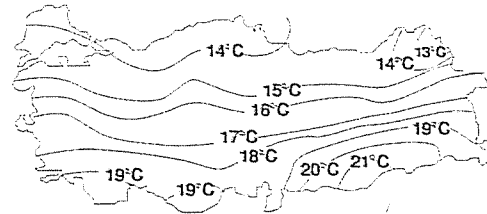
21. Dünya'nın Güneş etrafındaki yörüngesi elips şeklindedir. Bu durum Dünya'nın Güneş'e yaklaşıp uzaklaşmasına neden olur.

Dünya'nın yörüngesinin şekli elips değil de şekilde gösterildiği gibi tam bir daire olsaydı, aşağıdaki durumların hangisinde bugünküne göre bir değişiklik olurdu?

- A) Sürekli rüzgârların sapma yönünde
B) Gece - gündüz uzunluklarında
C) Mevsim sürelerinde
D) Yıllık sıcaklık ortalamalarında
E) Güneş ışınlarının geliş açısında

22. Aşağıda Türkiye'nin deniz seviyesine indirgenmiş yıllık izoterm haritası verilmiştir.

Buna göre, en düşük sıcaklıkların kuzeydoğuda görülmesinde;

- I. daha kuzeyde yer alması,
II. ortalama yükseltisinin fazla olması,
III. deniz etkisine kapalı olması

etmenlerinden hangileri etkili olmuştur?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) II ve III

23. Aşağıda bir bölgeye ait rüzgâr frekans tablosu verilmiştir.

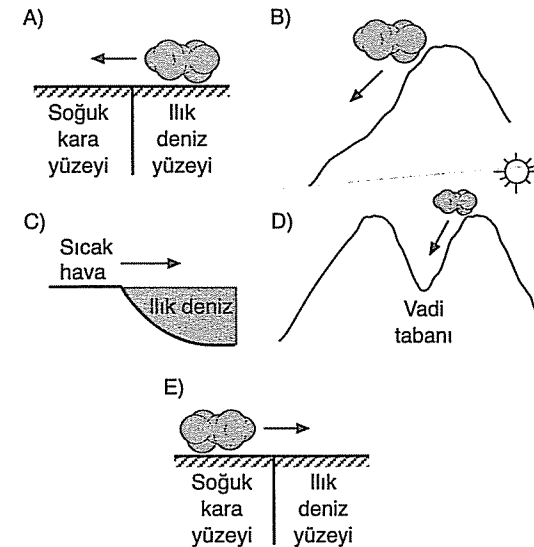
Rüzgâr yönü	Esmesayısı	Rüzgâr yönü	Esmesayısı
Doğu	20	Kuzeydoğu	40
Batı	30	Kuzeybatı	100
Kuzey	80	Güneydoğu	20
Güney	40	Güneybatı	10

Tablodaki bilgilere göre, aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Bölgenin bulunduğu yarım küreye
B) Bölgenin çevresindeki yer şekillerinin özelliğine
C) Kuzey sektörlü rüzgârların sıcaklığı düşürdüğüne
D) Rüzgârların geldikleri yerlerin coğrafi özelliklerine
E) Güneybatıdan esen rüzgârların denizden geldiğine

24. Yoğunlaşma türlerinden olan sis, sıcak ya da ılık nemli hava kütlelerinin soğuk ya da serin bir zemin üzerine ilerlemesi ve teması sonucu yoğunlaşmalarıyla oluşur.

Buna göre, aşağıdaki hava hareketlerinin hangisinde sis oluşması beklenir?

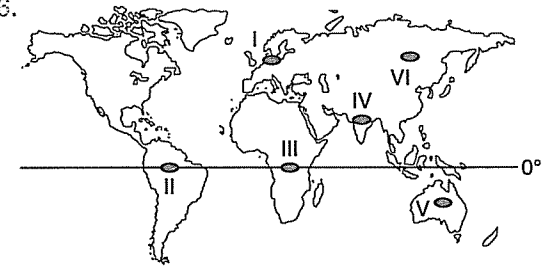

25. Türkiye'nin coğrafi konumu, iklimi üzerinde en fazla etkili olan faktördür.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi iklimi etkileyen matematik konum özelliklerinden biridir?

- A) Yer şekillerin uzanışı
B) Bakı
C) Yükselti
D) Karasallık ve denizellik
E) Kıtalarla göre konumu

26.

Dünya haritasında gösterilen bölgelerin iklim özellikleri göz önüne alındığında, hangi bölgelerde fiziksel çözülmenin fazla olması beklenir?

- A) I ve III B) II ve III C) II ve IV
D) III ve IV E) V ve VI

27. Aşağıdakilerden hangisi yoğun olarak göç alan bir kentte yaşanan sorunlar arasında gösterilemez?

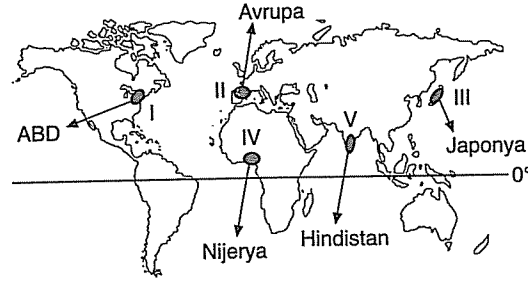
- A) Kültürel çeşitliliğin artması
B) Konut açığının yaşanması
C) Altyapı hizmetlerinin aksaması
D) Sanayi kuruluşlarının şehir içinde kalması
E) Doğal kaynak tüketiminin artması

28. Nüfus artış hızı düşük olan ülkelerde nüfusun ikiye katlanma süresi uzundur.

Buna göre, aşağıdaki ülkelerin hangisinde nüfusun ikiye katlanma süresi daha uzundur?

- A) Mısır B) İngiltere C) İran
D) Brezilya E) Meksika

30. Sanayinin geliştiği yerlere sanayi bölgeleri denilmektedir.

Yukarıdaki açıklamaya göre, haritada işaretli yerlerin ekonomik özellikleri göz önüne alındığında hangileri sanayi bölgeleri arasında yer almaz?

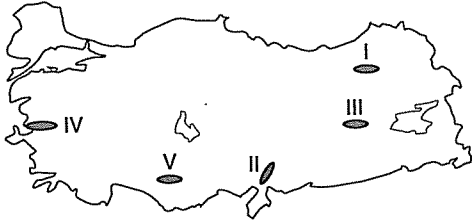
- A) I ve II B) II ve III C) III ve IV
D) III ve V E) IV ve V

31. Modern ulaşım sistemleri ile ülkelerin gelişmişlik seviyeleri arasında sıkı bir ilişki vardır.

Türkiye'de modern ulaşım sistemlerinin yeterince gelişmemesinde, aşağıdakilerden hangisinin payı en büyüktür?

- A) İklim koşulları B) Coğrafi konum
C) İş gücü D) Sermaye
E) Yer şekilleri

29. Fay hatlarının bulunduğu alanlarda tektonik depremler yoğun olarak görülür.

Buna göre, yukarıdaki haritada numaralandırılmış noktaların hangisinde tektonik deprem görülme olasılığı diğerlerine göre daha azdır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

32. Bu bilgi türünde amaç bilme ve anlama değil, yarat ve üretimdir. Bu niteliğiyle diğer bilgi türlerinden ayrılır. Bilim doğayı anlamak ve açıklamak amacı güderken, bilime dayalı olan bu bilgi, doğayı insan amaçları doğrultusunda kontrol altına alma amacındadır.

Bu parçada açıklaması yapılan bilgi türü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bilimsel bilgi B) Teknik bilgi
C) Felsefi bilgi D) Gündelik bilgi
E) Dinî bilgi

33. "Bilebilir miyiz?" sorusuna dogmatizm, "Kesinlikle bilebiliriz ve bildiğimiz birçok şeyden eminiz." şeklinde yanıt verir. Bu kurama göre her şeyi bilmenin iki ölçütü vardır; öncelikle o bilgi kesin, kendisinden şüphe edilemeyecek ve herhangi başka bir bilgiye bağımlı olmayan mutlak bir bilgi olmalıdır. Dogmatikler, bilginin nereden geldiği konusunda farklı görüşlere sahiptirler.

Bu parçaya göre, aşağıdaki yargılardan hangisi, dogmatizm yaklaşımına ters düşer?

- A) Varlığı bilme yolu, akıldır.
B) Bilgiler doğustandır.
C) Doğru bilgilerin kaynağı duyumlardır.
D) Her bilginin hem doğruluğu hem de yanlışlığı için sağlam kanıtlar ortaya konulabilir.
E) Doğru bilgi sezgi yoluyla elde edilir.

35. İnsan, doğuştan iyi ya da kötü olmadığı gibi bilgili ya da bilgisiz de değildir. Doğuştan dürüst veya sahtekâr olan bir insan da yoktur. Sartre'ın dediği gibi: "İnsan, ne ise o değildir; ne olmuşsa odur." Bu yüzden insanda varoluş özden önce gelir.

Bu parçadan aşağıdaki yargıların hangisine ulaşılabilir?

- A) İnsan, yaratılış amacına uygun davranmalıdır.
B) İnsan kendi özünü, kendi eylemleriyle yaratır.
C) Ahlak kuralları insan özgürlüğünün güvencesidir.
D) Toplumsal baskılar insanın kendini gerçekleştirmesini engeller.
E) İnsan önceden belirlenmiş olan yazgısını yaşar.

34. Protagoras'a göre, "İnsan her şeyin ölçüsüdür." Bu söze göre: Bir köpek bir fil için küçük; ama bir kedi için canavar gibi görünecektir. Bu durumda köpek küçük müdür, yoksa büyük müdür?

Bu parçada yanıtı aranan soru aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Doğru bilgi mümkün müdür?
B) Her türlü bilgi doğuştan zihnimizde var mıdır?
C) Bilgi hem akla hem de deneye mi dayanır?
D) Doğru bilgi olgulara mı dayanır?
E) Doğru bilginin kaynağı sezgi midir?

36. Bilim insanı, olguların sadece "nasıl" ile ilgilenmeli, yansız bir şekilde sorunun cevabını ortaya koymalıdır. Kişisel düşünce ve değerlerine aykırı sonuçlara ulaşsa bile, gerçeği olduğu gibi aktarma, bilim insanının en büyük ahlaki özelliğidir.

Bu parçada, bilim insanında bulunması gereken hangi özellik vurgulanmıştır?

- A) Alanını sınırlama
B) Çelişkilerden uzak durma
C) Deney yöntemini kullanma
D) Nesnel olma
E) Önceki bilgilerden yararlanma

37. Araştırma yapan bilim insanı, öncelikle varlığın var olup olmadığı sorusuna olumlu cevap vermek durumundadır. Örneğin, yeni bir gök cismini keşfetmeye çalışıyorsa, söz konusu cismin nesnel olarak gerçekte var olduğundan emin olmalıdır.

Bu parçaya dayanarak aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Felsefe; varlığı çözümlemeye çalışırken bilim gibi deneysel yöntemden yararlanmaz.
- B) Varlığın var olup olmadığını sorgulamak bilim ve felsefenin ortak problemidir.
- C) Varlığın var olduğunu kabul etmek, bilimsel araştırmalar için önemli bir ön koşuldur.
- D) Varlığı nesnel bir gerçeklik olarak ele almak, bilim ve felsefede amaçtır.
- E) Varlığın var olup olmadığını bilmek, bilim insanı için olanaksızdır.

39. Sanat eseri, sanatçının dünyaya bakışını ortaya koyar. Sanatçının üslubunun ve kişiliğinin tüm özellikleri siner o esere. Sanatçı, hayalinin limanlarında yükler yükünü. Bazen kendisi bile farkında olmaz neyi taşıdığının.

Bu parçada sanatla ilgili aşağıdaki özelliklerden hangisi belirtilmiştir?

- A) Eğitici nitelikli eserler ortaya konması
- B) Ortak beğenilerin mümkün olması
- C) Sanatçının duygularını yansıtmayı
- D) Doğadaki güzellikleri konu alması
- E) Sanatçının belli bir sanat akımının etkisinde olması

Gözü Yükseklerde Olanlara

38. Devlet kurumlarının dışında halkın kendi kendini yönlendirmek için oluşturduğu, devleti denetleme amacı güden yapılar, sivil toplum örgütleridir. Bireyi korumanın yolu sivil toplumdan geçer. Toplumun, sivil topluma dönüşmesi hukuk devleti ile olur. Demokratik toplum, örgütlü yani sivil toplum hâline gelebilmiş toplumdur.

Aşağıdakilerden hangisi, sivil toplum örgütlerinin özelliklerinden biri değildir?

- A) Özgür vatandaşlardan meydana gelme
- B) Devlet karşısında özerkliğe sahip olma
- C) Çeşitli konularda kamuoyu oluşturma
- D) Devletin aldığı her kararın destekçisi olma
- E) Demokratik toplumlarda varlığını sürdürme

40. Bilim, akla ve aklın yönettiği deneye dayanarak yürütülen sistemli çalışmalardır. Konuları ve yöntemleri birbirinden farklı üç bilim türü vardır: Düşüncede var olan ve doğada karşılığı bulunmayan formel bilimler; doğal gerçekliği konu edinen doğa bilimleri ve insan yaşantısını, bu yaşantı içindeki tüm etkinlikleri inceleyen sosyal bilimler.

Buna göre, bilimle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

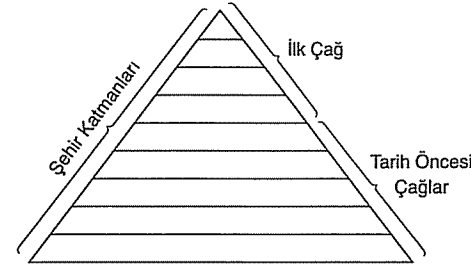
- A) Sistemlidir.
- B) Varlığı parçalara ayırır.
- C) Akla dayanır.
- D) Deneye dayanır.
- E) Görecelidir.

YGS

SOSYAL BİLİMLER

DENEME
4

1.

Truva'da yapılan kazılarda üst üste dokuz şehir kurulduğu ve şekilde gösterildiği gibi bu şehirlerin ilk beşinin tarih öncesi çağlara, diğerlerinin ise İlk Çağa ait olduğu tespit edilmiştir.

Buna göre, Truva ile ilgili;

- I. İnsanlık tarihinin ilk şehir yerleşmesidir.
- II. Tarih öncesi dönemler sırasıyla yaşanmıştır.
- III. Yazılı döneme ulaşılmıştır.

yargılarından hangilerine varılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

2. Abbasilerin son dönemlerinde uzak eyaletlerdeki valiler merkezden bağımsız hareket ederek Tavaif-i Mülük denilen bağımsız devletler kurmuşlardır.

Bu bilgiye dayanarak Abbasilerle ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) Orduda reforma gidilmiştir.
- B) Sınırlarında daralma olmuştur.
- C) Otorite sorunları yaşanmıştır.
- D) Nüfusunda azalma meydana gelmiştir.
- E) Vergi gelirleri azalmıştır.

3.

Kuzey Hunlarının Avrupa'ya gelerek bazı kavimleri egemenliklerine almak istemeleri Avrupa'da kargaşa ortamına neden olmuştur. Bu süreçte Batı Avrupa'ya yerleşen Germen Kavimleri Hristiyanlığı benimsemişlerdir. Böylece Hristiyanlık, kıtadaki en yaygın din olma özelliğini kazanmıştır.

Bu duruma bakılarak, aşağıdaki genellemelerden hangisi yapılabilir?

- A) İstila hareketleri kültürel değişimlere yol açmıştır.
- B) Bilimsel gelişmelerin önü açılmıştır.
- C) Din temsilcileri ayrıcalıklarını kaybetmiştir.
- D) İklim değişimleri göçlere neden olmuştur.
- E) Monarşik yönetimler güçlerini artırmıştır.

4.

Büyük Selçuklularla başlayan, Türkiye Selçukluları ve Osmanlı Devleti'nin Kuruluş Döneminde de devam eden bir uygulama ile devletin bürokratik işleri İranlılar tarafından yürütülmüştür.

Bu uygulamanın, aşağıdakilerden hangisine ortam hazırladığı söylenemez?

- A) Türkçenin devlet işlerindeki etkinliğinin azalmasına
- B) Osmanlıcada Farsça kelimelerin yer almasına
- C) Devlet kademelerinde İran etkisinin artmasına
- D) Halifeliğin Osmanlılara geçmesine
- E) Türk kökenli devlet adamlarının görev alanının daralmasına

5.

Osmanlı Devleti, III. Selim döneminde Paris'te sürekli elçilik kurmuş, ancak Fransa'nın Mısır'ı işgal edeceğini Paris'teki elçiden değil, İngiltere ve Rusya'dan öğrenmiştir.

Bu durum, Osmanlıların aşağıdaki alanların hangisinde yetersiz kaldığının göstergesidir?

- A) Ekonomik faaliyet
- B) Diplomasi
- C) Kültürel çalışma
- D) Dinsel politika
- E) Ticari ilişkiler

Gözü Yükseklerde Olanlara

6. Fatih Kanunnamesi'nde, padişah kızlarının beylerbeyi ile evlenmelerine ve evli olanların da eşlerinin beylerbeyi olmasına yasak getirilmiştir.

Bu yasaklama, aşağıdakilerden hangisiyle ilişkilendirilebilir?

- A) "Ülke, hanedanın ortak malıdır." anlayışının sürdürülmesiyle
B) Kardeş katli yasasının uygulanmak istenmesiyle
C) Divanın üye sayısında artış olmasıyla
D) Salyaneli eyaletlerin ortaya çıkmasıyla
E) Merkeziyetçi yapının ve hanedan egemenliğinin korunmak istenmesiyle

7. I. Eyaletlerde savaşa hazır atlı askerî birliklerin oluşturulması
II. Tımarlı sipahilerin, bulundukları bölgelerde jandarma görevini üstlenmeleri
III. Tımarların farklı isimler altında dağıtılması

Tımar sisteminin yukarıdaki özelliklerinden hangilerinin, merkezî otoritenin sağlanmasını kolaylaştırıcı nitelikte olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

8. I. Dünya Savaşı sonrasında;

- I. faşizm,
II. Nazizm,
III. sosyalizm

rejimlerinden hangilerinin ortaya çıkmasında milliyetçilik akımı etkili olmuştur?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

9. Mondros Ateşkesi'nin 7. maddesine göre "İtilaf Devletleri, kendileri açısından stratejik bir bölgede güvenliklerini tehdit edecek bir durumla karşılaşırlarsa o bölgeyi işgal edebilecekli."

Bu karar, Wilson İlkeleri arasında yer alan;

- I. Milletlere, çoğunlukta oldukları yerlerde egemenlik hakkı tanınacaktır.
II. Gizli antlaşmalar yapılmayacaktır.
III. Boğazlar dünya ulaşımına açık tutulacaktır.

maddelerinden hangilerinin doğrudan ihlal edildiğinin kanıtıdır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

10. Aşağıdakilerden hangisi, Türk halkının Mondros Ateşkesi'nin uygulanmasına karşı gösterdiği tepkilerden biri değildir?

- A) Kuvayımilliye birliklerinin oluşturulması
B) Kuvayinzibatiye'nin kurulması
C) Direniş cemiyetlerinin kurulması
D) Misakımillî kararlarının alınması
E) Mahalli ve millî kongrelerin toplanması

11. Mustafa Kemal, Havza Genelgesi'nde işgallere karşı protesto mitingleri düzenlenmesini, ancak azınlıklara kötü davranılmamasını istemiştir.

Buna göre, Havza Genelgesi'yle aşağıdakilerden hangisinin amaçlanmış olduğu söylenemez?

- A) Millî bilincin uyanmasının
B) İşgallerin genişlemesinin önlenmesinin
C) Sevr Antlaşması'nın imzalanmasının
D) Dış politikada aleyhimize propaganda yapılmasının
E) Ulusal bağımsızlığın sağlanmasının

12. 22 Haziran 1919 tarihinde yayımlanan ve Millî Mücadele'nin ilk adımı sayılan Amasya Genelgesi, Mustafa Kemal'in yanı sıra Rauf Orbay, Ali Fuat Cebesoy, Refet Bele, 15. Kolordu Komutanı Kâzım Karabekir ve Mersinli Cemal Paşa'dan onay alınarak imzalanmıştır.

Bu durumun, aşağıdakilerden hangisine yönelik olduğu söylenemez?

- A) Genelgenin etkinliğini artırmaya
B) Genelgeyi kişisel olmaktan çıkarmaya
C) Komutanların desteğini almaya
D) Ulusal bağımsızlığı sağlamaya
E) Orduyu siyasetten ayırmaya

13. Sivas Kongresi'nde; Mebusan Meclisi'nin bir an önce toplanması, İstanbul Hükûmetinin ve ülkenin geleceğinin meclis denetimine alınması ve halkın direnişinin göz ardı edilmemesi gerektiği vurgulanmıştır.

Kongrede alınan bu kararlar ile aşağıdakilerden hangisinin hedeflendiği söylenemez?

- A) Ulus iradesinin etkili kılınması
B) Saltanatın halifelikten ayrılması
C) Bağımsızlık bilincinin güçlendirilmesi
D) Yürütme gücünün denetlenmesi
E) İşgallere karşı ortak hareket edilmesi

14. TBMM'nin;

- I. Teşkilat-esasiye'yi uygulaması,
II. Hiyanet-i Vatanîye Kanunu'nu çıkarması,
III. İstiklal Mahkemelerini kurması

çalışmalarından hangileri, devlet otoritesini güçlendirmeye yöneliktir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

15. Cumhuriyet'in ilanından sonra rejime ve inkıplara karşı çıkan ayaklanmaları bastırmak amacı ile Takrir-i Sükûn Kanunu çıkarılmış ve İstiklal Mahkemeleri yeniden kurulmuştur.

Bu gelişme ile ilgili;

- I. yeniliklerin bazı kesimlerin tepkisine neden olduğu,
II. inkıpları korumak için tedbirlerin alındığı,
III. inkıpların siyasi alanla sınırlı tutulmuş olduğu

sonuçlarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

16. I. Aşar vergisinin kaldırılması
II. Medeni Kanun'un kabul edilmesi
III. Türk Tarih Kurumunun kurulması

Yukarıdakilerden hangileri, doğrudan halkçılık ilkesi içinde değerlendirilebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

17. Bir coğrafyanın dünya üzerinde askerî açıdan taşıdığı öneme jeostratejik konum denir.

Buna göre;

- I. Türkiye'nin doğu - batı arasında köprü durumunda olması,
II. Türkiye'nin dünya güç odakları arasındaki çatışmanın ortasında yer alması,
III. potansiyel ve aktif risk alanı olan Balkanların Türkiye ile sınır olması

durumlarından hangileri, Türkiye'yi jeostratejik bakımından önemli kılmaktadır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

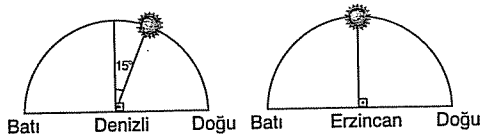
18. Dünya'nın küresel şekinden dolayı Güneş ışınlarının geliş açısı ekvator'dan kutuplara doğru gidildikçe daralır.

Bu durumun sonucunda aşağıdakilerden hangisi gerçekleşmez?

- A) Alacakaranlık süresinin ekvator'dan kutuplara doğru uzaması
- B) Deniz suyu tuzluluğunun ekvator'dan kutuplara doğru azalması
- C) Bitki örtüsünün ekvator'dan kutuplara doğru değişmesi
- D) Kalıcı kar alt sınırının ekvator'dan kutuplara doğru alçalması
- E) Beşeri ve ekonomik faaliyetlerin kutuplara doğru değişmesi

19. Yerel saatler, bir bölgedeki güneşin konumuna göre belirlenir. Güneş'in en dik açıyla geldiği an yerel saat 12.00 olarak kabul edilir.

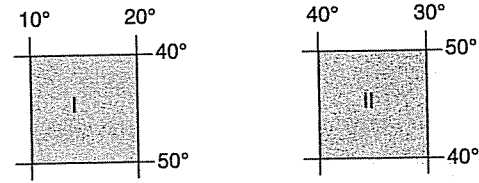
Aşağıda Denizli ve Erzincan'da aynı anda Güneşin ufuk düzlemi üzerindeki konumları verilmiştir.

Buna göre, Denizli ve Erzincan'ın yerel saati ile ilgili aşağıdaki bilgilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Erzincan'ın yerel saati daha ileridir.
- B) Denizli'de gölge boyu Erzincan'dan daha uzundur.
- C) Erzincan ile Denizli arasında 19° boylam farkı vardır.
- D) Denizli, Erzincan'ın batısındadır.
- E) Erzincan'da güneş ışınlarının atmosferde aldığı yol daha kısadır.

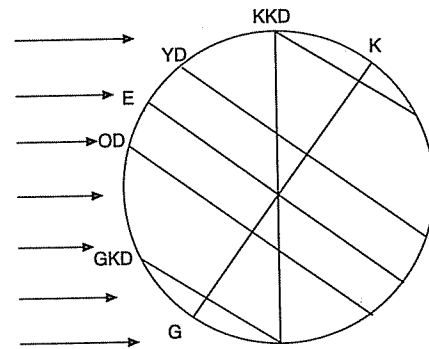
20. İz düşüm alanları eşit olan I ve II numaralı bölgelerin gerçek alanları birbirinden farklıdır.

Bu iki bölgenin gerçek alanlarının farklı olmasının nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Karasallık ve denizellik
- B) Yer şekillerinin farklı özellikte olması
- C) Yarım kürelerin farklı olması
- D) Enlem derecelerinin farklı olması
- E) Başlangıç meridyenine farklı uzaklıkta olmaları

21. Aşağıda dünyanın 21 Aralık tarihindeki Güneş'e göre konumu gösterilmiştir.

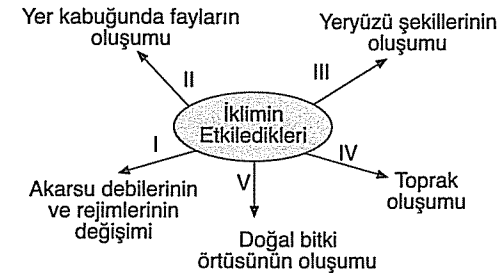

Dünya, şekilde gösterilen konumda iken aşağıdaki olaylardan hangisi gerçekleşmez?

- A) Kuzey Yarım Küre'de geceler uzamaya başlar.
- B) Öğlak dönencesi güneş ışınlarını öğle vakti dik alır.
- C) Güney kutup dairesi gün boyunca aydınlık olur.
- D) Kuzey Yarım Küre'de kış başlangıcı yaşanır.
- E) Güneyden kuzeye doğru gidildikçe geceler uzar.

22. Bir bölgede uzun süre değişmeyen ortalama hava şartlarına iklim denir.

Buna göre, iklim;

etmenlerinden hangisini etkilemez?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

24 ve 25. SORULARI AŞAĞIDAKİ PARÇAYA GÖRE CEVAPLANDIRINIZ.

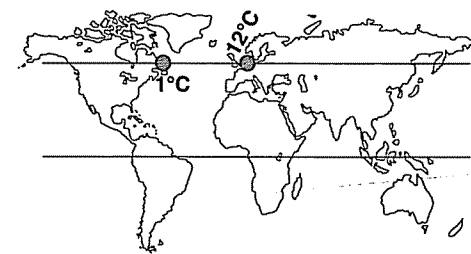
24. Yeryüzünden yükseklerle çıkıldıkça sıcaklık her 200 m'de 1 °C azalır, indirgenmiş sıcaklıklar ise bundan yararlanarak hesaplanır. Yükseltiden kaynaklanan sıcaklık, normal sıcaklığa eklenerek indirgenmiş sıcaklık bulunur.

Merkez	Gerçek Sıcaklık °C	İndirgenmiş Sıcaklık °C
I	10	12
II	8	16
III	-5	15
IV	9	14
V	10	25

Yukarıdaki açıklamaya göre, verilen bu merkezlerin hangisinde yükselti en azdır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

23. Aşağıdaki haritada aynı enlemde farklı kıyılarda iki merkezin sıcaklık değeri verilmiştir.

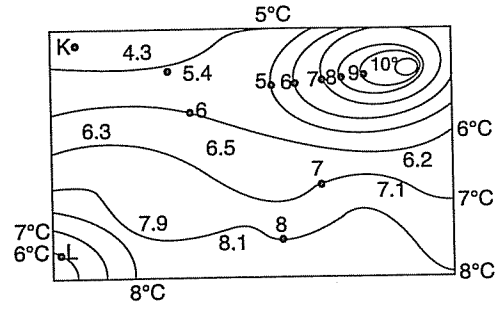
Bu merkezlerde sıcaklık değerinin farklı olmasının nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Atmosferdeki nem oranı
- B) Karasallık ve denizellik
- C) Yer şekillerinin etkisi
- D) Güneş ışınlarının geliş açısı
- E) Okyanus akıntıları

25. Parçaya göre, aşağıdaki bölgelerden hangisinin gerçek sıcaklığıyla indirgenmiş sıcaklığı arasındaki fark en fazladır?

- A) Akdeniz Bölgesi
- B) Ege Bölgesi
- C) Marmara Bölgesi
- D) Doğu Anadolu Bölgesi
- E) Karadeniz Bölgesi

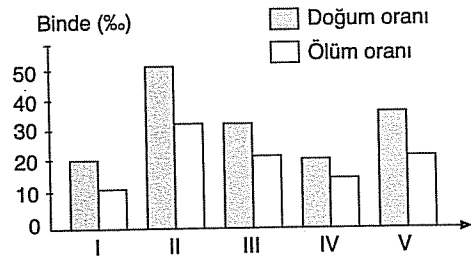
26. Aşağıda bir bölgenin izoterm haritası verilmiştir.

Bu haritadaki bilgilere dayanarak aşağıdaki yorumlardan hangisine ulaşamaz?

- A) Bölgenin kuzeydoğusunda sıcaklık en yüksektir.
- B) K noktası çevresinde sıcaklık en düşüktür.
- C) Yüksek sıcaklık, kapalı izoterm eğrisiyle gösterilmiştir.
- D) Bölgenin güneybatısındaki L noktasındaki sıcaklık, K noktasından düşüktür.
- E) İzoterm eğrileri birer derece aralıklarla çizilmiştir.

27. Doğal nüfus artış hızı ile ülkelerin gelişmişlik seviyesi arasında çok yakın bir ilişki vardır.

Yukarıdaki bilgilere göre, kaç numaralı ülkenin daha az geliştiği söylenebilir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

28. Türkiye'deki baraj göllerinden;

- I. enerji üretimi,
- II. akarsu havzasını genişletme,
- III. tarımda sulama

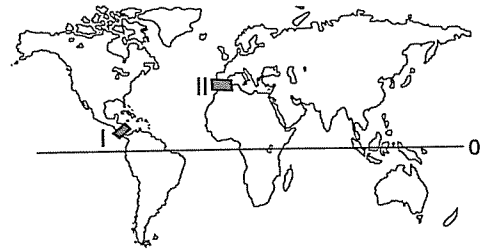
faaliyetlerinin hangilerinden yararlanır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
- D) I ve III E) II ve III

29. Türkiye'de sıcak su kaynaklarının yaygın olarak bulunması, aşağıdakilerden hangisini kanıtlar?

- A) Yer şekillerinin çeşitlilik gösterdiğini
- B) Çözünbilen yapıdaki kayaların fazla olduğunu
- C) Orta Kuşak'ta yer aldığını
- D) Yer yapısının kırıklı olduğunu
- E) Deprem tehlikesinin az olduğunu

30.

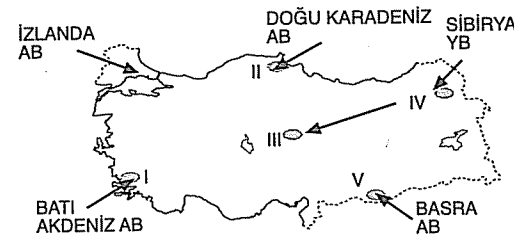

Yukarıdaki Dünya haritasında gösterilen su geçitleri, seçeneklerin hangisinde doğru verilmiştir?

I	II
A) Hürmüz	Macellan
B) Panama	Cebelitarık
C) Süveyş	Babülmendep
D) Macellan	Süveyş
E) Hürmüz	Cebelitarık

31. Kış aylarında yüksek basınç alanları açık ve güneşli olduğu hâlde ayaz olur. Alçak basınç alanları ise bu-lutlu olduğu için ılık olur.

Aşağıdaki Türkiye haritasında Türkiye'nin çevresinde etkili olan basınç merkezleri gösterilmiştir.

Bu açıklamaya göre, haritada numaralandırılmış merkezlerden hangilerinin kış aylarında çevresinden gelen basınçlardan dolayı ayaz olması beklenir?

- A) I ve II B) II ve III C) III ve IV
- D) II ve IV E) IV ve V

32. İnsan yaşamını ilgilendiren her şey hakkında akıl yürütüp bunları felsefi problem konusu yapabilen filozof, doğru olduğunu bildiğimiz ya da böyle olduğuna inandığımız her şeyi sorgulayabilir.

Buna göre, felsefe için aşağıdakilerden hangisi söylendiğinde yanlıştır?

- A) Merak etme ve bilme isteğinden kaynaklanır.
- B) Sorgulayıcı ve eleştireldir.
- C) Olanı, olduğu gibi ele alarak yaşama yön verir.
- D) Akıl yürütme ve mantığa dayalıdır.
- E) Yaşamın her alanına ilişkin konuları ele alır.

33. Kısa bir süre öncesine kadar, bir eğitime, bir araştırmacıya ya da üniversite dilinde "felsefe" diye adlandırıldığımız şeyle uzaktan ya da yakından ilgili bir öğrenciye, bilgeliğin, tutkuların denetlenmesinden; insanın kendine yönelik zihinsel uğraşısından söz etseydiniz, omuz silkerdi. Onlara göre bilgelik, miadı dolmuş bir ülküydü; tarihsel araştırmaların konusunu oluştururdu ve birkaç büyük uzman kendini buna vakfetmişti. Günümüz koşulları ise daha güncel, somut ve pratik yaşamı kolaylaştıran konulara yönelmeyi gerektirmekteydi.

Bu parçaya göre, toplumda yer alan bireylerin felsefe dendiğinde omuz silkmelerinin nedeni aşağıdakilerden hangisi olabilir?

- A) Felsefenin tüm soruları cevaplamış olması
- B) Bilimsel buluşların felsefeyi gereksiz kılması
- C) Felsefenin ilgilendiği konuların soyut ve gereksiz görülmesi
- D) Felsefenin eğitim kurumlarında ders olarak okutulmaması
- E) Felsefeyle ilgilenen çok fazla sayıda uzmanın olması

34. İlk Çağda insanlar atomların yalnızca birleşip ayrılabilen zerrecikler olduğunu bilebiliyorlardı. Aslında o dönem için bu bilgi bile müthiş bir şeydi. Bugün ise bilimin gelişmesi sayesinde atomu parçalarına ayırabilir duruma geldik. Bu bilgilerin üzerine inşa edeceğimiz yeni bilgilerle, önümüzdeki yüzyıl atomun her parçasını ayrı ayrı kullanabilecek hâle gelebiliriz.

Bu parçada bilimsel bilginin hangi özelliği vurgulanmıştır?

- A) Gözleme dayanması
- B) Felsefe ile iç içe olması
- C) Birikerek ilerlemesi
- D) Olanı olduğu gibi incelemesi
- E) Evreni anlamaya çalışması

35. Bazı filozoflara göre doğruluk; zihindeki tasarımın dış dünyadaki nesnelere uygunluğu olmayıp, zihindeki tasarımın yine bir başka tasarıma veya bu tasarımdan önce gelen daha asli bir tasarıma uyması, onunla uyumuşluğu olarak tanımlanır.

Bu parçada sözü edilen filozoflara göre "doğruluk" aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Zihindeki fikirlerin, nesnel dünya ile uygunluğudur.
- B) Genel-geçer olarak ifade edilebilen bilgidir.
- C) Zihindeki tasarımlar arasındaki tutarsızlıktır.
- D) Bilgi ile nesne arasındaki uyumdur.
- E) Bir bilgi ile bir başka bilgi arasındaki uyumdur.

36. J. J. Rousseau'ya göre devlet, insanların bir arada yaşarken karşılaştıkları problemleri çözmek adına gerçekleştirilmiş bir sözleşmeyle ortaya çıkmıştır.

Bu görüşten hareketle, aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşmak mümkündür?

- A) Devlet doğal bir süreç sonucu oluşmuştur.
- B) Birey - devlet ilişkisi süreklilik taşır.
- C) Devlet gereksiz bir kurumdur.
- D) İktidarın kaynağı ilahidir.
- E) Devlet yapay bir varlıktır.

37. Herakleitos'un ünlü deyişi "Değişmeyen tek şey değişimin kendisidir." eylem alanında da geçerlidir. İnsanlar ve toplumlar sürekli değiştiğine göre ahlaki değerlerin ve kuralların değiştiğini yadsımak olanaksızdır. Geçmişte ahlaksızlık olarak nitelendirilen bazı eylemler günümüz toplumlarının çoğunda ahlaklı bulunabilir. Bir toplumda geçerli olan ahlaki değerlerin bir başka toplumda hiçbir şey ifade etmediği de kaçınılmaz bir gerçektir. Bu nedenlerden dolayı tüm insanlık için her zaman ve her yerde geçerli olabilecek bir ahlak anlayışından söz etmek olanaksızdır.

Bu parçada aşağıdaki düşüncelerden hangisi savunulmaktadır?

- A) Ahlaki eylemin sonucu değil, eylemin hangi amaçla yapıldığı önemlidir.
- B) Evrensel ahlak yasasının var olduğu iddia edilemez.
- C) Sorumluluğun olmadığı yerde özgürlük de yoktur.
- D) İnsanlar her dönemde ahlaki kurallara uygun yaşamalıdır.
- E) Evrensel ahlak yasası, varlığını insana zorla kabul ettirir.

38. Formel bilimler mantık ve matematiktir. Bunların obje edindiği unsurlar doğal dünyaya ait olmayıp, düşünce ile üretilen soyut kavramlardır.

Buna göre, "formel bilimler"e ilişkin aşağıdaki yargılardan hangisi söylenebilir?

- A) Doğrulukları gözlem ve deneye dayanarak tespit edilemez.
- B) Tek tek nesnelerden, genel yargılara ulaşma yöntemini kullanır.
- C) Önergeleri içerikleri bakımından ele alır.
- D) Olaylar arasında neden - sonuç ilişkisi kurarak teorilere ulaşır.
- E) Doğa objeleri ve olayları arasında neden - sonuç ilişkisi kurar.

39. • Protagoras'a göre; insan her şeyin ölçüsüdür, var olanların var oldukları da var olmayanların var olmadıkları da kesin olarak bilinemez.

- Gorgias'a göre; varlık yoktur, olsa bile onu bilmek olanaksızdır. Varlığı bilseydik bile bunu başkalarına bildiremezdik.

Bu filozofların görüşlerine dayanarak, aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Varlık, değişmeden var olmaya devam edecektir.
- B) Evrende var olan her şey düşünceye bağlıdır.
- C) Evren, dönüşümlü olarak yok olan ve yeniden doğan bir süreçtir.
- D) Varlık hakkında mutlak bilgiye ulaşılamaz.
- E) Evrendeki varlıklar maddi dünyanın bir yansımasıdır.

40. Sultan, Mecnun'un aşkından deli divane olup çöllere düşen Leyla'yı çok merak eder. Leyla'nın bulunup huzuruna getirilmesini emreder. Leyla'yı görünce hayretler içinde kalıp sorar: "Mecnun'un, aşkından deli divane olup dağlara, çöllere düştüğü Leyla sen misin? Senin öyle olağanüstü bir güzelliğin olmadığı gibi, sıradan bir kadından hiçbir farkın da yok. Hâl böyle iken nasıl olur da Mecnun senin için deli divane olur." Leyla hiç tereddüt etmeden şöyle yanıt verir: "Sultanım sus! Bendeki güzelliği görebilmen için sende Mecnun'un gözleri olması ve bana Mecnun'un gözleriyle bakman gerekir." der.

Bu parçada anlatılanlar, aşağıdaki yargılardan hangisini belirtir?

- A) Güzellik, nesnede değil öznenin kendisindedir.
- B) Güzellik, soyut ve tanrısal bir öze sahip olandır.
- C) Güzellik, sanatçının doğayı taklit etmesiyle oluşur.
- D) Güzellik, yaratma ürünüdür ve herkes için aynıdır.
- E) Güzellik, toplumun yararına olan ve toplumsal sorunları çözendir.

1. I. Tarih araştırmalarının olayın geçtiği yerde yapılması
II. Tarihi olayla ilgili yeni bilgilere ulaşılması
III. Tarihi araştırmaların bir ekip tarafından yapılması

durumlarından hangilerinin, o bölge ile ilgili daha önceki bilgilerin değişmesine yol açabileceği savunulabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I ve III

2. Orta Asya Türk tarihi ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisinin ortaya çıkması bozkır kültürünün etkisinden söz edilemez?

- A) Mani dini ve Budizm'in benimsenmesi
- B) Savaşçı özelliklerinin ortaya çıkması
- C) Ekonominin hayvancılığa dayalı olması
- D) Konargöçer yaşamın yaygın olması
- E) El sanatı ürünlerinin taşınabilir olması

3. Aşağıdaki gelişmelerden hangisi, İslam Devleti'nde sınırların genişlediğine kanıt olarak gösterilebilir?

- A) Halifeliğin saltanat hâline getirilmesi
- B) Kur'an'ın kitap hâline getirilmesi
- C) Horasan ve Kafkasya'da yönetim birimleri oluşturulması
- D) Sosyal eşitliğin sağlanması
- E) Arapçanın resmi dil olması

4. Türklerin Anadolu'yu fethetmeleri üzerine topraklarını terk ederek Bizans'a sığınan Hristiyanların büyük çoğunluğu bir süre sonra eski topraklarına geri dönmüşlerdir.

Bu duruma, Türkiye Selçuklularının;

- I. örfi hukuk yerine şer'i hukuk kurallarını uygulaması,
- II. toplumlara karşı hoşgörü politikası izlemesi,
- III. halkın kullanımında olan topraklara dokunulmaması

politikalarından hangilerinin ortam hazırlamış olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

5. Osmanlı Devleti, birçok rakibi olmasına rağmen, 1575 yılında himayesi altındaki Erdel Prensi'nin Lehistan kralı seçilmesini sağlamıştır.

Bu durumun;

- I. Lehistan'ın Osmanlı himayesine girmesi,
- II. Osmanlı Devleti'nin etki alanının genişlemesi,
- III. Avrupa'da Müslüman devlet sayısının artması

sonuçlarından hangilerine ortam hazırlamış olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

6. XVII. yüzyılda Osmanlı Devleti'nde;

- Yeniçeriler maaşlarının azlığını bahane ederek ayaklanmışlardır.
- Tarhuncu Ahmet Paşa bütçeyi denkleştirmeye çalışmıştır.
- Köprülü Mehmet Paşa birtakım şartlar ileri sürerek sadrazam olmuştur.

Bu gelişmelerin, aşağıdakilerden hangisini doğrular nitelikte olduğu söylenemez?

- A) Yeniçerilerin "Devlet, ocak içindir." anlayışına yö-neldiğini
- B) Devletin gelir-gider dengesinde sıkıntılar yaşan-dığını
- C) Devlet kurumlarının iyi işlemediğini
- D) Yöneticiler arasında güvensizlik olduğunu
- E) Kapitülasyonların sürekli hâle getirildiğini

7. 1699'da imzalanan Karlofça Antlaşması ile Osmanlı Devleti'nden alınıp Venediklilere verilen Mora Yarı-madası'nda sorunlar başlamış, Mora halkı Venedikli-lere karşı, Osmanlı Devleti'nden yardım istemiştir.

Bu gelişme ile ilgili;

- I. Osmanlıların gayrimüslimlere ayrımcılık yaptığı,
- II. Karlofça Antlaşması'nın yeni sorunlara yol açtığı,
- III. Osmanlılarda merkezî devlet anlayışının zayıfla-dığı

yorumlarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

8. **Öşür:** Müslümanların ürün üzerinden 1/10 oranında ödediği vergidir.

Haraç: Gayrimüslimlerin ürün üzerinden 2/10 oranın-da ödediği vergidir.

Avarız: Savaş ve afet gibi hâllerde alınan vergidir.

Bu bilgiler doğrultusunda Osmanlı Devleti ile ilgi-li;

- I. toplumda etnik ve kültürel yapı farkı olduğu,
- II. olağanüstü hâllerde halkın vergi yükünün arttığı,
- III. ticari gelirlerin vergi dışı tutulduğu

yorumlarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) I ve III
- E) II ve III

9. I. Dünya Savaşı sonrası mağlup devletlerden Avus-turya, Macaristan ve Bulgaristan sadece savaş taz-minatı öderken, Osmanlı maliyesi İtilaf Devletlerinin denetimi altına alınmış, kapitülasyonlar tüm devletle-re açık hâle getirilmiştir.

Buna göre,

- I. Osmanlı Devleti kendi ekonomisi üzerindeki kon-trolünü yitirmiştir.
- II. Osmanlı Devleti'ne, daha ağır koşullar taşıyan bir antlaşma imzalatılmıştır.
- III. Osmanlı Devleti savaşı başlatan devlet sayılmış-tır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

10. Mustafa Kemal, Kurtuluş Savaşı hazırlık döneminde mandacılığı savunanlara "Ya bağımsızlık ya ölüm." diyerek tepki göstermiştir.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisinin Mustafa Kemal'in beklentisine uygun bir gelişme olduğu söylenebilir?

- A) Dış yardımları desteklemek
- B) Kuvayimillîye hareketi içinde yer almak
- C) Barış görüşmelerine karşı çıkmak
- D) İstanbul Hükûmeti ile bütünleşmek
- E) Antlaşma koşullarına uymak

11. Sivas Kongresi ile yetkileri artırılan Temsil Heyeti, Ali Fuat Cebesoy'u Batı Cephesi (Kuvayimillîye) komu-tanlığına atamıştır.

Bu bilgiye göre;

- I. Temsil Kurulu'nun yürütme yetkisini üstlendiği,
- II. bölgesel güçlerin denetim altına alındığı,
- III. Kuvayimillîye şeflerinin yargı yetkisinin arttığı

yorumlarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) I ve III
- E) II ve III

12. I. TBMM, işgalcilere karşı düzenli orduyu kurmuştur. Daha sonra da bu orduya katılımı artırmak ve TBMM'ye karşı çıkan isyanları bastırmak amacıyla da Hıyanet-i Vataniye Kanunu'nu çıkarıp İstiklal Mahke-melerini kurmuştur.

Bu gelişmelerle ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Alınan kararların mecliste tartışmasız kabul edil-diğine
- B) Bağımsızlığı gerçekleştirecek önlemlerin alındı-ğına
- C) Millî Mücadele'de düzenli ordu döneminin başla-dığına
- D) Halkın Millî Mücadele içinde yer almasına çalışıl-dığına
- E) TBMM'nin yasama ve yargı gücünü kullandığına

13. I. İnönü Zaferi'nden sonra I. TBMM,

- 1921'de Teşkilat-ı Esasi'yi kabul etmiştir.
- Londra Konferansı'na davet edilmiştir.
- Sovyet Rusya ile Moskova Antlaşması'nı imzala-mıştır.

Buna göre,

- I. İstanbul Hükûmeti TBMM'yi tanımıştır.
- II. TBMM'nin içte ve dışta gücü artmıştır.
- III. TBMM, anayasal bir statü kazanmıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III

14. I. TBMM ile Sovyet Rusya arasında imzalanan Mos-kova Antlaşması'nda "Bir tarafın kabul etmediği bir antlaşmayı diğer taraf da kabul etmeyecektir." mad-desi yer almıştır.

Bu maddeye göre;

- I. TBMM, diplomatik bir başarı kazanmıştır.
- II. Sovyet Rusya, Sevr Antlaşması'na karşı çıkan TBMM'ye destek vermiştir.
- III. Boğazlar uluslararası sorun olmaktan çıkmıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

15. Eskişehir – Kütahya Muharebeleri'nin yenilgi ile so-nuçlanması üzerine Mustafa Kemal, milletvekilleri ta-rafından önerilen ordunun başına geçmesi teklifini TBMM'nin yetkilerinin kendisine verilmesi şartı ile ka-bul etmiştir.

Buna göre, Mustafa Kemal'in aşağıdakilerden hangisini amaçladığı söylenebilir?

- A) Kendini ön plana çıkarmak
- B) Askerî dehasını kanıtlamak
- C) Hızlı kararlar alıp, uygulamak
- D) Seçimlerin yenilenmesini sağlamak
- E) Muhalif milletvekillerinin üyeliğini düşürmek

16. I. Saltanat yanlıları tarafından propaganda aracı olarak kullanılması

- II. Cumhuriyetin temel ilkelerine ters düşmesi
- III. Çağdaşlaşmaya engel teşkil etmesi

Yukarıdakilerden hangilerinin halifeliğin kaldırıl-masına ortam hazırladığı savunulabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

17. I. Devlet kurumlarının işleyişinde aklın ve bilimin öncülüğünü esas alır.

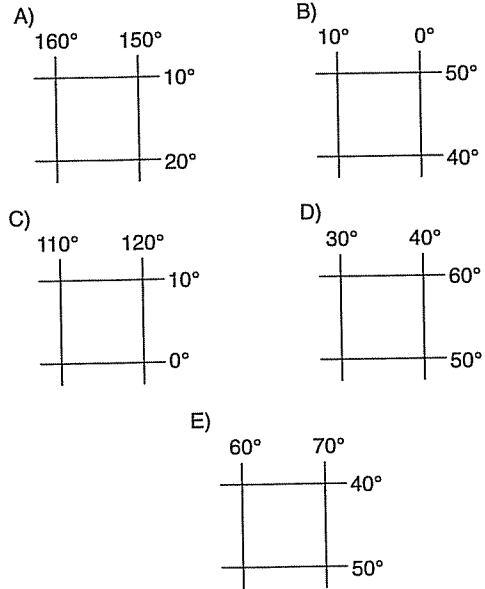
- II. Ülke yönetiminde ulusal egemenliği temel alır.
- III. Toplumu bütünleştirici, birleştirici ve kaynaştırıcı özelliğe sahiptir.

Yukarıdaki özelliklerin Atatürk ilkeleri ile ilgisi, seçeneklerin hangisinde doğru olarak gruplandırılmıştır?

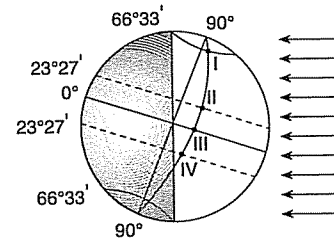
	Cumhuriyetçilik	Laiklik	Milliyetçilik
A)	II	I	III
B)	I	II	III
C)	I	III	II
D)	III	I	II
E)	II	III	I

18. I. Yerel saati Başlangıç Meridyeni'nden ileridir.
II. Kuzeyine doğru gidildikçe paralel boyları kısalır.
III. Güneş ışınlarını yıl içinde iki kez dik alır.

Yukarıda bazı özellikleri verilen bölgenin matematik konumu, aşağıdakilerden hangisi olabilir?

20. Aşağıda Dünya'nın 21 Haziran'daki konumu gösterilmiştir.

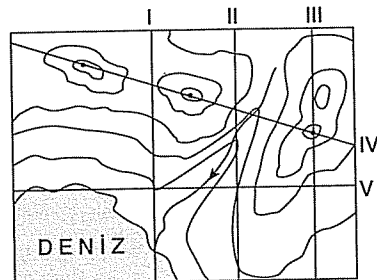
Dünya, Güneş karşısında şekildeki konumunda iken küre üzerinde işaretli noktalarla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Bütün noktaların yerel saati aynıdır.
B) I. noktada 24 saat gündüz yaşanır.
C) II. nokta Güneş ışınlarını öğle vakti dik açıyla aldığı için bu enlemde gece ve gündüz süresi eşittir.
D) III. noktada öğle vakti gölge yönü güneyi gösterir.
E) IV. noktada gece gündüzden uzundur.

Gözükte Yükseklerde Olanlara

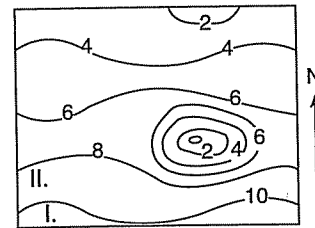
19. Bir helikopter güzergâh boyunca, önce bir dağ zirvesi, sonra boyun, tekrar bir dağ zirvesinden devam ederek akarsu vadisi üzerinden geçip daha sonra başka bir dağ zirvesinden yoluna devam ediyor.

Bu helikopterin hareket güzergâhı haritadaki doğrultulardan hangisidir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

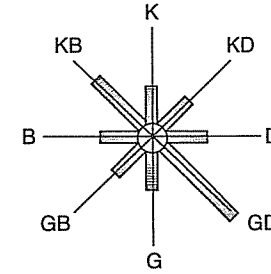
- 21.

Yukarıda verilen izoterm haritasındaki bilgilere göre, aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

- A) İzotermeler 1 °C aralıklarla çizilmiştir.
B) I numaralı noktanın sıcaklığı 10 °C den fazladır.
C) II numaralı noktanın sıcaklığı 6 °C dir.
D) Bölge Kuzey Yarım Küre'de yer alır.
E) Haritanın kuzeyine gidildikçe sıcaklık artmaktadır.

- 22.

Rüzgârın esiş yönü genel olarak yer şekillerine uygunluk gösterir.

Buna göre, yukarıda gösterilen rüzgârgülünün ait olduğu merkezle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Yer şekilleri genel olarak KB ve GD doğrultusundadır.
B) Yer şekilleri sadedir.
C) Yükselti ortalaması fazladır.
D) Hâkim rüzgâr yönü K – G doğrultusundadır.
E) Bu merkezin bulunduğu yer bir ovadır.

24. Aşağıda Türkiye akarsularının bazı özellikleri ve oluşum nedenleri verilmiştir.

- Akarsuların havzaları dardır. Çünkü üç tarafı denizlerle çevrili, yer şekilleri engebeli ve dağlar kıyıya paralel uzanır.
- Akarsuların rejimleri düzensizdir. Çünkü yağış rejimi genelde düzensizdir.
- Hidroelektrik üretime uygundur. Çünkü
I
- Bazı akarsular en fazla sularını ilkbaharda taşır. Çünkü II

Buna göre boş bırakılan yerlere, sırasıyla aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

I	II
A) akış hızları azdır.	yatak eğimleri fazladır.
B) eğimli vadilerde akarlar.	kar erimeleri başlar.
C) rejimleri düzenlidir.	Türkiye'nin en yağışlı dönemidir.
D) çok su taşırlar.	ağızları alüvyonlarla dolmuştur.
E) genç yapılı arazide akış gösterirler.	toprağın suya doygun olduğu dönem ilkbahardır.

Gözükte Yükseklerde Olanlara

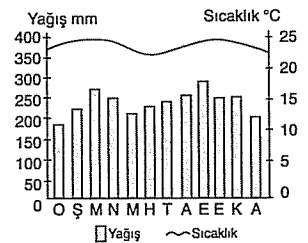
23. • Atmosferde bulunan nem miktarı ile sıcaklık farkları arasında ters orantı vardır.
• Yağış ve nem miktarının fazla olduğu yerlerde kayalar kimyasal yolla çözülür.

Merkezler	Maksimum Sıcaklık (°C)	Minimum Sıcaklık (°C)
I	20	8
II	26	5
III	26	-9
IV	24	16
V	24	-1

Yukarıdaki açıklamalara göre, tablodaki merkezlerin hangisinde kimyasal çözüme daha fazladır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

25. Yanda aylık ortalama sıcaklık ve yağış grafiği verilen merkez ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Bitki örtüsü, yıl boyunca yaprağını dökmeyen geniş yapraklı ormanlardan oluşur.
B) Yıllık sıcaklık dağılışı ile yağış miktarı arasında paralellik vardır.
C) Yıl içinde sıcaklık farkı belirgin olmadığı için sadece yaz şartları yaşanır.
D) Bu merkezde kimyasal çözüme etkilidir.
E) Yağışların tamamı yamaç yağışları şeklinde olur.

26. Aşağıdaki tabloda bazı ülkelerin 2001 yılına ait çeşitli nüfus özellikleri verilmiştir.

Ülke	Nüfus (Milyon)	Yıllık artış (%)	Ortalama yaşam sür. (Yıl)	Okuryazar oranı (%)
Çin	1.261	11	70	83
Hindistan	1.016	18	63	56
Japonya	127	3	81	100
İngiltere	60	4	77	100
Mısır	64	20	67	55
Türkiye	68	18	69	87

Tablodaki bilgilere göre, aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Nüfus sayısı ile nüfus artış oranları birbirine paraleldir.
- B) Ortalama yaşam süresi kısa olan ülkelerde nüfus artış hızı yüksektir.
- C) Nüfusunun ikiye katlanma süresi en kısa olan ülke Mısır'dır.
- D) Okuryazar oranı çok yüksek ülkelerde nüfus artış hızı düşüktür.
- E) Nüfus artış hızı, ortalama yaşam süresi uzun olan ülkelerde azdır.

Gözünüzde Olanlara

27. İç Anadolu Bölgesi'nde yapılan bir araştırmada;

- kapalı havzaların geniş yer tuttuğu,
- step iklimin geniş alanlarda etkili olduğu,
- yağış miktarının oldukça az olduğu tespit edilmiştir.

Bu durum, bölgenin aşağıdaki özelliklerinden hangisiyle açıklanır?

- A) Etrafının yüksek dağ sıralarıyla çevrili olması
- B) Gerçek alanı ile iz düşüm alanı arasındaki farkın az olması
- C) Yüz ölçümünün geniş olması
- D) Yaz mevsiminde buharlaşmasının şiddetli olması
- E) Bitki örtüsünün cılız olması

28. Bölge, doğal ve beşerî özellikler bakımından benzerlik gösteren ve karşılıklı ilişkilerin olduğu alandır. Bölge tespitinde yer şekilleri, iklim şartları, bitki örtüsü, nüfus özellikleri, ekonomik faaliyetler etkili olmuştur.

- Hayvancılık bölgesi olan bir yer, bulunan bir madenle maden bölgesi hâline gelebilir.
- Tarım bölgesi olan bir yer, kurulan fabrikalar sayesinde sanayi bölgesi olabilir.

Yukarıda verilenlerden yola çıkarak aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Bölge sınıflandırmasında bölgenin büyüklüğü dikkate alınmalıdır.
- B) Bölge özelliği zamanla değişebilir.
- C) Bölgeler büyüyerek sınırları zamanla genişleyebilir.
- D) Bölgelerin sınırları daima aynı kalır.
- E) Bölgeler ayrılırken sadece yerleşim biriminin ekonomik özellikleri dikkate alınır.

29. Yeryüzünü kaplayan toprak örtüsünün dış kuvvetler tarafından özellikle de su ve rüzgâr yardımıyla taşınması olayına erozyon denir.

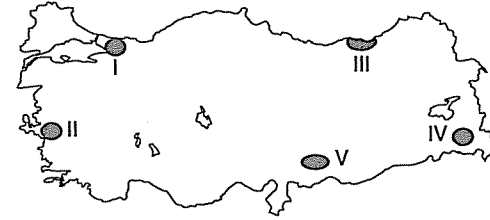
Buna göre;

- nöbetleşe ekim yapılması,
- orman alanlarının genişletilmesi,
- eğimli alanların tıraşlandırılması,
- nadas alanlarının azaltılması,
- meralarda aşırı otlatmanın yapılması

faktörlerinden hangisi, erozyonu önlemek için alınacak önlemlerden biri olamaz?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

30. Aşağıdaki haritada numaralarla gösterilmiş beş yöre ve bu yörelerden dördüne ait çeşitli açıklamalar yapılmıştır.

- Her türlü ulaşımın gelişmesi pazarlamayı geliştirmiştir.
- Kıyı ile iç kesimler arasında ulaşım gelişmiştir.
- Dağlar kıyıya paralel uzandığı için nemli hava iç kesimlere giremez.
- Sulu tarım yöntemiyle ürün çeşitliliği artmıştır.

Haritada işaretli yörelerden hangisi ile ilgili bilgi verilmemiştir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

31. Geçmişten günümüze kadar devletler gelişebilmek ve güçlü olmak için ticaret yollarını ele geçirmek istemişlerdir. Bunun için de devletler arasında savaşlar çıkmıştır. Bundan beş altı yüzyıl önce Avrupalılar fakir, Asya ve Afrikalılar zengindi çünkü Doğu, elinde birçok ticaret malını bulunduyordu. Avrupalılar bu zenginliklere ulaşabilmek için bu dönemde Türklerin ve Müslümanların elinde bulunan İpek ve Baharat yollarını kullanmak zorundaydılar ve bu zenginliklere ulaşmak için Türklere çok fazla vergi vermek zorunda kalıyorlardı. Bu durum, Avrupalıların yeni ticaret yolları aramaya sevk etti.

Yalnızca paragraftaki bilgilere göre, keşiflerin başlamasında;

- Doğu'nun zengin ticaret mallarına ulaşılmasının çok maliyetli olması,
- Avrupa kültürünün dünyaya yayılmasının istenmesi,
- ticaret yollarının Türklerin elinde bulunması

faktörlerinden hangileri etkili olmuştur?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) II ve III

32. • Kant'a göre felsefe, kendisini akla dayandıran nedenlerle meşru kılmak iddiasında olan bir zihinsel etkinlik biçimidir.
- Jaspers'a göre felsefe, daima yolda olmaktır.
- Aristoteles'e göre felsefe, var olanın ilk temellerini ve ilkelerini araştıran bilgidir.

Bu filozofların görüşlerine dayanarak felsefi bilginin, aşağıdaki özelliklerinden hangisine ulaşılabilir?

- A) Öznel görüşleri içerdiğine
- B) Bilimlerin yol göstericisi olduğuna
- C) Evrensel konuları ele aldığına
- D) Kendi içinde tutarlı olduğuna
- E) Varlığın bütününe yöneldiğine

33. İnsanlar, her dönemde evrende olup bitenleri anlama ve açıklama ihtiyacı duymuşlardır. Bu ihtiyaç nedeniyle eski çağlarda mitolojik hikâyeler ve daha sonrasında Yunanlı doğa filozoflarının getirdiği açıklamalar vardır. Günümüzde de filozoflar için evren bir araştırma alanıdır.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisi anlatılmak istenmiştir?

- A) Doğa filozoflarının çalışmalarının bilime temel olduğu
- B) Bilinmeyi anlamının tek yolunun felsefe olduğu
- C) Evreni açıklama çabasının bilimle başladığı
- D) Mitolojilerin, evrendeki olayları açıklayamayacağı
- E) Evreni anlama ve bilme çabasının, her çağda var olduğu

34. İnsan, doğru bilgi elde etmek istiyorsa, öncelikle zihnini duyuvarın etkisinden kurtarmalıdır. Çünkü duyuvarla elde edilen bilgiler yanlış olabilir. İnsan, aklını yöntemli bir biçimde kullandığı sürece doğru bilgiye ulaşabilir.

Bu parçada görüşleri verilen akım aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Septisizm B) Rasyonalizm
C) Empirizm D) Pozitivizm
E) Kritisizm

35. Ruhsal açıdan sağlıklı olan bir insan, duyumlayamadığı objelerin sadece düşünerek var olacağını iddia etmez. Olmayan bir şeyi var olarak görmek, sanrıdır. Sanrı, akıl hastalarında, yüksek ateşli hastalarda veya uyuşturucu kullananlarda görülen bir durumdur.

Bu parçada aşağıdaki düşüncelerden hangisine karşı çıkılmaktadır?

- A) Varlığın temelinde madde yer alır.
- B) Varlığın bilgisine ulaşmak olanaklı değildir.
- C) Varlık diyalektik olarak ilerler.
- D) Varlık sürekli olarak değişir.
- E) Varlık düşüncenin yansımasıdır.

36. Sanatta, sanatçının iç dünyası ön plandadır. Temel amaç, güzel olanı yakalama ve yaratmadır. Buna bağlı olarak da sanat güzel olana yönelir, doğru olana değil.

Buna göre, sanatsal faaliyete ilişkin aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) Öznel bir alandır.
- B) Yaratıcılık ön plandadır.
- C) Evrensel mesajlar içerir.
- D) Güzel olana ulaşma amaçlanır.
- E) Duygular temel alınır.

37. Aristoteles; varlıkların bilgisinin tümel olandan mantıksal bir zorunlulukla nasıl çıktığını araştırır. O'nda amaç; tümelin bilinmesi değil, bireysel olanın kavranmasıdır. Tümel olandan varlıkların bilgisinin nasıl çıktığını bize mantık gösterir. "Bütün ağaçlar canlıdır." önermesi tümel bir bilgidir. Bu bilgiye dayanarak çamın, meşenin canlı olduğu yargısına varmak, tümdengelimdir.

Bu parçaya göre, varlığın bilgisine aşağıdakilerden hangisi ile ulaşılır?

- A) Doğuştan gelen bilgilerin varlığını kabul etmekle
- B) Genel bilgilerden yola çıkılarak tek tek olayları açıklamakla
- C) Gözlem ve deneye dayanarak genel açıklamalara ulaşmakla
- D) İki olgu arasındaki benzerliklerden yararlanmakla
- E) Hiçbir konuda kesin yargılara varmamakla

38. Nietzsche'ye göre, insan doğasına yaraşan; güçlü, korkusuz ve acımasız olmaktır. Devlet otoritesi insanın doğallığını ve yaratıcılığını bozmaktadır. Herhangi bir otorite, insanın doğallığına aykırıdır. İnsan, kendine yöneltilen baskıya uzun süre dayanamaz.

Nietzsche'nin bu sözlerine dayanarak aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabılır?

- A) Devletin temelinde sosyal adalet ilkesi vardır.
- B) Devlet insan doğasının devamıdır.
- C) Bütün insanların eşit olması, ideal düzeni de peşinden getirir.
- D) Devlet bireylerin özgür olmasıyla mümkündür.
- E) Herkesin mutlu olabileceği bir devlet düzeni olmaz.

39. Sosyal bir çevre içinde doğan insan, bu çevre tarafından âdeta bir hamur gibi yoğurulur. İnsana ilk şekli veren ailedir. Aileden alınan temel değerler nerede nasıl davranılması gerektiğini; örneğin bir bayram ziyaretinde ortamdaki yaşlıların elini öpmenin uygun olduğunu öğretir. Bu durumda, bireyin girdiği ortamda bir yaşlı varsa, o yaşlıya saygı göstermemek gibi bir seçenek olamaz. Bireyi kuşatan bu zincir, kuşaktan kuşağa aktararak devam eder ve bireyin tüm davranışlarını belirler.

Bu parçadaki görüşe dayanarak aşağıdaki yargılardan hangisi çıkarılabilir?

- A) İnsanın eylemleri dış koşullar tarafından belirlendiğinden insan özgür değildir.
- B) İnsan, her eyleminde kendisi için faydalı olanı seçmelidir.
- C) İnsan, eylemlerini isteyerek kendisi belirlediği için özgürdür.
- D) İnsanların uymaları gereken evrensel bir ahlak yasası yoktur.
- E) Haz veren eylemler dışında hiçbir şeyin değeri yoktur.

40. Bilim insanı, suyu 100 °C ye kadar ısıtır, bundan sonra suyun kaynadığını ve buharlaştığını gözlemler. Gözlem sonuçlarını kaydettiğinde, suyun 100°C deki durumuyla ilgili olarak bir betimlemede bulunmuş olur. Fakat bilim insanı suyun 100°C de niçin kaynamaya başladığını açıklamaya, yani nedenleri aramaya kalkıştığında, bu gözlemlerin dışına çıkarak; sıcaklık, basınç, kaynama noktası gibi kavramlara başvurur. Bu kavramları kullanarak, açıklayıcı bir genellemeye ulaşır.

Bu parçaya göre bilimde "açıklama" aşağıdakilerden hangisiyle ifade edilir?

- A) Olguların nedenlerini belirlemeye çalışmakla
- B) Olayın nasıl gerçekleştiğini önceden tahmin etmekle
- C) Elde edilen sonucun, değer yargılarına uygunluğunu araştırma
- D) Gözlem ve deney sonuçlarını kaydetme
- E) Olguların sürekli değiştiğini kanıtlama

1. Sümerler, Mezopotamya uygarlığının temelini atmış, Akadlara ve Babililere örnek olmuştur. Şehir devletleri hâlinde yaşayan Sümerler MÖ 3200'lerde yazıyı ilk bulan devlet olmuş, Lagaş şehri kralı Urukagina'nın yaptığı kanunlarda cezalar daha çok maddi olarak belirlenmiştir.

Bu bilgilere göre, aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılamaz?

- A) Tarihi çağlar Mezopotamya'da başlamıştır.
- B) Tarih yazıcılığı Sümerlerde başlamıştır.
- C) Sümerlerde siyasi birlik kurulamamıştır.
- D) Sümerler kendilerinden sonraki toplumları etkilemiştir.
- E) Hukuk kuralları yazılı hâle getirilmiştir.

2. VIII. yüzyılda Orta Asya'da yönetimi ele geçiren Uygurlar, Çin'de koloniler kurmuşlar, Çin'deki tarım ürünlerini örnek alarak kendi ülkelerinde yetiştirmişlerdir.

Bu gelişmeler doğrultusunda Uygurlarla ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) Dış ticarete önem vermişlerdir.
- B) Yerleşik hayata geçmişlerdir.
- C) Tarım önemli bir uğraş hâline gelmiştir.
- D) Siyasi etkinlikleri artmıştır.
- E) Dinî inançlarında bütünlük sağlamışlardır.

3. Emeviler Döneminde;

- Devletin başkenti Şam'a taşınmıştır.
- Batıda İspanya'ya, doğuda ise Orta Asya sınırına ulaşılmıştır.
- Yönetimde düzenlemeler yapılmış, halifelik babadan oğla geçmeye başlamıştır.

Bu bilgiler dikkate alındığında, Emevi Devleti ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) Türklerin İslamiyete geçişi hızlanmıştır.
- B) Fetihçi bir politika izlenmiştir.
- C) İslam kültürünün etkileşim alanı genişlemiştir.
- D) Devlet çok uluslu hâle gelmiştir.
- E) Devlette kurumsallaşmaya gidilmiştir.

4. Selçuklular, Anadolu'da fethedilen bölgelerde çoğunluğu sağlama ve yerli halkın devlete olan bağlılığını artırma siyaseti izlemiştir.

Buna göre, Selçukluların;

- I. azınlıklardan daha fazla vergi alma,
- II. azınlıkları din ve dillerinde serbest bırakma,
- III. göçlerle gelen Türkmenlerden uc beylikleri oluşturma

politikalarından hangilerini uygulamaya koydukları söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve III
- E) II ve III

5. Yavuz Sultan Selim, ekonomik güçlüklerle rağmen çıkmış olduğu Mısır Seferi sonunda hazineyi altınla doldurduğunu ifade etmiştir.

Yavuz Sultan Selim'in bu sonuca ulaşmasında;

- I. Doğu Akdeniz limanlarını ele geçirmesi,
- II. Memlük Devleti hazinesine el koyması,
- III. Kölemen beylerinin etkinliğini sürdürmesi

durumlarından hangilerinin etkili olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I ve III

6. Osmanlı Devleti, XVIII. yüzyılda Avusturya ve Rusya'nın yoğunlaşan baskılarına karşı büyük devletlerden politik destek almış, bunun karşılığında da yeni birtakım ticari ayrıcalıklar vermiştir.

Aşağıdakilerden hangisi bu duruma kanıt olarak gösterilebilir?

- A) Avrupa'dan askerî ve teknik uzmanların getirilmesi
- B) Fransa'ya verilen kapitülasyonların sürekli hâle getirilmesi
- C) Avrupa başkentlerinde elçilikler açılması
- D) Macar mültecilerinin iade edilmemesi
- E) Sekban-ı Cedit Ocağı'nın kapatılması

7. Osmanlı Mebuslar Meclisi, 1877-78 Osmanlı - Rus Savaşı için ayrılan ödeneklerle ilgili olarak incelemeler yapmış, bazı harcamalar hakkında hükümetten bilgi istemiştir.

Buna göre, Osmanlı Mebuslar Meclisi'nin;

- I. yasama,
II. denetleme,
III. yargılama

**görevlerinden hangilerini yerine getirdiği söyle-
nebilir?**

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

8. XVI. yüzyılda Osmanlı hazinesinin en önemli gelirlerini ganimet ve gümrük vergileri oluşturmuştur.

Bu bilgi ile ilgili;

- I. Osmanlı Devleti'nin başarılı bir fetih politikası izlediği,
II. İpek ve Baharat yollarını kontrol altına aldığı,
III. örfi vergilerin şeri vergilerden daha fazla olduğu

sonuçlarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I ve III

9. I. Dünya Savaşı'nda İngiltere, Fransa ve Rusya'nın baskısı altında kalan Almanya, bu baskılardan Osmanlı Devleti'nin savaşa girmesi ile kurtulabileceği hesabını yapmıştır.

Aşağıdakilerden hangisinin Almanya'nın bu beklentisini doğrulayan bir gelişme olduğu söylenemez?

- A) İtalya'nın taraf değiştirmesi
B) Ruslara karşı Kafkas Cephesi'nin açılması
C) İngilizlerin Süveyş Kanalı'nı savunmak zorunda kalması
D) Basra'ya asker çıkaran İngilizlerin Irak'a saldırması
E) İngilizlerin Çanakkale Cephesi'ni açması

10. • Millî sınırlar içinde vatan bir bütündür, bölünemez.
• Her türlü yabancı işgal ve müdahaleye karşı millet birlikte hareket edecektir.
• Manda ve himaye kabul edilemez.

Erzurum Kongresi'nde alınan bu kararlara göre, aşağıdakilerden hangisinin öncelikli hedef olarak belirlendiği savunulabilir?

- A) Ulusal bağımsızlığı sağlama
B) Mebuslar Meclisi'ni açma
C) Saltanat yönetimine son verme
D) Halifeliği kaldırma
E) Ulusal egemenliği gerçekleştirme

11. Aşağıdakilerden hangisi, Sakarya Meydan Muharebesi'nin dış siyasetteki sonuçlarından biri olarak gösterilemez?

- A) İngiltere ile esir değişimi antlaşmasının yapılması
B) Fransa ile Ankara Antlaşması'nın imzalanması
C) Mustafa Kemal'e gazilik ve mareşallik unvanlarının verilmesi
D) İtalyan kuvvetlerinin Anadolu'dan çekilmesi
E) Kafkas Cumhuriyetleriyle Kars Antlaşması'nın yapılması

12. I. İnönü Savaşı'ndan sonra toplanan Londra Konferansı'nın bir sonuç vermeyeceği ve ulusal bağımsızlığı sağlayamayacağı, Millî Mücadele hareketinin başında bulunan Mustafa Kemal tarafından çok iyi biliniyordu.

Buna rağmen Mustafa Kemal'in konferans çağrısını kabul etmesinde, aşağıdakilerden hangisinin önemli bir etken olduğu söylenemez?

- A) Millî Mücadele hareketinin amacını dünyaya duyurmak
B) İtilaf Devletleri'ne TBMM'nin siyasi varlığını kabul ettirmek
C) Barışa karşı olunduğu iddialarını çürütmek
D) İstanbul Hükûmeti ile ortak hareket edilmesini sağlamak
E) Sevr Antlaşması'nın uygulanmasını önlemek

13. Atatürk'ün milliyetçilik ilkesi, öncelikle tam bağımsızlığı öngörür ve Türklükle ilgili tüm kavramları geliştirmeyi amaçlar.

Buna göre;

- I. Kabotaj Kanunu'nun kabul edilmesi,
II. Türk Dil Kurumunun açılması,
III. demir yollarının ulusallaştırılması

gelişmelerinden hangilerinin, milliyetçilik ilkesi gereği yapıldığı söylenebilir?

- A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

14. Başta papalık ve Fransa olmak üzere bazı Avrupa devletleri Türkiye'deki yabancı okullarda tarih ve coğrafya derslerinin Türkçe olarak ve Türk öğretmenler tarafından okutulması uygulamasına karşı çıkarak görüşme talebinde bulundular. Ancak Türkiye bu konunun kendi iç meselesi olduğu gerekçesiyle görüşmeyi reddetti.

Buna göre, Türkiye ile ilgili;

- I. Batılı devletlerle ilişkiler askıya alınmıştır.
II. Azınlık haklarına son verilmiştir.
III. Bağımsızlıktan ödün verilmemiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

15. Çağdaşlaşma, halkın mutluluk ve varlık içinde yaşamasını sağlamak, toplumu ileriye götürmek ve içinde yaşanılan çağın gerektirdiği düşünsel ve teknik alanlardaki yenilikleri gerçekleştirmektir.

Bu duruma, yeni Türk Devleti'nde görülen;

- I. takvim, saat ve ölçülerinin değiştirilmesi,
II. Aşar vergisinin kaldırılması,
III. Türk Medeni Kanunu'nun kabul edilmesi

gelişmelerinden hangileri kanıt gösterilebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

16. Millet içindeki çeşitli grupların çıkarına ve yararına bir siyaset izlenmesi, hiçbir toplumsal gruba, zümreye ayrıcalık tanınmaması ve halkın kendi kendini yönetmeye alıştırılması, Atatürk'ün halkçılık ilkesinin temelini oluşturmaktadır.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisinin doğrudan bu amaca yönelik bir çalışma olduğu söylenemez?

- A) Saltanatın kaldırılması
B) Medeni Kanun'un kabul edilmesi
C) Türk Tarih Kurumunun kurulması
D) Kılık Kıyafet Kanunu'nun çıkarılması
E) Kadınlara seçme ve seçilme hakkının verilmesi

17. I. Halifeliğin kaldırılması

- II. I. Beş Yıllık Kalkınma Planı'nın hazırlanması
III. Ölçü, saat ve takvimin çağdaş yöntemlere göre yeniden düzenlenmesi

Bu inkılapların, ilkelerle olan ilgisi aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?

I	II	III
A) Laiklik	Devletçilik	İnkılapçılık
B) Cumhuriyetçilik	Halkçılık	İnkılapçılık
C) Milliyetçilik	Devletçilik	Laiklik
D) Laiklik	Milliyetçilik	Halkçılık
E) Laiklik	İnkılapçılık	Milliyetçilik

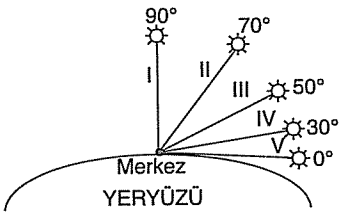
18. Aşağıda Başlangıç Meridyeni'ne aynı uzaklıkta ve Doğu Yarım Küre'de bulunan üç merkezin yerel saatleri verilmiştir.

Merkez	Yerel saat
I.	10.00
II.	12.00
III.	14.00

Bu merkezlerle ilgili aşağıdaki yorumlardan hangisi yapılamaz?

- A) I. merkezde dünyanın dönüş hızı diğerlerinden azdır.
B) II. merkezde öğle vakti yaşanmaktadır.
C) III. merkezde meridyenler arasında uzaklık en azdır.
D) Üç merkezin de Ekvator'a uzaklığı farklıdır.
E) Üç merkez de Güneş ışınlarını farklı açıyla alır.

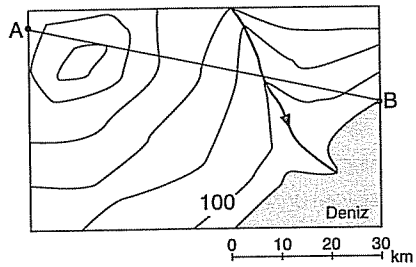
19. Yandaki şekilde bir merkeze farklı zamanlarda Güneş ışınlarının geliş açıları gösterilmiştir.

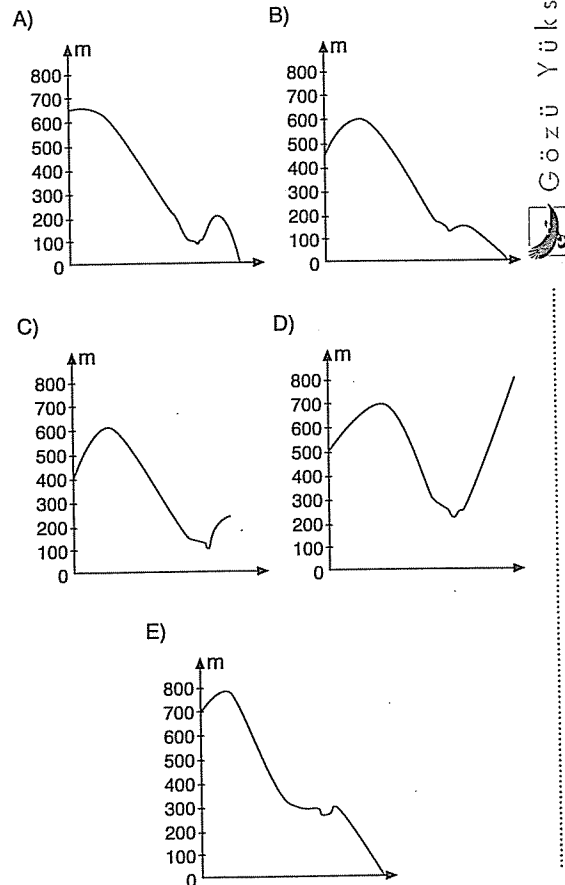
Bu merkeze gelen ışınların dereceleri göz önüne alındığında, hangisinde tutulma en fazla olur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

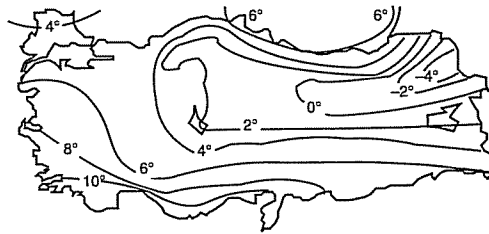
20.

Haritada verilen A - B doğrusunun profili aşağıdakilerden hangisidir?

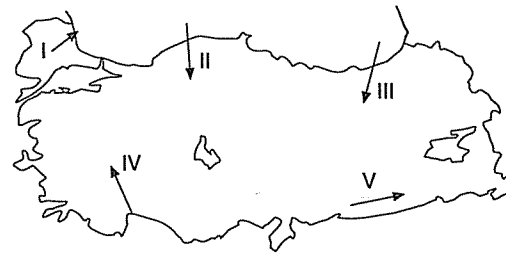
21. Aşağıda ocak ayı indirgenmiş sıcaklık dağılışı haritası verilmiştir.

Haritadaki bilgilere göre, aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Kıyılarımızda sıcaklıklar sıfır derecenin üzerindedir.
B) En sıcak yerler güney kıyılarımızda yer alır.
C) Sıcaklıklar genelde batıdan doğuya doğru azalır.
D) Akdeniz kıyıları ile İç Anadolu arasında 5°C' den fazla sıcaklık farkı vardır.
E) Doğu Anadolu dışındaki bölgelerimizin sıcaklıkları 0°C nin üzerinde olduğundan kar yağmaz.

22. Rüzgârın hızını etkileyen etmenlerden biri de yer şekilleridir. Yer şekilleri rüzgârların önüne engel oluşturarak ve sürtünmeyi artırarak rüzgârın hızını azaltır.

Buna göre, haritada numaralanmış oklar yönünde esen rüzgârların bulunduğu yerlerin yer şekil özellikleri göz önüne alındığında, hangisinde esen rüzgârın hızı daha az engellenir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

23. Hava kütesinin belli bir sıcaklıkta taşıyabileceği en yüksek nem miktarına maksimum nem denir. Maksimum nem miktarı sıcaklık ile doğru orantılı olarak değişir. Bu nedenle Ekvator'dan kutuplara doğru maksimum nem genel olarak azalır.

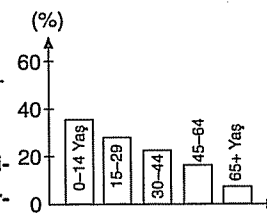
Mutlak nem, hava kütesi içinde bulunan nem miktarıdır. Ortama göre değişkenlik gösterir. Genelde sıcaklık düştükçe ve denizlerden uzaklaştıkça azalır.

Bağıl nem ise hava kütesinin doyma oranıdır ya da mutlak nemin maksimum neme oranıdır.

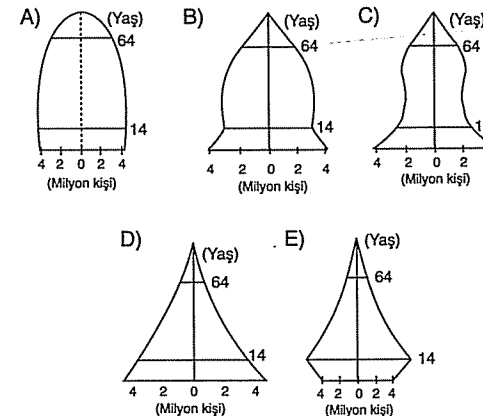
Bu bilgilere göre, aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Kış mevsiminde maksimum nem miktarı az, yazın fazladır.
B) Mutlak nem miktarı maksimum neme yaklaştıkça bağıl nem de artar.
C) Maksimum nem miktarının artması bağıl nemi de artırır.
D) Sıcaklık azaldıkça hava kütesinin doyması kolaylaşır.
E) Mutlak nem genelde kutuplara doğru azalır.

24. Yandaki grafikte bir ülkedeki nüfusun çeşitli yaş gruplarına göre dağılımı verilmiştir.

Bu ülkenin nüfus piramidi aşağıdakilerden hangisi olabilir?

25. Küresel ticarete üretilen malların ya da ham madde'nin taşınmasında daha çok deniz yolları kullanılır. Karalar üzerinde ise demir yolları tercih edilir.

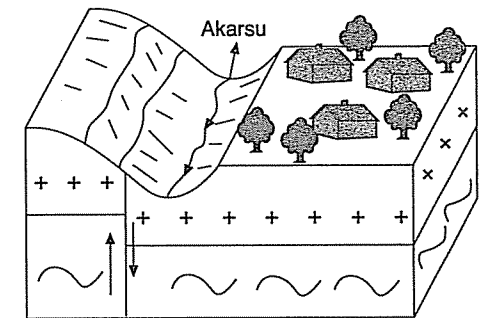
Bu durum;

- I. bu ulaşım çeşitlerinin iklim koşullarından etkilenmemesi,
II. ulaştırma maliyetlerinin düşük olması,
III. taşınan malzemenin diğer ulaşım yollarına göre daha çabuk ulaştırılması

özelliklerinin hangilerinden kaynaklanır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

26. Aşağıdaki şekilde düzlük bir yörede kurulmuş köy ve bu bölgenin jeolojik yapısı gösterilmiştir.

Bu köyün, meydana gelebilecek bir selden korunması için aşağıdaki önlemlerden hangisinin alınması gerekmez?

- A) Taşkınları önlemek için akarsu kenarına set yapmak
B) Oluşabilecek sele karşı ağaçlandırma yapmak
C) Evleri daha yüksek yerlere taşımak
D) Akarsu akışını kontrol etmek için baraj yapmak
E) Köy evlerini çok katlı yapmak

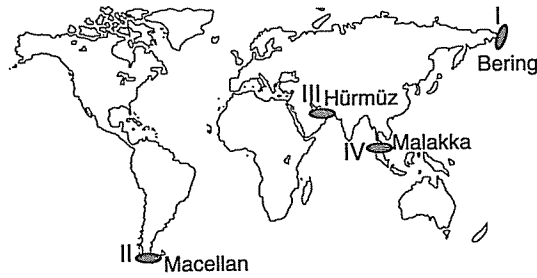
27. Bir araştırmacı, Doğu Karadeniz kıyılarındaki tarımsal hayatla ilgili araştırma yapmış ve bu faaliyetlerle ilgili tespitlerini aşağıya yazmıştır:

"Doğu Karadeniz kıyılarında yaşayan çiftçilerin tarım toprakları oldukça kısıtlıdır. Çünkü dağların geniş alanlar kaplaması tarım alanlarının dar ve birbirinden uzakta yer almasına neden olmuştur. Buna rağmen tarımla uğraşan nüfus oranı bir hayli fazladır. Dar olan tarım alanlarında çay ve fındık yetiştirip önemli gelir elde etmekte ve kalabalık olan ailelerini beslemektedirler. Toprakların yetersizliği bir kısım nüfusun balıkçılığa yönelmesine neden olmuştur. Fakat gün geçtikçe balıkçılık konusunda da sıkıntılar yaşanmaya başlanmıştır."

Parçadaki bilgilere göre, bu yöre ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Halkın geneli tarımla uğraşmaktadır.
B) Modern tarım yöntemleri uygulandığından gelir yüksektir.
C) Balıkçılıktan elde edilen gelir azalmaktadır.
D) Tarım alanları küçük ve birbirinden uzakta yer almaktadır.
E) Ekonomik değeri yüksek tarım ürünleri yetiştirilmektedir.

28. Bir boğazın işlek deniz yolu olmasında çevresindeki ekonomik kaynakların, ticari yoğunluğun ve büyük nüfus kitlelerinin etkisi fazladır.

Buna göre, haritadaki işaretli boğazlardan hangileri yukarıdaki özelliklere sahip olmadıklarından dolayı işlek deniz yolu hâline gelememişlerdir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

29. • Ege'de kara parçasının çöküp Ege Denizi'nin oluşması
• İstanbul ve Çanakkale boğazlarının oluşması
• Anadolu'nun toptan yükselmesi

olaylarının yaşandığı devirde, aşağıdakilerden hangisi oluşmuştur?

- A) Taş kömürü yatakları
B) Hint ve Atlas okyanusları
C) Petrol, linyit ve doğal gaz yatakları
D) Orojenez şiddetlenmiş ve Alp-Himalaya kıvrım sistemi
E) Türkiye'nin bugünkü görünümü

30. Türkiye, yer şekilleri engebeli ve ortalama yükseltisi fazla olan bir ülkedir.

Bu bilgiye göre, Türkiye ile ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) Dar alanlarda iklim değişiklikleri görülür.
B) Akarsular yataklarını derine doğru aşındırır.
C) Akarsu vadileri baraj yapımına uygundur.
D) Erozyon şiddetlidir.
E) Doğu Anadolu'da kış sıcaklık ortalamaları Karadeniz'den fazla olur.

31. Aşağıda bazı doğal afetler verilmiştir.

- 2011 Ocak ayında Pakistan'da deprem oldu.
- 2010'da İzlanda'da volkanik patlama meydana geldi.
- 2004'te Endonezya'da tsunami dalgaları oldu.

Bu doğal afetlerin oluşma özellikleri göz önüne alındığında;

- I. bu bölgelerde yer kabuğunun zayıf olması,
II. bu bölgelerin iklimlerinin sıcak olması,
III. bu bölgelerde fay hatlarının olması,
IV. bu bölgelerin yer şekillerinin engebeli olması

faktörlerinden hangileri etkili olmuştur?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

32. Her zaman her yerde geçerli ve doğru olan bir felsefi sistemden, bir felsefi düşünüş ve çözümden söz edilemez. Çünkü filozof, herhangi bir şeye, kimseye, ortaya çıktığı zamana ve yere göre değişmeyen mutlak doğruların bulunduğunu düşünen bir kimse değildir.

Bu parçaya dayanarak felsefe ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Sistemlidir.
B) Evrenselidir.
C) Tutarlıdır.
D) Tümeldir.
E) Özneldir.

33. Ninesinin başı ağrıdığı anda, başının etrafını sardığı tülbentle baş ağrısını dindirmeye çalıştığını gören çocuğun edindiği bu bilgi, gündelik bir bilgidir.

Bu örneğe dayanarak gündelik bilginin özelliğiyle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Deneyimlere dayanır.
B) Yanıltıcı olabilir.
C) Bazı durumlarda yararlı olabilir.
D) Genel - geçerlidir.
E) Doğruluğu görecelidir.

34. Kant'a göre yasayla belirlenmemiş bir özgürlüğü istemek, "ahlaksız hayvanlar" olmayı istemekten farksızdır.

Kant, bu görüşüyle aşağıdakilerden hangisini savunmaktadır?

- A) Özgürlüğün sınırlandırılmasının gerekliliğini
B) Evrensel ahlak yasasının olanaksızlığını
C) İnsan eylemlerinin önceden belirlendiğini
D) Özgürlük kavramının göreceli olduğunu
E) Özgürlüğün toplumsal kurallarla genişletilmesinin zorunluluğunu

35. Ruhsal yaşamdaki bütün oluşumlar organik hayatın ürünüdür. Ruh, hem organizmanın bir türevidir hem de bedeninin görevlerinden biridir. Beyin, bu görevi gerçekleştiren organdır.

La Mettrie, bu parçadaki görüşüyle aşağıdakilerden hangisini vurgulamaktadır?

- A) Varlık ve hiçlik aynı şeydir.
B) Varlık hem düşünce hem maddedir.
C) Varlığın bilgisine ulaşmak olanaksızdır.
D) Var olan her şeyin temelinde madde yer alır.
E) Varlıkları yaratan şey düşüncedir.

36. Marx, tarihi ve toplumu yaratanların gerçek ve somut insanlar olduğunu ileri sürer. Yani tarihin ve toplumun gelişmesinin temelinde, bir ilke olarak somut insanın bulunduğunu söyler. Tarih, düşüncenin ürünü değil, belli koşullar içinde yaşayan geçimlerini sağlamak zorunda olan insanların ürünüdür, onlar tarafından yaratılır.

Bu parçaya göre, aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) İnsan, toplumsal gelişimin temelidir.
B) İnsan, pasif bir varlık değil, aktif bir varlıktır.
C) İnsan, emeğiyle kendini ve toplumu yaratır.
D) Dış dünya, insan bilincinden bağımsız değildir.
E) Çalışma toplumsallığı belirleyen etmenlerden biridir.

37. "Eğer öğrendiğim bilgiler somut problemlerimi çözerse doğrudur. Problemlerimi çözmezse bu bilgilere doğrudur, demem."

Böyle düşünen bir filozof, doğru bilginin ölçütü olarak aşağıdakilerden hangisini temel almaktadır?

- A) Akıl B) Deney C) Fayda
D) Olgu E) Şüphe

38. Bir sanat eserinin estetik değeri kendi niteliklerine değil, insanlarda uyandırdığı estetik yaşantıya bağlıdır. İnsanlar sanat eserinin uyandırdığı duygunun niteliğini eserin kendisinin uyandırdığı bir nitelik olarak kabul ederler. Düzen, uyum, denge, birlik gibi; eserde bulunan nitelikleri eserde varmış gibi ele alırlar. Oysa duygularımızın dışında yalnızca nesneler vardır.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisi vurgulanmaktadır?

- A) Sanat eserinin niteliği önemlidir.
- B) Sanatın ürünleri tektir.
- C) Sanat eseri, bir düzeni yansıtır.
- D) Sanat eseri olmadan güzellik olmaz.
- E) Sanat eserinin güzelliği insanla olanaklıdır.

40. Bilim insanı, araştırdığı olayları hatasız olarak açıklama kadar, kurduğu her hipotezden şüphe eder. Ancak deney, bu açıklamayı doğruluyorsa, o zaman bu açıklama bilimsel bir yasa hâlini alır. Gerçeğe ulaşır ulaşmaz, bilim insanı şüpheyi bırakır.

Bu parçadan, aşağıdaki yargıların hangisine ulaşılamaz?

- A) Doğruluğu kanıtlanan hipotezler, bilimsel yasa hâlini alır.
- B) Bilimde önemli olan, ileri sürülen hipotezlerin doğruluğunu sınamaktır.
- C) Bilimde şüphe etmek bir amaç olmalıdır.
- D) Hipotezlerin kabul edilebilmesi, deneyle doğrulanmalarına bağlıdır.
- E) Bilimsel şüphede amaç, doğru ve genel-geçer sonuçlara ulaşmaktır.

Gözü Yükseklerde Olanlara

39. "Doğruluk sabit bir değerdir." diyenlere gülüp geçiyorum. Puslu bir havada pencereden baktığımda gördüğüm manzara beni karamsarlığa sevk ederken, güneşli bir havada gördüğüm manzara bana yaşama coşkusu veriyor. Manzara aynı. Doğaya bakan ben aynı ben olduğuma göre hangi duygu bana gerçeğin bilgisini veriyor? İşte bu yüzden doğrunun sabit bir değerliliğe sahip olabileceğine inanmıyorum.

Bu parçadaki görüşe dayanarak aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabılır?

- A) Doğruluğun değeri zamandan bağımsızdır.
- B) Doğruluğun değeri göreceli olmasıdır.
- C) Kimi doğrular sabit ve değişmez niteliktedir.
- D) Doğruya ulaşmanın yolu doğru düşünceden geçer.
- E) Doğru, çoğunluğun görüşüne uygun olandır.

1. Tarih öncesi devirlerde aşağıdaki gelişmelerden hangisinin toplumlar arası etkileşimi kolaylaştırmış olduğu savunulabilir?

- A) Ateşin kullanılması
- B) Tarım faaliyetlerinin başlaması
- C) Tekerleğin icat edilmesi
- D) Savaş aletlerinin yapılması
- E) Toprakten çanak - çömlek yapılması

- 2. • Antalya'da bulunan Beldibi Mağarası'nın Yontma Taş Devri'ne ait olduğu,
- Diyarbakır Ergani'de bulunan Çayönü'nün Anadolu'nun ilk köy yerleşmesi olduğu,
- Çorum'da bulunan Alacahöyük'teki dört yerleşmesinden ilk ikisinin tarih öncesi, son ikisinin de tarih çağlarına ait olduğu belirlenmiştir.

Buna göre, Anadolu ile ilgili aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılamaz?

- A) Anadolu'da ilk siyasi örgütlenme Çayönü'nde gerçekleşmiştir.
- B) Beldibi Mağarası'nda yaşayanlar tarımsal üretim aşamasına gelememiştir.
- C) Çayönü, Anadolu'da yerleşik hayatın varlığını ortaya koymuştur.
- D) Anadolu tarih öncesi dönemlerde de yerleşime açılmıştır.
- E) Alacahöyük, Anadolu'da yazılı döneme geçişin izlerini taşımaktadır.

3. Truva'da yapılan kazılarda üst üste dokuz yerleşim merkezi ortaya çıkarılmıştır. Bu şehirlerden ilk beşi tarih öncesine, son dördü ise tarih çağlarına aittir. Burada kullanılan eşyaların benzerlerine Ege Bölgesi'nde daha sonra kurulan yerleşim yerlerinde de rastlanılmıştır.

Bu bilgilere göre;

- I. Anadolu'daki ilk yerleşim yeri Truva'dır.
- II. Truva kültürü çevre kültürleri etkilemiştir.
- III. Truva, hem yazılı hem de yazısız dönemlerin izlerini taşımaktadır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

4. Türk tarihini aydınlatan en eski yazılı kaynaklar Çinlilere aittir. Çinlilerin Hunlar adını verdikleri Türklerin Çin'in kuzeyindeki bozkırlarda yaşadıkları, yaylak-kışlak arasında yer değiştirdikleri, Çin'den aldıkları ipeklere karşılık hayvan ürünleri verdikleri bilinmektedir.

Bu bilgiye göre, aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Tarihte bilinen ilk Türk devletinin Hunlar olduğu
- B) Türklerin konargöçer yaşamı sürdürdükleri
- C) Türklerle Çinlilerin komşu oldukları
- D) Çinlilerin komşuları hakkında bilgi sahibi oldukları
- E) Türklerle Çinlilerin inanç sistemlerinde benzerlik olduğu

Gözü Yükseklerde Olanlara

5. Orta Asya Türk devletlerinin kısa sürede parçalanıp yıkılmasında dış tahrikler ve yönetim anlayışı önemli bir etken olmuştur.

Buna göre, Türk devletlerinin parçalanmasına;

- I. Çinlilerin, taht kavgalarını desteklemesi,
- II. ülke topraklarının hanedanın ortak malı sayılması,
- III. ülkenin İpek Yolu üzerinde bulunması

durumlarından hangilerinin ortam hazırladığı söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

6. İslam dünyası içinde yer alan;

- Tolunoğlu Ahmet Mısır'da Tolunoğulları Devleti'ni,
- Maveraünnehir'e inen Selçukoğulları İran'da Büyük Selçuklu Devleti'ni,
- Selçukluların desteğiyle Anadolu'ya gelen Türkmenler Anadolu Beyliklerini kurmuştur.

Bu bilgilere göre, aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) Türk siyasi hayatının farklı coğrafyalara dağılımı olduğuna
B) Anadolu'nun Türkleşmesinin Türk-İslam devletleri döneminde başladığına
C) Türklerin ilerleme yönünün doğudan batıya doğru olduğuna
D) Türk - İslam devletlerinde hükümdarların halife unvanını taşıdıklarına
E) Anadolu'da Türk siyasi birliğinin olmadığına

7. Emeviler Döneminde;

- I. Türk ve İranlı Müslümanların mevali (azatlı köle) sayılması,
- II. mimaride Bizans tarzının benimsenmesi,
- III. üst düzey görevlerin Emevi ailesinden olanlara verilmesi

gelişmelerinden hangilerinin İslam dünyasında tepkilere neden olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

8. Türkiye Selçuklu Sultanı I. Kılıç Arslan'ın ülkeyi oğulları arasında paylaşımından sonra şehzadeler,
- Vergileri kendilerine bağlı memurlarla toplamışlardır.
 - Bizans ile ayrı ayrı antlaşmalar yapmışlardır.
 - Yılda bir defa Konya'ya giderek babalarına bağlılıklarını bildirmişlerdir.

Türkiye Selçuklu Devleti'ndeki bu durum için aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Toprak gelirlerinde artış sağlandığı
B) Bizans'ın vergiye bağlandığı
C) Sınırlarının genişlemiş olduğu
D) Halkın vergi yükünün azaldığı
E) Merkezî otoritenin güçlü olmadığı

9. Dandanakan Savaşı'ndan sonra 1040'ta İran'da kurulan Büyük Selçuklularda devletin yazı işleri İranlı kâtipler tarafından yürütülmüştür.

Bu durumun, Selçuklularda aşağıdakilerden hangisine yol açtığı savunulamaz?

- A) Devletin yazı dilinin Farsça olmasına
B) Türkçenin öneminin azalmasına
C) Oğuz boylarının idari işlerden uzaklaşmasına
D) Devletin merkezi ordusunun İranlılardan oluşmasına
E) Yazılan eserlerin genelde Farsça olmasına

10. I. Dünya Savaşı sırasında İtilaf Devletleri Anadolu ve Boğazlarla ilgili gizli paylaşım planları yapmıştır.

İtilaf Devletleri'nin bu girişiminin;

- I. savaşın uyum içinde yürütülmesini sağlama,
- II. sömürgecilik hareketlerine son verme,
- III. Osmanlı Devleti'nde rejim değişikliği gerçekleştirme

durumlarından hangilerine yönelik olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I ve III

11. 19 Mayıs 1919'da Samsun'a çıkan Mustafa Kemal;
- ulusal birliği sağlamayı,
 - ulus bilincini geliştirmeyi,
 - Ulusal Mücadele'yi bölgesellikten kurtarmayı amaçlamıştır.

Buna göre, Mustafa Kemal'in;

- I. halkı işgallere karşı protesto mitinglerine yönlendirmesi,
- II. Sivas'ta ulusal bir kongre toplamaya çalışması,
- III. Müdafaa-i Hukuk Cemiyetlerini birleştirmesi

çalışmalarından hangilerinin yukarıdaki amaca uygun düştüğü savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

12. Sakarya Savaşı'nın kazanılmasından sonra, TBMM Hükûmeti;

- İtilaf Devletleri'nden Fransa ile Ankara Antlaşması'nı imzalamış; Fransa, Hatay hariç işgal ettiği yerleri boşaltmıştır.
- Kafkas Cumhuriyetleri ile de Kars Antlaşması'nı imzalamıştır.

Bu gelişmelerin;

- I. İtilaf Devletleri arasında görüş ayrılıklarının çıkması,
- II. doğu sınırlarının güvenliğinin sağlanması,
- III. İstanbul Hükûmeti ile TBMM arasında yakınlaşmanın başlaması

durumlarından hangilerine ortam hazırladığı söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

13. Erzurum Kongresi'nde alınan,

- I. Ulusal sınırlar içinde vatan bir bütündür, parçalanamaz.
- II. Manda ve himaye kabul edilemez.
- III. Ulusal güçler saltanat ve hilafet makamını da kurtaracaktır.

kararlarından hangileri toplumda belli bir kesimin tepkisinden çekinildiğine kanıt olabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I ve III

14. TBMM Hükûmeti ile Ermenistan arasında 3 Aralık 1920'de Gümrü Antlaşması imzalanmış, Ermenistan Misakımillide belirlenen sınırları kabul etmiştir.

Buna göre,

- I. Doğu Cephesi kapanmıştır.
- II. TBMM, siyasi bir başarı kazanmıştır.
- III. Azınlıklar arasında denge sağlanmıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

15. Lozan Antlaşması ile Türk Devleti'nin millî esaslara dayalı "ulusal" bir devlet olduğu kabul edilmiştir.

Bu durum, Osmanlı Devleti'nden kalan aşağıdaki özelliklerden hangisinin sona erdiğine kanıt oluşturur?

- A) İmparatorluk yapısı B) Merkeziyetçi yapı
C) Askeri yapı D) Kültürel yapı
E) Eşitlikçi yapı

16. 28 Mayıs 1927 tarihinde Teşvik-i Sanayi Kanunu çıkarılmıştır. Bu kanunlar, özel teşebbüse yatırım yapmada pek çok kolaylık sağlamış, ancak istenilen hedefe ulaşamamıştır.

Bu sonucun ortaya çıkmasında;

- I. özel sektörde yeterli sermayenin olmaması,
- II. 1929 dünya ekonomik krizinin olumsuz etkilerinin Türkiye'yi sarsması,
- III. teknik bilginin yetersiz olması

durumlarından hangilerinin etkili olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

17. Türkiye'de akla, bilime, gerçeğe ve özgürlüğe dayanan bir toplum ve devlet sisteminin kurulmasına, aşağıdaki ilkelerden hangisi öncülük etmiş olabilir?

- A) Milliyetçilik B) Laiklik C) Halkçılık
D) Devletçilik E) Cumhuriyetçilik

18. Ekvator çevresinde insanlar barınaklarını ağaçlardan yaparlar ve ince giysiler giyerler. Kutuplar çevresinde ise insanlar bulundukları ortamın doğal özelliklerine göre barınaklarını kar ve buzdan yaparlar ve daha kalın giysiler giyerler.

Bu parçaya göre, aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

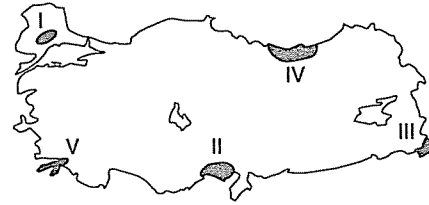
- A) İnsan, doğal çevreye hakimdir.
- B) İnsan, doğal şartlara bağlı olarak yaşamına yön verir.
- C) İnsanların yapmış oldukları faaliyetler doğal dengeyi bozar.
- D) Orta kuşakta daha çok buzlu evler vardır.
- E) Ekvatorun yağış miktarı, kutuplardan daha azdır.

20. GAP; Fırat ve Dicle nehirleri üzerinde yapımı süren hidroelektrik santralleri, sulama tesisleriyle kentsel ve kırsal altyapı yatırımlarını kapsayan bir kalkınma projesidir.

Aşağıdakilerden hangisi, yapımı devam eden bu proje tamamlandığında gerçekleşmesi beklenen olaylardan biri değildir?

- A) Tarıma dayalı sanayinin gelişmesi
- B) Sulamalı tarımın yaygınlaşması
- C) Sanayi bitkilerinin ekim alanının daralması
- D) Tarımsal üretim miktarının artması
- E) Şehirleşme oranının artması

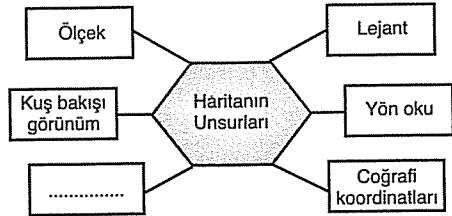
21. Mevsimlik göçler daha çok tarım işçilerinin yılın belirli döneminde yer değiştirmesi şeklinde görülür.

Buna göre, haritada numaralanarak gösterilen alanlardan hangileri, pamuk ve fındığa bağlı olarak mevsimlik göç alır?

- A) I ve II
- B) II ve III
- C) II ve IV
- D) III ve IV
- E) IV ve V

19. Aşağıdaki kavram haritasında bir çizimin harita olabilmesi için gerekli olan unsurlar gösterilmiştir.

Buna göre, kavram haritasında boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

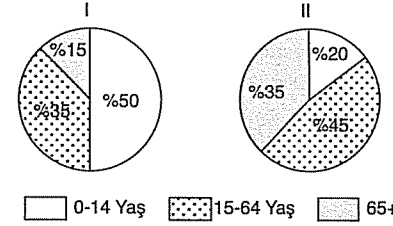
- A) Başlık
- B) Projeksiyon yöntemi
- C) Boylam
- D) Çizgi ölçek
- E) İzohipsler

22. Ekvatorial bölgedeki alçak alanlar nüfus ve yerleşmenin en seyrek olduğu alanlardır.

Bu durum, aşağıdakilerden hangisi ile daha iyi açıklanabilir?

- A) Yer şekillerinin engebeli olması
- B) Sıcaklık ortalamalarının düşük olması
- C) Su kaynaklarının yetersiz olması
- D) Doğal afetlerin fazla yaşanması
- E) Sıcaklık ve nem oranının yüksek olması

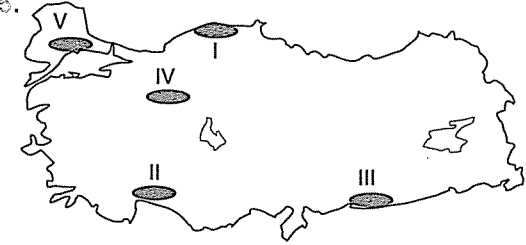
23.

Yukarıda nüfusun yaş gruplarına göre dağılışı verildiği ülkelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) I. ülkede doğum oranları daha yüksektir.
- B) II. ülkede ekonomik gelişmişlik daha fazladır.
- C) I. ülkede kırsal nüfus oranı daha fazladır.
- D) II. ülkede halkın refah seviyesi daha yüksektir.
- E) I. ülkedeki nüfus yoğunluğu II. ülkeden daha fazladır.

25.

Akdeniz iklim bölgesinde demir minerallerinin oksitlenmesinden dolayı renkleri kırmızı olan bu topraklar gübrelendiğinde ve sulandığında verimli hâle gelir.

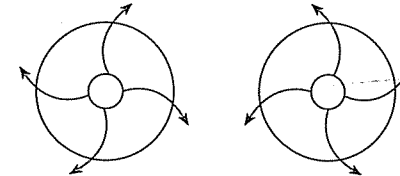
Buna göre, bulundukları bölgenin iklim koşulları göz önüne alındığında, işaretli merkezlerin hangisinde bu tür topraklara rastlanır?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

26. Aşağıdakilerden hangisi Dünya'nın şeklinin sonuçlarından biri değildir?

- A) Gece ve gündüzün birbirini takip etmesi
- B) Güneş ışınlarının ekvatorдан kutuplara doğru küçülmesi
- C) Harita çizimlerinde bozulmaların olması
- D) Sürekli termik basınç merkezlerinin oluşması
- E) Aydınlanma çemberinin oluşması

24. Aşağıdaki şekiller, iki merkezde etkili olan basınç merkezini ve yatay yöndeki hava hareketlerini göstermektedir.

Bu şekillerdeki bilgilere göre, aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

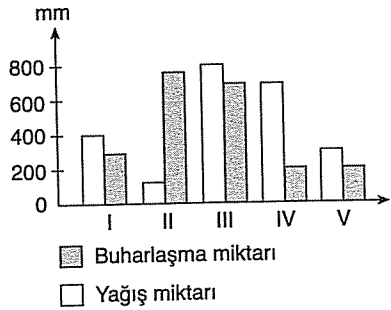
- A) Yarım küreleri aynıdır.
- B) Yağış oluşturmazlar.
- C) Alçak basınç alanıdır.
- D) Sıcaklığı düşürücü özelliktedirler.
- E) Basınç özellikleri farklıdır.

27. Deniz ulaşımı veya deniz yolları, limanlar arasında yolcu ve yük taşımacılığı yapılmasıdır. Bu trafiğin yoğunlaştığı bölgeler aynı zamanda ticaretin de yoğunlaştığı alanlardır.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi dünya deniz ticaretinin yoğunlaştığı su yollarından biri değildir?

- A) Panama Kanalı
- B) İstanbul Boğazı
- C) Cebelitarık Boğazı
- D) Bering Boğazı
- E) Süveyş Kanalı

28. Aşağıdaki grafikte beş kentin yıllık yağış ve buharlaşma miktarları gösterilmiştir.

Buharlaşmanın kuraklığı etkilediği göz önüne alınırsa grafikteki bilgilere göre hangi merkezde kuraklık daha fazla olur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

29. Doğal özelliklerine göre oluşturulmuş bölge sınırları kısa sürede değişmediği gibi bazılarının da sınırları birbirleriyle çakışır.

Buna göre;

- I. iklim bölgeleri,
II. dağlık bölgeler,
III. bitki örtüsü bölgeleri,
IV. ovalık bölgeler

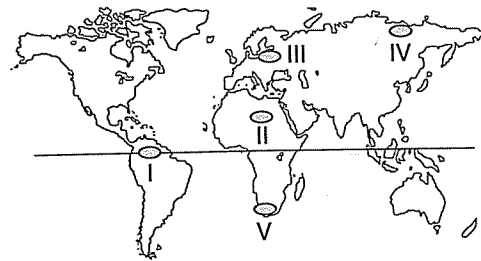
bölgelerinden hangilerinin sınırları birbirleriyle çakışır?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

30. Trabzon'dan Erzurum'a gidecek olan bir araç, aşağıdaki yerlerden ve geçitlerden hangisini kullanmalıdır?

- A) Karadeniz Dağları – Kop Geçidi
B) Güneydoğu Toroslar – Munzur Dağları
C) Allahuekber Dağları
D) Erzincan Dağları – Sakaltutan Geçidi
E) Kızılbaş – Sakaltutan Geçidi

31. Bitki örtüsünün seyrek olduğu yerlerde rüzgâr erozyonu fazla olur.

Buna göre, haritadaki işaretli yerlerin hangisinde rüzgâr erozyonu daha şiddetlidir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

32. Gözlem tarafından doğrulanacak ya da çürütülecek şekilde, gözlemin sınamasından geçirilemeyen bir açıklama, bilim için hiçbir değer taşımaz. Bilim, bu yönüyle felsefeden ayrılır. Gözlemin sınamasından geçirilemeyen açıklamalar öne sürmek, felsefede olan sayılan bir şeydir.

Bu parçaya göre bilim, hangi yönü ile felsefeden farklıdır?

- A) Genel açıklamalara ulaşma
B) Olguları gözlem yoluyla doğrulama
C) Olguları eleştirel bir gözle değerlendirme
D) Her şeyin nedenini sorma
E) Olguları tarafsız biçimde gözlemleme

33. Wittgenstein, gerçeğin bilgisine dil çözümlemeleri ile ulaşılacağını ileri sürer. Felsefeyi de bu çözümleme ile sınırlandırır.

Buna göre, Wittgenstein'in felsefeye bakışına ilişkin aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Felsefe, yaşamın sırlarını çözerek bize göstermelidir.
B) Felsefe, dilin olanaklarını kullanarak analiz yapmakla yetinmelidir.
C) Felsefe, ahlaki değerler üretmekle yaşamımızı düzene koymalıdır.
D) Felsefe, doğru bir politik bilinç kazanmamız için iktidar eleştirisine girişmelidir.
E) Felsefe, gerçeğe tutkuyla bağlanmalı, görünenin arkasındaki bilinmeyeni bize sunmalıdır.

34. Pragmatizme göre bilginin doğruluğunun ölçütü problem çözme gücüdür. Bütün bilgiler insan yaşamına bir katkı sağladıkları sürece doğru kabul edilebilir. Pragmatist düşünür W. James: "Ne ki yararlıdır o doğrudur, ne ki doğrudur o yararlıdır." yargısıyla pragmatist düşünceyi özetler.

Bu parçaya göre, pragmatistler aşağıdakilerden hangisini doğru kabul etmezler?

- A) İşlevini kaybetmiş bilimsel bilgileri
B) Kilo vermeye yardımcı olan bilgileri
C) İnsana huzur veren dinî bilgileri
D) Kanserden korunma yollarını anlatan kitaptaki bilgileri
E) YGS'ye hazırlık kitaplarında yer alan bilgileri

35. Aristoteles; algıyı doğuran, algılamaya konu olan nesnelerin varlıklarının algılayandan bağımsız olması gerektiğini söyler. O'na göre varlık; algıdan ibaret değildir, nesnel ve gerçek bir dünya var olduğu için vardır.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisi anlatılmaktadır?

- A) Nesnelerin, algılayan öznenin bağımsız olmadığı
B) Var olmanın, algılanmış olmaya bağlı olduğu
C) Algıların, varlığı sezgisel olarak kavramakla oluştuğu
D) Nesnelerin, algılayan bir özne bulunmasa da var olduğu
E) Her şeyin sürekli bir değişim içinde bulunduğu

36. Bir durum için iyi olan bir başka durum için kötü olabilmektedir. Örneğin yalan söyleme; hayat kurtarma için söylendiğinde "iyi", çıkar sağlamak için söylendiğinde "kötü"dür.

Bu açıklamalar, aşağıdaki yargılardan hangisini temellendirmektedir?

- A) Toplumların gelişme süreci her yerde aynıdır.
B) Ahlaki davranış doğuştandır.
C) Her şey sürekli değişme ve gelişme içindedir.
D) Eyleme yüklenen değer, amaçtan bağımsız olmaz.
E) Doğru bilgiyi deneysel bilimler sağlar.

37. • Bir sosyolog, Afrika'da yeni bulunmuş bir kabileyi incelerken, onların sahip olduğu özelliklere iyi-kötü, doğru-yanlış diye yaklaşmaz, sadece olanı olduğu gibi ele alır.

- Bilim, yağmurun niçin yağdığını değil, nasıl yağdığını gösterir.

Bu iki durum, bilimsel bilginin hangi özelliğini gösterir?

- A) Var olan durumları betimlemesi
B) Sistemli ve tutarlı olması
C) Deney ve gözleme dayanması
D) Genel-geçer olması
E) Neden-sonuç ilişkisine dayanması

38. Gündelik hayatta duyularımızın bizi sık sık yanılttığına tanık oluruz. Suyun içine batırılmış bir çubuğu kırık olarak görürken dokunduğumuzda öyle olmadığını anlarız. Descartes, bu nedenle her şeyden şüphe etmenin mümkün olduğunu söyler. Bu yolla kendisinden şüphe edilmeyen kesin ilk bilgi olan "Düşünüyorum, o hâlde varım." önermesine ulaşır.

Bu parçaya göre, Descartes'ın görüşü hakkında aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Şüpheli felsefenin temel amacı hâline getirir.
B) Kesin bilgiye ulaşmak için şüpheli araç olarak kullanır.
C) Doğuştan fikirlerin var olduğunu kabul eder.
D) İnsandan bağımsız bir nesneler dünyasını kabul etmez.
E) Duyuların bilgisini diğerlerinden üstün görür.

39. Oyun öyle bir oyuncaktır ki insanı bütün meşguliyetlerinden uzaklaştırır. Rahatlatır ve kendini huzurlu hissettirir. Sanat da oyun gibidir. Sanatçı sanatını icra ederken oyun oynar gibi hissederek kendini ... Schiller de "İnsan oynadığı müddetçe özgürdür." diyerek konuya açıklık getirmiştir.

Bu parçaya dayanarak, aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Oyunla sanat insanı özgür kılar.
B) Sanat bir oyundur.
C) Sanatçı sanatla uğraştığı süre içinde huzurludur.
D) Sanat, sonsuz bir yaratıcılıktır.
E) Sanat, insana huzur verir.

40. Ütopya, "olmayan ülke" anlamındadır. Ütopya, bazı ilkelere dayanarak, hayali bir toplum düzeni tasarımıdır. Bazı düşünürler mevcut düzenin insanları mutlu etmediğini savunmuşlar ve toplumlara olası ufuklar göstermişlerdir.

Bu parçaya göre, aşağıdakilerden hangisi ütopyaların özelliklerinden biri değildir?

- A) Toplumun ilerlemesine katkıda bulunmuşlardır.
B) Zihnin ve hayal gücünün ürünüdür.
C) Mevcut düzenden memnun olmayanların düşünceleridir.
D) Toplumsal araştırmalara dayalı bilimsel verilere göre tasarlanmıştır.
E) Toplumsal düzenin yozlaşması ve bireylerin ihtiyaçlarını karşılayamaması nedeniyle tasarlanmıştır.

1. İlk Çağ uygarlıklarının birçoğu nom, site ve polis denilen şehir devletleri hâlinde yönetilmiştir.

Bu durum aşağıdakilerden hangisinin göstergesidir?

- A) Merkezî devlet anlayışının gelişmediğinin
B) Kültür birliğinin sağlanamadığının
C) Sınıfsal çatışmalar yaşandığının
D) Kralların dinî otoriteyi temsil ettiğinin
E) Göçebe yaşamın benimsendiğinin

2. Uygurlar; mimari, resim ve heykel gibi sanat dallarında kendilerinden sonraki dönemleri etkilemişler, duvar süslemeleri ve minyatürleriyle Türk-İslam devletleri ve Osmanlı sanatına kaynaklık etmişlerdir.

Bu durum, aşağıdakilerin hangisinin göstergesidir?

- A) Uygurların göçebe yaşam tarzını sürdürdüklerinin
B) Türk kültürünün devamlılık gösterdiğinin
C) Uygurların askerî açıdan güçlü olmadıklarının
D) Türk kültürünün Uygurlarla başladığının
E) Uygurların çok geniş topraklara sahip olduğunun

3. Emeviler Döneminde yaşanan aşağıdaki gelişmelerden hangisinin İslam Devleti'nde etnik ayrımcılık yapıldığına kanıt oluşturur?

- A) Mimaride Bizans'ın etkisinin olması
B) Arapçanın resmî dil ilan edilmesi
C) Fethedilen yerlere merkezden yöneticiler atanması
D) Arap olmayan Müslümanlara karşı mevali politikası izlenmesi
E) Ülkenin yönetim birimlerine ayrılması

4. Büyük Selçuklular Döneminde Melikşah ve veziri Nizamülmülk, Hasan Sabbah'ın savunduğu İslamiyete aykırı olan Batınlık düşüncesinin yayılmasını, gençliği bilgiyle donatarak önlemeye çalışmışlardır.

Aşağıdakilerden hangisinin bu durumla ilgili bir gelişme olduğu söylenebilir?

- A) Tasvir yasağının benimsenmesi
B) Celâli takviminin hazırlanması
C) Nizamiye Medresesi'nin açılması
D) Fetih hareketlerinin hızlandırılması
E) Ekonomik hayatın canlandırılması

5. Anadolu ve Avrupa'daki kütüphanelerde II. Bayezit'in mührünü taşıyan birçok el yazması eserin bulunması II. Bayezit dönemi ile ilgili;

- I. kültürel faaliyetlerin desteklendiği,
II. Batı kültüründen etkilenildiği,
III. iç karışıklıkların son bulduğu

durumlarından hangilerinin göstergesidir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

6. Küçük Kaynarca Antlaşması'nda yer alan,

- I. Rus Hristiyanları ve rahipleri kutsal yerleri ziyaret edebilecekler.
II. Kabartay bölgesi, Azak Kalesi ve çevresi Ruslara bırakılacaktır.
III. Kırım'a bağımsızlık verilecektir.

maddelerinden hangileri, Osmanlı sınırlarının daralmış olduğuna kanıt oluşturur?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) II ve III

7. Osmanlı Devleti XVIII. yüzyıldan itibaren Avrupa başkentlerinde devamlı elçilikler kurmuştur.

Bu durum, Osmanlı Devleti için aşağıdakilerden hangisinin göstergesi olamaz?

- A) Diplomatik ilişkilere önem verildiğinin
B) Avrupa'nın üstünlüğünün kabul edildiğinin
C) Yeni gelişmelerin takip edilmek istendiğinin
D) Kapitülasyonların sürekli hâle getirildiğinin
E) Kültürel alışverişin hızlandığının

8. II. Mahmut döneminde sadrazam Alemdar Mustafa Paşa, Anadolu ve Rumeli âyanlarını İstanbul'da toplamış ve padişah ile âyanlar arasında Sened-i İttifak adlı belgenin imzalanmasını sağlamıştır.

Bu durum, aşağıdakilerden hangisinin kanıtı sayılabilir?

- A) Âyanların sayısının azaldığının
B) Yerel güçlerin varlığının yasallaştığının
C) Milliyetçilik hareketlerinin önüne geçildiğinin
D) Padişahın mutlak güç hâline geldiğinin
E) Yarı bağımsız eyaletlerin kurulduğunun

9. Osmanlı Devleti Balkan savaşları sonunda imzaladığı antlaşmalarla kaybettiği yerlerde kalan Türklere azınlık statüsü verilmesini sağlamıştır.

Buna göre, Osmanlı Devleti'nin;

- I. Balkanlarda kalan Türklerin kültürlerinin korunması,
II. Balkanlardaki Türklerin ana vatana getirilmesi,
III. kaybettiği toprakların geri alınması

durumlarından hangilerini hedeflediği savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

10. 9. Ordu Müfettişi olarak Samsun'a gönderilen Mustafa Kemal'in aşağıdaki faaliyetlerinden hangisinin İstanbul Hükûmetinin tepkisine neden olduğu söylenemez?

- A) Orduların terhisine karşı çıkması
B) Halkı direnişe çağırması
C) Silahların teslimine izin vermemesi
D) Millî teşkilatlar oluşturmaya çalışması
E) Azınlıklara iyi davranılmasını istemesi

11. Mondros Ateşkes Antlaşması sonrası Anadolu'nun yer yer işgal edilmesi üzerine Kuvayımiliye birlikleri oluşturulmuş ve işgallere karşı direnişler başlamıştır.

Bu duruma bakılarak;

- I. ulusal bağımsızlığın korunmak istendiği,
II. millî bilincin gelişmeye başladığı,
III. padişaha bağlılığın arttığı

sonuçlarından hangilerine varılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

12. Millî Mücadele yıllarında kurulan bazı cemiyetlerin saltanat ve hilafetin devamından yana faaliyet göstermiş olmaları dikkate alındığında, aşağıdaki yargılardan hangisine varılamaz?

- A) Ulusal egemenliğin karşısında yer almışlardır.
B) Ümmetçi bir politika izlemişlerdir.
C) Millî Mücadele'ye karşı olmuşlardır.
D) Temsil Heyeti'ne destek vermişlerdir.
E) Teslimiyetçi bir politika izlemişlerdir.

13. "... Kemal Atatürk, yeni bir Türkiye yaratmıştır. Ülkesini Orta Çağ'dan çağımızın eşiğine, hatta bundan bir adım ileriye getirmiştir."

Ünlü tarihçi Lord Kinroos bu sözleriyle, Atatürk'ün aşağıdaki yönlerinden hangisine vurgu yapmıştır?

- A) Çok yönlülüğüne
B) Barışseverliğine
C) İnkılapçılığına
D) Birleştiriciliğine
E) İleri görüşlülüğüne

14. TBMM'nin Millî Mücadele'nin ilk günlerinde ağnam vergisini çıkarması, aşağıdakilerden hangisi ile açıklanabilir?

- A) Ekonomide hayvancılığa yönelme
B) Tarımsal alanları sınırlandırma
C) Köyden kente göçü önleme
D) Ekonomiye kaynak oluşturma
E) Ticari ilişkileri geliştirme

15. Millî Mücadele Döneminde alınan aşağıdaki kararlardan hangisinin ulusal egemenlik kavramı doğrultusunda olduğu savunulamaz?

- A) Kuvayımiliye'yi etkin millî iradeyi hâkim kılmak esastır.
B) TBMM'nin üstünde hiçbir güç yoktur.
C) Millet'in bağımsızlığını yine milletin azim ve kararı kurtaracaktır.
D) Mecliste toplanan millî iradeyi milletin geleceğine egemen kılmak esastır.
E) Manda ve himaye kabul edilemez.

16. Sakarya Savaşı'ndan sonra Sevr'in uygulanamayacağı kabul eden Fransa, İngiltere'nin karşı çıkmasına rağmen TBMM ile Ankara Antlaşması'nı imzalayarak Güney Cephesi'ndeki alanlarını boşaltmıştır.

Bu gelişmeye dayanılarak aşağıdaki yargılardan hangisine varılamaz?

- A) İtilaf Devletleri arasında görüş ayrılıkları yaşandığına
B) Güney sınırların güvence altına alındığına
C) Misakımillî'nin gerçekleştirilmiş olduğuna
D) Askerî başarıların diplomatik zaferlere ortam hazırladığına
E) TBMM'nin siyasi gücünün artmış olduğuna

17. Lozan Antlaşması'nda Gökçeada ve Bozcaada dışındaki Ege adalarının Yunanistan'a bırakılması kararı alınmış, Türkiye'nin bu duruma itiraz etmesi üzerine Türkiye'ye yakın olan adaların silahlandırılması yasaklanmıştır.

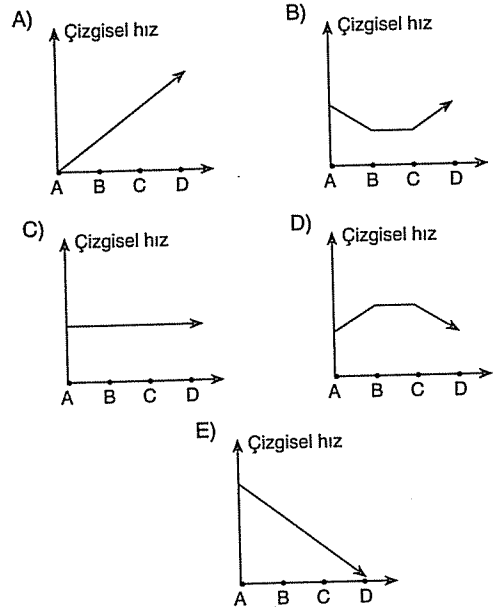
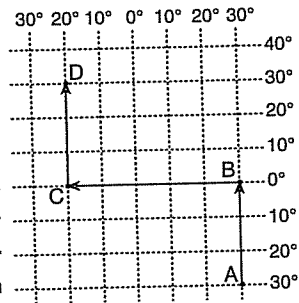
Bu kararın;

- I. iki ülke arasında yeni sorunlar çıkmasını önleme,
II. iki ülke arasında deniz ticaretini geliştirme,
III. Türkiye'nin batı sınırlarının güvenliğini sağlama

durumlarından hangilerine yönelik olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

18. Yandaki koordinat sisteminde bazı merkezlerin koordinatları verilmiştir. Belirlenen A, B, C, D merkezlerinde ok yönünde gidildiğinde, oluşan çizgisel hız değişim grafiği aşağıdaki-lerden hangisi olabilir?

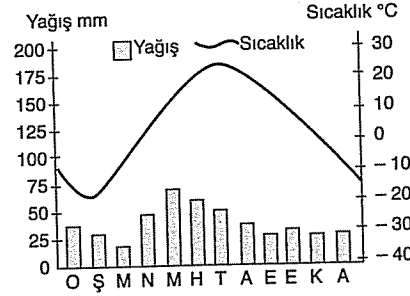

19. Yanda iz düşüm ve gerçek alanları verilen ülkeler ile ilgili aşağıdaki-lerden hangisine ulaşamaz?

	Gerçek alan (km ²)	İz düşüm alan (km ²)
I	810 000	700 000
II	658 868	640 256

- A) İki ülkenin aynı ölçekte çizilen haritaları incelenildiğinde en fazla bozulma oranı II. ülkenin haritasında olur.
B) II. ülkede yol yapım maliyeti daha azdır.
C) I. ülkede akarsuların yatak eğimleri daha fazladır.
D) I. ülkede akarsuların hidroelektrik potansiyeli daha fazladır.
E) II. ülkede akarsuların akış hızları daha azdır.

20.

Yukarıda yıllık sıcaklık ve yağış grafiği verilen bir bölgede yetişen bitki örtüsü ile ilgili;

- I. Düşük sıcaklıklardan çok etkilenir.
II. Bitki örtüsü yıl boyunca yeşil kalan iğne yapraklı ormanlardır.
III. Doğal bitki örtüsü kışın yapraklarını döker.
IV. Bu bitki örtüsü, yüksek enlemlerde ve dağların yükseklerinde görülür.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

21.

	En Yağışlı Mevsim	En Sıcak Ay	En Soğuk Ay	Yıllık Sıcaklık Ortalaması (°C)	Yıllık Yağış Miktarı (mm)
I	Kış	Temmuz	Ocak	17	750
II	Kış	Ocak	Temmuz	18	720

Yukarıdaki tabloda iki farklı merkezin bazı iklim özellikleri verilmiştir.

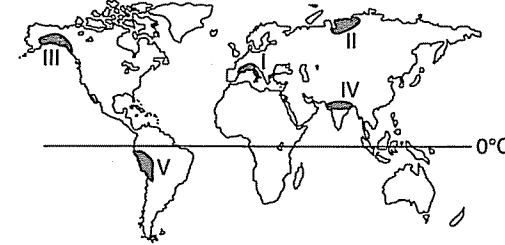
Tablodaki bilgilerden yararlanılarak,

- I. Bu iki merkezde görülen iklim tipi aynıdır.
II. İki merkezde yarım küreleri farklıdır.
III. İki merkez de aynı enlem dereceleri arasında yer alır.
IV. İki merkez de ilkbaharı aynı aylarda yaşar.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız III C) Yalnız IV
D) I ve II E) II ve III

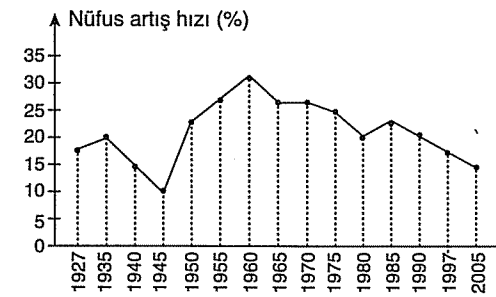
22. Depremın yıkıcı etkisi; ülkelerin gelişmişlik seviyesi, fay hatlarına yakınlık - uzaklık, arazinin gevşek veya sağlam olması, depremin olduğu iç merkeze uzaklık - yakınlık gibi faktörlere göre değişir.

Yalnızca fay hatlarına yakınlık göz önüne alındığında, haritadaki işaretli bölgelerin hangisinde depremin yıkıcı etkisi daha az olur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

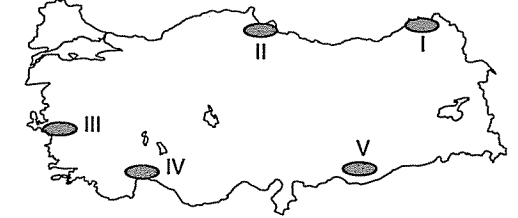
23. Aşağıdaki grafikte Türkiye'nin 1927 ve 2005 yılları arasındaki nüfus artış hızı grafiği verilmiştir.

Bu grafiğe göre, aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) 1945 yılında nüfus miktarında azalma görülmüştür.
B) Nüfus artış hızının en fazla olduğu yıl 1960'tır.
C) Nüfus artış hızında dalgalanmalar olmuştur.
D) 1980 ve 1990 yıllarındaki nüfus artış hızları aynıdır.
E) 1935 yılından 1945 yılına kadar nüfus artış hızı sürekli olarak azalmıştır.

24. Demir yolları kısa ve uzun mesafelerde yolcu ve yük taşımacılığında kara yollarına göre daha az maliyetlidir. Bu yollar genellikle vadi tabanlarını ve ovaları takip eder.

Buna göre, haritada işaretli bölgelerin hangilerinde demir yolu ağı yoktur?

- A) I ve II B) I ve IV C) II ve III
D) II ve IV E) III ve V

25. Doğal afetler, can ve mal kaybına yol açan doğal olaylardır. İnsan kaynaklı olduğunda beşerî afet olarak nitelendirilir.

İnsanların fosil yakıtları aşırı kullanması sonucunda atmosfere karışan sera gazları atmosfer sıcaklığının artmasına, dolayısıyla küresel ısınmaya neden olur. Küresel ısınmayla birlikte buzullar erimekte, orman yangınları ve kuraklık artmakta, su kaynakları azalmakta, salgın hastalıklar yaygınlaşmakta, ekosistemler bozulmaktadır.

Bu paragraftan yola çıkılarak afetler ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

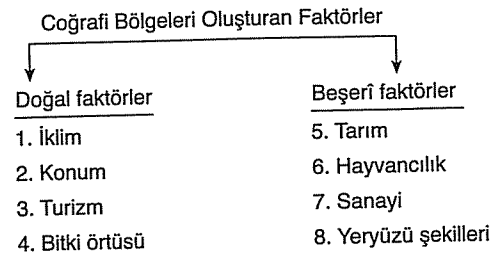
- A) Etkilerinin hiçbir zaman düzeltilemeyeceğine
B) Ekonomik kayıpların fazla olmadığına
C) Belirli alanlarda etkili olduğuna
D) Belirli zamanda ve kısa süreli etkili olduğuna
E) Bir olayın başka bir olayı tetikleyerek yeni felaketlere yol açtığına

26. Türkiye, son yıllarda kırsal nüfus oranı azalan ülkelerden biridir.

Aşağıdakilerden hangisi kırsal nüfus oranını azaltan etkenlerden biridir?

- A) Ürün çeşidinin artması
B) Tarımda makineleşme
C) Sulanabilen alanların genişlemesi
D) Ahır ve besi hayvancılığının yaygınlaşması
E) Tarım gelirlerinin artması

28. Aşağıda, bölgeleri oluşturan faktörlerin kavram haritası verilmiştir.

Yukarıdaki kavram haritasının doğru olması için faktörlerden hangilerinin yeri değiştirilmelidir?

- A) 1 ve 5 B) 2 ve 6 C) 3 ve 5
D) 3 ve 8 E) 4 ve 8

29. İklim ve yer şekillerinin, nüfusun ülke geneline dağılışına etkisi gelişmiş ülkelerde daha azken, az gelişmiş ülkelerde daha fazladır.

Bu bilgilere göre, aşağıdaki ülkelerin hangisinde doğal koşulların nüfusun dağılışındaki etkisi daha fazladır?

- A) İtalya B) Fransa C) Japonya
D) Hollanda E) Afganistan

27. Basınç merkezlerinin oluşumu Dünya'nın günlük hareketi, şekli, sıcaklık ve yer çekimi ile ilgilidir.

- I. Sürekli basınç merkezleri Ekvator'da, 30°- 60° kuzey ve güney enlemleri ile kutuplarda görülür.
II. Basınç merkezlerinden termik yüksek basınçlar, yaz aylarında denizlerde, kış aylarında karalarda görülür.
III. Alçak basınç alanlarında yükselici hava hareketleri görülür.
IV. Alçak basınç alanları genelde yağışlı, yüksek basınç alanları ise kurak olur.

Yukarıdaki açıklamaya göre, numaralanmış bölümlerin hangilerinde coğrafyanın dağılış ilkesine değinilmiştir?

- A) I ve II B) I ve IV C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

30. Dünya'da küresel ısınma ile birlikte sıcaklık değerlerinin belirgin olarak artacağı tahmin edilmektedir.

Buna göre, küresel ısınmayla birlikte dünyadaki su kaynaklarıyla ilgili aşağıdaki tahminlerden hangisinin olabileceği düşünülemez?

- A) Tatlı su kaynaklarının azalması
B) Okyanus ve deniz seviyelerinin yükselmesi
C) Kurak veya yarı kurak bölgelerde taban suyu seviyelerinin azalması
D) Buzulların azalması veya tamamen erimesi
E) Yağış miktarlarının dünyanın her yerinde belirgin olarak azalması

31. Aşağıdakilerden hangisi troposferin özellikleri arasında yer almaz?

- A) Yatay ve dikey hava hareketleri görülür.
B) Ekvator'dan kutuplara gidildikçe kalınlığı artar.
C) İklim olayları görülür.
D) Tüm gazların % 75'ini bünyesinde bulundurur.
E) Yeryüzüne en yakın katmandır.

32. Filozof; kendine konu edindiği her türlü bilgiyi aklın süzgecinden geçirir, özgür ve eleştirel bir yaklaşımla değerlendirir.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi filozofta bulunması gereken nitelikler arasında sayılamaz?

- A) Cesaretle sorular sorabilme
B) Ön yargılardan uzak durma
C) Bilinenle yetinme
D) Akıl ve mantık ilkelerine uygun düşünme
E) Olaylara farklı şekilde bakabilme

33. Felsefenin konuları arasında yer alan şeyler, duyuların ya da duyusal kavrayışın çok ötesinde kaldığı için, felsefe duyuları kullanmaktan özenle kaçınır. Felsefe saf düşünmeye, refleksiyona dayanır ve apriori bir araştırmadır. Buna göre, felsefe bir kavram analizinden oluşur ya da kavramsal analiz temeli üzerinde yükselir.

Bu parçada felsefenin aşağıdaki özelliklerinden hangisi vurgulanmıştır?

- A) Soyut kavramlara dayanarak düşünmeyi temel alması
B) Ulaştığı sonuçların kesinliğine çalışmaması
C) Hayata ilişkin her şey, felsefi bir problem konusu yapılabilmesi
D) Sistemli ve tutarlı bir bilgi birikimi sağlaması
E) Duyusal kavrayış ve mantık ilkelerine dayanması

34. Filozof; bilimin sonuçlarına ve mantık ilkelerine dayanır, ancak varlık hakkındaki görüşünü kendine özgü bir sistem olarak ortaya koyar.

Bu cümlede; filozofun varlık hakkındaki görüşünü ortaya koyarken, hangi özelliği sergilediği belirtilmiştir?

- A) Edindiği bilgileri yetersiz bulma
B) Varlığı bütünyle ele alma
C) Bilimsel bilgileri sorgulama
D) Öznel olma
E) Genellemelere varmaya çalışma

35. "Kavramsız görüler kör, görüsüz kavramlar ise boştur." Kant, bu cümlesiyle deneyimlerimizi anlamlı kılan şeyin aklımız olduğunu söylerken aynı zamanda, deneyimden yoksun bir aklın da kendi başına bir anlam ifade edemeyeceğini savunmuştur.

Bu parçaya göre Kant, doğru bilginin kaynağı olarak aşağıdakilerden hangisini temel almıştır?

- A) Akıl B) Sezgileri C) Duyuları
D) Akıl ve deneyimi E) Olguları

36. Varlığın şu ya da bu hâlden söz etmek olanaklı değildir. Çünkü, asıl olan tek bir varlık değil; o varlığın sürekli başkalaşım hâlinde olmasıdır. İhtiyarlık gelince olgun yaş ölü gider. Gençlik olgun yaşla biter, çocukluk gençlikle, ilk yaş ise çocuklukla. Kaldı ki, yarın bugün olmuştur, bugün de dün olacaktır.

Bu parçadan aşağıdaki yargıların hangisine ulaşılabılır?

- A) Varlık oluşur. B) Varlık ideadır.
C) Varlık maddedir. D) Varlık yoktur.
E) Varlık fenomendir.

37. Bir ülkenin bağımsızlığı yani özgürlüğü, onun bir başka ülkenin boyunduruğu altında bulunmaması, başka ülkenin iradesi tarafından belirlenmemesi demektir. Aynı şekilde bir insanın özgürlüğü de, onun başka insanın ya da grubun iradesi tarafından belirlenmeyip kendi kuralını kendinin koyması demektir.

Bu parçaya dayanarak, aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabılır?

- A) Özgürlük, kişinin kendini belirlemesidir.
B) Doğru davranış özgürce yapılan davranıştır.
C) Devlet, özgür olursa insan da özgür olur.
D) İnsanın özgür davranışları ülkenin bağımsızlığını beraberinde getirir.
E) Ülkenin belirlediği kurallara uymak özgürlüktür.

38. En yüksek iyi, kişinin kendi çıkarlarını düşünmesidir. Ahlakî davranış bir yasaya göre değil, kişinin kendi iyiliğine göre şekillenmelidir. Kişinin, kendi çıkarlarını ön planda tutan davranışı ahlakîdir.

Bu düşünceyi savunan bir kişinin, aşağıdakilerden hangisini reddetmesi beklenir?

- A) Kişinin kendi kurallarını kendisinin koymasını
B) Bireyin kendini mutlu edecek davranışlara yönelmesini
C) Bireyin kendi vicdanını dinleyerek hareket etmesini
D) Bireyin eylemlerinde bencil olmasını
E) Evrensel ahlak yasasını

39. Duyguları zengin, sanatla ilgili her kişi için dağlar, ovalar, akan sular, güneşin doğuşu ayrı bir güzelliktir.

Bu cümleye dayanarak aşağıdakilerden hangisine ulaşılır?

- A) Sanat doğanın taklit edilmesidir.
B) Sanatın amacı doğadaki güzelliği ortaya koymaktır.
C) Güzeli olan, doğal olanın yansıtılmasıdır.
D) Sanat doğadaki eksikliğin tamamlanmasıdır.
E) Sanat, varlıktaki güzelliği fark ettirir.

40. İlk uygarlıklar Dicle, Fırat ve Nil nehirlerine yakın yerlerde kurulmuş, su taşkınlarına önceden çözüm bulmak amacıyla insanlar matematiksel hesaplamalar yapmışlardır. Mısırlılar matematikle birlikte tıp alanında önemli çalışmalar yapmışlar, mumyalama tekniğini bularak, ölümden sonraki yaşama inandıkları için cansız bedenleri uzun yıllar saklamayı başarmışlardır.

Bu parçaya göre, bilimin ortaya çıkışında aşağıdakilerden hangisi etkili olmuştur?

- A) Özgür düşünce ortamı
B) Ekonomik gelişmeler
C) İnanç ve ihtiyaçlar
D) Olması gerekeni belirleme isteği
E) Kesin sonuçlara ulaşma çabası

1. Mezopotamya'da Sümer şehir devletleri arasında rekabet ve çekişmeler yaşanması, bölgenin doğu-batı göç yolları üzerinde bulunması, bölgede istilalar yaşanmasına ve Sümer şehir devletlerinin ortadan kalkmasına neden olmuştur.

Buna göre, Mezopotamya ile ilgili;

- I. siyasi birliğin oluşturulmadığı,
II. dış etkileşime kapalı kalındığı,
III. bölgede siyasi değişimler yaşandığı

yorumlarından hangileri yapılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) I, II ve III

2. İslamiyet öncesi Türklerde Gök Tanrı tek yaratıcı ve sonsuz bir varlık olarak kabul edildiğinden Türklerde putçuluk ve putların saklandığı tapınaklar yapılmamıştır.

Bu durumun, Türk topluluklarında, aşağıdakilerden hangisinin gelişmesini engellediği savunulabilir?

- A) Göçebe yaşam tarzının
B) Hayvancılık faaliyetlerinin yaygınlaşmasının
C) Dinî mimarî yapıların
D) Köklü bir devlet örgütü kurulmasının
E) Farklı inançların benimsenmesinin

3. Emeviler Döneminde başkent Şam'a taşınmış, üst düzey yöneticiliklere Emevi soyundan olanlar getirilmiş, Arap olmayan Müslümanlar mevali kabul edilmiştir.

Bu durumun, aşağıdakilerin hangisine neden olduğu söylenebilir?

- A) İç barışın tehlikeye girmesine
B) Halifenin yetkilerinin kısıtlanmasına
C) Ticaret yollarının öneminin artmasına
D) Örfî hukuk kurallarının ortaya çıkmasına
E) Bizans ile yakınlaşmanın başlamasına

4. Türklerin İslamiyeti kabul etmelerinden sonra kurdukları devletler ile İslamiyet öncesi kurulan Türk devletleri arasında birçok benzerlik görülmüştür.

Aşağıdakilerden hangisi bu benzerliklerden biri değildir?

- A) Yönetimin monarşik yapıda olması
B) Toprak yönetiminde iktâ sisteminin uygulanması
C) Ülkenin hükümdar ailesinin ortak malı sayılması
D) Yönetimde merkezîyetçi yapının zayıf olması
E) Taht kavgalarının yaşanması

5. Osmanlıcılığı savunan Genç Osmanlılar, imparatorluk sınırları içinde yaşayan herkesin din, dil ve ırk ayrımı yapılmaksızın yasalar önünde eşit sayılmasını istemişlerdir. Böylece devletin dağılmasının önüne geçilebileceğini düşünmüşlerdir.

Aşağıdakilerden hangisinin bu duruma uygun bir gelişme olduğu söylenemez?

- A) Kanunuesasi'de herkese meclise katılma hakkının verilmesi
B) Islahat Fermanı'yla azınlıklara kendi okullarını açma hakkı tanınması
C) Tanzimat Fermanı'yla herkesin kanun önünde eşit sayılması
D) Vergilerin kazanca göre düzenlenmesi
E) Reval Görüşmeleri'nin yapılması

6. Orhan Bey döneminde;

- I. vakıf teşkilatının oluşturulması,
II. yaya ve müselleme adıyla düzenli ordu kurulması,
III. divan örgütünün oluşturulması

durumlarından hangileri, sosyal devlet anlayışının yerleştirilmek istendiğinin kanıtıdır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

7. 1808'de padişah ile âyanlar arasında imzalanan Sened-i İttifak'a göre padişahın koyduğu yasaların ve emirlerinin sadrazam başkanlığındaki hükümet tarafından uygulanacağı ve bu uygulamalara âyanlar dahil herkesin uyacağı ilkesi kabul edildi.

Yalnız bu bilgiye göre;

- I. azınlık ayaklanmalarının önlenmesine çalışıldığı,
II. merkezî yönetimin güçlü tutulmak istendiği,
III. halkın yönetime ortak edilmek istendiği

genellemelerinden hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

8. II. Meşrutiyet'in ilanından sonra Kanunuesasi'de;

- antlaşmaların meclis tarafından onaylanması,
- hükümetin meclise karşı sorumlu olması,
- padişahın sürgüne gönderme yetkisinin kaldırılması

düzenlemelerinin, aşağıdakilerin hangisine yönelik olduğu söylenbilir?

- A) Modern eğitim anlayışını yaygınlaştırmaya
B) Monarşik yapıyı güçlendirmeye
C) Millî devlet anlayışını yerleştirmeye
D) Egemenlik alanını genişletmeye
E) Halk iradesini yönetimde daha etkili kılmaya

9. XX. yüzyıl başlarında;

- I. Balkan devletlerinin Osmanlı Devleti'ne karşı ittifak yapmaları,
II. Yunanistan'ın Girit'i topraklarına katması,
III. İtalya'nın Trablusgarp'ı işgal etmesi

durumlarından hangileri, sömürgecilik faaliyetlerinin Osmanlı Devleti üzerindeki etkileri arasında yer alır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

10. I. Dünya Savaşı'nda Osmanlı Devleti'nin Almanya'nın yanında savaşa girmesi kesinleşince İttifak Devletleri, Osmanlı Devleti'ne savaşa katılmaması hâlinde kapitülasyonları kaldıracaklarını ve borçlarını sileceklerini bildirmişlerdir.

İttifak Devletleri'nin bu şekilde hareket etmesinde;

- I. Osmanlı toprak bütünlüğünü koruma,
II. İtalya'yı kendi yanlarına çekme,
III. savaşın geniş alanlara yayılmasını önleme

politikalarından hangilerinin etkili olduğu söylenemez?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

11. Kurtuluş Savaşı hazırlık dönemi ile ilgili olarak, aşağıdakilerin hangisinde I.de verilenin II.ye ortam hazırladığı savunulamaz?

I	II
A) İzmir'in işgali	Ulusal bilincin uyanması
B) Amasya Görüşmeleri'nin yapılması	Sivas Kongresi'nin toplanması
C) İstanbul'un işgali	TBMM'nin açılması
D) Son Osmanlı Mebusan Meclisi'nin açılması	Misakımillî'nin kabulü
E) Sivas Kongresi'nin toplanması	Cemiyetlerin birleştirilmesi

13. Sakarya Meydan Muharebesi'nin Türklerin zaferiyle sonuçlanması üzerine, İngilizlerin karşı çıkmasına rağmen Fransızlar TBMM ile Ankara Antlaşması'nı yaparak Güneydoğu Anadolu'daki işgallerine son vermişlerdir.

Bu gelişme,

- I. Askerî başarı siyasi başarıyı getirmiştir.
II. İttifak Devletleri arasında görüş ayrılığı yaşanmıştır.
III. Yunanlıların desteklenmesine son verilmiştir.

yargılarından hangilerinin kanıtı niteliğindedir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

12. TBMM'nin açılmasından sonra, meclise karşı ayaklanmaların çıkması ve asker kaçaklarının artması üzerine milletvekilleri arasından seçilen üyelerden oluşan İstiklal Mahkemeleri kurulmuş ve suçluların yargılanması sağlanmıştır.

Buna göre, TBMM ile ilgili;

- I. Otoritesini güçlendirmek istemiştir.
II. Anayasal düzene son vermiştir.
III. Yargı yetkisini kullanmıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

14. Atatürk inkılapları,

- Halkın ihtiyaçlarına cevap verecek şekilde düzenlenmiştir.
- Dönemin özellikleri dikkate alınarak belirli bir sırayla yürürlüğe konulmuştur.

Buna göre, aşağıdaki gelişmelerden hangisinin bu genellemeyi desteklediği söylenemez?

- A) Saltanattan sonra halifeliğin kaldırılması
B) Misakımillî'nin ilanından sonra TBMM'nin açılması
C) Medeni Kanun'un yürürlüğe girmesinden sonra kadınlara seçme ve seçilme hakkının verilmesi
D) Millî Mücadele'nin kazanılmasından sonra cumhuriyetin ilan edilmesi
E) Takrir-i Sükûn Kanunu'ndan sonra tekke, zaviye ve türbelerin kapatılması

15. Cumhuriyet Döneminin ilk yıllarında yaşanan;

- I. oy kullanmak için vergi mükellefi olma şartının kaldırılması,
- II. seçmen yaşının 18'den 22'ye çıkarılması,
- III. kadınlara seçme seçilme hakkının verilmesi

gelişmelerinden hangileri, çoğulcu demokrasiyi güçlendiren uygulamalar olarak değerlendirilebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I ve III

16. Atatürk'ün laiklik ilkesinin;

- I. inanç özgürlüğü ile birlikte, ulus egemenliğini kabul etme,
- II. dinin toplum üzerinde baskı unsuru olmasını engelleme,
- III. insanların inançlarını serbestçe yaşamalarını sağlama

özelliklerinden hangileri cumhuriyetçilik ilkesi ile doğrudan ilgilidir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

18. • Kutuplarda insanlar kürkler içinde yaşarken ekvatorial bölgede yaşayanlar ise yarı çıplak gezerler.
- Karadeniz Bölgesi'nde yaşayanlar meskenlerini birbirlerinden uzakta yaparken İç Anadolu'da meskenler birbirlerine bitişik yapılır.
- Doğu Anadolu'da evlerin çatıları çok eğimli yapılırken Güneydoğu Anadolu'da evlerin üzerinde çatı olmaz.

Bu bilgilere göre, aşağıdakilerden hangisine ulaşılır?

- A) İnsan sürekli doğal çevreye müdahale eder.
B) İnsan yaşamı doğal çevre koşullarından etkilenir.
C) İnsan her zaman teknolojiyi doğal çevrede yaşamak için kullanır.
D) Doğal olaylar insan yaşamına etki etmez.
E) İnsanın doğada yaptığı tahribat ekolojik dengeyi bozar.

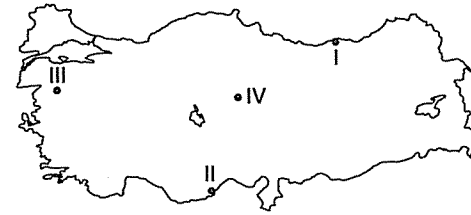
19. Gün içinde gölge boyunun giderek kıaldığı bir bölge için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Güneş ışınlarının düşme açısı büyümektedir.
B) Güneş, ufuk düzleminde yükselmektedir.
C) Güneş ışınlarının tutulma oranı azalmaktadır.
D) Öğleden sonraki saatler yaşanmaktadır.
E) Güneş ışınlarının atmosferde aldığı yol kısalmaktadır.

20. Dünya üzerindeki bir noktanın Ekvator'a olan uzaklığının açı cinsinden değerine enlem denir.

Bu açıklamaya göre;

- I. I numaralı alanda yağış miktarının, IV numaralı alandan daha fazla olması,
- II. II numaralı alanda yer çekiminin, III numaralı alandan daha az olması,
- III. II numaralı alanda ortalama sıcaklığın, I'den yüksek olması,
- IV. I numaralı alanda kışın dağların kuzey yamaçlarının, güney yamaçlarından daha sıcak olması

durumlarından hangileri Türkiye haritasında işaretli merkezlerle ilgili olarak enlemle açıklanamaz?

- A) I ve II B) I ve IV C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

21. Aşağıdaki tabloda üç merkeze ait Ocak ve Temmuz ayı sıcaklık ortalamaları verilmiştir.

Merkez	Temmuz sıcaklığı (°C)	Ocak sıcaklığı (°C)
K	-5	23
L	19	3
M	12	21

Tablodaki bilgilerden, aşağıdakilerden hangisine ulaşılır?

- A) K merkezindeki nem oranı, L merkezinden daha fazladır.
B) M merkezinde nem miktarı en azdır.
C) K merkezinde fiziksel çözülme daha azdır.
D) M merkezi Kuzey Yarım Küre'de yer alır.
E) L merkezindeki yıllık sıcaklık farkı, M merkezinden daha fazladır.

22. Atmosferdeki gazların yeryüzüne uyguladığı ağırlığa basınç denir.

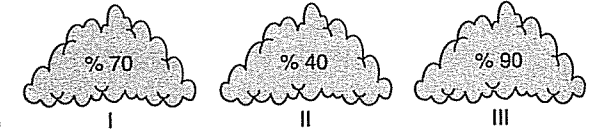
Buna göre;

- I. sıcaklığın artması,
- II. yer çekiminin artması,
- III. yoğunluğun artması,
- IV. havanın yükselmesi

faktörlerinden hangileri bir yerde basıncın azalmasına neden olur?

- A) I ve II B) I ve III C) I ve IV
D) II ve III E) III ve IV

23.

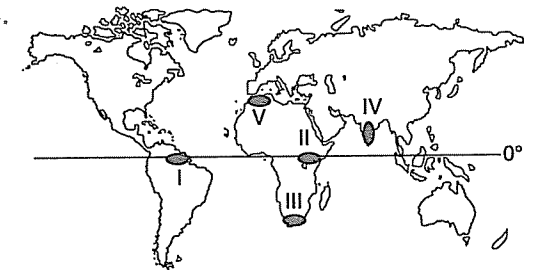

Yukarıda mutlak nemleri eşit olan üç merkezin bağıl nemleri verilmiştir.

Bu merkezlerle ilgili aşağıdaki yargılardan hangisi kesin değildir?

- A) I. merkezde yağışın başlaması için 30 gram nem ihtiyacı vardır.
B) Yağışın oluşmasına en yakın III. merkezdir.
C) Sıcaklığı en fazla olan II. merkezdir.
D) III. merkezde buharlaşma en azdır.
E) I. merkezdeki sıcaklık, II. merkezdekiden daha düşüktür.

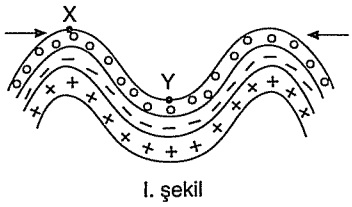
24.

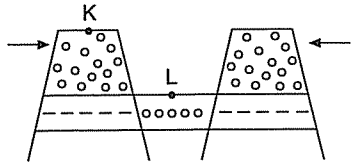
Yukarıdaki dünya haritasında işaretli bölgelerin hangilerinde sıcaklığın arttığı dönemlerde yağışlar azalır?

- A) I ve II B) I ve IV C) II ve III
D) II ve V E) III ve V

25. Aşağıda kıvrım ve kırık dağlarının oluşum şeması verilmiştir.

I. şekil

II. şekil

Bu şekillerle ilgili;

- Y ve L tortuların birikim alanıdır.
- Her iki şekil de yan basınçların etkisiyle oluşmuştur.
- I. şekilde tabakalar daha sert, II. şekilde tabakalar daha esnek yapıdadır.
- X antiklinal, K ise horst özelliği taşımaktadır.

yargılarından hangileri yanlıştır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) II ve IV

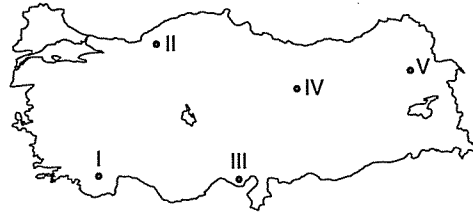
26. Aşağıda bir heyelanın oluşum kesiti verilmiştir.

Bu tür olayların Karadeniz Bölgesi'nde yoğun olarak yaşanmasında, aşağıdakilerden hangisinin etkisi olmamıştır?

- A) Engebenin fazla olmasının
B) Tabakaların eğim yönünde uzanmasının
C) Yağış miktarının fazla olmasının
D) Bitki örtüsünün gür olmasının
E) Killi toprakların yaygın olmasının

27. Dış etkenlerin yerli toprakları aşındırıp taşıyarak başka yerlerde biriktirmesiyle oluşan topraklara taşınmış topraklar denir. Ana kayanın çözülmesi ve biçimlenmesiyle de iklimle bağlı olarak oluşan topraklara, yerli topraklar denir.

Buna göre, yukarıdaki haritada işaretli alanların hangisinde taşınmış topraklar daha fazla görülür?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

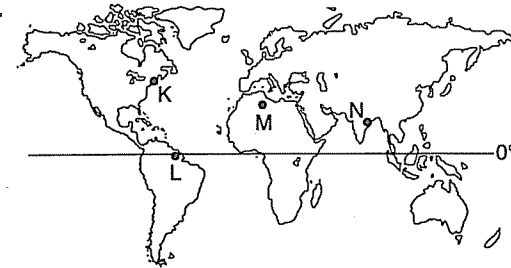
28. Bir ülkede kırsal kesimden kentlere olan göçler fazla ise o ülkedeki kentlerde;

- konut açığının artması,
- sanayi tesislerinin kent içinde kalması,
- doğum oranlarının artması,
- altyapı hizmetlerinin aksaması

durumlarından hangileri meydana gelmez?

- A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve II
D) II ve III E) III ve IV

29.

Dünya haritasında işaretli alanların nüfus özellikleriyle ilgili aşağıdaki değerlendirmelerden hangisi yanlıştır?

- A) K bölgesinde sanayi ve ticaretin gelişmiş olması nüfus yoğunluğunu artırmıştır.
B) L bölgesinde sıcaklık ve yağışın fazla olması nüfus yoğunluğunu artırmıştır.
C) M bölgesinde kuraklığın şiddetli olması nüfusun seyrek olmasına neden olmuştur.
D) L ve M bölgelerinde nüfus yoğunluğu diğerlerinden daha azdır.
E) N bölgesinde tarım ve hayvancılık faaliyetleri nüfus yoğunluğunu artırmıştır.

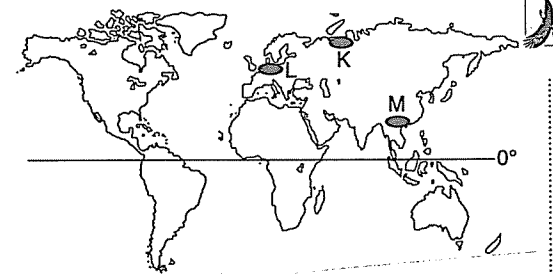
30. İpek Yolu Çin'den başlayarak Anadolu ve Akdeniz aracılığıyla Avrupa'ya kadar uzanan, tarihsel süreç içinde çok önemli bir ticaret yolu olmuştur.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi İpek Yolu güzergâhında bulunan ülkeler arasında yer almaz?

- A) Türkiye B) Özbekistan C) Mısır
D) Afganistan E) İran

31. Küresel ısınma sonucunda yerleşim bölgelerinde çeşitli değişiklikler oluşacak, belki de büyük göçler meydana gelecektir.

- Bu bölgede sıcaklıkların artması yeni tarım alanlarını artıracak, geleceğin tarım bölgesi olacaktır.
- Bu bölgede yükseltinin az olması okyanusların istilasına uğramasına ve nüfusun yer değiştirmesine neden olacaktır.
- Bu bölge dünyanın en yoğun nüfuslu bölgeleri olup, buranın da muson yağmurlarının etkisiyle sular altında kalması kuzeye doğru göçü hızlandıracaktır.

Buna göre, yukarıda numaralarla verilen olayların haritadaki K, L ve M merkezlerinin hangilerinde meydana gelmesi beklenir?

	K	L	M
A)	I	II	III
B)	II	III	I
C)	III	I	II
D)	I	III	II
E)	III	II	I

32. Filozoflar varoluş deneyimleridir. İnanmanın tersine onlar, ne sakin varlıklar ne de düşünce makineleridir. Dalgın da değildirler, belirsizliğe meraklı da. Neyi mi severler? Henüz hiç kimsenin fikir yürütmediği yere doğru ilerlemeyi.

Bu parçaya dayanarak, filozoflara ilişkin aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Olanı olduğu gibi kabul ederler ve yaşamla uyumludurlar.
B) Hayattan kopuklardır, gereksiz uğraşlar için hayatlarını harcarlar.
C) Her konuda gerekli gereksiz fikirler üretip insanların akıllarını karıştırırlar.
D) Kişisel hırs ve servet kazanma uğruna düşüncelerini sürekli değiştirip dururlar.
E) İnsanın ve yaşamın daha önce hiç el atılmamış yanlarını bulup sorgulamaya çalışırlar.

33. "Yer çekimi, yer kütesinin çekim etkisiyle bir cismin türlü bölümlerine uygulanan güçlerin bileşkesidir." bilgisi, yeryüzünün bir bölgesi için değil, tümü için geçerlidir.

Bu açıklama, bilimsel bilginin hangi özelliğini örneklendirir?

- A) Birikimlilik B) Nesnellik C) Olgusallık
D) Sistemlilik E) Genellik

34. Locke' a göre, "İnsan zihni doğuştan boş bir levhadır." İnsan, yaşamı boyunca öğrendikleri ile bu levhayı doldurur. İnsan, hayatı ancak yaşayarak bilebilir.

Locke'un bu parçadaki görüşünden yola çıkarak aşağıdaki yargıların hangisine ulaşılabilir?

- A) Bilgiye ulaşmak için deneyim gerekir.
B) İnsan doğru bilgiye ulaşamaz.
C) Bilgi fayda sağlıyorsa doğrudur.
D) Bilgiye ulaşmak için onu hatırlamak gerekir.
E) Sezgilere dayanamayan bilgi geçersizdir.

35. Sokrates, bir ahlak filozofudur. Yaz kış ince bir elbise ve çıplak ayakla dolaşmış olmasıyla ün kazanmıştır.

Sokrates, bu tavrıyla aşağıdakilerden hangisini insanlara göstermek istemiştir?

- A) İnsanın her şarta alışması gerektiğini
B) Yoksulluğun insani bir durum olduğunu
C) Ahlaklılığın ancak yoksullukla olabileceğini
D) İnsanın vücudundan çok ruhunun önem taşıdığını
E) Tecrübelerin önemini

36. Bilimi ve felsefeyi metafiziğin tortularından arındırmak zorunludur. Bilimselliğe ölçütler getirilmelidir. Bilimselliğin ölçütleri ise anlamlılık ve doğrulanabilirliktir.

Bu belirlemeye göre, aşağıdaki önermelerden hangisi bilimsellik ölçütüne uygun değildir?

- A) Belli bir yükseklikten yatay atılan cismin yere çarpma süresi yükseklikle doğru orantılıdır.
B) Reaksiyona giren maddelerin kütleleri toplamı ürünlerin kütleleri toplamına eşittir.
C) Annemin gözünde astigmat ve miyop vardır.
D) Tanrı evrenin hem yaratıcısı hem de düzenleyicisidir.
E) Bir dağ yamacı boyunca yükselen hava yağış getirir.

37. Hobbes'a göre dünya, mekanik hareket kanunları tarafından yönetilen cisimlerin bütünüdür. İnsan da bu bütünün bir parçasıdır. İnsanın fiziksel ve ruhsal yaşamı tümüyle mekanik hareket kanunlarına bağlıdır.

Hobbes bu parçadaki düşüncesiyle aşağıdaki yaklaşımlardan hangisini temel alır?

- A) Empirizm
B) Materyalizm
C) Düalizm
D) Fenomenoloji
E) İdealizm

38. Eşitlik olmadan, özgürlük, insanların birbirine zarar vermesine yol açar. Sağlık, zekâ ve yetenek bakımından eksiklikleri olan bireyler eşitlik değil de özgürlük temele alınırsa ezilirler. İnsan eşitlik adına özgürlükten vazgeçebilmelidir.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisi savunulmaktadır?

- A) İdeal toplum özgürlük ilkesine dayanmalıdır.
B) Özgürlük, eşitlikten daha gereklidir.
C) Toplumsal yaşam, eşitlik ilkesine dayanmalıdır.
D) Özgürlük, insan doğasının zorunlu bir sonucudur.
E) Bireysel özgürlükler toplumsal özgürlüğü doğurur.

39. Kapalı bir kaptaki bir sıvının ısıtıldığında buharının basınç oluşturması üzerine geliştirilen bilgiler olmasaydı, o basıncın ortaya çıkardığı enerjiden yararlanarak çalışan makineler yapılamazdı.

Bu parçadaki örnek, aşağıdaki yargılardan hangisini belirtir?

- A) Tekniğin giderek gelişmesi, bilimsel bilgiye olan ihtiyacı azaltmıştır.
B) Bilimsel bilginin sağladığı veriler, teknik bilginin üretimini sağlar.
C) İnsan yaşamını kolaylaştırmak, teknik bilginin temel amacıdır.
D) Bilimsel bilginin üretimde uygulanma amacı taşıması, tekniği zorunlu kılar.
E) Olaylar arasındaki neden - sonuç ilişkisine dayanma, bilim ve tekniğin amacıdır.

40. Croce'ye göre, sanat eseri sanatçının ruhsal bir davranışıdır. Bu nedenle bir sanat eserini bilim insanı nesnel bir biçimde değerlendiremez. Sanatçı, bütünüyle kendine özgü olan bir estetik yaşantıyla eserini oluşturur. Bu anlamda sanat eseri özel bir yaşantının dışı yansımasıdır.

Bu parçada Croce, sanat eserinin hangi özelliğini vurgulamaktadır?

- A) Öznel olduğunu
B) Nesnel olduğunu
C) Alımlayıcıyı bilgilendirdiğini
D) Herkes için aynı olduğunu
E) Fayda sağlaması gerektiğini

1. Yontma Taş Devrinde görülen;

- I. çakmak taşından araç ve gereçler yapılması,
II. ateşin bulunması,
III. mağara duvarlarına resimlerin çizilmesi

gelişmelerinden hangileri, Maden Devrinin başlamasında etkili olmuştur?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) Yalnız III
D) I ve II
E) I, II ve III

2. Lidyalıların Anadolu'dan başlayıp Mezopotamya'ya ulaşan Kral Yolu üzerinde karakollar kurmalarının;

- I. ulusal bir ordu oluşturma,
II. sınırlarını batı yönünde genişletme,
III. kervan ticaretinin güvenliğini sağlama

amaçlarından hangileri ile ilgili olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) Yalnız III
D) I ve III
E) I, II ve III

3. Altaylardaki Pazırık kurganlarında yapılan kazılarda bulunan kılıç, yay, mızrak, eyer takımları, takılar ve hayvan üslubunun kullanıldığı halılar Hun sanatından kalan önemli eserlerdir.

Bu bilgiye göre, Hunlarla ilgili;

- I. Tarih çağlarına girmişlerdir.
II. Öteki dünya anlayışını benimsemişlerdir.
III. Hayvancılık ve dokumacılıkla uğraşmışlardır.

yargılarından hangilerine varılabilir?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) I ve II
D) I ve III
E) II ve III

4. Moğol tehdidi altındaki Çin'e yardımcı olan Köktürk hükümdarı Kapgan Kağan'ın, buna karşılık Çin'den istedikleri arasında 1250 ton tohumluk buğday ve 3 bin adet tarım aleti vardı.

Bu bilgiye göre, Köktürklerle ilgili;

- I. siyasi bakımdan güçlü oldukları,
II. hayvancılık dışında da iktisadi çalışmalar yaptıkları,
III. yerleşik kültürleri ile Çin'i etkiledikleri

yorumlarından hangileri yapılabilir?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) Yalnız III
D) I ve II
E) I, II ve III

5. I. Hz. Ebubekir döneminde yalancı peygamberler sorununun çözülmesi
II. Emevilerin, berid adıyla bilinen resmî posta örgütü kurması
III. Abbasilerin, emir'ül ümera olarak bilinen yöneticilere geniş yetkiler tanınması

İslam Devleti ile ilgili bu gelişmelerden hangilerinin, merkezî otoriteyi güçlendirici özellikte olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) Yalnız III
D) I ve II
E) II ve III

6. Türk - İslam devletleri, bozkır kültürünün siyasi, sosyal, örf ve geleneklerini İslami değerlerle kaynaştırarak kendilerine özgü bir kültür yapısı oluşturmuşlardır.

Bu durumun, aşağıdakilerin hangisine ortam hazırlamış olduğu söylenebilir?

- A) Ulusal benliğin korunmasına
B) Türklerin farklı mezheplere bölünmesine
C) Saltanat anlayışının ortaya çıkmasına
D) Türk boyları arasında siyasi birliğin sağlanmasına
E) Arap topraklarında Türk devletlerinin kurulmasına

7. İslamiyeti kabul eden Türk devletlerinde tasvir yasağı anlayışı gereği resim ve heykel yapmaktan uzak durulmuştur.

Bu anlayışa rağmen, aşağıdaki sanat dallarının hangisinde insan ve hayvan figürlerine yer verilmiştir?

- A) Hat B) Cilt C) Çini
D) Tezhip E) Minyatür

8. Osmanlı Devleti'nde örfi ve şer'i hukuk uygulamalarının yanı sıra, cemaat ve konsolosluk mahkemelerinin kurulmasına izin verilmesi aşağıdakilerden hangisini gösterir?

- A) Hukuksal uygulamalarda birliğin sağlandığını
B) Devlet otoritesinin hoşgörü yoluyla kurulmak istendiğini
C) Toplumsal kaynaşmanın sağlandığını
D) Milliyetçilik hareketlerinin önüne geçildiğini
E) Müsadere uygulamasına son verildiğini

9. XVIII. yüzyılın ikinci yarısında Avrupa'da başlayan Sanayi İnkılabı'nın;

- I. tarımda makineleşmeye geçme,
II. fabrikalara işçi bulma,
III. ham madde ve pazar alanını genişletme

ihtiyaçlarından hangileri, Osmanlı Devleti'nin yarı sömürge durumuna gelmesinde etkili olmuştur?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

10. I. Dünya Savaşı'nın ardından Anadolu'nun işgal edildiği dönemde halka kurtuluş için önerilen üç yolu Mustafa Kemal şöyle özetlemiştir:

- I. İngiltere'nin himayesine girmek
II. Amerikan mandasını kabul etmek
III. Bölgesel kurtuluş çareleri aramak

Bunlardan hangileri, Anadolu topraklarının sömürge hâline gelmesine doğrudan yol açacak niteliktedir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

11. Türk Kurtuluş Savaşı; örgütlenme, silahlı mücadele ve yeniden yapılanma biçiminde üç ana başlıkta incelenebilir.

Aşağıdakilerden hangisi, örgütlenme ve silahlı mücadele sonrası dönemin özelliklerindendir?

- A) Genelgeler yayımlanması
B) Kongreler toplanması
C) Cepheler kurulması
D) Diplomasi çalışmaları yapılması
E) Çok partili hayata geçilmesi

12. 16 Mart 1920'de İstanbul'un resmî işgalinin ardından Ankara'da TBMM'nin açılmasının, aşağıdakilerin hangisine ortam hazırladığı savunulamaz?

- A) Kongrelerin toplanmasına
B) Ulusal iradenin işletilmesine
C) İstanbul Hükûmetinin tepkilerinin artmasına
D) Ankara'nın Millî Mücadele'deki öneminin artmasına
E) Kurtuluş Savaşı'nın daha örgütlü sürdürülmesine

13. Türk kadınına 1930'da belediye seçimlerine katılma, 1934'te milletvekili seçme ve seçilme haklarının tanınmasındaki temel amaç aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Ulusal egemenliği güçlendirme
B) Kabine sistemine geçme
C) Milletvekili sayısını artırma
D) Laik yönetim anlayışını benimseme
E) Ümmetçi toplum yapısını ortadan kaldırma

14. İngiliz tarihçisi Arnold Toynbee, Lozan Konferansı ile ilgili "- - - yenilmiş, parçalanmış bir ulusun, bu harabe içinden ayağa kalkması ve dünyanın büyük ulusları ile, tam eşit koşullar içinde karşı karşıya gelmesi ve büyük savaşın bu galiplerini dize getirerek her isteğini kabul ettirmesi şaşılacak bir şeydi." yorumunu yapmıştır.

Bu yorum, Lozan Konferansı'nda;

- I. Türkiye'nin ulusal hedefleri,
II. emperyalist devletlerin yayılmacı emelleri,
III. Türkiye'nin konferansa katılan devletlerle müzakereye oturması

durumlarından hangilerine darbe vurulduğunun göstergesidir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

15. Cumhuriyetin ilk yıllarında nüfus artışı politikası izlenmesi, çok çocuklu ailelerin vergiden muaf tutulması, 1936'da doğum kontrol ilaçların kullanımının yasaklanması, aşağıdakilerden hangisine dayandırılabilir?

- A) Ekonominin tarım ağırlıklı olmasına
B) Kurtuluş Savaşı'nın sona ermesine
C) Nüfus mübadelesinin yapılmasına
D) Avrupa ülkelerine işçi gücünün başlamasına
E) Savunma gereksiniminin artmasına

16. Türkiye Cumhuriyeti'nin uluslararası ilişkilerdeki konumunun belirlenmesinde;

- I. siyasi,
II. askerî,
III. ekonomi

alanlarının hangilerindeki durumunun etkili olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

17. Atatürk'ün devletçilik anlayışında; sınıf farklılıklarının önlenmesi, sosyal barışın sağlanması, sosyal adalet ve sosyal güvenliğin gerçekleştirilmesi için devletin, hayatın her alanında etkin olması gerekir.

Buna göre, Atatürk'ün devletçilik anlayışını;

- I. laiklik,
II. halkçılık,
III. cumhuriyetçilik

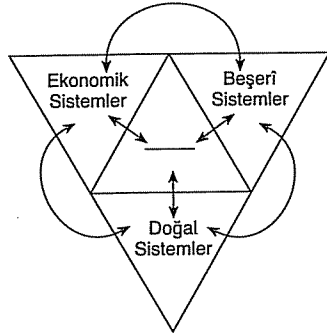
ilkelerinden hangilerinin bütünüyle olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

18. Bir izohips haritasında eş yükselti eğrilerinin sık geçtiği akarsu vadisindeki akarsuyun özellikleri ile ilgili aşağıdakilerden hangisi kesinlikle söylenebilir?

- A) Akarsu aşındırma gücünün arttığı
B) Akarsu vadisinin genişlediği
C) Akarsu üzerinde ulaşımın geliştiği
D) Akarsuyun debisinin azaldığı
E) Akarsuyun denge profiline ulaştığı

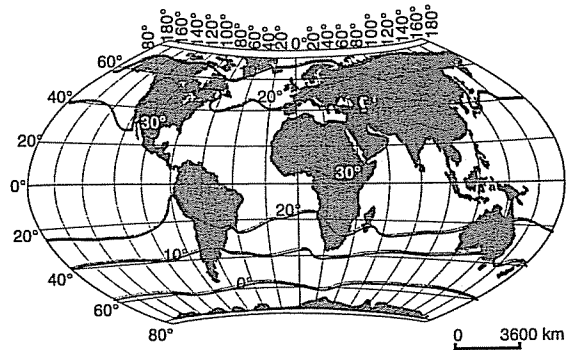
19. Aşağıda dünyadaki sistemler ve bunların birbiriyle etkileşimleri verilmiştir.

İnsan ve yaşadığı ortam göz önüne alındığında, sistemlerin birbiriyle olan ilişkilerini kendine ilgi alanı seçen bilim aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Jeoloji B) Jeomorfoloji C) Sosyoloji
D) Demografi E) Coğrafya

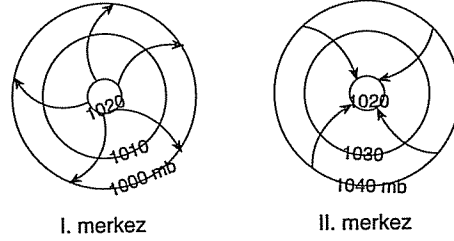
20. Aşağıda Dünya Temmuz ayı indirgenmiş sıcaklık haritası gösterilmiştir.

Bu haritadaki bilgilere göre, aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) En yüksek sıcaklıklar Kuzey Yarım Küre'de görülür.
B) Kuzey Yarım Küre'de, orta enlemlerde karalar üzerinde izoterm eğrileri ekvatora doğru kayar.
C) Güney Yarım Küre'ye göre, Kuzey Yarım Küre'de eğriler daha fazla sapmaya uğramıştır.
D) En düşük sıcaklıklar Güney Yarım Küre'de görülür.
E) Sıcaklıklar her iki yarım kürede de genel olarak ekvator'dan kutuplara doğru azalma göstermiştir.

21. Aşağıda iki basınç merkezinde oluşan hava akımları gösterilmiştir.

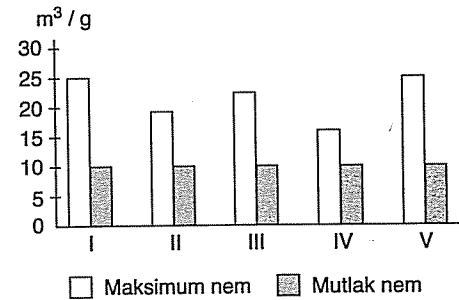
Bu basınç merkezleri ile ilgili;

- I. merkezlerdeki havanın hareket yönü,
II. merkezlerdeki hava sıcaklık değeri,
III. merkezlerde yaşanan mevsim,
IV. merkezlerin bulunduğu yarım küre

bilgilerinden hangilerine kesinlikle ulaşamaz?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız IV
D) I ve III E) II ve III

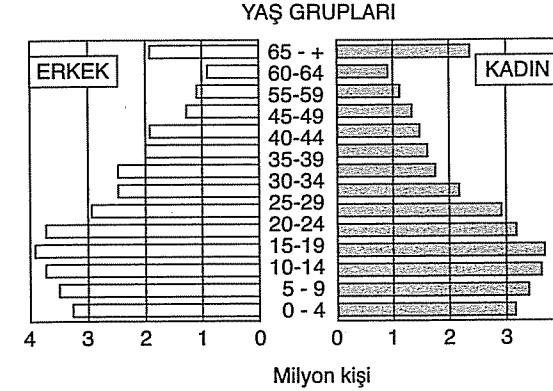
22. Bir bölgede, mutlak nem miktarı maksimum nem miktarına ulaşır ve sıcaklık düşerse yağış oluşur. Aşağıda beş bölgenin mutlak ve maksimum nemleri verilmiştir.

Bu bölgelerdeki hava kütlelerinin sıcaklıklarının aynı değerde düştüğü göz önüne alındığında, hangisinin daha önce yağış bırakması beklenir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

23. Aşağıdaki nüfus piramidinde Türkiye'nin yaş gruplarına göre kadın ve erkek nüfus miktarları verilmiştir.

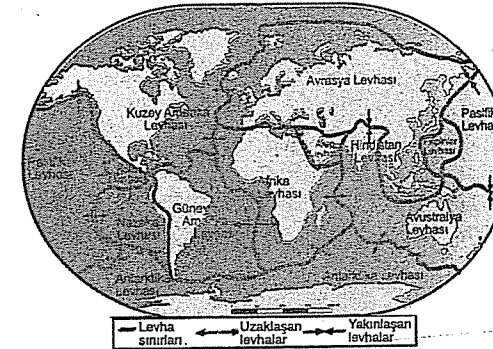
Bu piramide göre;

- I. Türkiye'deki toplam kadın sayısı,
II. 15-65 yaş grubundaki erkeklerin eğitim düzeyi,
III. Kırsal kesimde yaşayan nüfus miktarı

bilgilerinden hangilerine ulaşılır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

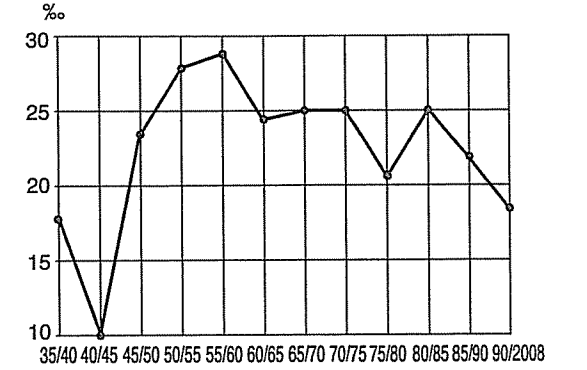
24. Aşağıdaki haritada büyük levhaların hareket yönleri gösterilmiştir.

Haritadaki bilgilere göre, aşağıdakilerin hangisine ulaşamaz?

- A) Güney Amerika ve Afrika levhaları birbirlerinden uzaklaşmaktadır.
B) Avrasya ve Afrika levhalarını ayıran sınır Akdeniz'den geçer.
C) Levhaları ayıran sınırlar genelde okyanuslar üzerinden geçer.
D) Bazı levhalar birbiriyle çarpışır.
E) Ülkemizin güneyinden levha sınırı geçer.

25. Aşağıdaki grafikte nüfus sayım yıllarına göre Türkiye'deki nüfus artış hızı verilmiştir.

Bu grafikteki bilgilere göre, aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Nüfus miktarının en fazla olduğu dönem 1955 - 1960 sayım yılları arasında olmuştur.
B) 1940 - 45 döneminde en düşük artış hızı gerçekleşmiştir.
C) Artış hızındaki en küçük değişim 1965 - 1970 ile 1970 - 1975 dönemleri arasında olmuştur.
D) 1940 - 45 dönemi ile 1945 - 50 dönemleri arası artış hızında sıçrama olmuştur.
E) 1940 - 45 döneminden sonra artış hızı ortalama olarak 17'nin üzerinde olmuştur.

26. Aşağıdakilerden hangisi, gelişmiş ülkelerle az gelişmiş ülkeleri birbirinden ayıran bir ölçüt değildir?

- A) Çalışan nüfusun ekonomik faaliyet kollarına göre dağılımı
B) Kişi başına düşen millî gelir
C) İhraç ettiği ürünlerin türü
D) Aritmetik nüfus yoğunluğu
E) Nüfus artış hızı

27. 1989 yılında Türk kökenli Bulgar vatandaşlarının Bulgaristan hükûmeti tarafından sınır dışı edilmesiyle Türkiye'ye büyük bir göç dalgası gerçekleşmiştir.

Yukarıda sözü edilen göç olayı, aşağıdaki göç türlerinden hangisine örnek olarak gösterilebilir?

- A) Beyin göçü
B) Gönüllü göç
C) Zorunlu göç
D) İç göç
E) Mevsimlik göç

28. • Mevsimlerin meydana gelmesi
• Gece - gündüz sürelerinin değişmesi
• Matematik iklim kuşaklarının oluşması

Yukarıdaki olayların oluşmasında etkili olan temel etken aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yer'in eksen eğikliği
B) Dünya'nın günlük hareketi
C) Yörüngenin elips şekli
D) Dünya'nın geoid şekli
E) Enlem etkisi

29. İnsanlar arasındaki haberleşme ilk önce dumanla sonra haber güvercinleriyle daha sonra yazılı belgelerle, telgrafla, telefonla daha sonra da internetle gerçekleşmektedir.

Bu bilgilere göre, aşağıdakilerden hangisine ulaşılır?

- A) Haberleşmede aynı sistem uygulanmıştır.
B) Haberleşme sistemleri sürekli değişim hâlinindedir.
C) Ülkeler hep aynı haberleşme sistemini kullanmıştır.
D) Haberleşmede tarih içinde telgraf en fazla kullanılmıştır.
E) En son haberleşme aracı cep telefonlarıdır.

30. Volkanik arazilerdeki gaz birikmesine bağlı olarak bazı patlamalar meydana gelir. Bu patlamalara bağlı olarak çeşitli yer şekilleri oluşur.

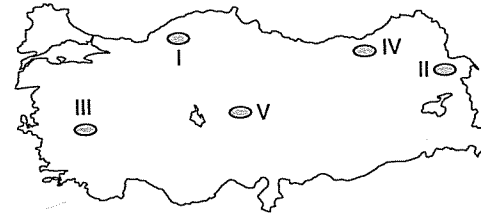
Yukarıdaki açıklamaya göre aşağıdaki yer şekillerinden hangisi hakkında bilgi verilmiştir?

- A) Krater
B) Kaldera
C) Maar çukuru
D) Peri bacası
E) Volkan konisi

Gözü Yükseklerde Olanlara

31.

Haritada belirtilen dağlarla ilgili aşağıdaki bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) II. bölgedeki dağ volkaniktir.
B) I. bölgedeki dağ kıvrımlıdır.
C) III. bölgedeki dağ kırıklıdır.
D) V. bölgedeki dağ aktif yanardağdır.
E) IV. bölgedeki dağın yüksekliklerinde buzullar yer alır.

32. İlk Çağ filozoflarından Thales'e göre, "Her şey sudur." Su, değişim geçirerek evrenin her ögesinde varlığını sürdürür. Su, donar buz olur, buharlaşıp yağmura dönüşür, sıvı hâlde canlıların vücudunda yer alır. Thales bu iddiasını hem felsefi görüşlerle, hem de yaptığı gözlemler sayesinde bilimsel kanıtlarla desteklemiştir.

Bu parçaya dayanarak aşağıdaki yargıların hangisine ulaşılabilir?

- A) İlk Çağda felsefenin amacı, bilimin sonuçlarını sorgulamaktır.
B) Bilimsel araştırmayı yaygınlaştırmak, filozofun temel amacıdır.
C) İlk Çağ filozofları, varlığın ne olduğunun bilinemeyeceğini savunmuşlardır.
D) İlk Çağda bilim ve felsefe iç içe geçmiştir.
E) Felsefe, filozofların kendi aralarındaki tartışmalarla gelişir.

33. Platon için felsefe, empirik gerçekliği değil de, idealar âlemini, soyut kendilikler dünyasını betimleyen ve bütün doğruları nihai ilkelerden çıkarsamak suretiyle temellendiren a priori bir disiplindir. Oysa Aristoteles'te felsefe, gerçekliğin daha genel yönlerini betimlediği için, bilimlerin bir devamı olmak durumundadır.

Bu parçaya dayanarak felsefe için aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Evreni deneysel olarak inceler.
B) Bilimlerin temelinde yer alması gerekir.
C) Öznel bir etkinliktir.
D) Günlük yaşamı kolaylaştırır.
E) İnsan için gereksiz bir uğraştır.

34. Felsefenin herkes tarafından kabul edilebilecek bir tanımının yapılması oldukça zordur. Bu noktada yapılabilecek en iyi şey filozofun kim olduğuna bakmaktır. "Filozof kimdir?" sorusuna verilmiş en iyi yanıt onuruna Platon sahiptir. Onun "Üç Hayat Öğretisi" adını verdiği kurama göre olimpiyatlarda üç insan tipi vardır: Yarışmak ve kendi egosunu tatmin etmek için gelen sporcu; olimpiyatlar sayesinde ticaret yaparak maddi varlığını artırmaya çalışan tüccar ve tüm bu olup bitenleri, insanların koşuşturmasını izleyip insanların anlamını çözmeye çalışan filozof.

Bu parçaya göre, Platon'un "Üç Hayat Öğretisi" kuramı yoluyla filozofun hangi niteliğine vurgu yaptığı öne sürülebilir?

- A) Kendi benliğini tatmin etmek üzere yaşama
B) Başkaları üzerinden kendi çıkarını artırmaya çalışma
C) Hiçbir şeyi umursamaksızın hayattan kopuk olma
D) Yaşama belli bir mesafede durarak, yaşamın anlamını sorgulama
E) Hiçbir şeyin yolunda gitmediğini düşünerek hayattan elini ayağını çekme

35. Bilim, doğada meydana gelen olayların nedenlerini deney ve gözlem yoluyla belirleyip kesin bilgilere ulaşabilir. Bu bilgilere dayanarak birçok doğa olayının nasıl ve ne zaman meydana geleceğini önceden görebilmek olanaklıdır.

Bu parçada bilimsel bilginin hangi özelliğine değinilmektedir?

- A) Mantık ilkelerine uygun olma
B) Kuşkuyu yöntem olarak kullanma
C) Ön deyide bulunma
D) Evrensel olarak kabul edilme
E) Birikimli olarak ilerleme

Gözü Yükseklerde Olanlara

36. Metodik şüphe, yanlış ve ön yargılarını önlemek ve eleme yapmak yoluyla şüphe edilemez bir gerçeğe ulaşmak için her şeyden şüphe etmeye dayanır. Bu yolla kendinden hiç şüphe edilemeyecek açık seçik bilgilere ulaşılır.

Bu parçada anlatılmak istenen düşünce aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Şüphe, doğru bilgiye ulaşılmasını engeller.
- B) Akılda deneyden gelmeyen hiçbir bilgi yoktur.
- C) Gerçeğe ulaşmak için şüphe, bir yöntem olarak kullanılmalıdır.
- D) Gerçeğe ulaşmak mümkün olmadığından, hiçbir konuda hüküm verilmemelidir.
- E) İnsan akli her şeyi bir neden-sonuç ilişkisi içinde algılar.

37. Ahlak yargıları doğal, kültürel ve tarihsel çevre ile bağlantılıdır. Kişilere ve toplumlara göre farklılık gösterir. Genel-geçer bir ahlaki yargıdan söz edilemez.

Bu parçaya göre, ahlaki yargılarla ilgili aşağıdaki özelliklerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Mutluluğu amaçladığına
- B) Kesin olduğuna
- C) Nesnel olduğuna
- D) Zamanla ortaya çıktığına
- E) Öznel olduğuna

38. İnsan Tao'ya yönelmeli ve ona aykırı hareket etmemelidir. Çünkü bu dünya gerçekten var olan varlık değildir. O hâlde gerçekten var olana yönelmeli ve onun yolunda ilerlemelidir. İnsanın kendini tanıması, Tao'yu tanımakla olanaklıdır. Kendini tanıyan insan, kendinin Tao olduğunu anlar ve doğru olan yolun ve gerçekliğin kendisi; yani Tao olduğunu kavrar. İnsan vecd (esrime) yoluyla Tao'yu sezer.

Aşağıdaki yargılardan hangisi Tao'nun varlık anlayışına uygundur?

- A) Varlığı "oluş" olarak görür.
- B) Varlığı "idea" olarak benimser.
- C) Varlığı "madde" olarak tasarlar.
- D) Varlığı hem "madde" hem de "düşünce" olarak kabul eder.
- E) Varlığın "var olmadığı"nı savunur.

39. "Bırakınız yapsınlar, bırakınız geçsinler" A. Smith'in bu sözü ile özetlenen liberalizmde, insanın en önemli hakkının özgürlük olduğu savunulur. Devlet, bireyin özgürlüğünü kullanmasına olanak verirse, herkes mutlu olabilir. Üretim, rekabet, ticaret gibi konularda kısıtlama olmamalıdır. İnsanlar istediklerini üretip, istedikleri yerde satabilme hakkına sahip olmalıdır. Ekonomik özgürlük, siyasal, sosyal ve dini özgürlüğün de temelidir. Toplumun mutluluğu da ekonomik özgürlüğe bağlıdır.

Bu parçaya göre, liberalizme aykırı olan görüş aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Ekonomik özgürlük, toplumun mutluluğunu sağlayan en temel özgürlüktür.
- B) Liberal yapılanmada üretim-dağıtım-tüketim sınırlaması yoktur.
- C) Üretimin sınırlandırılması, sistemin işleyişini bozar.
- D) Mülk edinmek kişisel bir haktır, bu durum sosyal adaleti bozmaz.
- E) Ülkedeki tüm mal ve kaynaklar kamunun ortak malıdır.

40. Dostoyevski'yi sevmek için Rus, Victor Hugo'yu sevmek için Fransız, Ömer Hayyam'ı sevmek için İranlı olmak zorunlu değildir.

Bu cümlede sanatın hangi özelliği vurgulanmaktadır?

- A) İçinde yaşanan toplumu etkilemesi
- B) Çıkar amacıyla yapılması
- C) Toplumdan topluma değişmesi
- D) Güzeli yakalamaya çalışması
- E) Evrensel özellik taşıması

1. Tarih öncesi dönemde insanların Maden Çağını Bakır, Tunç ve Demir devri olmak üzere sırasıyla yaşadığı görülmüştür.

Madenlerin yukarıdaki sıra ile insan yaşamına girmesinde;

- I. bilgi birikimi,
- II. kullanım ve işlemede kolaylık,
- III. ateşin bulunmasındaki gecikme

durumlarından hangilerinin etkili olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

2. I. Farklı kavimlerin tanrılarının benimsenmesi
II. Anal adı verilen yıllıkların yazılması
III. Mısır'la Kadeş Antlaşması'nın imzalanması

Hititlerle ilgili yukarıdaki gelişmelerden hangileri, Hititlerin diğer toplumlarla etkileşim içinde olduklarına kanıt gösterilebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve III
- E) I, II ve III

3. I. Kut anlayışı
II. Ahiret inancı
III. Kurultay

Yukarıdaki kavramlardan hangileri, Orta Asya Türk devletlerinde hükümdar ailesinin kutsal sayılmasına ve hanedan anlayışının benimsenmesine ortam hazırlamıştır?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

4. İslamiyet öncesinde yaşanan Arap kültürünün aşağıdaki özelliklerinden hangisi bu döneme cahiliye devri denilmesinin nedeni sayılamaz?

- A) Yağma ve talanın yaygın olması
- B) Yerleşmiş eğitim kurumlarının olmaması
- C) Ticaretle uğraşılması
- D) Kız çocuklarının diri diri gömülmesi
- E) Kendi yaptıkları putlara tapmaları

5. Osmanlı Devleti'nde XVII. yüzyılda görülen;

- Anadolu'da isyanların yaygınlaşması,
- köyden kente göçün artması,
- çiftbozan vergisinin uygulanması

gelişmelerinin, aşağıdakilerden hangisine neden olduğu söylenemez?

- A) Tarımda üretimin azalmasına
- B) Merkezî otoritenin bozulmasına
- C) Devşirme sisteminin başlamasına
- D) Güvenlik sorunu yaşanmasına
- E) Ekonomik sorunların artmasına

6. Osmanlı Devleti ile Rusya arasında yapılan Hünkâr İskelesi Antlaşması'na göre; Osmanlı Devleti saldırıya uğrarsa Rusya askerî yardımda bulunacak, Rusya saldırıya uğrarsa Osmanlı Devleti Boğazları kapatacaktı.

Bu bilgiye göre, aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Osmanlı Devleti Boğazları ticaret gemilerine kapatmıştır.
- B) Rusya, Karadeniz üzerinden gelecek tehlikeye karşı önlem almıştır.
- C) Osmanlı Devleti'nin uluslararası politikadaki önemi azalmıştır.
- D) Kapitülasyonlarla ilgili uygulamalar değişmiştir.
- E) Osmanlı Devleti, Rusya'daki Ortodoks halkın koryucusu olmuştur.

7. XIX. yüzyılda Osmanlı Devleti'nin karşı karşıya kaldığı sorunların başında, Fransız İhtilali sonrasında yayılan ulusçuluk akımı ve dış kışkırtmaların etkisiyle başlayan azınlık isyanları gelmektedir.

Bu durumun, Osmanlı Devleti'nde;

- I. azınlık haklarının genişletilmesi,
- II. halkın yönetime katılmasının sağlanması,
- III. salyaneli illerin ortaya çıkması

gelişmelerinden hangilerine ortam hazırlamış olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

8. XVIII. yüzyılda Avrupa'da sanayileşme hareketlerinin başlaması ile seri ve ucuz üretime geçilmiş, bu ürünlerin Osmanlı pazarlarına girmesi, Osmanlı ekonomisini olumsuz yönde etkilemiştir.

Bu gelişmenin Osmanlı Devleti'nde;

- I. kapitülasyonların etkisinin artması,
- II. savunma harcamalarının azalması,
- III. el tezgâhlarının kapanması

durumlarından hangilerinin ortaya çıkmasına neden olduğu söylenemez?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

9. Aşağıdakilerden hangisi, Mondros Ateşkesi'nden sonra kurulan ulusal cemiyetlerin, amaçlarına ulaşmak için uyguladıkları çalışma yöntemlerinden biri değildir?

- A) Dışarıda temsilcilikler açma
B) Mitingler düzenleme
C) Basın-yayın yoluyla mücadele etme
D) Hukuksal yoldan haklılıklarını savunma
E) Silahlı mücadeleye başvurma

10. I. Milletin bağımsızlığını yine milletin azim ve kararı kurtaracaktır.
II. Kuvayimillie'yi amil, millî iradeyi hâkim kılmak esastır.
III. Her türlü baskı ve denetimin dışında millî bir kurula ihtiyaç vardır.

Millî Mücadele'nin hazırlık döneminde benimlenen yukarıdaki ilkelerden hangileri, ulusal egemenliğin esas alındığı bir yönetim şeklini öngörmektedir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

11. "İşgal geçicidir. İtilaf Devletleri'nin amacı saltanat makamını zayıflatmak değil, aksine padişahın gücünü artırmaktır. Taşrada isyan çıktığı takdirde İstanbul Türklerden alınacaktır."

İstanbul'u işgal eden İtilaf Devletleri'nin yayımladıkları bu bildiri ile;

- I. Millî Mücadele hareketini sindirme,
- II. yerel tepkileri önleme,
- III. diplomatik ilişkileri geliştirme

durumlarından hangilerini amaçladıkları söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

12. Büyük Taarruz öncesi subay sıkıntısı yedek subaylarla giderilmiş, imalathanelerde bomba, fişek ve kasatura yapılmaya çalışılmış, ihtiyaç duyulan bazı silahlar da başta Rusya olmak üzere Fransa ve İtalya'dan satın alınarak karşılanmıştır.

Bu gelişmelerle ilgili;

- I. Millî Mücadele'nin çok zor şartlar altında yürütüldüğü,
- II. Fransa ve İtalya'nın TBMM'nin savaşı kazanmasını önlemeye çalıştıkları,
- III. Lozan Görüşmelerinin bir süre ertelenmiş olduğu

yorumlarından hangileri yapılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I ve III

13. Lozan Antlaşması sonrası Millî Mücadele'nin lider kadrosu arasında görüş ayrılıkları ortaya çıkmıştır. Halifeliğin kaldırılmasını ve devletçilik politikasını uygun bulmayan Kâzım Karabekir ve arkadaşları Halk Fırkası'ndan ayrılarak Terakkiperver Cumhuriyet Fırkası'nı kurmuşlardır.

Bu gelişmeler dikkate alındığında, aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Laiklik konusunda görüş ayrılığı olduğuna
B) İki dereceli seçim sisteminin sona erdiğine
C) Ülke ekonomisi için değişik görüşlerin benimsendiğine
D) Farklı görüşlerin meclise yansdığına
E) Yürütmeye karşı muhalefet hareketinin başlatıldığına

14. I. Sanayi teşvik edilmeli, millî bankaların kurulması sağlanmalıdır.
II. Ham maddesi yurt içinde yetiştirilebilen sanayi dalları kurulmalıdır.
III. Devlet, ekonomik görevi de olan organ hâline getirilmelidir.

İzmir I. İktisat Kongresi'nde alınan yukarıdaki kararlardan hangileri, Türk ekonomisini güçlendirme amacına yöneliktir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

15. Türkiye Cumhuriyeti'nde;

- I. medreselerin kapatılması,
- II. I. Beş Yıllık Kalkınma Planı'nın uygulanması,
- III. Medeni Kanun'un kabul edilmesi

inkılaplarından hangileri, sosyal ve kültürel amaçlarla yapılmıştır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I ve III

16. I. Kadınlara seçme ve seçilme hakkının verilmesi
II. Aşar vergisinin kaldırılması
III. Uluslararası rakamların kabul edilmesi

Cumhuriyet Döneminde gerçekleştirilen bu inkılapların Atatürk ilkeleriyle ilişkileri, aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?

	I	II	III
A) Cumhuriyetçilik	Halkçılık	İnkılapçılık	İnkılapçılık
B) Devletçilik	İnkılapçılık	Cumhuriyetçilik	Cumhuriyetçilik
C) İnkılapçılık	Cumhuriyetçilik	Devletçilik	Devletçilik
D) Cumhuriyetçilik	Devletçilik	Laiklik	Laiklik
E) İnkılapçılık	Halkçılık	Cumhuriyetçilik	Cumhuriyetçilik

17. 1926 Ankara Antlaşması'na göre Türkiye, Musul petrol rollerinden yirmiş beş yıl süre ile % 10 pay alacaktı. Ancak Türkiye petrol gelirleri hakkını nakit para karşılığında İngiltere'ye satmıştır.

Türkiye'nin bu yaklaşımı;

- I. devlete kaynak yaratma,
- II. siyasi bakımdan tanınmasını sağlama,
- III. Misakımillî'yi gerçekleştirme

amaçlarından hangilerine yöneliktir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

18. Kerpiç evler İç Anadolu'da, Güneydoğu Anadolu'da İç Batı Anadolu'da görülmektedir.

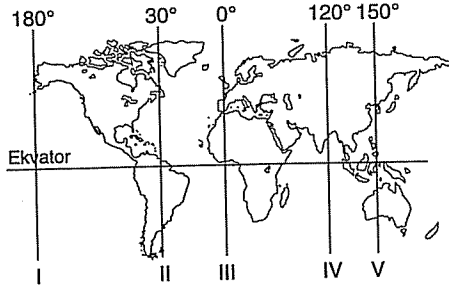
Parçadaki bilgilere göre, coğrafyanın;

- I. nedensellik,
- II. karşılıklı ilgi,
- III. dağılışı,
- IV. sonucu

ilkelerinin hangilerinden söz edilmektedir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) III ve IV

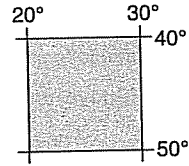
19. Dünya kendi eksenini etrafında batıdan doğuya doğru döner. Bu nedenle gün, doğuda erken başlar, erken biter.

Yukarıdaki açıklamaya göre, Dünya haritası üzerindeki meridyenlerden hangisinin batısına geçildiğinde gün, bir gün ileri olur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

20. Yanda matematik konumu verilen bölge ile ilgili aşağıdaki değerlendirmelerden hangisi yanlış olur?

- A) Güney Yarım Küre'dedir.
B) Orta kuşakta yer alır.
C) Doğu Yarım Küre'dedir.
D) Doğusu ile batısı arasında 10' lık zaman farkı vardır.
E) Kuzey - güney arası kuş uçuşu uzaklığı 1110 km'dir.

21. Eksen eğikliği sonucunda gece-gündüz süreleri yıl içinde sürekli olarak değişir.

Bu değişim Ankara için düşünüldüğünde, gece süresinin sürekli uzadığı tarih aralığı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) 21 Mart - 23 Eylül
B) 21 Aralık - 21 Haziran
C) 21 Haziran - 21 Aralık
D) 21 Mart - 21 Haziran
E) 23 Eylül - 21 Mart

22. Dünya, günlük hareketini batıdan doğuya yapar.

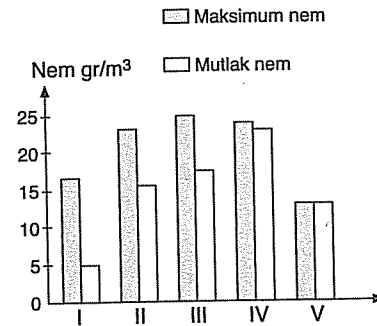
Bunun sonucunda;

- I. sürekli rüzgârların Kuzey Yarım Küre'de sağa sapması,
- II. doğudaki noktalarda en kısa gölgenin erken oluşması,
- III. meltem rüzgârlarının oluşması,
- IV. gündüzlerin doğuda daha uzun olması

durumlarından hangileri gerçekleşir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

23.

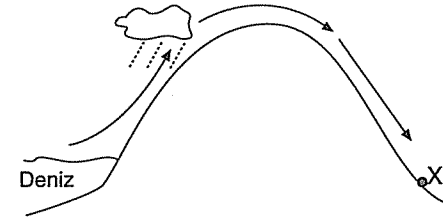

Bağıl nem; mutlak nemle doğru, maksimum nemle ters orantılıdır. Bağıl nem oranının düşük olduğu alanlarda sıcaklık farkları fazladır.

Buna göre, yukarıdaki grafikte mutlak ve maksimum nem değerleri verilen merkezlerin hangisinde sıcaklık farkları daha fazladır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

24. Aşağıda bir rüzgâr çesidi ve oluşum biçimi verilmiştir.

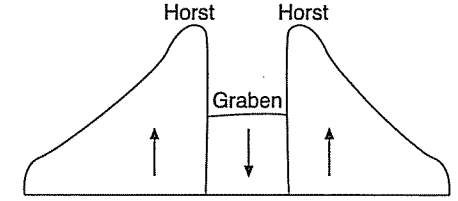
Bu rüzgârın X merkezine ulaştığında;

- I. bağıl nemin azalması,
- II. havanın nem açığının artması,
- III. sıcaklığın artması,
- IV. bitki çeşitliliğinin artması

durumlarından hangilerinin görülmesine neden olur?

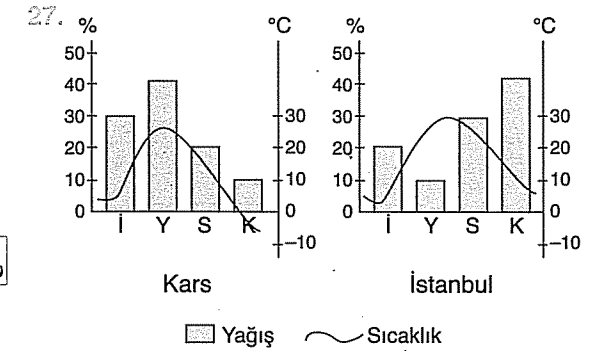
- A) I ve II B) II ve III C) II ve IV
D) I, II ve III E) I, II ve IV

26. Dağ oluşumu sırasında esnek olan tabakalar kıvrılır, sert olanlar ise kırılır.

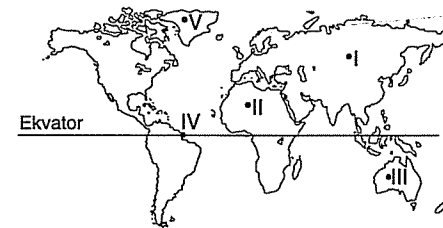

Şekilde gösterilen kırılmanın en yaygın olduğu bölge aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Karadeniz B) Ege
C) Akdeniz D) Doğu Anadolu
E) Güneydoğu Anadolu

25. Sıcaklığın ve yağışın fazla olduğu bölgelerde kimyasal çözülmenin artmasına bağlı olarak toprak oluşumu da hızlı olur.

Buna göre harita üzerinde işaretlenen yerlerin hangisinde toprak oluşumu daha hızlı gerçekleşir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

Yukarıdaki grafiklerde Kars ve İstanbul'un yıllık yağış ve sıcaklık oranlarının mevsimlere göre dağılışı gösterilmiştir.

Bu grafiklerdeki bilgilere göre, aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

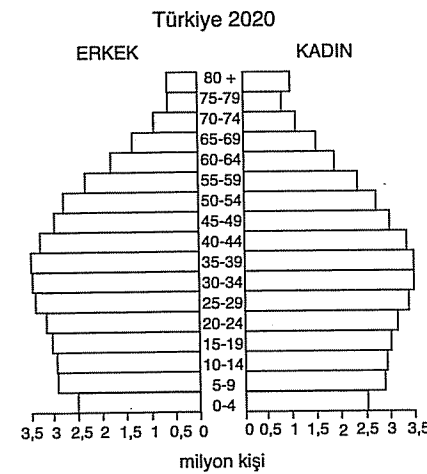
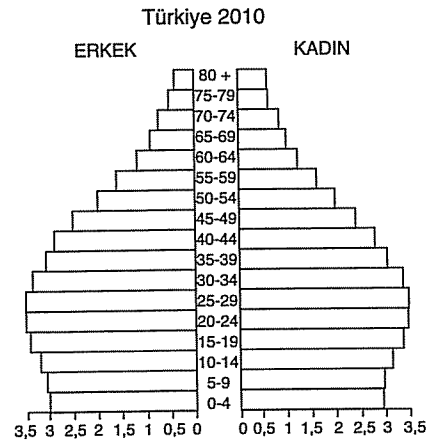
- A) Kars, en fazla yağışı yazın alır.
B) İstanbul'un ilkbaharda aldığı yağış oranı, Kars'ın sonbaharda aldığı yağış oranına eşittir.
C) Kars'ın sonbaharda aldığı yağış miktarı İstanbul'un sonbaharda aldığı yağış miktarından fazladır.
D) İstanbul'da Akdeniz yağış rejimi görülür.
E) Kars ve İstanbul'un mevsimlere göre yağış dağılışı oranı farklıdır.

28. Kır yerleşmeleri, sanayinin gelişmediği tarım alanlarının parçalı olduğu bölgelerde yoğunlaşmıştır.

Buna göre, aşağıdaki bölümlerin hangisinde kır yerleşmeleri daha fazladır?

- A) Kocaeli çevresi B) Güney Marmara
C) Doğu Karadeniz D) Kıyı Ege
E) Adana çevresi

29.

Yukarıda Türkiye nüfusunun 2010 ve 2020 yıllarında tahmini nüfus piramidi verilmiştir.

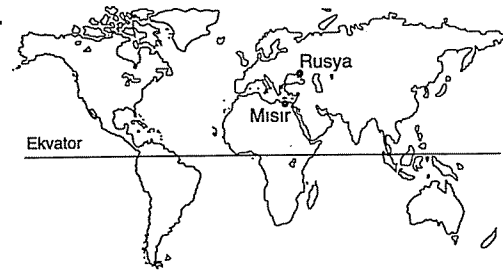
Buna göre, 2020 yılı nüfus piramidi incelendiğinde aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) Doğum oranının azaldığına
B) Ortalama yaşam süresinin uzadığına
C) Nüfus artış hızı azalırken toplam nüfusun arttığına
D) Yaşlı nüfus içinde kadın nüfusunun fazla olduğuna
E) Dış göçlerin azaldığına

30. Küresel ısınma ile gelecekte yaşanabilecek sorunlar arasında, aşağıdakilerden hangisi gösterilemez?

- A) Orta kuşak karalarında çöl alanlarının genişlemesi
B) Kullanılabilir tatlı su kaynaklarının azalması
C) Kutup bölgelerindeki buzulların erimesi
D) Volkanik faaliyetlerin ve depremlerin artması
E) Tarım arazilerinin verimsizleşmesi ve tarımsal üretimlerin azalması

31.

Haritada görüldüğü gibi Rusya'dan çıkan bir gemi aşağıdaki boğazlardan hangilerini geçerek Mısır'a ulaşır?

- A) Cebelitarık - Süveyş
B) İstanbul - Çanakkale
C) Roma - Çanakkale
D) Süveyş - Babülmendep
E) Malakka - Macellan

32. Hayatın en yüksek ereğini bilgide bulan, bilmek için yaşayan, edindiği bilgiyi yaşamına temel yapan Antik dönem filozof tipini sadece eski Yunan'da bulabiliriz. Ancak, bu filozof tipinin bazı özelliklerden arınmış olması da son derece önemlidir.

Aşağıdakilerden hangisi filozofta bulunmaması gereken bir özelliktir?

- A) Mantık ilkelerine bağlı kalmak
B) Sorgulama yapabilmek
C) Hayatın anlamını bulmaya çalışmak
D) Edindiği bilgileri yetersiz bulmak
E) Bilgiyi dogmalarla temellendirmek

33. Felsefe, yalın bir soru sorma etkinliği değildir. Öyle olsaydı hepimiz birer filozof olurduk. Bir sorunun felsefi değer taşıması için bazı özelliklere sahip olması zorunludur. Filozofun soru sorarken, görünene yetinmemesi felsefi soruların temel özelliklerinden biridir.

Bu parçaya dayanarak, aşağıdakilerden hangisinin felsefi soruların bir özelliği olduğu söylenebilir?

- A) Cevabının olmaması
B) Yalnızca bilgili kişilerin sorabilmesi
C) Görünenin arkasında ne olduğunu sorgulaması
D) Deney ve gözlemle doğrulanabilen cevaplarının olması
E) Nesnel düşünmeyi gerektirmesi

35. Protagoras, doğrunun göreceli olduğunu şu ünlü sözünde dile getirir: "İnsan her şeyin ölçüsüdür." Böylece herhangi bir konuda kesin, genel-geçer bir yargı veremeyeceğimizi, herkesin düşündüğünün kendine göre doğru olduğunu, yani herkesin üzerinde uzlaşabileceği bir doğru olmadığı gibi, yanlısın da olmadığını belirtir. "Üşüyen biri için rüzgâr soğuk, üşümeyen için soğuk değildir." der.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisi belirtilmektedir?

- A) Her duyu organının işlevlerinin farklı olduğu
B) Bilginin kişiden kişiye değiştiği
C) Doğru bilgiye doğru düşünme ile ulaşılabileceği
D) Doğru bilginin bilimsel bilgi olduğu
E) Duyumların öznel, algıların nesnel olduğu

36. Demokritos'a göre evrenin temel yapı taşı bölünemeyen atomlardır. Hobbes'a göre var olan her şey cisimseldir. Marx'a göre evren, hareket ve değişim içindeki maddeden başka bir şey değildir.

Bu parçada filozofların savundukları ortak görüş aşağıdaki yaklaşımlardan hangisine uygundur?

- A) Materyalizm B) İdealizm
C) Düalizm D) Nihilizm
E) Fenomenoloji

34. Bazı toplumlarda 13 sayısı uğursuzluk işareti olarak kabul edilir.

Bu durum, aşağıdaki bilgi türlerinden hangisine örnektir?

- A) Sanat bilgisine B) Teknik bilgiye
C) Bilimsel bilgiye D) Gündelik bilgiye
E) Felsefi bilgiye

37. Sanat da adalet, sevgi gibi etik değerlere ilişkin mesajlar verir. Fakat bu kavramları felsefenin yaptığı gibi tanımlamakla uğraşmaz; bu değerleri gösterecek somut insan durumlarını anlatır.

Bu parçaya göre, sanatı felsefeden ayıran temel özellik aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yaratıcılık gerektiren bir etkinlik olması
B) Ahlaki mesajlar içermesi
C) İnsanda estetik tepki oluşturma işlevi görmesi
D) Hayal gücü ve sezgilerden kaynaklanması
E) Değerlerin kavramsal tanımlarıyla ilgilenmeyip somut ürünler ortaya koyması

38. Bilimsel bir teori, toplumsal gereksinimleri karşıladığı sürece geçerlidir. Toplumsal gereksinimleri karşılamayan teori, yerini zorunlu olarak bir başka teoriye bırakacaktır. Yeni teori de toplumsal gereksinimleri karşılayabildiği sürece varlığını koruyacaktır.

Bu parçaya göre, bilim hakkında aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Olanı olduğu gibi bildirir.
B) Varlığı, parçalı bir yaklaşımla ele alır.
C) Akıl ve mantık ilkelerine dayanır.
D) Olayları gerçekleşmeden önce görebilmeyi sağlar.
E) Pratik alanda sınanan bir etkinliktir.

39. Siyaset bilimi, siyasi otorite ile ilgili kurumları ve bu kurumların oluşmasında rol oynayan etmenleri bilimsel yöntemlerle araştırır. Siyaset felsefesi ise, siyasi otoritenin oluşumunu, devamının nasıl mümkün olduğunu, daha iyi ve ideal bir duruma gelip gelemeyeceğini, ideal düzene nasıl ulaşılacağını sorgular.

Bu parçaya göre, siyaset felsefesinin siyaset biliminden farklı özelliği aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Siyasal kurumları ve rejimleri konu edinmesi
B) Devlet şekillerini sınıflandırması
C) Bilimsel yöntemleri kullanması
D) Olması gerekeni belirlemeye çalışması
E) Birey ve devlet ilişkisini tarihsel süreçle ele alması

40. İnsanlar farklı nedenlerle yoksullara yardım edebilirler. Ancak yoksullara yardım eden her insan ahlaki eylemde bulunmuş sayılmaz. Kant bu durumu "Acıma duygumdan, korkularımdan, şu andaki iyi bir eylemin başka bir şekilde ödülünü alacağım inancından dolayı yoksullara yardım ediyorsam, bu eylemim ahlaki bir eylem değildir. Eğer bunu bir ödev duygusuyla gerçekleştiriyorsam, işte o zaman ahlaki eylemde bulunmuş sayılırım." sözleriyle ifade eder.

Bu parçadan aşağıdaki yargıların hangisine ulaşılabılır?

- A) Bir eylemin ahlaki değeri, bireye sağladığı faydaya bağlıdır.
B) İnsan ahlaki eylemde bulunurken toplumsal kuralları dikkate almalıdır.
C) Bir eylemin temelindeki ilke ya da düşünce sonuçlarından daha önemlidir.
D) Ahlaki eylemin niteliği, bireyin kişilik yapısına göre şekillenir.
E) Ahlaki eylemler zamandan ve mekândan bağımsız olarak algılanamaz.

1. Aşağıdakilerden hangisinin arasında neden - sonuç ilişkisi olduğu söylenemez?

- A) Yazının icadı - Kültürel etkileşimin artması
B) Ürün fazlalığının olması - Kentleşmenin hızlanması
C) Tarımın başlaması - Toplamların yerleşik hayata geçmesi
D) Ateşin bulunması - Seramik sanatının ortaya çıkması
E) Paranın icat edilmesi - Ticaretin gelişmesi

2. Orta Asya Türkleri güneş yılına dayalı olarak düzenledikleri On İki Hayvanlı Takvimde bir yılı 365 gün 5 saate yakın olarak hesaplamışlardır.

Buna göre, Orta Asya Türkleri ile ilgili;

- I. astronomi ile ilgilendikleri,
II. bilimsel çalışmalar yaptıkları,
III. güçlü bir ekonomiye sahip oldukları

sonuçlarından hangilerine ulaşılabılır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

3. Emeviler Döneminde İslam sanatında Roma, Bizans, Sasani ve Mısır sanatının etkileri görülmektedir.

Bu bilgiye göre, İslam sanatı ile ilgili;

- I. Özgün bir sanat anlayışı gelişmiştir.
II. Kültürel etkileşime açık olmuştur.
III. Ticari ilişkiler, kültürel gelişmeleri olumsuz yönde etkilemiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılabılır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

4. Yurt arayışı içinde olan Oğuz boyları doğudan gelecek Anadolu'ya girmiş, ele geçirdikleri yerlere Türkçe isimler vermiş, Oğuz geleneklerini sürdürmüşlerdir.

Buna göre,

- I. Türk boyları ilk kez Anadolu'da yerleşik hayata geçmiştir.
II. Oğuz boyları Anadolu'nun Türkleşmesine katkı sağlamıştır.
III. Oğuz boyları ulusal benliklerini sürdürme başarısını göstermiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılabılır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) II ve III E) I, II ve III

5. I. Sınırların Hindistan içlerine kadar genişletilmesi
II. Halifeden sultan unvanının alınması
III. Halkın çoğunluğunu Arap ve İranlıların oluşturması

Yukarıdakilerden hangileri, Gaznelilerin imparatorluk özelliği taşıdığına kanıt oluşturur?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I ve III

6. Fatih Sultan Mehmet, fen derslerinin de okutulduğu Sahn-ı Seman Medresesi'ni kurmuş, Avrupa'daki Rönesans hareketlerini yakından izlemiş, bazı İtalyan ressamı İstanbul'a davet etmiştir.

Buna göre, Osmanlı Devleti'nde;

- I. Güzel sanatlara ilgi artmıştır.
II. Bilimsel gelişmelerin önü açılmıştır.
III. Islahatlarda İtalyan uzmanlara öncelik verilmiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılabılır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

7. Osmanlı Devleti, XVIII. yüzyılın sonlarına doğru kaybettiği yerleri geri alabilme siyaseti yerine mevcut topraklarını koruma politikası izlemeye başlamıştır.

Bu duruma, aşağıdakilerden hangisinin neden olduğu söylenemez?

- A) Komşu devletlerin güçlerini artırması
B) Devletin çok uluslu yapıda olması
C) Ekonomideki bozulmanın kurumları olumsuz yönde etkilemesi
D) Teknolojik gelişmelerin takip edilememesi
E) Orduda yapılan ıslahatlarda başarı sağlanamaması

8. XIX. yüzyılın sonlarından itibaren İngiltere ve Fransa, Osmanlı Devleti'nin toprak bütünlüğünü koruma politikasını terk etmişlerdir.

Bu duruma;

- I. ham madde ve pazar ihtiyacının artması,
II. Rusya'nın Mısır Sorunu'nda Osmanlı Devleti'nden yana politika izlemesi,
III. Osmanlı Devleti'nin denge siyasetine yönelmesi

gelişmelerinden hangilerinin ortam hazırladığı savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

9. I. Dünya Savaşı'na katılan devletlerden;
- Rus Çarlığı yerine, Sovyet Rusya,
 - Osmanlı Devleti yerine, Türkiye Cumhuriyeti,
 - Alman İmparatorluğu yerine, Nazi Almanyası

kurulmuştur.

Bu bilgilere göre;

- I. Avrupa siyasi haritasının değiştiği,
II. rejim değişiklikleri yaşandığı,
III. dinî yapıda değişiklikler olduğu

sonuçlarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

10. Amasya Genelgesi, Mustafa Kemal'in İstanbul Hükümeti ile olan ilişkilerini kopardığını ve Ulusal Mücadele hareketini başlatma kararı aldığını göstermektedir.

Buna göre, Amasya Genelgesi'nde yer alan aşağıdaki kararlardan hangisinin bu durumu doğrulayan bir gelişme olduğu savunulamaz?

- A) Vatanın bütünlüğü ve milletin bağımsızlığı tehlikeydedir.
B) Sivas Kongresi'ne her ilden üçer delege gönderilecektir.
C) Hiçbir şekilde dış desteğe yer verilmeyecektir.
D) Ulusun bağımsızlığını yine ulusun azim ve kararı kurtaracaktır.
E) Milletin sesini duyurabilmek için millî bir kurula ihtiyaç vardır.

11. İstanbul Hükümetinin Mustafa Kemal'in tutuklanması için gönderdiği yazıya Kâzım Karabekir "Mustafa Kemal Paşa'nın tutuklanması, vatan ve millet yararına değildir ve yürürlükteki kanunlara aykırıdır. Uygunsuz bir hâl ve davranışı olmayan vatansever bir millet evladıdır." cevabını vermiştir.

Buna göre, İstanbul Hükümeti ile ilgili aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Anadolu üzerindeki etkinliğini yitirmiştir.
B) İtilaf Devletleri'yle olan barış görüşmelerine ara vermiştir.
C) Millî Mücadele'ye destek vermek istemiştir.
D) Subaylar arasındaki görüş ayrılığından yararlanmaya çalışmıştır.
E) Ordu komutanlarının terfilerini askıya almıştır.

12. I. Kuvayımilliye birliklerinin oluşması
II. İrade-i Milliye adında bir gazete çıkarılması
III. Ankara'da Anadolu Ajansı'nın kurulması

Bu gelişmelerden hangilerinin, halkı İstanbul Hükümetinin etkisinden korumak ve Millî Mücadele yönünde bir kamuoyu oluşturmak amacına yönelik olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

13. Erzurum Kongresi'yle ilgili aşağıdaki bilgilerden hangisi, kongrenin bölgesel nitelikte olduğuna kanıt gösterilemez?

- A) Manda ve himaye fikrinin reddedilmesi
B) Doğu Anadolu'nun Ermenilere verilmesini önlemek için toplanmış olması
C) Temsil Heyeti'nin, sadece doğu illerini temsil etmesi
D) Doğu illeri Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti'nin çağrısıyla toplanılması
E) Kongreye Doğu Anadolu'dan seçilen üyelerin katılması

14. Sivas Kongresi'nden sonra Anadolu'ya nasihat heyetleri gönderen İstanbul Hükümeti, halkı ve yöneticileri İstanbul'dan gelen emirlere uyulması konusunda uyarılmış, işgalci güçlere karşı silahlı mücadeleye girilmesini istemiştir.

İstanbul Hükümetinin bu tutumu ile ilgili;

- I. Sivas Kongresi'nde alınan kararlara karşı olduğu,
II. teslimiyetçi politikasını sürdürdüğü,
III. Temsil Heyeti ile yakınlaşmaya çalıştığı

görüşlerinden hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

15. Mustafa Kemal sürekli olarak, Kurtuluş Savaşı Hazırlık Döneminde yapılan kongrelerde ve Amasya Görüşmesi'nde Mebusan Meclisi'nin açılmasını istemiştir. Bu meclisin kapatılması üzerine 23 Nisan 1920'de Ankara'da TBMM'yi açmıştır.

Bu faaliyetlerine bakılarak, Mustafa Kemal'in öncelikli amacının, aşağıdakilerden hangisi olduğu söylenebilir?

- A) Çağdaş bir toplum oluşturmak
B) Ulusal iradeyi egemen kılmak
C) Uluslararası barışı korumak
D) Ekonomik bağımsızlığı sağlamak
E) Boğazları denetim altında tutmak

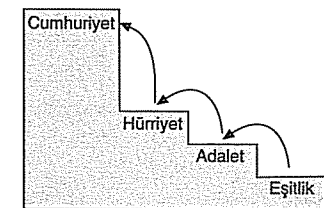
16. Misakımillî'de yer alan;

- I. Ticaret gemilerinin Boğazlardan geçişi, ilgili devletlerle verilecek karara bağlı olacaktır.
II. Kars, Ardahan ve Batum'da halk oylaması yapılmalıdır.
III. Batı Trakya'nın durumu halkın özgür oylarıyla belirlenmelidir.

maddelerinden hangileri, Wilson İlkeleri'nde yer alan sınırların çizilmesinin milliyet esasına dayandırılması anlayışının benimsendiğine kanıt oluşturur?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

- 17.

Yukarıdaki görsele göre cumhuriyetçilik ilkesinin;

- I. insan haklarına saygılı,
II. eşitlikçi toplum yapısı,
III. özgür yaşama bilinci

kavramlarından hangilerini kapsadığı söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

18. Coğrafya bilimi çalışmalarını diğer bilim dallarından da faydalanıp insanı da merkeze alarak sürdürmektedir.

Buna göre, aşağıdaki coğrafya biliminin alt dalı yararlandığı bilim eşleştirmelerinden hangisi yanlış verilmiştir?

- A) Jeomorfoloji → Jeoloji
B) Klimatoloji → Meteoroloji
C) Hidrografiya → Oşinografiya
D) Biyocoğrafya → Demografi
E) Matematik coğrafya → Astronomi

19. Dünya üzerindeki bir yerin hangi yarım kürede, hangi iklim kuşağında, başlangıç meridyeninin hangi tarafında yer aldığını belirlemek için bilinmesi gerekmektedir.

Boş bırakılan yere, aşağıdakilerden hangisi getirilebilir?

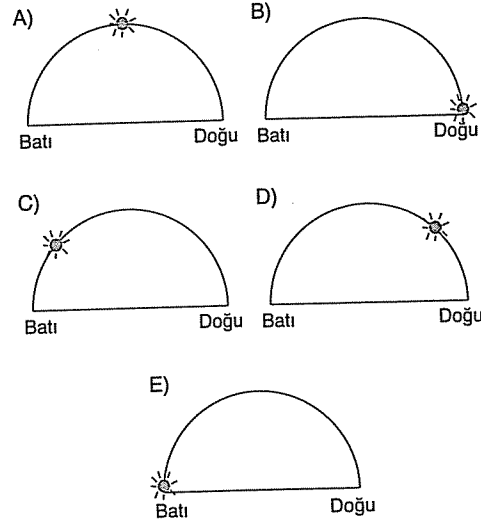
- A) yer şekillerine göre konumunun
B) kara ve denizlere göre dağılışının
C) matematiksel konumunun
D) özel konumunun
E) çevresinde yer alan ülkelerin

20. Dünya kendi eksenini etrafındaki hareketini batıdan doğuya doğru dönerek gerçekleştirirken dönüş hızının kutuplara doğru azalmasının temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

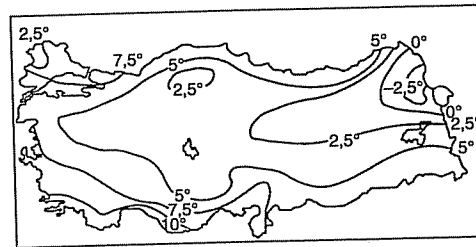
- A) Dünya'nın küresel şekli
B) Dünya'nın eksen hareketi
C) Dünya'nın Güneş çevresindeki dönüşü
D) Dünya'nın ekseninin eğik olması
E) Ekvator ile Yer eksenini arasındaki açı

21. Günün vakitleri Güneş'in hareketine göre belirlendiği için doğudaki bir yerde öğle vakti daha önce gerçekleşirken batıda ise daha geç olur.

Buna göre, 21 Mart tarihinde 45° Doğu meridyeninde güneş tam tepe noktasında iken 45° Batı meridyeninde güneşin konumu aşağıdakilerden hangisi olabilir?

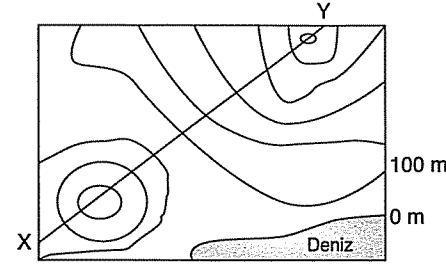
22. Aşağıda Türkiye'nin ocak ayı indirgenmiş sıcaklık haritası gösterilmiştir.

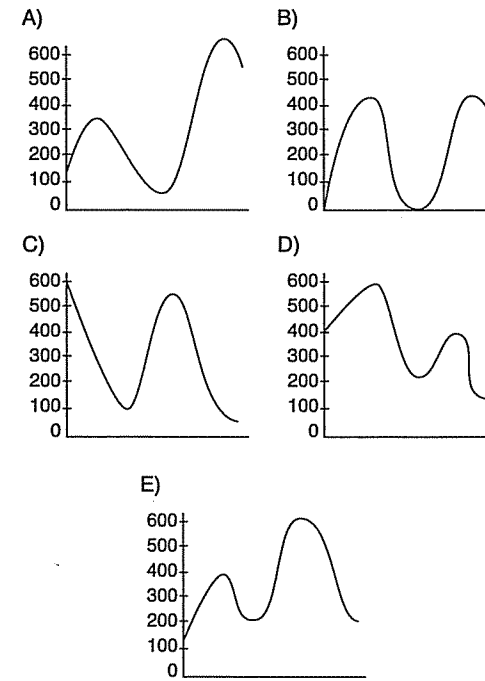
Bu haritadaki bilgilere göre, aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Kıyılardan iç kesimlere doğru gidildikçe sıcaklık düşer.
B) Türkiye'nin en sıcak yerleri Akdeniz kıyılarıdır.
C) Doğu Anadolu'da sıcaklığın düşük olmasında ortalama yükseltinin fazla olması etkili olmuştur.
D) Sıcaklığın dağılışında enlem, karasallık ve denizlilik etkili olmuştur.
E) Enleme bağlı olarak sıcaklık, Akdeniz kıyılarından Ege ve Marmara kıyılarına doğru düşer.

- 23.

Yukarıdaki topoğrafya haritasında X-Y doğrultusunda alınan kesitin profili aşağıdakilerden hangisi olabilir?

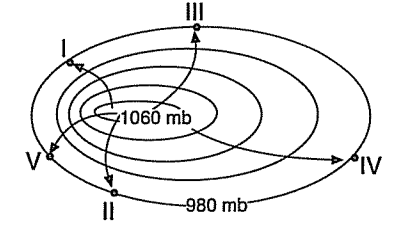

24. Türkiye, III. jeolojik zaman sonunda peneplen hâlinde iken IV. jeolojik zaman başına kadar toptan yükselmeye uğramıştır.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi bu oluşumun sonuçlarından biri değildir?

- A) Türkiye'nin ortalama yükseltisinin fazla olması
B) Ova ve platoların yüksekte olması
C) Bazı akarsu yataklarının derinde olması
D) Akarsuların çoğunun aşındırma gücünün fazla olması
E) Kıvrım dağlarının geniş yer tutması

25. Aşağıda bir bölgenin basınç değerlerine göre çizilmiş izobar haritası verilmiştir.

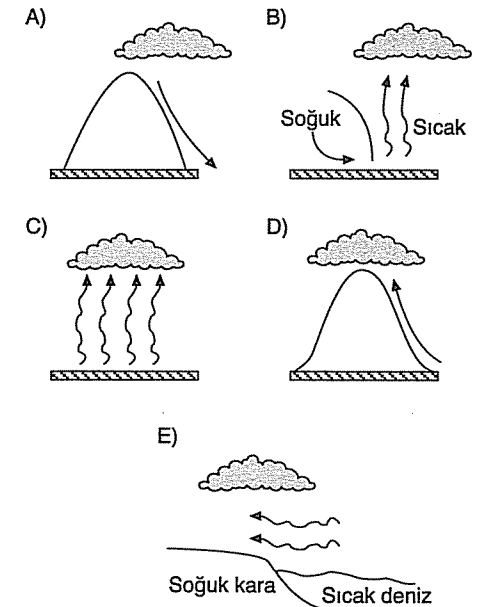

Basınç merkezlerinin arasındaki uzaklığın rüzgârın hızını etkilediği göz önüne alındığında, ok yönünde esen rüzgârlardan hangisi daha hızlı, hangisi daha yavaş eser?

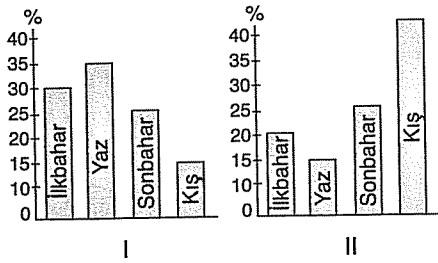
	Hızlı	Yavaş
A)	I	II
B)	IV	II
C)	III	V
D)	I	IV
E)	III	IV

26. Bağıl nem, belli bir sıcaklıkta havada mevcut su buharı miktarının, havanın o sıcaklıkta taşıyabileceği maksimum su buharı miktarına oranını verir.

Buna göre, aşağıda ok yönünde hareket eden hava kütlelerinden hangisinin bağıl neminin artması beklenemez?

27. Aşağıda iki merkezin mevsimlere göre yağış oranları gösterilmiştir.

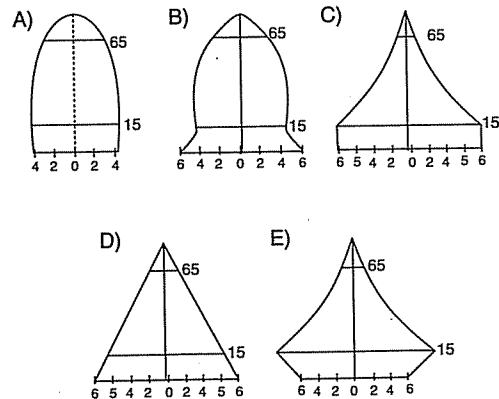

Bu yağış grafiklerinin genel özellikleri göz önüne alındığında bulundukları iklim bölgeleri sırasıyla aşağıdakilerden hangileri olabilir?

I	II
A) Step	Muson
B) Ilıman okyanus	Akdeniz
C) Sert karasal	Akdeniz
D) Savan	Ekvatorial
E) Tundra	Savan

28. Ülkelerin gelişmişlik düzeyi yaş gruplarının dağılışına, bu da nüfus piramitlerinin çeşitli şekillerde olmasına sebep olur.

Buna göre geri kalmış ülkelerde çocuk ve genç nüfus oranı fazla iken yaşlı nüfus oranının az olduğu göz önüne alındığında, aşağıdaki nüfus piramitlerinden hangisi bu ülkelere ait olabilir?

29. Gelişmekte olan ülkelerde kırsal kesimden şehirlere doğru olan iç göçler ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- Göç edenlerin büyük kısmını aktif nüfus oluşturur.
- Doğurganlığın yüksek olduğu yörelerde göç verme oranı yüksektir.
- Göç alan yerlerde altyapı yetersizliği ortaya çıkar.
- Göç alan yerlerde aritmetik nüfus yoğunluğu düşüktür.
- Göç veren yerlerde okuma - yazma oranı düşük olur.

30. Doğanın kendi içinde bir düzeni vardır. Bu düzene insan sürekli bilerek veya bilmeyerek müdahale etmekte ve düzeni bozmaktadır. Dolayısıyla bu düzen gözetilmeden yapılan müdahaleler büyük kayıplara neden olmaktadır.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi yukarıda belirtilen duruma örnek oluşturmaz?

- Verimli tarım alanlarına sanayi tesisi kurulması
- Ormanların yok edilerek tarım alanı yapılması
- Hayvancılığın yapıldığı mera alanlarında tarım yapılması
- Sanayi tesislerinin şehirlerin içlerinde kalması
- Sanayi tesislerinin şehirleşme alanı ve iklim özellikleri dikkate alınarak yapılması

31. Tarih boyunca insanlar ihtiyaçlarını karşılamak için çeşitli doğal kaynakları kullanmışlardır. Bu doğal kaynakları kullanırken de yaşadıkları mekânı ve çevreyi çeşitli şekillerde değiştirmişlerdir.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi doğal kaynakların kullanılmasından sonra ortaya çıkan çevresel sorunlardan biri değildir?

- Küresel ısınmanın artması
- Ekolojik dengenin bozulması
- Sellerin artması
- Doğal kaynakların tükenmesi
- Volkanik faaliyetlerin artması

32. Aşağıdakilerden hangisi felsefenin ele aldığı sorunlardan biri değildir?

- Ahlaki eylemin amacı var mıdır?
- Toplum düzeni için devlet gerekli midir?
- Doğru bilgiye ulaşmak mümkün müdür?
- Zihinsel gelişimin aşamaları nelerdir?
- Evrensel ahlak yasası mümkün müdür?

33. Felsefi düşüncenin İyonya kıyılarında başlaması bir tesadüf olamaz. Ege kıyılarında kurulmuş olan kıyı devletleri birer ticaret merkezi olarak her kültürden insanı bir araya getirmiştir. Bu durum, insanların evren hakkında sorular sormaya başlamalarını sağlamıştır.

Bu parçaya göre, felsefi düşüncenin ortaya çıkmasında aşağıdakilerden hangisi temel rol oynamıştır?

- Nüfus artışı
- Kültürel etkileşim
- Özgür düşünme
- Demokratik yönetim
- Üretim fazlası

34. Ayrım olmaksızın tüm insanlar her türlü bilimsel bilgiyi test edebilir veya kullanabilir. Çünkü bu tür bilgiler tüm insanlığa aittir.

Bu parçada, bilimsel bilginin hangi özelliği vurgulanmaktadır?

- Birikimli olarak ilerleme
- Nesnel olma
- Deneyisel yöntemi kullanma
- Normatif olma
- Evrensel olma

35. Hempel'e göre; bilimsel keşiflerde bulunan bilim insanlarının yararlanacağı kesin bir yöntem yoktur. Bilimde önemli olan da zaten bu değildir. Bilimde önemli olan; bilimsel bir buluşun nasıl yapıldığı değil, bu bilimsel buluşun bilimsel açıdan doğru olduğunun nasıl kanıtlanacağıdır.

Bu parçaya göre, bilimde önemli olan aşağıdakilerden hangisidir?

- Bir bilginin bilimselliğinin temellendirilmesi
- Bilimsel yöntemin ne olması gerektiği
- Bilim insanının, önyargılardan uzak durması
- Bilimsel bilgilere nasıl ulaşılacağı
- Olguları betimleme ve açıklama yoluyla bilimsel bilgilere ulaşılacağı

36. Platon'a göre duyular aracılığı ile sadece değişen varlıkların bilgisine ulaşmak olanaklıdır. Duyu bilgisine güvenilemez. Güvenilir bilgi, değişmez olanın bilgisidir. Bu bilgi, deneyden önce ve deneyden bağımsız olarak insanda vardır. Bu nedenle doğru bilgi öğrenilmez, anımsanır.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisi vurgulanmaktadır?

- Fayda sağlayan bilginin doğru olduğu
- Bilginin deneyimler aracılığıyla elde edildiği
- Doğru bilginin insan aklında doğuştan bulunduğu
- Bilginin insandan insana geçtiği
- Bilgiye sezgi yoluyla ulaşılacağı

37. Platon'a göre, keçilerin başına sürüyü gütmesi için keçi, sığırların başına da sürüyü gütmesi için sığır konulmamalıdır.

Sürüyü güdenin, sürüden daha özellikli olmasını isteyen Platon, bu sözü ile aşağıdakilerden hangisini vurgulamıştır?

- A) Yöneticiler, kural dışı birey veya bireyler olmalıdır.
B) Toplumların yönetim biçimi monarşi olmalıdır.
C) Her birey kendi üzerine düşen görevi sınırlarını zorlayarak yapmalıdır.
D) Devlet yönetimine halk katılmalıdır.
E) Yöneticiler, yetenek – zekâ açısından üstün özellikte kişiler olmalıdır.

39. Pisagorcular bazı sıkıntılı etik kurallara uyarlardı. Örneğin, kahkahalarla gülmekten kaçınmak, önce sol ayağını yıkamak, önce sağ ayağını giymek, Tanrı'ya sunulan bir kurbanın önünde tırnaklarını kemirmek, ebegümeci dikmek ama asla ebegümeci yememek gibi.

Pisagorcucu düşüncülerin akıl dışı görünen bu uygulamalara yönelmesinde, aşağıdakilerden hangisinin daha etkili olduğu söylenebilir?

- A) Ahlaki kaygıların eleştirelliğinin önüne geçmesinin
B) İnsanın, özünde duygusal bir varlık olmasının
C) Felsefi kuramların arzulardan arınarak oluşturulmasının
D) Akıl zaman zaman büyük yanılgılara düşmesinin
E) Düşünsel yaşamın tehlikelerle dolu olmasının

38. Hegel'e göre, varlık, soyut ve gerçekten var olan bir ideadır. "Geist" adını verdiği bu idea, bir tür saf akıl, zihinsel bir varlıktır. İdea oluş içindedir ve kendini farklılaştırarak geliştirir. Platon'a göre ise idealar, dış dünyada gördüğümüz şeylerin ilk örnekleri olan asıl varlıklardır, değişmezler. Onlar zamanın ve mekânın dışındadırlar.

Buna göre, Platon'un "idea" anlayışını Hegel'in anlayışından ayıran en temel özellik aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Değişmez olması
B) Asıl varlık olması
C) Düşünsel olması
D) Varlığın özünü oluşturması
E) Soyut olması

40. Sanat eserinin üretilmesi alanında, sanatçının yeri bir başka sanatçı tarafından doldurulamaz. Bir mühendisin, bir bilim insanının yeri şu ya da bu şekilde doldurulabilir. Örneğin, herhangi bir nedenle Newton fizikçi olmasaydı "Yer Çekimi Yasası" başka bilim insanları tarafından bulunmuş olacaktı. Ancak eğer Kafka "Şato"yu, Balzac "30 Yaşında Kadın", Necip Fazıl Kısakürek "Kaldırımlar" şiirini yazmasaydı, Bu eserler başkalarınca yazılmış olmayacaktı. Aynı konu pek çok sanatçı tarafından şekillendirilebilir. Fakat her seferinde ortaya çıkan eser başka olur.

Bu açıklamada, sanat eserinin hangi özelliği vurgulanmaktadır?

- A) İnsan yaratıcılığının ürünü olması
B) Özgün ve biricik olması
C) Güzelliği amaçlaması
D) Evrensel olması
E) Genel - geçer olması

1. Tarih biliminin incelediği ve değerlendirdiği süre bir bütünlük gösterir. Zaman birbirinden kopuk dilimlerden oluşmaz, birbiriyle bağlantılı olarak akıp gider.

Tarih biliminin bu özelliği;

- I. olaylar arasında neden-sonuç ilişkisi kurma,
II. olayları kronolojiye uygun olarak aktarma,
III. yazılı kaynaklardan yeteri kadar yararlanamama

durumlarından hangileriyle ilişkilendirilebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

2. Yunanistan'da kralların yönetimindeki şehir devletlerinde (polislerde) ticaretle uğraşanlar, sanayiciler ve köylüler birleşerek yönetime ortak olmuşlar, her şehirde halk meclisleri kurulmuştur.

Bu bilgiye dayanılarak, aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Yunanistan yeni göçlere açık hâle gelmiştir.
B) Krallar tanrısal güçlerle donatılmıştır.
C) Demokratik yönetim anlayışı benimsenmiştir.
D) Devlet çok uluslu bir görünüm kazanmıştır.
E) Şehir devletleri arasındaki ticari rekabet sona ermiştir.

3. Emeviler, egemenlikleri altına aldıkları topluluklarda baskıya dayalı bir Araplaştırma politikası izlemişlerdir.

Bu bilgi Emevilerle ilgili;

- I. ırkçı yaklaşım sergiledikleri,
II. cihat anlayışından uzaklaşmaları,
III. merkezîyetçiliğe önem vermedikleri

görüşlerinden hangilerini doğrular niteliktedir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

4. Orta Asya kültür alanlarından biri olan Anav bölgesinde yapılan arkeolojik kazılarda; kerpiçten inşa edilmiş evler, el değirmenleri ve kömürleşmiş tahıl taneleri bulunmuştur.

Bu bilgi, Anav bölgesi ile ilgili;

- I. göç yollarının dışında kaldığı,
II. tarım ürünlerinin kullanıldığı,
III. yerleşik kültürün yaşandığı

durumlarından hangilerinin göstergesidir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

5. Abbasi Halifesi, kendisini Şii Büveyhoğulları Devleti'nin baskılarından koruyan Gazneli Mahmut'a Sultan ve Büyük Selçuklu Sultan'ı Tuğrul Bey'e de Rükned-din (dinin direği) unvanını vermiştir.

Bu bilgiye göre, aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Türk devletleri arasındaki siyasi ayrılıklar sona ermiştir.
B) İslamiyetteki mezhep ayrılıklarının önüne geçilmiştir.
C) Türk hükümdarlarının iktidar gücü, dinî otoritenin desteği ile pekiştirilmiştir.
D) Haçlı güçlerine karşı Türk - İslam ittifakı kurulmuştur.
E) Türkler Abbasi halifesini denetimleri altına almıştır.

6. Selçuklulardaki atabeylik ve ikta sistemleri, Osmanlılarda lalalık ve dirlik uygulamaları biçiminde devam etmiştir.

Bu bilgi;

- I. ulusal değerlerden uzaklaştığı,
- II. kültürel alanda etkileşim yaşandığı,
- III. her iki devletin de feodal yapılanmaya izin verdiği

durumlarından hangilerinin göstergesidir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

7. Kaptanıderya Müşir Halil Rifat Paşa'nın "Avrupa'ya benzemezsek Asya'ya çekilmeye mecburuz." sözleri üzerine II. Mahmut, Batı tarzı ıslahatlara hız vermiştir.

Buna göre, II. Mahmut dönemindeki;

- I. Sened-i İttifak ile âyanların varlığının tanınması,
- II. Divan örgütünün yerine nazırlık (bakanlık) sisteminin getirilmesi,
- III. Harbiye, Tıbbiye, Mızıka'yı Hümayun okullarının açılması

çalışmalarından hangileri, Halil Rifat Paşa'nın yaklaşımına uygun düşer?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

8. Osmanlı Devleti'nde Mısır Valisi Kavalalı Mehmet Ali Paşa'nın neden olduğu Mısır Sorunu'nun çözümlü ile ilgili alınan;

- I. Osmanlı kanunları ve Tanzimat Fermanı Mısır'da aynen uygulanacak,
- II. Mısır'da yalnızca Osmanlı bayrağı ve parası kullanılacak,
- III. 1800'den fazla asker besleyemeyecek olan Kavalalı, bu askerleri savaşta İstanbul'un emrettiği yere sevk edecek

kararlarından hangileri, Mısır'da Osmanlı otoritesinin devam ettiğini gösterir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

9. Osmanlı Devleti'nin dağılma sürecine girmesinde;

- I. sömürgeci devletlerin Osmanlı topraklarına göz dikmesi,
- II. milliyetçilik düşüncesinin gayrimüslimler arasında yaygınlaşması,
- III. âyanlardan II. Mahmut'un ıslahatlarına destek verme sözü alınması

durumlarından hangilerinin etkili olmadığı söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

10. I. Dünya Savaşı sürerken imzalanan gizli anlaşmalara dayanan toprak kazanımlarını kabul etmeyeceğini açıklayan ABD, yeni kurulan devletlerin Milletler Cemiyeti'ne bağlı olarak büyük bir devlet tarafından korumaya alınmasını kabul etmiştir.

Bu bilgiye göre, ABD'nin;

- I. himayecilik,
- II. mandacılık,
- III. İtilaf Devletleri'nin güçlenmesi

politikalarından hangilerine karşı olmadığı söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

11. Mustafa Kemal, Kurtuluş Savaşı sırasında "Artık İstanbul, Anadolu'ya hâkim değil, bağlı olmak zorundadır." demiştir.

Mustafa Kemal, bu sözüyle aşağıdakilerden hangisini vurgulamıştır?

- A) Egemenlik anlayışının değişeceğini
- B) Barış görüşmelerine son verileceğini
- C) Anadolu'daki direnişin bölgesel güçler tarafından yürütüleceğini
- D) İstanbul Hükûmetinde değişikliğe gidileceğini
- E) Temsil Kurulu'nun yürütme gücü olacağını

12. Lozan Konferansı'nın ilk gününde söz alan İsmet Paşa, Misakımillî'den taviz verilmeyeceğini, Türkiye'nin tam bağımsızlığını sağlamakta kararlı olduklarını vurgulamıştır.

Lozan Görüşmeleri sonucunda ortaya çıkan;

- I. boğazların yönetiminin uluslararası bir komisyona bırakılması,
- II. Anadolu'da Ermeni Devleti kurulmasının engellenmesi,
- III. kapitülasyonların bütün sonuçlarıyla birlikte kaldırılması

durumlarından hangileri, İsmet Paşa'nın yukarıdaki sözüne uygun düşer?

- A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

13. Demokratik yönetimlerde hükûmet, meclisteki muhafet tarafından denetlenir.

Yeni Türk devletinde aşağıdaki gelişmelerden hangisi bu durumla ilgilidir?

- A) Güçler birliği sisteminin uygulanması
- B) Çok partili rejim denemelerinin yapılması
- C) TBMM'nin yasama görevini üstlenmesi
- D) Sivil toplum örgütlerinin kurulması
- E) İki dereceli seçim sisteminin uygulanması

14. 3 Mart 1924'te Erkânı Harbiye Vekâleti'nin (Savaş Bakanlığı'nın) kaldırılması aşağıdakilerden hangisine yöneliktir?

- A) Orduyu siyasetten ayırmaya
- B) Askeri yapıyı modernleştirmeye
- C) Yeni savaş stratejileri oluşturmaya
- D) Askere alma sistemini değiştirmeye
- E) Ordudaki asker sayısını artırmaya

15. "Hangi şey ki akla, mantığa, toplum çıkarlarına uygundur; biliniz ki o, dinimize de uygundur."

Atatürk'ün bu sözleri, aşağıdaki temel ilkelerden hangisiyle ilgili anlayışı ortaya koymaktadır?

- A) Halkçılık B) Cumhuriyetçilik
C) Laiklik D) Devletçilik
E) Milliyetçilik

16. I. Kamu hizmetlerinin devlet eliyle düzenlenmesi ve yürütülmesi
II. Ayrıcalık ifade eden unvanların yasaklanması
III. Seçmen yaşının 22'den 18'e düşürülmesi

Yeni Türk devletindeki bu çalışmaların halkçılık, cumhuriyetçilik, devletçilik ilkeleriyle ilişkisi aşağıdakilerin hangisinde doğru olarak gruplandırılmıştır?

	Halkçılık	Cumhuriyetçilik	Devletçilik
A)	I	II	III
B)	II	III	I
C)	III	I	II
D)	II	I	III
E)	III	II	I

17. • İstanbul'u resmî olarak işgal eden İtilaf Devletleri bu durumdan Mustafa Kemal'in sorumlu olduğunu halka duyurdu.

- Bunun üzerine bir açıklama yapan Mustafa Kemal, Kurtuluş Savaşı'nın bir amacının da padişah ve halifeyi kurtarmak olduğunu belirtti.

Bu bilgilere göre İtilaf Devletleri ile Mustafa Kemal arasındaki mücadele, aşağıdaki savaş türlerinden hangisine örnek gösterilebilir?

- A) Psikolojik savaş B) Sıcak savaş
C) Gayrinizami savaş D) Sınırlı savaş
E) Genel savaş

18. Aşağıda bazı bitki türleriyle ilgili açıklamalar verilmiştir.

- Karadeniz'de ormanların tahrip edilmesiyle çalı toplulukları oluşmuştur.
- Akdeniz Bölgesi'ndeki makilerin tahrip edilmesiyle diz boyunda çalı toplulukları oluşmuştur.
- Ormanların ortadan kaldırılması ve ormanın kendini yenileyememesi kısa boylu otların oluşmasına neden olmuştur.
- Yaz yağışlarının fazla olması uzun boylu ot topluluklarının oluşmasını sağlamıştır.

Buna göre, aşağıdaki bitkilerin yetiştirme özellikleri göz önüne alındığında, hangisinin yukarıda özelliği verilmemiştir?

- A) Psödomaki B) Garig
C) Antropojen bozkır D) Savan
E) Tundra

19. Bir fiziki haritada, yeşil renk tonunun fazla kullanılması, aşağıdakilerden hangisinin göstergesidir?

- A) Yüksek düzlüklerin oldukça yaygın olduğunun
B) Mera alanlarının geniş yer kapladığının
C) Tarım ve orman alanlarının geniş olduğunun
D) Yer şekillerinin oldukça engebeli olduğunun
E) Arazinin yükseltisinin genel olarak 500 m'den az olduğunun

20. Yerel saati başlangıç meridyeninden 3 saat ileri olan bir merkez;

- I. Başlangıç Meridyeni'ne uzaklığı,
II. bulunduğu enlem derecesi,
III. yer aldığı boylam derecesi,
IV. Ekvator'a olan uzaklığı

özelliklerinden hangileri belirlenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) III ve IV

21. Ahmet: Coğrafya dersinde, arkadaşım küre üzerinde kutup noktasını göstererek "Kutuplarda hem yer çekimi, hem de çizgisel hız en fazla" dedi.

Ayşe: Arkadaşın yanlış söylemiş.

Doğrusu

Ayşe arkadaşına, aşağıdakilerden hangisini söylerse doğru bilgi vermiş olur?

- A) Yer çekimi kutuplarda, çizgisel hız ise ekvator'da en fazladır.
B) Yer çekimi ve çizgisel hız dünyanın her tarafında aynıdır.
C) Yer çekimi ve çizgisel hız belirlenemez.
D) Yer çekimi her yerde aynı, çizgisel hız ise kutuplara doğru azalır.
E) Yer çekimi ve çizgisel hız ekvator'da en fazladır.

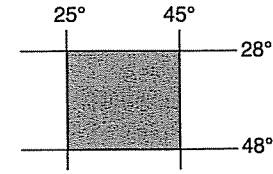
22.

Haritada işaretli alanların özellikleri göz önüne alındığında, aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) I. bölgede yer şekilleri sadedir.
B) II. bölgede kırıklı dağlar ve çöküntü ovaları yer alır.
C) III. bölgede delta ovaları yer alır.
D) IV. bölgede dağlar doğu-batı yönünde uzanır.
E) V. bölgede verimli tarım alanları yer alır.

23.

Yukarıda coğrafi koordinatları verilen taralı alanın Dünya üzerindeki yeri düşünülürse aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Kuzey kesimleri Güneş ışınlarını yılda iki kez dik alır.
B) Güneyine doğru meridyen aralıkları daralır.
C) Gurup ve tan süresi kuzeyinde daha kısadır.
D) Orta kuşakta yer alır.
E) En doğusu ile başlangıç meridyeni arasında üç saatlik zaman farkı vardır.

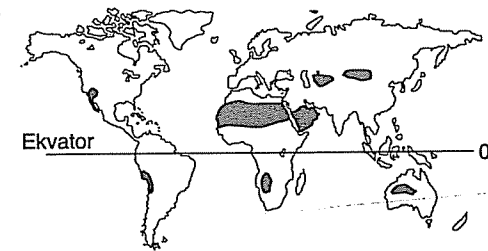
24. Sıcak su kaynaklarının yoğun olduğu yerlerle ilgili;

- I. Kara kütleleri I. zaman arazisidir.
II. Bölgede fay hatları bulunmaktadır.
III. Kalkerli arazi yaygındır.
IV. Kıvrım dağları geniş yer tutar.

özelliklerinden hangileri doğrudur?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve IV E) III ve IV

25.

Dünya haritasında taralı olan alanlarda görülen iklim koşulları göz önüne alındığında, aşağıdakilerden hangisini söylemek yanlış olur?

- A) Toprak oluşumu hızlıdır.
B) Fiziksel çözülme fazladır.
C) Bitki örtüsü kuraklığa dayanıklıdır.
D) Yıllık yağış miktarı azdır.
E) Günlük sıcaklık farkı fazladır.

26. Bölgeler fiziki ve beşerî özelliklerine göre oluşurlar.

Buna göre;

- sanayinin geliştiği,
- turizmin yaygınlaştığı,
- ticaretin olduğu

bölgelerin tamamı, aşağıdaki illerin hangisinde görülür?

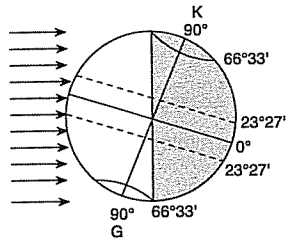
- A) İstanbul B) Ankara C) Konya
D) Rize E) Edirne

27. Avrupalıların 15. yüzyıl sonlarında başlayıp 16. yüzyılın sonlarına kadar devam ettikleri keşif hareketlerine "Coğrafi Keşifler" denir.

Buna göre, keşiflerle ilgili aşağıdaki eşleştirmelerden hangisi yanlıştır?

Coğrafi keşif	Gerçekleştiren kişi
A) Ümit Burnu'nun keşfi	Bartolmeo Diyas
B) Amerika'nın keşfi	Colomb
C) Hindistan'a ilk ulaşan	Americano Vespucci
D) Dünya'yı dolaşan	Macellan
E) Macellan Boğazı'nın keşfi	Macellan

28.

Aşağıdakilerden hangisi, Dünya şeklide gösterilen konumdayken gerçekleşen bir durumdur?

- A) Kuzey Yarım Küre'de yaz başlangıcı yaşanır.
- B) Kuzey Yarım Küre'de, orta kuşakta en sıcak günler yaşanır.
- C) Aydınlanma çemberi, kutup noktalarından teğet geçer.
- D) Kuzey Yarım Küre'de, en kısa gündüz ve en uzun gece yaşanır.
- E) Her iki yarım kürede de bahar başlangıcıdır.

30. Köyaltı yerleşmeleri, bazı kişilerin çeşitli nedenlerle köylerinden ayrılarak daha küçük birimler hâlinde oluşturdukları yerleşmelerdir.

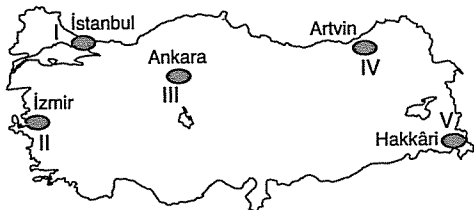
Buna göre, aşağıdakilerden hangisi bu tür yerleşmelerin ortaya çıkmasında etkili olan faktörlerden biri değildir?

- A) Sanayi bölgelerinde çalışma isteği
- B) Kalabalık ailelerden koparak bağımsız yaşama isteği
- C) Hayvanlar için otlak ve barınak temini
- D) Devlete ait arazilerin topraksız aileler tarafından kullanılması
- E) Aileler arasında çıkan anlaşmazlıklar

Gözü Yükseklerde Olanlara

29. Kırsal bölgelerde nüfus artışında doğumların payı, kentsel bölgelerde ise göçlerin payı fazladır.

Buna göre, numaralanmış şehirlerin hangilerinde nüfus artışında doğumların payı daha fazladır?

- A) Yalnız I
- B) II ve III
- C) II ve V
- D) III ve IV
- E) IV ve V

31. Sıcaklık farkının fazla, yağış miktarının az olduğu bölgelerde, kayaçlar fiziksel (mekanik) yolla ayrışır.

Merkezler	Sıcaklık (°C)		Yıllık yağış miktarı (mm)
	Gündüz	Gece	
I	30	-5	400
II	25	10	2500
III	28	5	1000
IV	15	-1	550
V	20	2	800

Buna göre, numaralanmış merkezlerin hangisinde kayaçlar daha çok fiziksel yolla ayrışır?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

32. Felsefe, bilimsel nitelikte olmalıdır. İlkelerini dinden veya ahlaktan değil, doğa bilimlerinden edinmelidir. Filozofun ülküsü, bilimsel bir ülkü olmalıdır. Filozof bilime giden yolu açmalı, her türlü öznellik ve gizemcilikten uzak durmalıdır.

Aşağıdaki yargılardan hangisiyle Russell'ın bu parçadaki görüşüne karşı çıkılmaktadır?

- A) Felsefe kendisini sadece bilimlerle sınırlandırır-sa alanını daraltır.
- B) Felsefe bilimlere dayanmazsa evren hakkında doğru açıklamalar yapamaz.
- C) Bilim ve felsefe arasında birçok ortak özellik olduğu yadsınamaz.
- D) Son yıllarda hız kazanan bilimsel gelişmeler, felsefenin bilimden yararlanmasını gerektirir.
- E) Felsefe, yaptığı sorgulamalarla bilimlere yol gösteren ve onları tamamlayan bir etkinliktir.

34. Felsefe, günlerimizi çekici kılmaya ve boş zamanlarımızın tatsızlıklarını gidermeye yarar. Bunun yanı sıra ruhu terbiye eder, yaşamı düzenler.

Seneca'nın bu sözlerine dayanarak, felsefe hakkında aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Bilimlerin kaynağı ve yol göstericisidir.
- B) İnsan yaşamında işlevi olan bir etkinliktir.
- C) Kendi içinde tutarlı bilgilerden oluşur.
- D) Ortaya çıktığı dönemin koşullarını yansıtır.
- E) Elverişli toplumsal koşullarda gelişir.

35. Filozoflar kral olmalı ya da bu dünyanın kralları ve prensleri felsefe gücü edinmelidir. İş gücü başkalarının kuyusunu kazmak olan ayak takımı bir tarafa çekilmek zorunda bırakılmalıdır. Aksi takdirde ne kentler kötülüklerden kurtulabilir ne de insan soyu. Tüm bunlar başarıldığında sadece bizim devletimiz yaşama hakkına sahip olacak ve gün ışığına kavuşacaktır.

Platon, bu parçadaki sözleriyle aşağıdakilerden hangisini vurgulamaktadır?

- A) İdeal bir devletin olanaksızlığını
- B) Devletin en üstün ahlaksal kurum olduğunu
- C) Devletin, toplumsal ihtiyaçları karşılaması gerektiğini
- D) Devlet yönetiminde bilgi kişilerin başarılı olacağını
- E) Bütün devletlerin farklı sosyal sınıflardan oluştuğunu

33. İnsanların besin elde etmek dışında başka işlere de zaman ayırabilmeleri için tükettiklerinden daha fazlasını üretmeleri gerekir. Felsefenin doğuşunu hazırlayan en önemli koşul budur.

Bu parçaya göre, felsefenin doğuşunu hazırlayan en önemli koşul aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Özgür düşünce ve hoşgörü ortamının varlığı
- B) Temel gereksinimlerin karşılanmasının güvence altına alınması
- C) Farklı kültürler arasında etkileşim yaşanması
- D) Bilimsel bakış açısının öneminin kavranması
- E) Mitolojik ve dinî yaklaşımların yetersiz kalması

36. Hegel'e göre gerçek varlık, mutlak ruh olarak adlandırılan "geist"tir. Mutlak ruh sürekli oluş hâlinindedir; varlıkları oluştururken tez, antitez ve sentez şeklinde ilerler.

Hegel, bu parçadaki düşüncesiyle aşağıdakilerden hangisini vurgulamaktadır?

- A) Varlığın bilgisine ulaşmanın olanaksız olduğunu
- B) Varlığın zihinden bağımsız olarak dış dünyada yer aldığını
- C) Varlığın bilgisine deneysel yolla ulaşılabileceğini
- D) Varlığın durağan bir yapıya sahip olduğunu
- E) Gerçek varlığın diyalektik biçimde ilerlediğini

37. Fenomenler duyulara dayanır. Fenomenleri duyulardan ayıklamak gerekir. Fenomenleri duyulardan ayıklamaya "paranteze alma" adı verilir. Paranteze alma eyleminden sonra geride özler kalır. Bu öz, gerçeğin bilgisidir.

E. Husserl'in bu parçadaki görüşünden aşağıdaki yargıların hangisine ulaşılabilir?

- A) Doğru bilgi, faydalı olan bilgidir.
- B) Doğru bilgiye ulaşmak olanaklı değildir.
- C) Doğru bilgi, görünür gerçeğin gerisindedir.
- D) Doğru bilgiye ulaştıran araç şüphedir.
- E) Doğru bilginin kaynağı deneydir.

38. Tanrılar kendi aralarında o kadar meşguller ki, onların insanlar için bir yol çizmelerini ve insanların ne yapıp yapmadıkları ile ilgilenmelerini bekleyemeyiz.

Epikuros'un bu sözlerinden aşağıdaki yargıların hangisi çıkarılabilir?

- A) İnsanın özü, varoluşundan önce belirlenmiştir.
- B) İnsanın önceden belirlenmiş bir yazgısı yoktur.
- C) Ahlaki eylemlerin niteliği Tanrı tarafından belirlenir.
- D) Akla uygun olan her eylem iyidir.
- E) İnsan, sorgulamadan kaderine boyun eğmelidir.

39. Medyada adından söz ettirmek ya da toplumda saygınlık kazanmak amacıyla klasik müzik konserlerine, tiyatroya, operaya veya resim sergilerine giden ünlü bir kişi estetik alımlayıcı sayılamaz. Çünkü bu kişi için katıldığı sanatsal etkinliklerin hiçbir anlamı yoktur, bunlardan etkilenmesi söz konusu değildir.

Bu parçaya göre, "estetik alımlayıcı" olmanın koşulu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sanatın toplumsal işlevi hakkında bilgi sahibi olmak
- B) Sanat tarihi konusunda eğitim almak
- C) Sanatçının öz geçmişi hakkında araştırma yapmak
- D) Sanat eserinin yaratım sürecinde etkili olan faktörleri incelemek
- E) Sanat eserinin sahip olduğu sanatsal değeri fark edebilmek

40. Sıradan bilim insanının gözünde felsefe, sonu gelmez bir gevezeliktir. Sıradan felsefecinin gözünde ise bilim, ayrıntılara gömülmüş, temel sorunlara kapalı teknik bir uğraş olmanın ötesinde bir anlam taşımaz. Üstün bilim olma savını içeren klasik metafiziğin saygınlığını yitirmesine karşın, bu yabancılaşmanın henüz tümüyle ortadan kalktığı söylenemez. Bugün bilim ve felsefe arasında olumlu bir etkileşim gözlemleniyorsa bunu büyük ölçüde yüzyılımızda boy veren analitik felsefeye, özellikle onun bir kolu olarak gelişen bilim felsefesine borçluyuz.

Bu parçadaki görüşleri dile getiren bir filozof, aşağıdakilerden hangisini belirtmektedir?

- A) Felsefenin temelinde bilimin yer aldığı
- B) Bilim ve felsefenin aynı amaca yöneldiğini
- C) Bilim felsefesinin gereksizliğini
- D) Analitik felsefenin, felsefeye bilimsel yöntemi uygulamaya çalıştığını
- E) Bilim felsefesinin, felsefe ile bilimin etkileşimini sağladığını

1. Anadolu'da bulunan ilk yazılı belgeler Kayseri Kültür'deki Asurca yazılmış olan ticari tabletlerdir. Bu tabletlerdeki bilgilere göre, Asurlu tüccarlar Anadolu'dan bakır ve demir istemektedir.

Bu bilgiye göre,

- I. Anadolu tarihi çağlara Mezopotamya'dan daha sonra geçmiştir.
- II. Asurlular maden ihtiyacını Anadolu'dan karşılamaya çalışmıştır.
- III. Asurca Anadolu'da yaygın bir dil olarak uzun süre kullanılmıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) I ve III
- E) II ve III

2. Hz. Muhammed'in yönettiği Bedir Savaşı'nda elde edilen ganimetlerin beşte biri hazineye bırakılırken, geri kalanı savaşa katılanlar arasında paylaştırılmıştır.

Bu uygulamanın İslam Devleti'nde;

- I. devlet ekonomisinin geliştirilmesi,
- II. savaflara katılımın özendirilmesi,
- III. mezhep ayrılıklarının önüne geçilmesi

amaçlarından hangilerine yönelik olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I, II ve III

3. İslamiyet öncesi Türk devletlerinde, görevlerini iyi yapamayan hükümdarların kut hakkının Tanrı tarafından geri alındığına inanılırdı.

Bu durumun, Türk devletlerinde;

- I. taht değişikliği yaşanması,
- II. devletin ikili sistem içinde yönetilmesi,
- III. veraset belirsizliğinin sona ermesi

gelişmelerinden hangilerine ortam hazırladığı söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I ve III

4. Türk-İslam devletlerinde vakıf arazilerinin gelirleri cami, hastane, imarethane, medrese gibi kurumların giderlerinin karşılanmasında kullanılırdı.

Bu uygulamanın aşağıdakilerden hangisine ortam hazırladığı söylenebilir?

- A) Devlet hazinesinin yükünün artmasına
- B) Toplumsal dayanışma duygusunun gelişmesine
- C) Bayındırlık hizmetlerinin aksamasına
- D) Merkeziyetçi yönetimden uzaklaşılmasına
- E) Tarikatların güç yitirmesine

5. **Osmanlı Devleti'nde;**

- I. tarımsal üretimde düşüş yaşanması,
- II. devletin gelir-gider dengesinin bozulması,
- III. köyden kente göçlerin yoğunlaşması

gelişmelerinin hangilerinde, XVII. yüzyılda ortaya çıkan Celali İsyanlarının etkisinin olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) I ve III
- E) I, II ve III

6. I. Latin ve Yunan klasiklerinin yeniden incelenmesi
II. Matbaanın kullanımının yaygınlaşması
III. Yeni mezheplerin ortaya çıkması

Yukarıdakilerden hangilerinin, Rönesans'ın başlamasına ortam hazırlayan kültürel etkenler arasında yer aldığı savunulabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) I ve III
- E) I, II ve III

7. Aşağıdaki gelişmelerin hangisinde, Osmanlı Devleti'nin egemenliğine aykırı bir durumun olduğu söylenemez?

- A) Ayastefanos Antlaşması ile Rusya'ya verilen Doğu Bayezit'in Berlin Antlaşması'yla Osmanlı'ya bırakılması
- B) İstanbul Konferansı'nda, Balkanlardaki bazı valilerin büyük devletler tarafından belirlenme kararının alınması
- C) Küçük Kaynarca Antlaşması ile Eflak ve Boğdan'daki Ortodoksların koruyuculuğunun Rusya'ya verilmesi
- D) Avrupa büyük devletlerinin 1841'de Londra'da Boğazlarla ilgili kararlar alması
- E) Paris Antlaşması'na göre Osmanlı Devleti'nin Karadeniz'de savaş gemisi bulunduramayacak olması

8. Osmanlı Devleti'nin I. Dünya Savaşı'na Almanya'nın yanında girmesinde;

- I. İngiltere'nin Mısır'ı, Fransa'nın Tunus'u işgal etmesi,
- II. Rusya'nın Balkanlar ve Kafkasya'ya yerleşme politikası izlemesi,
- III. Almanya'nın siyasi birliğini tamamlamış olması

durumlarından hangilerinin etkili olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

9. Mustafa Kemal, Mondros Ateşkesi sonrası ülkedeki durumu "İstanbul'da türlü adlar altında kurulan cemiyet ve fırkalar kurtuluşu amaçlamalarına rağmen, hiçbirinin temeli büyük bir kuvvete dayanmıyordu. İstanbul'da olup bitenden, vaziyetin ağırlığından ve kötülüğünden de milletin haberi yoktu." sözleriyle ifade etmiştir.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisinin Mustafa Kemal'in bu olumsuzlukları aşabilmek için yaptığı çalışmalardan biri olduğu söylenemez?

- A) Samsun'a çıkması
- B) Hareket Ordusu ile İstanbul'a gelmesi
- C) Kongrelerde başkanlığı üstlenmesi
- D) Ulusal cemiyetleri birleştirmesi
- E) Amasya Genelgesi'ni yayımlaması

10. Son Osmanlı Mebuslar Meclisi tarafından yasalaştırılan Misakımillî kararları ile tam bağımsızlık temel ilke olarak kabul edilmiştir.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisinin Misakımillî kararlarına uygun bir gelişme olduğu söylenemez?

- A) Kapitülasyonlar bütün sonuçlarıyla birlikte kaldırılmıştır.
- B) Yabancı okullar Türk Millî Eğitim Bakanlığına bağlanmıştır.
- C) Boğazlarla ilgili uluslararası bir komisyon kurulmuştur.
- D) Azınlıklar, Türkiye vatandaşı kabul edilmiştir.
- E) Düyun-u Umumiye İdaresi kaldırılmıştır.

11. İstanbul Hükûmeti tarafından yönlendirilen Ahmet Anzavur ve Kuvayı İnzibatiye ayaklanmaları, TBMM'nin güçlenmesine engel olmak için çıkarılmıştır.

Buna göre, İstanbul Hükûmetinin;

- I. TBMM'nin otoritesini yok etmek,
- II. halkın iradesinin işletilmesini engellemek,
- III. saltanatın devamını sağlamak

durumlarından hangilerini gerçekleştirmek için isyanları desteklediği söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I, II ve III

12. Mustafa Kemal, Büyük Taarruz'u sıradan bir saldırı olmak yerine düşmanı tamamen yurttan atmaya yönelik bir hareket olarak planlamıştır.

Bu planlamanın;

- I. seferberlik ilan edilmesi,
- II. uzun bir hazırlık döneminin yaşanması,
- III. orduyu siyasetten ayırma çalışmalarının başlatılması

durumlarından hangilerine neden olduğu söylenabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III

13. Eskişehir-Kütahya Savaşı sonrası TBMM tarafından Başkomutanlığa getirilen Mustafa Kemal Tekalif-i Milliye Kanunu'nu çıkararak halka, ordunun desteklenmesi ile ilgili yeni yükümlülükler getirmiştir.

Bu bilgiye göre, Mustafa Kemal ile ilgili;

- I. yasama yetkisini kullandığı,
- II. ulusal bağımsızlığı amaçladığı,
- III. yetkilerinin dışına çıktığı

yorumlarından hangileri yapılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I, II ve III

14. 1929'daki ekonomik kriz sonrası Ali Fethi Okyar başkanlığında kurulan Serbest Cumhuriyet Fırkası;

- Teşvik-i Sanayi Kanunu tümüyle uygulanacaktır.
- Vatandaşın gücünün yetmediği yerlerde devletin gücünden yararlanılacaktır.

ilkelerini programına almıştır.

Buna göre, Serbest Cumhuriyet Fırkası'nın aşağıdakilerden hangisini amaçladığı söylenebilir?

- A) Ekonomide liberalizmin uygulanması
- B) Vergi oranlarının artırılması
- C) Dış sermayeye geçit verilmemesi
- D) Tek partili sistemin sürdürülmesi
- E) Devlet yatırımlarının durdurulması

16. "Yetiyecek çocuklarımıza ve gençlerimize, görecekle-ri öğrenimin sınırı ne olursa olsun, ilk önce ve her şeyden önce Türkiye'nin bağımsızlığına, kendi benliğine düşman olan bütün unsurlarla mücadele etme gereği öğretilmelidir."

Atatürk'ün bu sözleri, aşağıdaki temel ilkelerden hangisi ile ilgili anlayışı yansıtmaktadır?

- A) Halkçılık
- B) Milliyetçilik
- C) Cumhuriyetçilik
- D) Laiklik
- E) Devletçilik

17. TBMM kuvvetleri, daha üstün donanımlı Yunan kuvvetleriyle savaşmak yerine, Eskişehir ve Kütahya'yı boşaltarak Sakarya'nın doğusuna çekilerek burada yeni bir cephe oluşturmuştur.

Bu durumun TBMM kuvvetlerine;

- I. askerî kayıpları azaltma,
- II. düşmana karşı doğal bir engelden yararlanma,
- III. savunma gücünü artırma

kazanımlarından hangilerini sağladığı söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I, II ve III

18. I. Yaz yağışlarının etkili olduğu 40° - 60° enlemlerinde karaların iç kesimlerinde görülmektedir.
II. Donmuş hâldeki toprak bu iklim türünde yılın birkaç ayı çözülerek bataklık hâline dönüşür.
III. Özellikle Batı Avrupa'da etkili olan ve karma yapraklı ormanların görüldüğü iklim tipidir.

Yukarıda bazı özellikleri açıklanan iklim tipleri, aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?

I	II	III
A) Step	Savan	Tundra
B) Karasal	Tundra	Ilıman Okyanus
C) Ekvatorial	Çöl	Akdeniz
D) Step	Ilıman Okyanus	Savan
E) Karasal	Tundra	Step

19. Yeryüzünde gece ile gündüz arasındaki fark ekvator-dan kutuplara doğru artar. Ekvatorda hiçbir zaman gece - gündüz süresi değişmezken kutup dairelerinde fark 24 saat, kutup noktalarında da fark ortadan kalkar 6 ay gece, 6 ay gündüz olur.

Yukarıdaki paragrafta anlatılan bilgilerden hangisi **yanlış** verilmiştir?

- A) Ekvatorda gece - gündüz süresinin değişmemesi
B) Gece ile gündüz arasındaki farkın kutuplara doğru arttığı
C) Kutup dairelerinde gece - gündüz arasındaki farkın 24 saate kadar çıktığı
D) Kutup noktalarında gece - gündüz arasındaki farkın ortadan kalktığı
E) Kutuplara doğru gece - gündüz değişiminin olduğu

20. Aynı paralel dairesi üzerinde yer alan iki farklı merkezde, aşağıdakilerden hangisi **kesinlikle** aynıdır?

- A) İklim koşulları
B) Denize göre konumları
C) Çizgisel dönüş hızları
D) Doğal bitki örtüleri
E) Yerel saatleri

21. I. Kuzeye gidildikçe gece - gündüz süre farkının artması
II. Eylül ayı sıcaklık ortalamasının mart ayı sıcaklık ortalamasından yüksek olması
III. Cephe yağışlarının etkili olması
IV. Dört mevsimin belirgin olarak yaşanması
- özelliklerinden hangileri, Türkiye'nin Orta Kuşak'ta yer aldığını kanıtlar?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

22. Bir bölgenin iklim koşullarının, aşağıdakilerden hangisini etkilediği **söylenemez**?

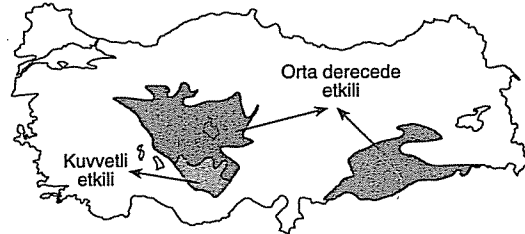
- A) Tarım ürünlerini
B) Toprak tiplerini
C) Akarsu rejimlerini
D) Jeotermal kaynakları
E) Konut tiplerini

23. Yükselici hava hareketlerinin etkili olduğu bir bölgede, aşağıdakilerden hangisi **görülmez**?

- A) Havanın nem açığı artar.
B) Bulutluluk oranı artar.
C) Basınç azalır.
D) Yağış olasılığı artar.
E) Bağıl nem oranı artar.

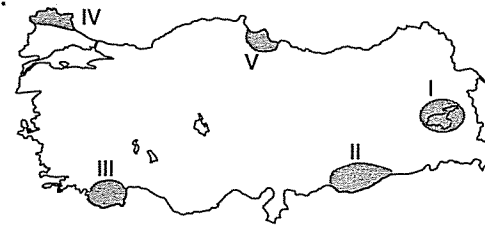
24. Aşağıdaki Türkiye haritasında, rüzgâr erozyonunun şiddetli olduğu alanlar gösterilmiştir.

Bu alanlarda rüzgâr erozyonunun şiddetli olmasına neden olan **ortak faktör** aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yer yapısının kırıklı olması
B) Rüzgârın şiddetinin fazla olması
C) Yer şekillerinin engebeli olması
D) Nüfus yoğunluğunun az olması
E) Doğal bitki örtüsünün cılız olması

25.

Kalker, jips gibi suda çözünebilen kayaların bulunduğu yörelerde oluşan göllere karstik göller denir.

Karstik göller yukarıdaki haritada numaralarla belirtilen alanların hangisinde yaygın olarak bulunur?

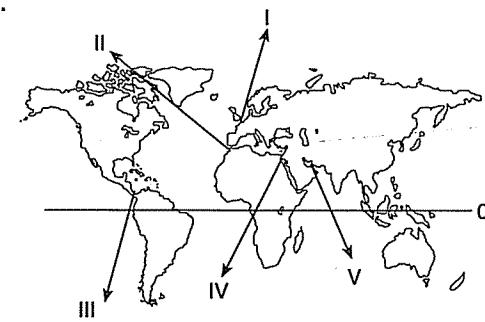
- A) I B) II C) III D) IV E) V

26. Bölge sınırlarının çiziminde doğal unsurlar yaygın olarak kullanılır. Yer şekilleri, iklim özellikleri, su durumu gibi faktörler esas alınarak bölgeler oluşturulabilir.

Buna göre, yer şekillerinin genel özellikleri göz önünde bulundurulursa aşağıdakilerden hangisinin ovalık bölgeler arasında yer aldığı **söylenemez**?

- A) Harran B) Menteşe C) Bafra
D) Adapazarı E) Amik

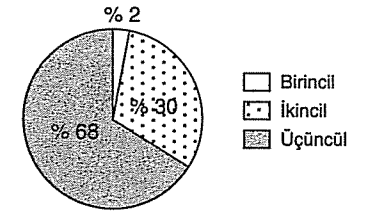
27.

17 Kasım 1869'da açılan ve Mısır için önemli bir ekonomik gelir sağlayan Süveyş Kanalı yukarıdaki Dünya haritasında kaç numarayla gösterilmiştir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

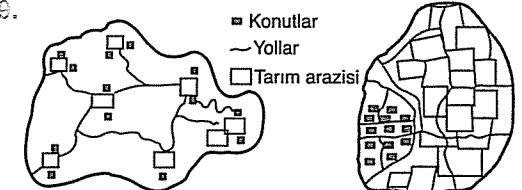
28. Aşağıdaki grafikte bir ülkedeki çalışan nüfusun ekonomik faaliyet kollarına oransal dağılımı gösterilmiştir.

Çalışan nüfusun ekonomik faaliyet kollarına dağılımı göz önüne alınırsa, bu ülke ile ilgili aşağıdakilerden hangisi **söylenemez**?

- A) İşsizlik oranı düşüktür.
B) Kentsel nüfus oranı fazladır.
C) Eğitim seviyesi yüksektir.
D) Dış ticaret hacmi büyüktür.
E) Ham madde ihracatı fazladır.

29.

1. yerleşim birimi

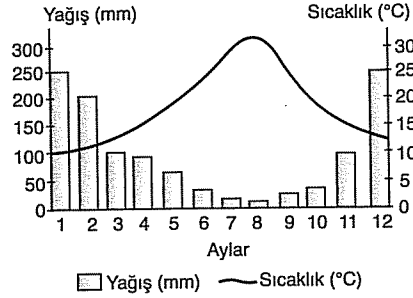
2. yerleşim birimi

Yukarıda dokuları farklı olan iki kırsal yerleşim birimi gösterilmiştir.

Bu yerleşim birimleriyle ilgili aşağıdaki yorumlardan hangisi **yanlıştır**?

- A) 1. yerleşim biriminin bulunduğu alan engebelidir.
B) 2. yerleşim biriminin bulunduğu alanda ulaşım daha kolaydır.
C) 1. yerleşim birimi örneklerine Doğu Karadeniz Bölümü'nde sıkça rastlanır.
D) 1. yerleşim biriminin bulunduğu alanda su kaynakları azdır.
E) 2. yerleşim biriminin bulunduğu alanda yer şekilleri sadedir.

30. Aşağıda Kuzey Yarım Küre'de bulunan bir bölgenin aylık ortalama sıcaklık ve yağış grafiği gösterilmiştir.

Grafikteki bilgiler göz önünde bulundurulduğunda, bu bölgenin iklim özellikleri aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?

- A) Yazlar serin ve yağışlı, kışlar soğuk ve kuraktır.
B) Yağış rejimi düzenli, yıllık sıcaklık farkları azdır.
C) Yazlar sıcak ve kurak, kışlar ılık ve yağışlıdır.
D) Yazlar sıcak ve kurak, kışlar soğuk ve kuraktır.
E) Yazlar sıcak ve kurak, kışlar soğuk ve kar yağışlıdır.

Gözü Yükseklerde Olanlara

31. Eş yükselti eğrileri yer şekillerine paralel olarak çizilir. Bu sebeple yer şekillerinin yapısını gösterir.

Buna göre, eş yükselti eğrilerinin sık geçtiği bir bölgede, aşağıdaki yer şekillerinden hangisi görülür?

- A) Zirve B) Dik yamaç C) Plato
D) Delta E) Çukurluk

32. Bugüne kadar ortaöğretim kurumlarında gerçekleştirilen felsefe eğitimi kanaatimce boşa gitmiş bir emektir. Felsefe eğitiminin başarılı olabilmesi için önce bir ilginin ve talebin yaratılması gerekir. Bu da yapay bir yolla sağlanamaz. Yani yeni yetişen gençlere bir felsefe kitabını ezberletmekle bu iş olmaz. Bir yandan felsefe ile uğraşan kişiler kendi faaliyetlerini sergilerken diğer yandan genç kuşağa düşünmeyi öğretmek gerekir. Ancak sorgulamayı ve düşünmeyi öğrenen kişi felsefeye açılabilir.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisi vurgulanmaktadır?

- A) Felsefe eğitiminin ortaöğretimde verilmemesi gerektiği
B) Filozofların, görüşlerini anlaşılır bir dille anlatmaları gerektiği
C) Akılcı ve eleştirel bakış açısı kazanmadan felsefenin anlaşılamayacağı
D) Felsefenin gelişmesi için bilimin gelişmesi gerektiği
E) Felsefe eğitiminin verimliliğinin toplumsal gelişmeyi etkilediği

33. Olanca çabanızla bilginizin hangi temele dayandığını, kaynağını ve doğruluk zeminini anlatın, insanların yaşamlarında yarar sağlamıyorsa anlamsız bir bilgidir.

Bu görüşü savunan bir filozof için, bilginin anlamlı olmasının ölçütü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yaşamda işlevinin olmasıdır.
B) Akıl ve mantık ilkelerine dayanmasıdır.
C) Tümevarım yöntemiyle elde edilmesidir.
D) İnsan düşüncesinin ürünü olmasıdır.
E) Sezgilere dayanmasıdır.

34. Günümüzde kullandığımız takvimi Mısırlılara borçluyuz. Günün yirmi dört saate bölünme geleneğini de, yıl uzunluğunu üç yüz altmış beş gün kabul eden anlayışı da Mısır astronomisinde görürüz. Gök olaylarına merak duyan Mısırlılar, gök cisimlerini Tanrı olarak kabul ediyor, gökyüzünde meydana gelen olayların Tanrı'nın faaliyeti olduğuna inanıyorlardı. Bu nedenle de yoğun biçimde bu olayları anlama çalışmalarına yönelmişlerdi.

Bu parçaya dayanarak aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Bilimle felsefe karşılıklı olarak birbirlerini etkilemiştir.
B) Dinî düşüncenin egemen olduğu yerlerde akılcı düşünce gelişmemiştir.
C) Bilim, özgür düşünce ortamında gelişen bir etkinliktir.
D) Kimi zaman dinî düşüncenin bilimsel düşünceyi geliştirdiği görülmüştür.
E) Bilimsel düşünce birikimli bir süreç izleyerek ilerler.

Gözü Yükseklerde Olanlara

36. Gözlerimizin önünde olup biten olaylar ne dinle ne de metafizik ile açıklanabilir. Bir olay ancak başka bir olayla açıklanabilir. Artık metafizik yapma devri bitmiştir. Şu anda metafizik yapıyorsa, bu pozitif bilimlerin doğuşundan çok önceye rastlayan kötü bir alışkanlığın devamıdır. Bu alışkanlığı kaldırmak gerekir.

Bu parçadaki görüşü savunan bir filozof aşağıdaki yargılardan hangisini temel alır?

- A) Doğru bilgi akıldan gelir.
B) Doğru bilgi olguların bilgisidir.
C) Doğru bilgiye sezgi yoluyla ulaşılır.
D) Doğru bilgiye ulaşmak olanaksızdır.
E) Doğru bilgi yarar sağlayan bilgidir.

37. Aristoteles'e göre insan ahlaksal olgunluğa ancak devlette ve toplum içinde erişebilir. Devletin asıl amacı yurttaşları olgunlaştırmaktır. İnsanda erdem için doğal bir yatkınlık vardır. Çünkü birey doğuştan iyiye eğilimlidir. Bu yatkınlığın geliştirilmesi gerekir. Devlet bunu geliştirebilecek en önemli kurumdur.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisi vurgulanmaktadır?

- A) Devletin bireyin ahlaki gelişimi açısından önemi
B) Devletin doğal bir kurum olduğu
C) Bireyin devlet üzerindeki etkisi
D) Her insanın bir otoriteye bağlanmaya eğilimli olduğu
E) Devletin çıkarlarının bireysel çıkarların üzerinde yer aldığı

38. İnsanda hem bir hak duygusu, bir adil olma duygusu; hem de bir haksızlık yapma ve adil olmama eğilimi vardır. İnsan hem zalim olan, suç işleyen, hem de masum olan bir varlıktır. Bu yüzden insanın önceden nasıl davranacağını kestirmek olanaklı değildir.

İnsanın bu özelliği, aşağıdakilerden hangisine dayanak oluşturur?

- A) Sınırsız bir özgürlük ortamının oluşmasına
B) Özel mülkiyet anlayışının ortaya çıkmasına
C) Kanunlarla hakların sınırlandırılmasına
D) Baskıcı yönetim biçimlerinin ortaya çıkmasına
E) Keyfiyete bağlı yönetimlerin oluşmasına

39. Büyük İskender'in Alaaddin'in sihirli lambasından fırlayan cin gibi Diogenes'in başına dikilip ona dilediği şeyi yapacağı sözü vermesine karşılık olarak, filozof komutandan sadece gölge etmemesini istemiştir. Diogenes'in bu isteğinde, öğretisine bağlı olarak tüm dünya nimetlerinden elini çekerek mutluluğa ve erdeme ulaşma çabası saklıdır. Ona göre insan etrafıyla ilgilenmez ve kendine yetenden fazlasını istemezse mutluluğa ve erdeme kavuşur.

Bu parçadan aşağıdaki yargıların hangisi çıkarılabilir?

- A) Erdemli olabilmek için sade bir yaşam sürmek ve ihtiyaç olandan fazlasını istememek gerekir.
B) Bedensel hazların sınırsız doyumuna, erdemin temel unsurudur.
C) Erdemli kişiler toplum içinde özgürce yaşayan bireylerdir.
D) İnsan, erdemi yaşantıları ve deneyimleri sonucu elde eder.
E) Erdem, kişinin her eyleminden haz almasıyla oluşur.

40. İçeriğini çok iyi bildiğimiz kitapları bile yeniden okumalıyız. Çünkü kitaplarda keşfedilmeyi bekleyen nice hazineler vardır. Benzer biçimde, resimlere de tekrar bakmalıyız. Onlara baktıkça yenilediğimizi anlarız. Bir müzik yapıtını da yeniden dinlemeliyiz. O yapıtı dinledikçe dünyamızın zenginleştiğini, değiştiğini görürüz.

Bu parçada, sanat eseriyle ilgili aşağıdaki yargılardan hangisi belirtilmiştir?

- A) Her seferinde bizde yeni duygular uyandırır.
B) Sanatçının içinde bulunduğu toplumun değerlerini yansıtır.
C) Eskidikçe değer kazanır.
D) Varlığı, alımlayıcının olmasına bağlıdır.
E) Doğadaki gerçekliğe farklı bir anlam kazandırır.

Gözü Yükseklerde Olanlara

1. Yeni Taş (Neolitik) Dönemde insanların yaşam biçiminde önemli değişiklikler meydana gelmiştir. Tüketici toplum yapısının yerini üretici toplum yapısı almıştır.

Yeni Taş Dönemindeki bu değişimin;

- I. ticaret faaliyetlerinin başlaması,
II. mülkiyet bilincinin gelişmesi,
III. kanunların yazılı hâle getirilmesi

durumlarından hangilerine ortam hazırladığı savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

2. Batı Anadolu'daki İyon şehir devletleri, İlk Çağın önemli bilim ve kültür merkezleri hâline gelmiştir.

İyon şehir devletleriyle ilgili bu gelişmeye;

- I. koloni ticaretiyle uğraşılması,
II. özgür düşünce ortamının oluşması,
III. çok tanrılı inanç sisteminin benimsenmesi

durumlarından hangilerinin ortam hazırlamış olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

3. • Orhun Kitabeleri'nin bir yüzü Türkçe diğer yüzü Çince yazılmıştır.
• Uygurlardan kalan Karabalasagun Yazıtları ise Türkçe, Çince ve Soğdca yazılmıştır.

Bu bilgilere göre;

- I. Türkçenin yazı diline uygun bulunmadığı,
II. Türklerin çevre uygarlıklarıyla etkileşim içinde olduğu,
III. Türklerin komşu ülkelere karşı yayılmacı bir politika izlediği

yorumlarından hangileri yapılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

4. Hz. Muhammed Döneminde, İslamiyeti kabul edenlerin Habeşistan ve Medine'ye göç ettikleri görülür.

Bu duruma, temelde aşağıdakilerden hangisinin neden olduğu söylenebilir?

- A) Mekkelilerin İslamın yayılmasını engelleyecek faaliyetlerde bulunması
B) İslamın farklı bölgelere yayılmak istenmesi
C) Gaza ve cihat siyasetinin yerleşmiş olması
D) Habeşistan'ın krallıkla yönetilmesi
E) Mekke'nin Müslümanlar için kutsal sayılması

Gözü Yükseklerde Olanlara

5. Maveraünnehir'e dayanmış olan Emevilerle yoğun bir şekilde savaşan Türkler, Abbasiler Döneminde ise kitleler hâlinde Müslümanlığı kabul etmiştir.

Bu gelişmeye;

- I. Talas Savaşı'nda Çinlilere karşı Araplarla birlikte hareket edilmesi,
- II. Abbasilerin Arap ırkçılığı politikası yerine İslam kardeşliği ilkesini benimsemesi,
- III. Türklerden cizye vergisi alınmaya devam edilmesi

durumlarından hangilerinin ortam hazırladığı savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

6. I. Büyük Selçukluların Türk boylarını Anadolu'ya yerleştirmesi
II. Moğol istilası nedeniyle Türk boylarının Anadolu'ya gelmesi
III. Haçlıların Kudüs'e Anadolu üzerinden değil, deniz yoluyla gitmesi

Yukarıdakilerden hangilerinin Anadolu'nun etnik ve sosyal yapısının Türklerin lehine değişmesine katkı sağladığı söylenebilir?

- A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

7. Osmanlı Devleti'nde padişah, hanedan üyeleri, üst düzey yöneticiler ve varlıklı kişiler sosyal amaçlı vakıflar kurmuşlardır.

Bu kuruluşların faaliyet alanları arasında;

- I. han ve kervansaray gibi binaların yapılması ve işletilmesi,
- II. halkın sağlık, eğitim ve öğretim alanlarındaki ihtiyaçlarının karşılanması,
- III. tımarlı sipahilerin eğitilmesi

uygulamalarından hangilerinin yer aldığı söylenebilir?

- A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

8. II. Bayezit ile kardeşi Cem Sultan arasındaki taht kavgasına Memlükler, Rodos Şövalyeleri ve Papalık Devleti karışmış ve sonuçta Cem Sultan Avrupa'ya götürülmüştür.

Bu gelişmelerle ilgili olarak aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılamaz?

- A) Osmanlı Devleti Baharat Yolu üzerindeki etkinliğini yitirmiştir.
- B) Osmanlı Devleti - Memlük ilişkileri bozulmuştur.
- C) Osmanlı Devleti'nde iç sorun, dış sorun hâline gelmiştir.
- D) II. Bayezit üzerindeki dış baskılar artmıştır.
- E) Cem Sultan Olayı amacının dışında gelişmiştir.

9. Osmanlı Devleti,

- I. Mısır'ı işgal eden Napolyon'a (Fransa) karşı İngiltere ve Rusya'dan yardım almıştır.
- II. Rusya'ya karşı Kırım Savaşı'nda İngiltere, Fransa ve İtalya (Piyemonte) ile birlikte hareket etmiştir.
- III. 1878 Berlin Antlaşması'nda Doğu Anadolu'da Ermenilerin yaşadıkları bölgelerde ıslahat yapmayı kabul etmiştir.

Yukarıdaki gelişmelerden hangileri, Osmanlı Devleti'nin denge siyaseti izlemiş olduğuna kanıt oluşturur?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

10. 1856 yılında ilan edilen Islahat Fermanı'na göre;

- Resmî yazışmalarda azınlıkları kötüleyici ifadeler kullanılmayacaktır.
- Herkes dil ve din özgürlüğüne sahip olacaktır.
- Devlet hizmetlerine Müslüman olmayanlar alınacaktır.

Bu kararların Osmanlı Devleti ile ilgili;

- I. azınlık isyanlarının önüne geçmek,
- II. toplumsal eşitliği sağlamak,
- III. iç işlerine karışılmasını önlemek

amaçlarından hangilerine yönelik olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

11. Yunanistan'ın, Anadolu'nun paylaşım planı olan Sevr Antlaşması'nın imzalanmasını beklemeden, Mondros Ateşkesi'nden hemen sonra Batı Anadolu'yu işgale başlamasında, aşağıdakilerden hangisinin etkisinden söz edilemez?

- A) Amiral Bristol Heyeti'nin İzmir'e gelmesi
- B) Osmanlı ordusunun terhis edilmiş olması
- C) İtilaf Devletleri'nin Osmanlı ulaşım ve haberleşme araçlarına el koyması
- D) Osmanlı Devleti'nin, silah ve cephanelerini İtilaf Devletleri'ne teslim etmesi
- E) İtilaf Devletleri'nin desteğini almış olmaları

12. Mustafa Kemal'in, Millî Mücadele'nin örgütlenmesi sürecinde özellikle Mebusan Meclisi'nin toplanmasını istemesinin nedenleri arasında;

- I. devletin kaderiyle ilgili kararlarda halkı etkili kılma,
- II. İstanbul Hükûmetinin çalışmalarını denetim altına alma,
- III. siyasi partilerin kurulmasını sağlama

durumlarından hangilerinin yer aldığı söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

13. Amasya Genelgesi'nin, aşağıdaki maddelerinden hangisi ile "Ulusal irade" anlayışının ön plana çıkarıldığı savunulabilir?

- A) Vatanın bütünlüğü ve milletin bağımsızlığı tehlikedir.
- B) İstanbul Hükûmeti, üzerine aldığı sorumluluğu yerine getirememektedir.
- C) Anadolu'nun en güvenilir yeri olan Sivas'ta bir kongre toplanacaktır.
- D) Ulusal kuvvetler hiçbir şekilde dağıtılmayacaktır.
- E) Ulusun bağımsızlığını, yine ulusun azim ve kararı kurtaracaktır.

14. 23 Nisan 1920'de Ankara'da TBMM'nin açılması ile birlikte yeni bir devletin temeli atılmıştır. Ancak bazı Kuvayimillîye şefleri kendilerini yargıç yerine koyarak suçlu gördüklerini cezalandırmayı sürdürmüşlerdir.

Anadolu'daki bu gelişmelere bakılarak, aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılamaz?

- A) Ulusal egemenlik anlayışı benimsenmiştir.
- B) TBMM, kuvvetler ayrılığı ilkesini uygulamaya koymuştur.
- C) TBMM, otorite kurmakta sıkıntı yaşamıştır.
- D) Halkın Kuvayimillîye şeflerine güveni sarsılmıştır.
- E) TBMM, kurucu meclis özelliği kazanmıştır.

15. Mustafa Kemal Atatürk, önemli kararlar verirken ilgili heyet ya da meclis üyelerinin görüş ve onaylarını almaya özen göstermiştir.

Buna göre, Mustafa Kemal Atatürk ile ilgili;

- I. farklı görüşlere karşı ön yargılı olmadığı,
- II. devlet işlerini gizlilik içinde yürüttüğü,
- III. demokratik bir kişiliğe sahip olduğu

yorumlarından hangileri yapılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

16. "Hiç bir zaman hatırlarınızdan çıkmasın ki Cumhuriyet sizden "fikri hür, vicdanı hür" nesiller ister."

Mustafa Kemal'in öğretmenlere böyle bir sorumluluk yüklemiş olması;

- I. inkılapların kalıcılığını sağlamak,
II. çağdaşlık yarışında geri kalmamak,
III. öğretmenleri siyasete çekmek
durumlarından hangilerinin amaçlandığını gösterir?
A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

17. Cumhuriyet'in ilk yıllarda; yabancılardan sekiz demir yolu ve liman, iki imalat sanayi, iki de madencilik alanında olmak üzere toplam 12 şirketin devlet tarafından satın alınmış olmasının,

- I. devletçilik,
II. milliyetçilik,
III. cumhuriyetçilik
ilkelerinden hangileri doğrultusunda gelişmeler olduğu söylenebilir?
A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

18. Coğrafya, çalışmalarını dağılış ilkesine uygun bir şekilde yürütür.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi coğrafyanın dağılış ilkesine örnek gösterilebilir?

- A) Göllerin kimyasal özellikleri
B) Ağaçların yaprak özellikleri
C) Hayvanların yaşama süreleri
D) Geniş yapraklı ağaçların yaşam alanları
E) Madenlerin tenör oranları

19. Haritaların iki önemli özelliğinden biri kuş bakışı görünüm değeri ise oransal küçültme (ölçek)dir.

Buna göre 1/25 000 ölçekli Ankara topoğrafya haritası ile 1/100.000 ölçekli Ankara topoğrafya haritası karşılaştırıldığında, aşağıdakilerden hangisinin farklı olduğu görülür?

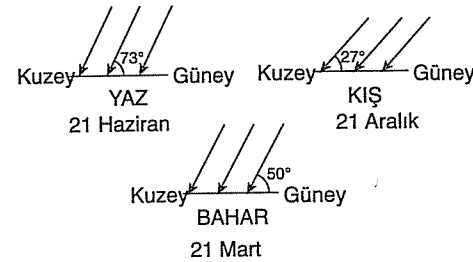
- A) Kullanılan kâğıdın boyutunun
B) Elmadağ'ın yükseltisinin
C) Enlem ve boylam değerlerinin
D) Gerçekteki kapladığı alanının
E) Kullanılan çizim yönteminin

20. Yeryüzünden yükseldikçe basınç (I) Çünkü (II)

Yukarıdaki cümlede boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi gelirse cümle doğru tamamlanmış olur?

I	II
A) artar.	sıcaklık da azalır.
B) değişmez.	alçalıcı hava hareketi vardır.
C) azalır.	gazların yoğunluğu da azalır.
D) değişmez.	gazların oranı her yerde aynıdır.
E) artar.	sıcaklık farkı fazladır.

21. Aşağıda 40° enlemi üzerinde bulunan bir merkeze, belli dönemlerde güneş ışınlarının geliş açısı gösterilmiştir.

Bu şekillerdeki bilgilere göre 40° enleminin yarım küresi ve güneş ışınlarının değişmesinin nedeni sırasıyla aşağıdakilerden hangisinde verilmiştir?

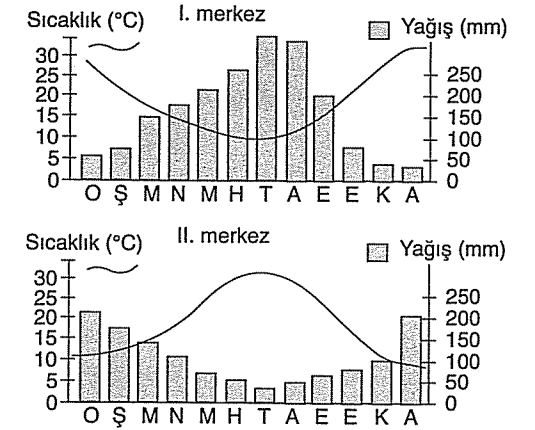
- A) Güney Yarım Küre - Dünya'nın eksen hareketi
B) Kuzey Yarım Küre - Dünya'nın eksen eğikliği
C) Doğu Yarım Küre - Dünya'nın şekli
D) Batı Yarım Küre - Eğim ve baki
E) Kuzey Yarım Küre - Bulunduğu yerin yükseltisi

22. Bir bölgenin gerçek sıcaklığı ile indirgenmiş sıcaklığı arasındaki fark o bölgenin yükseltisi hakkında bilgi verir.

Buna göre, aşağıdaki yörelerin yükseltileri göz önüne alındığında, hangisinin gerçek sıcaklığı ile indirgenmiş sıcaklığı arasındaki fark daha az olur?

- A) Hakkâri Yöresi B) Menteşe Yöresi
C) Ergene Ovası D) Ardahan Yöresi
E) Göller Yöresi

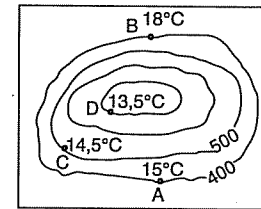
24. Aşağıda iki merkezin yıllık sıcaklık ve yağış grafikleri gösterilmiştir.

Bu merkezlerle ilgili aşağıdaki verilen bilgilerden hangisi doğru değildir?

- A) Her iki merkez de en çok yağışını kış mevsiminde almaktadır.
B) I. merkezin en sıcak dönemi, II. merkezin en soğuk dönemidir.
C) Her iki merkezde kışlar ılık ve yağışlıdır.
D) Şubat ayı yağışları I. merkezde yağmur şeklinde iken, II. merkezde kar şeklindedir.
E) Her iki merkezde yazlar sıcak ve kurak geçmektedir.

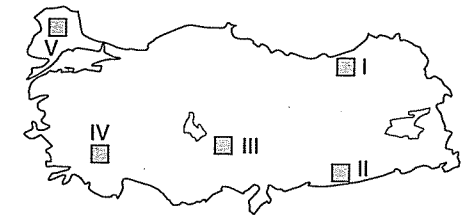
23. Aşağıdaki izohips haritasında Güney Yarım Küre'de yer alan bir bölgede A, B, C ve D merkezlerinin sıcaklık değerleri verilmiştir.

Bu merkezlerden A - B ile C - D arasındaki sıcaklıklarının farklı olmasının nedeni, aşağıdakilerin hangisinde doğru olarak verilmiştir?

A - B	C - D
A) Baki	Yükselti
B) Yükselti	Enlem
C) Rüzgâr	Işınların geliş açısı
D) Enlem	Boylam
E) Nemlilik	Baki

25. Fay hatlarının yaygın olduğu yerlerde sıcak su kaynakları fazladır. Bu kaynaklardan jeotermal enerji elde edilmektedir.

Buna göre, haritada gösterilen yerlerin hangisinde jeotermal enerji santrali yer alır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

26. Kalker, jips ve kaya tuzu gibi eriyebilen kayaların bulunduğu arazilere karstik arazi denir.

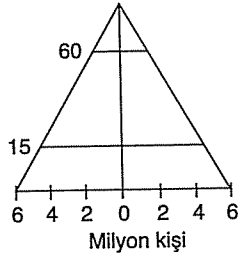
Buna göre, yerlerin jeolojik yapısı göz önüne alındığında, aşağıdakilerin hangisinde karstik arazinin daha yaygın olduğu görülür?

- A) Taşeli Platosu B) Ergene Bölümü
C) Erzurum - Kars yöresi D) Rize çevresi
E) Diyarbakır çevresi

27. Yanda bir ülkenin yaş gruplarına göre oluşturulmuş nüfus piramidi gösterilmiştir.

Bu nüfus piramidine sahip bir ülkenin genel özellikleri göz önüne alındığında, aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) Doğum oranı fazladır.
B) Tarımda çalışan nüfus oranı yüksektir.
C) Bağımlı nüfus oranı fazladır.
D) Kişi başına düşen millî gelir düşüktür.
E) Ham madde ithalatı yapmaktadır.

28. Beyin göçü, ülkeler arasında gelişmişlik farkının artmasına neden olur. Bu durum, yetiştirdiği insanları kaybeden az gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelerin kalkınmasını yavaşlatmaktadır.

Bu parçadaki bilgilere göre, beyin göçü aşağıdaki ülkelerden hangisinin gelişmesini olumsuz yönde etkilemektedir?

- A) Almanya
B) Amerika Birleşik Devletleri
C) Hindistan
D) Rusya Federasyonu
E) Danimarka

29. Tektonik depremlerin çoğunlukla levha sınırlarında meydana gelmesinde;

- I. yerleşmelerin yoğun olması,
II. tortul taşların az olması,
III. yer kabuğunun zayıf noktaları olması,
IV. dalgaların aşınım alanı olması

unsurlarının hangileri etkili olmuştur?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) III ve IV

30. Karadeniz Bölgesi'nin kıyı kesimlerinde kıyı taraçalarının bulunması, aşağıdaki olaylardan hangisinin sonucudur?

- A) Epirojenik hareketlerle karanın yükselmesinin
B) Kıyıda buzul aşındırmasının belirgin olmasının
C) Dağların I. zamanda oluşmasının
D) Dağların kıyıya paralel uzanmasının
E) Epirojenik hareketler sonucu karanın çökmesinin

31. İlk yerleşmelerin ortaya çıkışından bugüne kadar, insanlar doğal kaynakları sürekli artan boyutlarda kullanmıştır. Bu durum, özellikle Sanayi Devrimi'nden sonra hızla artmaya başlamış, yer altı ve yer üstü kaynakları bilinçsizce tüketilmiştir. Bu da doğada çeşitli olumsuz çevresel etkilerin ortaya çıkmasına neden olmuştur.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi insanın doğaya müdahalesiyle ortaya çıkan sorunlardan biri değildir?

- A) Ozon tabakasının seyrelmesi
B) Asit yağmurlarının meydana gelmesi
C) Geri dönüşümlü kâğıt kullanımının artması
D) Radyoaktif kirlenmede artışların olması
E) Tarım ürünlerinde şekilsel bozulmalar olması

32. İnsan yaşamını ilgilendiren her şey hakkında akıl yürütüp bunları felsefi problem konusu yapabilen filozof, doğru olduğunu bildiğimiz ya da doğru olduğuna inandığımız her şeyi sorgulayabilir. İnsanın, dinin, Tanrı'nın, dış dünyanın var oluşuyla, bilginin kaynağı ve sınırlarıyla, bilimle, sanatla ve daha birçok konuyla ilgili sorular sorabilir.

Aşağıdakilerden hangisi filozofun sorduğu sorular arasında yer almaz?

- A) Var olanların doğru bilgisine ulaşmak mümkün müdür?
B) Işık elektrona çarptığı zaman onu yörüngesinden dışarı fırlatır mı?
C) Nedensellik kavramının bilimde yeri var mıdır?
D) Bireyin temel hakları nelerdir?
E) Din nedir?

33. İyonya'daki düşünce özgürlüğü dünyanın hiçbir yerinde karşımıza çıkmaz. Hint felsefesinin ünlü "Upanişad"larının bile sıkı sıkıya dine bağlı olduğu görülür. Upanişadların doğa üzerine söyledikleri sözlerin, İyonya filozoflarının görüşleri gibi önyargılardan uzak, olgulara dayanan, özgürce ortaya konmuş yorumlar oldukları söylenemez. Upanişadlar, evrenin yaratıcı ilkesi olan, Brahman temeli üzerinde, ruh göçü ve kurtuluş öğretisiyle belirlenen, Tanrıyla insanın özü itibarıyla bir olduğunu savunan bir felsefe anlayışı geliştirmişlerdir.

Bu parçaya göre, aşağıdakilerden hangisi İyonya filozoflarının ayırt edici özelliklerinden olamaz?

- A) Gözlem verilerinden yararlanma
B) Doğru bilgiye ulaşmaya çalışma
C) Bağımsız düşünmeyi temel alma
D) Evrene inanç odaklı yaklaşma
E) Kalıplaşmış düşüncelerden uzak durma

34. Bilim insanlarının yararlanacağı kesin bir yöntem yoktur. Bilimde bilimsel bir buluşun nasıl yapıldığı değil, bu bilimsel buluşun dayandığı kuramın bilimsel açıdan doğru olduğunun nasıl kanıtlanacağı önemlidir.

Hempel'in bu parçadaki görüşüne göre, bilimde önemli olan aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bilim insanlarının kullandıkları yöntemin belirlenmesi
B) Gözlem ve deney yoluyla ulaşılan bilgilerin temel alınması
C) Bilimin birikimsel bir süreç izleyerek ilerlemesi
D) Ortaya konan bir kuramın bilimselliğinin temellendirilmesi
E) Bilim insanının hipotez oluştururken nesnel olması

35. Septik filozoflar; herhangi bir şeyin doğru bilgisini edinmenin mümkün olmadığını ilke olarak kabul ettiklerinden, hiçbir şey hakkında herhangi bir yargıda bulunmamanın, gerekli olan tek uygun tutum olduğu sonucuna varmışlardır.

Bu belirlemeye göre, septik filozofların bilgi konusundaki tutumlarını aşağıdakilerden hangisi yansıtır?

- A) Doğrudan var olan bilgileri soru sorarak açığa çıkarma
B) Doğru bilgiye ulaşmak için şüpheyi araç olarak kullanma
C) Edinilen bilgileri sezgilerle temellendirme
D) Genel bilgilere dayanarak tek tek bilgilere ulaşma
E) Tüm yargıları askıya alma

36. Herakleitos'a göre yaz kışa, gece gündüze dönüşür. Birbirine karşı olandan ya da birbirinden ayrılandan en büyük uyum oluşur.

Bu görüşe dayanarak aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Evren zıtlıkların birliğinden oluşmuştur.
- B) Evrenin temelinde yer alan öge bilinemez.
- C) Gerçek varlıklar düşünsel yolla kavranabilir.
- D) Her varlık, ideasının yansımasıdır.
- E) Varlığın bilgisine ulaşmak olanaksızdır.

37. Bentham, ahlak konusunda hazzı temel alır. İnsanın kendisi için isteyebileceği en doğru şeyin haz olduğunu, hazzın insana fayda sağladığını savunur. Bentham'a göre bu ilke sadece kişileri kapsamaz, toplumun mutluluğu amaçlanır. Bu anlamda fayda ahlâkı, bireysel mutluluğu değil, toplumun mutluluğunu hedefler ve toplumsal faydayı gözetir.

Bu parçaya göre, bir eylemin ahlaki olup olmadığı aşağıdakilerden hangisi ölçüt alınarak belirlenebilir?

- A) Eylemin yapılma amacı
- B) Eylemin yapılmasıyla ortaya çıkan sonuç
- C) Eylemin kişiye haz verip vermediği
- D) Eylemin özgür iradeye dayalı olup olmadığı
- E) Eylemin hangi koşullarda gerçekleştiği

38. Devlet, özgürlükleri sınırlayan baskıcı bir kurumdur. Bu nedenle derhal ortadan kaldırılması zorunludur. Devlet gibi bütün toplumsal kurum ve kuralları da yok edilmelidir.

Bakunin'in bu parçadaki görüşünden aşağıdaki yargıların hangisi çıkarılamaz?

- A) Devlet gereksiz bir kurumdur.
- B) Siyasi bir düzen gerekli değildir.
- C) Devlet bireye zarar verir.
- D) Toplumsal kurumlar ortadan kaldırılmalıdır.
- E) İdeal bir devlet, eşitlik ilkesine dayanmalıdır.

39. Güzellik, nesnenin taşıdığı bir değerdir. Beğeni içinde keyfilik olamaz. Hiçbir çıkar gözetmeyen bir beğeni yargısı, genel - geçer ve zorunludur.

Bu görüşe dayanarak aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Estetik yargılar duyuşsal bir bakış açısına dayanır.
- B) Ortak estetik yargılar vardır.
- C) Güzellik anlayışı, toplumsal değerlerden etkilenir.
- D) Güzellik, hiçbir karşılık beklemeden yaratılır.
- E) Estetik yargılar kişiden kişiye farklılaşır.

40. Sanatçının sesi, halkın da sesidir aynı zamanda. Derinliğini de burada kazanır. Sanatçı nasıl halk adına konuşuyorsa, halkla birlikte acı çekmek, sevinmek ve çalışmak zorundadır. Yoksa söylediklerinin insanlar için bir çekiciliği kalmaz.

Bu parçaya dayanarak aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Sanat, bireyi yaşamın olumsuzluklarından uzaklaştırmalıdır.
- B) "Sanat, sanat içindir." görüşü benimsenmelidir.
- C) Her sanatçının kendine özgü bir yorumu vardır.
- D) Günümüzde sanat, ahlak kurallarından daha etkilidir.
- E) Sanatçı, toplumsal sorunları yansıttığı ölçüde başarılıdır.

1. Tarih, ilgi alanı geniş bir bilim dalıdır. Bu nedenle tarihe temel teşkil eden kaynaklar da çok çeşitlidir. Bu kaynakları tarihin kendi metotlarıyla değerlendirmek her zaman mümkün değildir.

Bu durum, tarih bilimi ile ilgili aşağıdakilerden hangisini zorunlu hâle getirmiştir?

- A) Tarihî olaylarda neden - sonuç ilişkisi kurulmasını
- B) Tarihî olayları incelerken zaman kavramına dikkat edilmesini
- C) Tarihî olayların sıkça yaşandığı yerin araştırılmasını
- D) Tarih araştırmalarında yardımcı bilimlere ihtiyaç duyulmasını
- E) Tarihî olayların incelenmesinde deney ve gözlem yapılamamasını

3. Uygurlar ile Çinliler arasındaki kültürel ve ekonomik ilişkiler, Uygurların Mani dinini benimsemesine ortam hazırlamıştır. O döneme ait bir Çin metninde "Uygurların hükümet işleri konusunda Mani rahiplerine danıştıkları" belirtilmiştir.

Verilen bu bilgiye göre, Uygurlar hakkında;

- I. yeni inançlara açık oldukları,
- II. Çin'in denetimi altına girdikleri,
- III. din adamlarının görüşlerine önem verdikleri

durumlarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III

4. İslam Devleti'nde Dört Halife Döneminden sonra yönetimi ele geçiren Emevilerin aşağıdaki uygulamalarından hangisi, Arap milliyetçiliğini devlet politikası hâline getirdiklerine kanıt gösterilemez?

- A) İlk İslam - Arap parasını bastırmaları
- B) Arapçayı resmî dil hâline getirmeleri
- C) Abbasilerle iktidar mücadelesine girmeleri
- D) Arap olmayan Müslümanları azatlı köle saymaları
- E) Memurluklara sadece Müslüman Arapları getirmeleri

2. • Sümerler yazıyı bulmuştur.
• Lidyalılar parayı icat etmiştir.
• Fenikeliler Akdeniz kıyılarında koloniler kurmuştur.

Bu gelişmelerin;

- I. toplumlar arası iletişimin artması,
- II. ticari ilişkilerin kolaylaşması,
- III. tanrı - kral anlayışının başlaması

durumlarından hangilerine ortam hazırladığı savunulabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I ve III

5. I. Haçlı Seferi'nde Haçlı ordusunun Anadolu'ya girmesi üzerine Malatya kuşatmasını kaldıran I. Kılıç Arslan Haçlılara karşı gerilla savaşı yapmak zorunda kalmış, Haçlıların yolu üzerindeki yiyecek ve içecek kaynaklarını yok etmiştir.

Buna göre, I. Kılıç Arslan dönemi ile ilgili,

- I. Haçlılara karşı yıpratma taktiği uygulanmıştır.
- II. İki cephede mücadele etmekten kaçınılmıştır.
- III. Haçlı Seferleri sona ermiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) I ve III
- E) II ve III

6. Ankara Savaşı'nı Osmanlı Devleti kaybetmiş, Yıldırım Bayezit, Timur'a esir düşmüştür. Timur, Türkmen beyliklerinin yeniden kurulmasını sağlamış ve Osmanlı topraklarını Yıldırım Bayezit'in oğulları arasında paylaşmıştır.

Bu gelişmenin Osmanlı Devleti'nde;

- I. siyasal birliğin bozulması,
- II. merkezî otoritenin zayıflaması,
- III. dağılma tehlikesinin baş göstermesi

durumlarından hangilerine yol açtığı savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

7. Osmanlı Devleti'nde XVI. yüzyıldan itibaren nüfusun artmasına karşın, eskiye oranla iş alanları daralmış, iç isyanların etkisiyle Anadolu'dan büyük şehirlere göç başlamış, paranın değeri düşmüş ve fiyat artışı hızlanmıştır.

Bu durumun Osmanlı Devleti'nde;

- I. ihraç ürünlerinin artması,
- II. halkın alım gücünün azalması,
- III. ülkede kargaşa ortamının doğması

gelişmelerinden hangilerine ortam hazırladığı söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

8. Aşağıdaki eşleştirmelerden hangisinin doğru olduğu söylenemez?

I	II
A) Rönesans hareketleri	Avrupa'da bilimin gelişmesi
B) Protestanlığın ortaya çıkması	Papanın güç kazanması
C) Reform hareketleri	Kilisenin güç kaybetmesi
D) Coğrafi Keşifler	Yeni ticaret yollarının bulunması
E) Burjuva sınıfının zenginleşmesi	Avrupa'da sosyal dengenin değişmesi

9. Osmanlı'dan alacağı olan Batılı devletler 1881 yılında Düyunuümumiye (Genel Borçlar) İdaresi'ni kurarak Osmanlı Devleti'nin tütün, tuz, ispiro gibi gelir kaynaklarına el koymuşlardır.

Bu durumun Osmanlı Devleti'nde aşağıdakilerden hangisine neden olduğu söylenebilir?

- A) Eyalet sayısının azalmasına
B) Ekonomik bağımsızlığın kaybedilmesine
C) Azınlık sorunlarının çözülmesine
D) Askerî alandaki ıslahatların durmasına
E) Yerel yönetimlerin etkisinin artmasına

10. Mondros Ateşkes Anlaşması'nın bazı maddeleri şunlardır:

- I. Toros Tüneli ve bütün demir yolları İtilaf Devletleri'nin denetimine verilecektir.
- II. Osmanlı orduları terhis edilecek, silah ve cephaneler İtilaf Devletleri'ne teslim edilecektir.
- III. Osmanlı Devleti'ne ait bütün haberleşme araçları İtilaf Devletleri'nin denetiminde olacaktır.

Bu maddelerden hangilerinin Türk halkından gelebilecek direnişleri engellemeye yönelik olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

11. Mustafa Kemal, Samsun'a çıkarken;

- Ulusal birliği,
- Ulusal bağımsızlığı,
- Ulusal egemenliği

gerçekleştirmeyi amaçlamıştır.

Buna göre, Milli Mücadele'nin hazırlık döneminde gerçekleştirilen;

- I. millî cemiyetlerin birleştirilmesi,
- II. düzenli ordunun kurulması,
- III. TBMM'nin açılması

durumlarından hangileri ile Mustafa Kemal'in amaçları arasında paralellik olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

12. I. TBMM'de alınan "Geçici olarak bir hükümet başkanı veya padişah vekili tanımak doğru değildir." kararı ile aşağıdakilerden hangisinin amaçlandığı savunulamaz?

- A) Ulusal egemenlik anlayışını güçlendirmek
B) Meclisin kalıcı olmasını sağlamak
C) Saltanat ve hilafete bağlılığı sürdürmek
D) İstanbul Hükûmeti ile ilişkileri kesmek
E) Bağımsız kararlar alınmasını sağlamak

13. I. II. İnönü Savaşı'ndan sonra İtalyanların Anadolu'dan çekilmeye başlaması
II. Sakarya Savaşı'ndan sonra Fransızların güneyde Mondros Ateşkes sınırının dışına çekilmesi
III. Sakarya Savaşı'ndan sonra İngilizlerin Yunanlılara verdiği desteği çekmesi

Yukarıdaki gelişmelerden hangileri, "Kurtuluş Savaşı'nda cephede kazanılan başarıların İtilaf Devletleri'nde tavrı değişikliğine neden olduğu" yorumunu desteklemektedir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) I, II ve III

14. I. Saltanatın kaldırılması

II. Soyadı Kanunu'nun kabul edilmesi

III. Teşviki Sanayi Yasası'nın çıkarılması

Yukarıdaki inkılaplar, ilgili oldukları alanlara göre seçeneklerin hangisinde doğru verilmiştir?

I	II	III
A) Siyasal	Toplumsal	Ekonomik
B) Hukuki	Siyasal	Eğitim
C) Eğitim	Hukuki	Toplumsal
D) Toplumsal	Eğitim	Siyasal
E) Siyasal	Ekonomik	Hukuki

15. I. Eğitimde fırsat eşitliğinin sağlanması

II. Dini eğitimden millî eğitime geçilmesi

III. Eğitimin devletin denetim ve sorumluluğu altına verilmesi

Yukarıdakilerden hangilerinin Tevhidi Tedrisat Kanunu'nun kapsamı içinde yer aldığı söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

16. • Balkan uluslarıyla Balkan Antantı'nın imzalanması

• Montrö Sözleşmesi ile Boğazların silahlandırılması hakkının elde edilmesi

• Güneydoğu komşularıyla Sadabat Pakti'nin imzalanması

Türkiye'nin II. Dünya Savaşı öncesi gerçekleştirdiği bu gelişmelerde, aşağıdakilerden hangisinin önemli bir etken olduğu söylenebilir?

- A) Milletler Cemiyeti'nin kurulmuş olması
B) Batılılaşma politikasının izlenmesi
C) Almanya ve İtalya'nın silahlanmaya başlaması
D) İngiltere'nin Irak'ta manda yönetimi kurması
E) Ekonomik kalkınmada devletçiliğin esas alınması

17. İzmir I. İktisat Kongresi'nde alınan;

• Köylünün ürettiği ürünler devletçe değerlendirilmelidir.

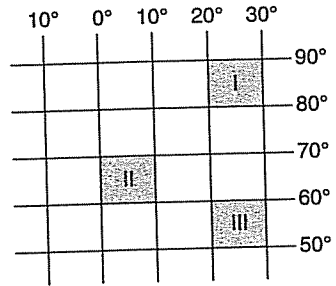
• Devlet, planlı ekonomiye geçmelidir.

• Yer altı zenginliklerimiz devlet eliyle işletilerek ekonomiye kazandırılmalıdır.

kararları, aşağıdaki Atatürk ilkelerinden hangisinin uygulanmasını zorunlu kılmıştır?

- A) İnkılapçılık B) Halkçılık C) Devletçilik
D) Milliyetçilik E) Laiklik

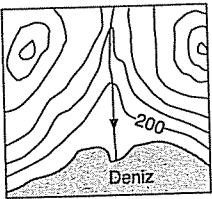
18.

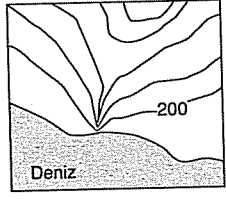
Şekildeki coğrafi koordinat sisteminde gösterilen üç bölge için aşağıdaki yargılardan hangisi yanlıştır?

- A) Yer çekimi en fazla I numaralı bölgededir.
- B) III numaralı bölge Orta kuşaktır.
- C) I ve III numaralı bölgelerin yerel saatleri aynıdır.
- D) II numaralı bölgenin iz düşüm alanı III numaralı bölgeninkinden fazladır.
- E) II numaralı bölgede yerel saat daha geridir.

19.

I. harita

II. harita

Yukarıda izohips yöntemi kullanılarak çizilen iki farklı bölgenin haritaları ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) I. haritada yer şekillerinin daha engebeli olduğuna
- B) I. haritada gelgit olayının az olduğuna
- C) I. haritada en yüksek noktanın 1000 m'den daha fazla yükseltiye sahip olduğuna
- D) İki haritada da kıyılarda delta oluştuğuna
- E) İzohipsler arası yükselti farkının her iki haritada da aynı olduğuna

20.

Yukarıda bir dağın kuzey ve güney yamaçlarındaki bitki örtüsünün oluşturduğu kuşaklar gösterilmiştir.

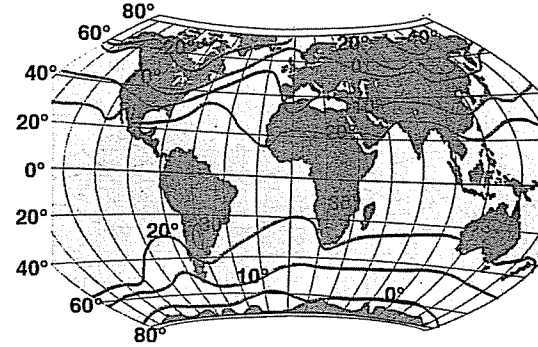
Buna göre dağın kuzey yamacında bitki örtüsünün geniş yapraklı ağaçlarla, güney yamacında bozkırla başlaması kuzey ve güney yamaçlarında kalıcı kar sınırının farklı olması, sırasıyla aşağıdakilerden hangisiyle açıklanabilir?

- A) Nemlilik, güneş ışınlarının düşme açısı
- B) Enlem, boylam
- C) Toprak tipi, nemlilik
- D) Özel konum, eksen eğikliği
- E) Yağış rejimi, yağış miktarı

21. Aşağıdakilerden hangisi Türkiye'de enleme bağlı olarak değişen olaylardan biri değildir?

- A) Mersin'in güneş ışınlarını Trabzon'dan daha büyük açıyla alması
- B) Akdeniz'de tarım ürünlerinin Karadeniz'den önce olgunlaşması
- C) Güneyden esen rüzgârların sıcaklığı yükseltmesi
- D) Kış mevsiminde kıyılarda sıcaklıkların güneyden kuzeye doğru azalması
- E) Dağların kuzey yamaçlarında tarım ürünlerinin daha geç olgunlaşması

22. Aşağıda Dünya Ocak ayı indirgenmiş sıcaklık dağılışı haritası verilmiştir.

Haritadaki bilgilere dayanarak;

- I. en yüksek sıcaklıkların Güney Yarım Küre'de olduğu,
- II. Kuzey Yarım Küre'de 60° enlemlerindeki karaların batı kıyılarından doğu kıyılarından daha sıcak olduğu,
- III. sıcaklığın dağılışında yükseltinin etkili olduğu

yorumlarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve III
- E) II ve III

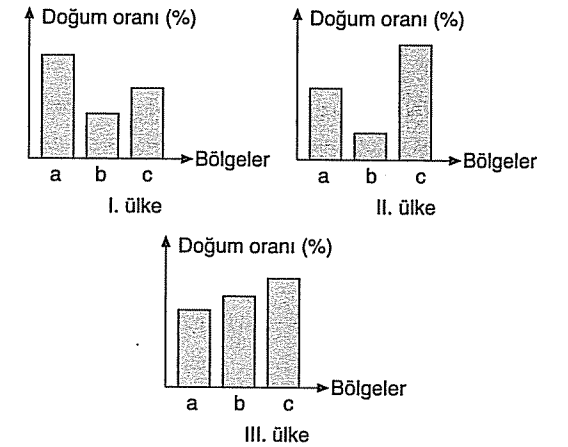
23. Yer kabuğu, magmaya gömülü durumdadır. Yer kabuğunda izostatik denge vardır. Bu dengenin bozulması sonucunda yer kabuğunda geniş alanlarda yükselme ve çökmeler etkili olur. Buna epirojenik hareketler denir.

Bu bilgilere dayanarak aşağıdakilerden hangisi epirojenik hareketlere örnek verilebilir?

- A) Anadolu karasının toptan yükselmesi
- B) Anadolu'yu kuzey ve güneyden kuşatan fay sisteminin oluşması
- C) İç Anadolu'da volkanik dağların bulunması
- D) Ege Bölgesi'nde horst ve grabenlerin oluşması
- E) Kıvrılma sonucunda antiklinaler ve senklinalerin oluşması

24. Doğurganlık oranı ile ülkelerin ve bölgelerin gelişmişlik seviyeleri arasında ters orantı vardır. Gelişmiş bölgelerde doğum oranı az olur.

Aşağıda üç ülkedeki bölgelerin doğum oranları verilmiştir.

Bu ülkelerin, kendi içinde bölgeleri arasındaki gelişmişlik farkı fazla olandan az olana doğru sıralanışı, aşağıdakilerden hangisinde verilmiştir?

- A) I - II - III
- B) III - II - I
- C) I - III - II
- D) II - I - III
- E) III - I - II

25. Sularını denize ulaştıramayan akarsu havzalarına "kapalı havza" denir.

Van Gölü Kapalı Havzası'nın oluşmasına neden olan etken aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yükselti
- B) Yer şekilleri
- C) Yağış azlığı
- D) Akarsu boylarının kısalığı
- E) Havza yüz ölçümünün küçüklüğü

26. Kırsal yerleşmeler toplu ya da dağınık yerleşmeler olarak ikiye ayrılır. Toplu yerleşmelerde konutlar birbirine yakın iken, dağınık yerleşmelerde konutlar birbirinden uzak alanlara kurulmuştur.

Toplu yerleşmelerde, genellikle bir köy meydanı çevresinde toplanmış meskenler ve onun etrafında da tarım alanları yer alır. Bu alanlarda su kaynakları az ve arazi düzdür. Dağınık yerleşmelerde ise bir düzene bağlı kalmaksızın, suyun bol olduğu ve arazinin engebeli olduğu alanlarda, meskenler gelişigüzel kurulmuştur.

Bu bilgilerden faydalanılarak kırsal yerleşmelerin dağınık ya da toplu olmasında;

- I. fonksiyonel,
- II. nüfus,
- III. kültürel,
- IV. yer şekilleri

özelliklerinden hangilerinin etkili olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız IV
D) I ve III E) III ve IV

27. Yolcu ve yük taşımacılığında dünyada yalnızca bir ulaşım sisteminden yararlanan ülke yoktur. Ülkenin coğrafi konumuna göre deniz yolu ve boru hatları ile taşımacılık; kara, demir ve hava yolları kullanılmaktadır. Dış ticarete en fazla kullanılan ulaşım sistemi deniz yollarıdır. Bu durumun en önemli nedeni deniz yolu ile yapılan taşımacılığın diğerlerine göre daha ucuz olmasıdır.

Deniz yolu taşımacılığının diğer ulaşım sistemlerine göre daha yaygın olmasında;

- I. yol yapım giderlerinin olmaması,
- II. tek seferde daha fazla yolcu ve yük taşınması,
- III. her bölgeye kolaylıkla ulaşımın sağlanabilmesi,
- IV. doğal koşullardan etkilenmemesi

faktörlerinden hangilerinin etkisi yoktur?

- A) I ve II B) I ve III C) I ve IV
D) II ve III E) III ve IV

28. Doğal afetlerin etkileri ülkelerin gelişmişlik seviyelerine göre değişir. Gelişmemiş ülkelerde doğal afetlerin etkisi daha fazla olur.

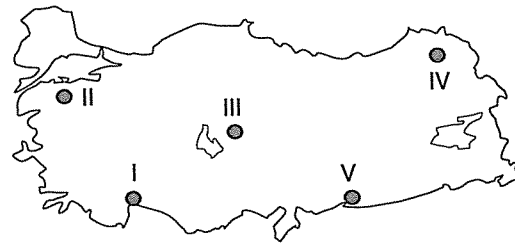
Ülkeler	Şiddeti	Maddi Kayıp Milyar \$
I	7	1 - 10
II	7	10 - 25
III	7	20
IV	7	22
V	7	50

Yukarıda beş farklı ülke ve bu ülkelerde etkili olan depremin şiddeti ve maddi hasarı verilmiştir.

Buna göre, I ve V numara ile gösterilen ülkeler aşağıdakilerden hangisi olabilir?

I	V
A) Türkiye	İtalya
B) Yunanistan	ABD
C) Japonya	Pakistan
D) Türkiye	ABD
E) İtalya	Japonya

29. Aşağıdaki haritada beş bölge belirlenmiş, bunların dördünün iklim özellikleriyle ilgili bilgiler verilmiştir.

- Kış ılıklığının fazla olması bölgede seracılığın gelişmesini sağlamıştır.
- Yükseltisinin fazla olması yıllık sıcaklık farkının fazla olmasına neden olmuştur.
- Yaz sıcaklığının fazla olması kuraklığı ve buharlaşmayı artırmıştır.
- Yazlarının sıcak ve kurak olması ile yağış azlığı step ikliminin görülmesine neden olmuştur.

Bu özelliklere göre, haritada işaretli bölgelerden hangisi hakkında bilgi verilmemiştir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

30. İç Anadolu Bölgesi'nin doğal bitki örtüsünü stepler (bozkır) oluşturur. Ormanlar ise kuzeyde dağların yüksek kesimlerinde görülür.

Bölgede ormanların azlığı yanında step alanlarının geniş yer kaplaması, aşağıdakilerden hangisinin gerçekleşmesini sağlamıştır?

- A) Küçükbaş hayvancılığın yaygınlaşmasını
- B) Topraklarının bir kısmının sebze ve meyve tarımına ayrılmasını
- C) Ortalama yağışın az olmasını
- D) Tarım alanlarının verimli olmasını
- E) Bölgede tarım sektörünün önemli bir iş kolunu oluşturmasını

31. Erzurum, Kayseri, Konya gibi yerleşim merkezleri önemini geçmişten bugüne kadar korumuşlardır.

Bu yerleşim merkezlerinin uzun yıllar önemini koruması aşağıdakilerden hangisinin sonucudur?

- A) Önemli ulaşım yolları üzerinde yer alması
- B) Nüfus miktarının fazla olması
- C) Yüz ölçümünün büyük olması
- D) Hizmet sektörünün gelişmiş olması
- E) Sanayinin yoğun olması

32. Filozof, bilgiyi arayan, ona ulaşmak isteyen kişidir. Hayatın anlamını bulmaya ve bu anlama uygun şekilde yaşamaya çalışır. Edindiği bilgileri yetersiz bulup eleştirir. İnsan yaşamını ilgilendiren her şey hakkında akıl yürütüp bunları felsefi problem konusu yapar.

Bu parçaya göre, filozofta aşağıdaki özelliklerden hangisinin bulunması beklenemez?

- A) Merakını giderme ve öğrenme isteği
- B) Bilgiye ulaşmaya çalışma
- C) Sorgulayıcı ve eleştirel olma
- D) Her şeyin nedenini sorma
- E) Ulaşılan bilgileri bilimle doğrulama

33. Felsefi düşünce; insanın kendisini, evreni ve içinde yaşadığı çevreyi anlamak için başvurduğu bir düşünme biçimidir. Felsefi düşüncenin işlevi tüm ön yargıları, inançları, alışkanlıkları irdelemek ve eleştirmektir.

Buna göre felsefi düşüncenin temel işlevi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İnsana sorgulayıcı bir bakış açısı kazandırmak
- B) İnsanın genel-geçer bilgilere ulaşmasını sağlamak
- C) Bilimlerin oluşmasını sağlayacak soruları sormak
- D) Bilimsel bilgilerin günlük yaşama uygulanmasını sağlamak
- E) İnsanın düşüncelerine tutarlılık kazandırmak

34. Hem kendi eylemlerimiz, hem de başkalarının eylemleri için, genel-geçer ve zorunlu olan değer yargılarını çıkaracağımız doğuştan gelen hiçbir ilke yoktur. Ahlak kurallarının geçerli olduğunu kabul etmek için de kanıt göstermek gerekir. Örneğin "İnsan neden hırsızlık yapmamalıdır?" sorusuna bir din adamı "Tanrı böyle buyurduğundan" diye yanıt verirken bir başkası "toplumsal değerlerden" bahsedecektir. Çünkü herkes kendi yaşam deneyimlerine ve bakış açısına göre bu soruyu yanıtlayacaktır.

Locke'un bu görüşünün temelinde aşağıdakilerden hangisi yer alır?

- A) Kesin bilgiye ancak şüphe edilerek ulaşılabilceği
- B) Doğuştan gelen bilgileri kabul etmek gerektiği
- C) Bütün bilgilerin sonradan öğrenildiği
- D) Genel-geçer bilgilerin olmadığı
- E) İnsan zihninin bilgi edinmeye doğuştan hazır olduğu

35. Bilim insanı, ortaya attığı savın mutlak doğru olduğunu iddia edemez.

Bu belirlemeye göre, bilim hakkında aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Eleştiriye açıktır.
- B) Ön deide bulunur.
- C) Meraktan doğmuştur.
- D) Birikerek ilerler.
- E) Sistemli ve yöntemlidir.

36. Bilim felsefesi; bilgi kuramında olduğu gibi, bilgiyi genel olarak ele almaz. Sadece bilimsel bilgiyle ilgilenir. Bilimsel kuramları, bilimsel düşünme biçimini, bilimin yöntemini ve yapılarını ele alır.

Buna göre, bilim felsefesinin amaçları arasında aşağıdakilerden hangisi yer almaz?

- A) Bilimin yapı ve işleyişini mantıksal olarak çözümleme
- B) Bilimin kavram ve ilkelerine, dayandığı temel varsayımlara açıklık getirme
- C) Bilimin yöntem ve ölçütlerini irdeleme
- D) Doğru bilginin olanaklı olup olmadığına açıklık getirme
- E) Bilimi diğer etkinliklerden ayırt eden özellikleri ortaya koyma

37. Az, duygularını kontrol edebilen bir insan için çok olur. İsteklerin sınırlandırılması, yokluğu zenginliğe çevirir. Mutluluk; zorunlu olandan, gereksinim duyulandan daha fazlasını istememektir.

Bu parçadaki görüşe göre, mutluluk aşağıdakilerden hangisiyle sağlanabilir?

- A) İyi davranışın bilgisine sahip olmakla
- B) Ölçülü davranmakla
- C) Yalnızca kendi çıkarlarını düşünmekle
- D) Toplumun baskısından kurtulmakla
- E) Dünyadan el etek çekmekle

38. Platon'un ideal devletinde, toplumda her insanın birçok işi görmesi değil, doğuştan eğilimli olduğu tek bir işi görmesi gerekir.

Buna göre, Platon'un ideal devleti için aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Devlet yöneticilerinin adaletli olması gerektiğini söyler.
- B) İş bölümü nedeniyle sınıflı bir toplum yapısı önerir.
- C) Toplumda özel mülkiyeti ortadan kaldırır.
- D) Toplum düzeninde eşitliğin olması gerektiğini söyler.
- E) İdeal düzeni demokrasiyle mümkün görür.

39. Beethoven'la ilgili hikâyeyi bilirsiniz: Çaldığı bir parçayı dinleyen biri, "Ne anlatıyor bu?" diye sormuş. Beethoven, aynı parçayı çalmış, "İşte bunu!" demiş.

Bu hikâyeye dayanarak aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Bir sanat eserinin anlamını en iyi anlatan, eserin kendisidir.
- B) Sanatçının niyeti, sanat eserinin özelliklerini belirler.
- C) Sanat eserinin ortaya çıkmasında izleyicinin de rolü vardır.
- D) Sanatçı, eserinde kendi kişiliğini ve sorunlarını yansıtır.
- E) Sanat eseri karşısında herkes aynı duyguları taşımaktadır.

40. Romancı da şair de yazdığını bir şeyler öğretmek için yazmamıştır ki, okuyan bir şeyler öğrenmek için okusun.

Bu cümle, aşağıdaki yargılardan hangisine bir eleştiri niteliğindedir?

- A) Sanat, fayda sağlamalıdır.
- B) Sanat, sanat içindir.
- C) Sanatta öznellik hâkimdir.
- D) Sanat eseri tektir.
- E) Sanat, beğeni duygularını geliştirir.

1. Tarihçi, geçmişte yaşanmış olan olaylarla ilgili doğru bilgilere ulaşabilmek için yazılı ve yazısız kaynaklardan yararlandığı gibi yeni kaynakları da dikkate almak zorundadır.

Buna göre, tarih bilimi için;

- I. Yorumlar sadece yazılı belgelere dayanılarak yapılabilir.
- II. Yeni bulunan belgeler yeni görüşler ortaya koyabilir.
- III. Belgelerin tasnifi, araştırmayı kolaylaştırır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

2. Helenizm Döneminde büyük bir gelişme gösteren Bergama'da,

- Akslepion sağlık merkezi kurulmuş,
- büyük bir kütüphane oluşturulmuş,
- parşömen kâğıdı icat edilmiştir.

Buna göre, Bergama için aşağıdaki yargılardan hangisi daha doğru olur?

- A) Sosyal eşitlik ilkesinin uygulandığı yer olmuştur.
- B) Anadolu'da ilk yerleşim ve şehirleşme burada başlamıştır.
- C) Helenistik döneminin önemli bilim ve kültür merkezlerinden biri olmuştur.
- D) Kütüphanedeki kitapların çoğunluğunu Hitit anaları oluşturmuştur.
- E) Helenistik dönem, Anadolu'nun göç almasına neden olmuştur.

3. İslamiyet öncesi Türk hukuk sisteminde suç işleyenleri cezalandırma görevi sadece devlete aitti. Şahsi intikam almak yasaktı.

Bu uygulamanın, eski Türklerde aşağıdakilerden hangisinin oluşmasını engellediği savunulabilir?

- A) Hukuk devleti anlayışının gelişmesini
- B) Devletin bir güç olarak kabul edilmesini
- C) Halkın devlete güveninin artmasını
- D) Kan davalarının görülmesini
- E) Toplumsal adaletin sağlanmasını

4. Hz. Ömer döneminde;

- I. düzenli ordular ve ordugâhlar oluşturulması,
- II. askerî posta teşkilatının kurulması,
- III. hicri takvimin hazırlanması

faaliyetlerinden hangileri, merkezî devlet anlayışını güçlendirmeye yöneliktir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız III
- C) I ve II
- D) I ve III
- E) II ve III

5. Türkiye Selçuklu Devleti'nin kurucusu Süleyman Şah'ın Anadolu'daki faaliyetlerinden rahatsız olan Büyük Selçuklu Sultanı Melikşah, Süleyman Şah'ın ölümü üzerine onun çocuklarını İran'daki merkeze götürmüştür.

Buna göre, Melikşah'ın aşağıdakilerden hangisini amaçladığı söylenebilir?

- A) Moğol tehlikesini önlemek
- B) Anadolu beyliklerini güçlendirmek
- C) Anadolu'ya olan göçleri durdurmak
- D) Eyalet sayısını azaltmak
- E) Devletin bütünlüğünü korumak

6. Osmanlı Devleti'nin ilk yıllarında eğitim için Mısır ve Suriye'ye öğrenciler gönderilmiş, bu ülkelerdeki bazı bilim adamları da medreselerde ders vermek üzere Anadolu'ya getirilmiştir.

Bu durum, aşağıdakilerden hangisiyle açıklanabilir?

- A) Osmanlıların medrese eğitimini temel almış olmasıyla
B) Bu dönemde medrese eğitiminde Mısır ve Suriye'nin Anadolu'ya oranla ileri düzeyde olmasıyla
C) Batılı eğitim kurumlarıyla ilişki kurulamamış olmasıyla
D) İslam ülkeleri arasında kültürel ilişkilere önem verilmesiyle
E) Mısır ve Suriye'den başka yerde medrese eğitimi olmamasıyla

7. Aşağıdakilerden hangisi, XV. ve XVI. yüzyıllarda Avrupalılar tarafından gerçekleştirilen Coğrafi Keşiflerin sonuçlarından biri değildir?

- A) Sömürge imparatorluklarının kurulması
B) Akdeniz kıyısındaki limanların önem kazanması
C) Yeni kıtaların ve kültürlerin keşfedilmesi
D) Altın ve gümüşün temel zenginlik kaynağı hâline gelmesi
E) Din adamlarının bazı söylemlerinin asılsız olduğunun anlaşılması

8. Osmanlı Devleti'nin Avrupa'da güçlü ve sözü geçer olduğuna aşağıdaki gelişmelerden hangisi kanıt olarak gösterilemez?

- A) İsveç kralının Ruslara yenilmesi üzerine Osmanlı Devleti'ne sığınması
B) Prut Antlaşması'yla Rusya'nın tazminat ödemesi kabul etmesi
C) Belgrad Antlaşması'yla Rusya'nın Karadeniz'de gemi bulundurmamayı kabul etmesi
D) Rusya'ya karşı ayaklanan Leh milliyetçilerinin Osmanlı'ya sığınması
E) Küçük Kaynarca Antlaşması'nda Ortodoksların koruyuculuğunun Rusya'ya bırakılması

9. Mustafa Kemal, 19 Mayıs 1919'da Samsun'a hareket etmeden önce;
"Zaten ben Samsun'a Anadolu'da bir Millî Mücadele vücuda getirmek için gidiyorum. Kahraman milletimin sinesinde hayatımı feda edinceye kadar çalışacağım." demiştir.

Buna göre;

- I. Mustafa Kemal'in Türk milletine güvendiği,
II. Mustafa Kemal'in yetkilerinin kısıtlandığı,
III. Mustafa Kemal'in ordudan ayrıldığı

bilgilerinden hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

10. I. İtilaf Devletleri'nin hiçbir tepki almadan Anadolu'yu işgal etmeye başlaması
II. Cemiyetlerin bölgesel özellikler göstermesi
III. I. Dünya Savaşı'nın sona ermesi

Yukarıdakilerden hangileri, Amasya Genelgesi'nde "İstanbul Hükümeti üzerine aldığı görevi yerine getirememektedir." görüşünü doğrular niteliktedir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

11. İstanbul Hükümeti, Anadolu hareketini ilk kez Amasya Görüşmeleri'ne katılmakla tanımıştır. Fakat İstanbul Hükümeti, bu görüşmelerde alınan kararları uygulamadığı gibi, "Temsil Heyeti'nden habersiz İtilaf Devletleri'yle barış görüşmesi yapılmaması" kararına da şiddetle karşı çıkmıştır.

Buna göre, İstanbul Hükümetinin;

- I. siyasi gücünü korumak,
II. İtilaf Devletleri'yle iş birliği yapmak,
III. Mondros Ateşkesi'ni geçersiz kılmak

durumlarından hangilerini amaçlamış olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

12. TBMM'nin açılmasıyla millet egemenliğine geçilmiş olmasına rağmen, millet iradesine ters olan saltanat ve halifelik makamlarını kaldırmaya yönelik bir girişimde bulunulmaması, aşağıdakilerden hangisi ile açıklanabilir?

- A) Demokrasi bilincinin gelişmemiş olması
B) Barış görüşmelerinin sürdürülmesi
C) TBMM'nin saltanat rejimini benimsemesi
D) Halifenin gücünü artırma düşüncesi
E) Ulusal bütünlüğün korunmak istenmesi

13. İtilaf Devletleri'nin I. İnönü Savaşı'ndan sonra yapılan görüşmelerde Sevr Antlaşması koşullarından taviz vermeye hazır oldukları görülmüştür.

Bu durumun nedeni olarak aşağıdakilerden hangisi gösterilemez?

- A) TBMM'nin halkın desteğini alması
B) Türk ordusunun cephelerde başarılar kazanması
C) TBMM'nin gücünü kabul ettirmesi
D) TBMM'nin halifeliğin gücünden yararlanması
E) İtilaf Devletleri arasındaki anlaşmazlıkların artması

14. "Londra Konferansı sırasında Dışişleri Bakanı Bekir Sami Bey İngiltere, Fransa ve İtalya ile ekonomik konularla ilgili olan ve esirlerin karşılıklı değiştirilmesini öngören antlaşmalar imzalamıştır. Ancak Misakımillî kararlarına ters düşen bu antlaşmalar TBMM tarafından reddedilmiştir."

Buna göre, antlaşmaların onaylanmaması aşağıdakilerden hangisi ile açıklanabilir?

- A) İtilaf Devletleri arasındaki görüş ayrılıklarının giderilememesiyle
B) Tam bağımsızlığın hedeflenmiş olmasıyla
C) Yeni bir savaş hazırlığına gerek duyulmasıyla
D) Konferansa İstanbul Hükümetinin de katılmış olmasıyla
E) Antlaşmanın Türkiye sınırları içinde yapılmamasıyla

15. Yunanlılar karşısında alınan Kütahya - Eskişehir yenilgisi üzerine, Başkomutanlığa getirilen Mustafa Kemal'in Başkomutan sıfatıyla yayımladığı yasa gücündeki Tekalif-i Milliye Emirleri hakkında, aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Ordunun ihtiyaçları karşılanmaya çalışılmıştır.
B) Halkın tüm olanakları seferber edilmiştir.
C) Ordu için dış güçlerden destek sağlanmıştır.
D) Ulusal mücadele bilinci yaygınlaştırılmıştır.
E) Mustafa Kemal, meclisin yasama yetkisini kullanmıştır.

16. • Halifeliğin kaldırılması

- Medeni Kanun'un kabulü
• Tekke, zaviye ve türbelerin kapatılması

Yukarıdaki gelişmeler, Atatürk'ün aşağıdaki ilkelelerinden hangisinin öncelikli olarak yerleşmesini kolaylaştırdığı söylenebilir?

- A) Milliyetçilik B) Cumhuriyetçilik
C) Halkçılık D) Laiklik
E) Devletçilik

17. "Bizim uygun gördüğümüz devletçilik prensibi, bütün üretim ve dağıtım araçlarını fertlerden alarak milleti bütbütün başka esaslar dahilinde tanzim etmek amacını kâtip ve özel ve kişisel iktisadi teşebbüs ve faaliyete yer bırakmayan bir anlayış değildir."

Mustafa Kemal'in bu açıklamaları;

- I. sosyalizm,
II. karma ekonomi,
III. devletçilik

ekonomik politikalarından hangilerinin karşısında olduğunu gösterir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I ve III

18. Türkiye fiziki haritası incelendiğinde Ergene Bölümü'nde yeşil, Hakkâri Bölümü'nde ise kahverengi tonlarının daha çok kullanıldığı görülür.

Bu bölümlerin farklı renklerle boyanması, aşağıdaki özelliklerden hangisinin farklı olmasından kaynaklanır?

- A) Jeolojik yapılarının
- B) Doğal bitki örtülerinin
- C) Yükselti ortalamalarının
- D) Yüz ölçümlerinin
- E) Toprak çeşitlerinin

19. I. Muson rüzgârlarının oluşması
II. Yıllık sıcaklık farkının meydana gelmesi
III. Cisimlerin gölge boyunun gün içinde değişmesi
IV. Orta kuşakta mevsimlerin belirgin yaşanması

Yukarıdakilerden hangileri Dünya'nın yıllık hareketinin sonuçlarından değildir?

- A) Yalnız II
- B) Yalnız III
- C) Yalnız IV
- D) I ve II
- E) III ve IV

20. Dünya'nın yörüngesinin elips şeklinde olması sonucunda;

- I. Dünya'nın Güneş etrafındaki hızının değişmesi
- II. Şubat ayının kısa sürmesi
- III. Mevsim sürelerinin değişmesi
- IV. Eylül ekinoksuna iki gün geç girilmesi
- V. Dünya'nın dönüş hızının kutuplara doğru azalması

olaylarından hangisi gerçekleşmez?

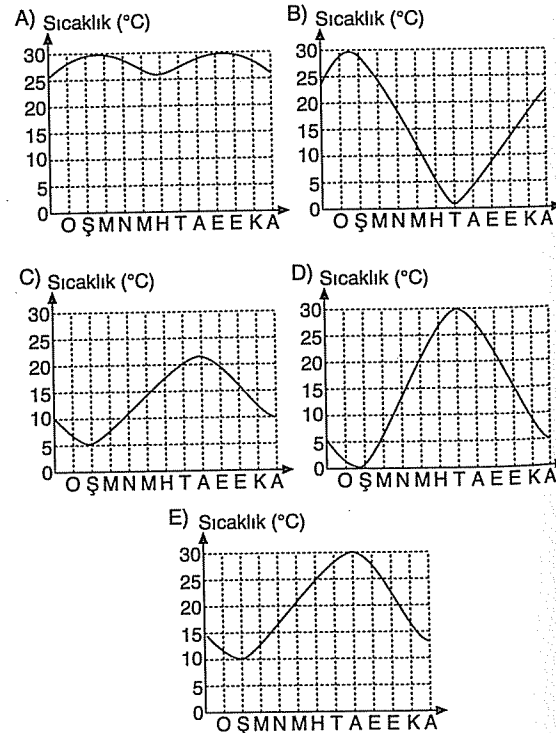
- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

21. Aşağıdakilerden hangisi diğer dördünün nedenidir?

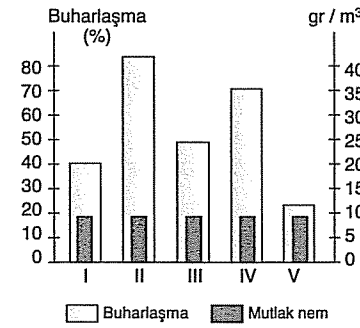
- A) Ekvator'a yakın yerlerde yetişen tarım ürünlerinin, uzak yerlere göre daha erken olgunlaşması
- B) Kutuplara yakın yerlerde karın yerde kalma süresinin uzun olması
- C) Orman üst sınırının kutuplara gidildikçe alçalması
- D) Ekvator'dan kutuplara doğru gidildikçe deniz tuzluluğunun azalması
- E) Sıcaklıkların kutuplara gidildikçe azalması

22. Tarımsal faaliyetleri sınırlandıran faktörlerden biri de yükseldir. Yüksekliğin artmasına bağlı olarak sıcaklığın azalması sonucunda bir noktadan sonra bitki yetiştirilemez. Tarımın yükselti sınırı denilen bu seviyenin üzerinde tarımsal faaliyetler sona erer.

Aşağıdaki sıcaklık değerlerine sahip bölgelerin hangisinde tarımsal faaliyetlerin üst sınırı daha yüksektir?

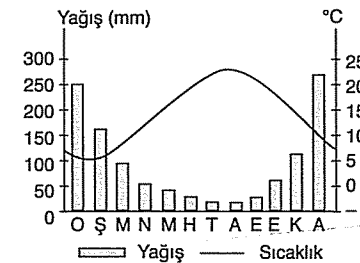
23. Aşağıda beş hava kütesinin buharlaşma oranı ile mutlak nem miktarları verilmiştir.

Buharlaşmanın fazla olduğu yerde bağıl nem oranının az olduğu göz önüne alınırsa grafikte belirlenmiş merkezlerin hangisinde bağıl nem oranı en fazladır?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

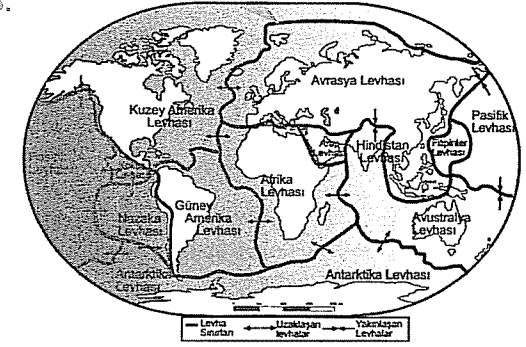
24. Aşağıda bir iklim tipinin yağış ve sıcaklık grafiği verilmiştir.

Buna göre, grafikten yararlanılarak aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Ortalama yükseltisi fazladır.
- B) Kışın kar yağışları görülür.
- C) Yağış rejimi düzenlidir.
- D) Bitki örtüsü yaz sıcaklıklarından fazla etkilenmeyen makidir.
- E) Bitki ve hayvan çeşidinin en fazla olduğu biyomdur.

25.

Yukarıda dünyadaki bazı levhalar verilmiştir.

Bu levha sınırlarında;

- I. sıcak su kaynakları,
- II. volkanik olaylar,
- III. karstik araziler

oluşumlarından hangileri meydana gelmez?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

26. I. Soğuk ve nemli bölgelerde iğne yapraklı orman alanlarında topraklar görülür.
II. Makilerin yaygın olduğu alanlarda topraklar görülür.

Yukarıda boş bırakılan yerlere, aşağıdakilerden hangileri getirilmelidir?

I	II
A) podzol	terra-rossa
B) laterit	podzol
C) alüvyal	podzol
D) terra-rossa	laterit
E) kolüvyal	terra-rossa

27. Aşağıdaki tabloda 2005 yılında kıta nüfuslarının dünya nüfusuna oranları % olarak gösterilmiştir.

Dünya Nüfusunun Kıtalar Oransal Dağılımı	
I	% 58
II	% 14
III	% 13
IV	% 9
V	% 5
VI	% 1

Buna göre, I numara ile gösterilen kıta aşağıdakilerden hangisidir?

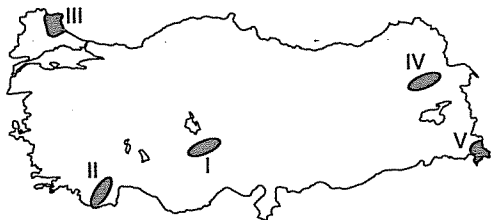
- A) Afrika
- B) Avrupa
- C) Asya
- D) K. Amerika
- E) G. Amerika

28. I. Akdeniz iklim bölgelerinde makilerin tahrip edildiği yerlerde lere rastlanır.
- II. Karadeniz kıyı kuşağında ormanların tahrip olduğu yerlerde lere rastlanır.
- III. Karasal iklimde ormanların tahrip edilmesiyle ortaya çıkar.

Yukarıda boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

I	II	III
A) çayır	maki	antropojen bozkır
B) garig	psödomaki	antropojen bozkır
C) kızılçam	garig	çayır
D) psödomaki	çayır	antropojen bozkır
E) garig	kızılçam	maki

29. Aşağıdaki haritada Türkiye'deki seyrek nüfuslu bölgeler gösterilmiştir.

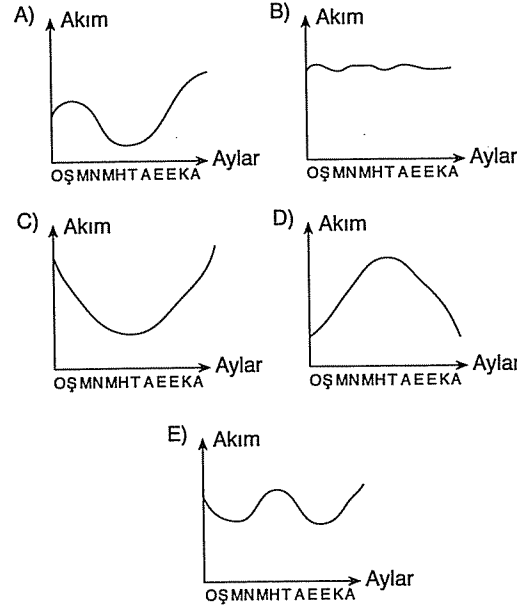

Haritada numaralanarak gösterilen yerlerin hangisinde, nüfusun seyrek olmasında yer şekillerinin engebeliliği etkili olmamıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

30. Yağış rejiminin düzenli olduğu bölgelerde akarsu rejimi de düzenli olur.

Buna göre, aşağıda akım grafikleri verilen akarsulardan hangisinin rejimi daha düzenlidir?

31. Coğrafi Keşifler, Avrupalıların dünyayı tanımak, yeni yerlere ulaşmak için yaptıkları uzun araştırma yolculuklarıdır.

Aşağıdakilerden hangisi Coğrafi Keşifler'in ortaya çıkardığı sonuçlardan biri değildir?

- A) İpek ve Baharat yollarının önemini kaybetmesi
B) Akdeniz Limanlarının önem kazanması
C) Yeni kıtaların, ırkların ve hayvanların tanınması
D) Avrupa'nın daha da zenginleşmesi
E) Rönesans ve Reform hareketlerinin hızlanması

32. Bilimlerin olgular dünyasına ilişkin buluş ve bulguları felsefe için ne kadar yönlendirici ise felsefenin de bilimsel bilginin yapısını analiz etmesi bilimsel çalışmalar için o kadar ufuk açıcıdır. Kaldı ki felsefe bilimsel ürünleri, kavram ve ilkeleri aydınlatmakta, onların gerçekliği yansıtmadaki başarılarını sorgulamaktadır. Böylece felsefe, bilimsel bilginin, diğer bilgi türleri arasındaki yerini ve önemini ortaya koymaktadır.

Buna göre, felsefenin bilim ve bilimsel bilgiyle ilgili temel işlevi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bilimsel bilgilerin değerini belirleme
B) Bilimsel bilgileri doğrulama
C) Bilimdeki olguları inceleme
D) Bilimsel bilgileri evrensel kılma
E) Bilimsel kuramları açıklama

33. "İnsan nedir?" sorusuna tarih boyunca yanıt aranmış; kimi filozoflar sadece bedensel bir mekanizma, kimi beden ve ruh birleşimi, kimi de dış etmenler tarafından bize biçilen rolün dışına çıkamayacak kadar edilgen bir varlık olduğumuzu savunmuştur. Varoluşçular ise kişinin hiçbir tanımlama altına giremeyeceğini savunmuştur. Onlara göre insan, her şey olabilecek potansiyelde olduğu gibi hiçbir şey de olamayabilir. İnsanın ne olduğu tamamen bireyin kendi seçimi sonucu belirlenecektir. Her insan özeldir ve hiçbir tanım onu açıklamaya yetmeyecektir.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi varoluşçuluğun diğer düşünce akımlarından farkını ifade eder?

- A) İnsanı beden ve ruhtan oluşan bir mekanizma olarak görmesi
B) İnsanın kendi özünü yine kendisinin belirlediğini savunması
C) İnsanı nesnel bir bakış açısıyla açıklaması
D) İnsanı ruh olarak değerlendirmesi
E) İnsanı rasyonel bir varlık olarak görmesi

34. "İlk bilim insanı; bir nesneye, 'Acaba bu bana yiyecek, giyecek, barınak, araç - gereç veya silah sağlar mı?' diye değil; salt öğrenme, bilme ve merakını giderme amacı ile yaklaşmış olan kişidir."

Coleridge'in bu ifadesine göre, ilk bilim insanı için aşağıdakilerden hangisi doğru bir saptamadır?

- A) Pragmatisttir.
B) Nedensellik ilkesine bağlı kalmıştır.
C) İçgüdüleri ile davranmıştır.
D) Öğrenme güdüsünü, pratik faydadan önde tutmuştur.
E) Evrensel sonuçlara ulaşmıştır.

35. Felsefeyi felsefe yapan şey, başta insan yaşamının anlamıyla ilgili sorulara yanıt vermekten çok; sorular sormak, problem görebilmektir. İnsan için önemli olan, yalnızca felsefe okumak ve felsefeyi bilmek değildir; felsefe yapmaktır, felsefi davranabilmek veya felsefi bir tutum takınabilmektir.

Bu parçada felsefeye ilişkin olarak söylenenler aşağıda verilen filozoflar ve felsefe tanımlarından hangisini destekler niteliktedir?

- A) Karl Jaspers: Felsefe yolda olmaktır.
B) Karl Marx: Filozoflar bugüne kadar dünyayı yorumlamışlardır; asıl olan onu değiştirmektir.
C) Aristoteles: Felsefe ilk ilkelerin ya da nedenlerin bilimidir.
D) Spinoza: Felsefe genelleştirilmiş bir matematiktir.
E) Kant: Felsefe öğrenilmez, felsefe yapmak öğrenilir.

36. Felsefeyi bilim hâline getirmeye çalışma; onu, yalnızca bilimin konuları üstüne düşünen ve bilimin mantrığıyla sınırlandıran bir etkinlik hâline getirme, felsefenin alanını önemli ölçüde daraltır.

Buna göre; aşağıdakilerden hangisi bilimsel yaklaşımın felsefenin alanını daralttığı düşüncesine ilişkin bir kanıttır?

- A) Felsefecilerin, sorgulamalardan vazgeçmemesi
B) Felsefenin, bilimin dışında kalan diğer konulara yer vermemesi
C) Felsefenin, değer yargılarında bulunması
D) Bilim insanlarının, filozoflara benzemesi
E) Daha çok soyut açıklamalara yer vermesi

37. Protagoras, "Doğruda ve yanlışta her şeyin ölçüsü insandır, fakat insanlar birbirlerinden farklı oldukları için, her birine göre de hakikatin ölçüsü değişir." görüşünü ileri sürmüştür.

Aşağıdaki yargılardan hangisi bu görüşle çelişir?

- A) Önemli olan doğayı değil, insanı incelemektir.
B) Gerçek, bireyden bireye değişir.
C) Hakikatin bilgisi doğada saklıdır.
D) Temel ilke her şeyden şüphe etmek olmalıdır.
E) Doğrunun bilgisine ulaşılamaz.

Gözü Yükseklerde Olanlara

38. Nietzsche'nin ahlak felsefesi şu önermeyle özetlenebilir: "Güç en yüce erdem, zayıflık biricik kusur." Yaşamak, sürü içinden sıyrılmak, kendini aşmak, kendini yeniden yaratmak demektir. İnsanın tek ereği var olmaktır. Var olmak için de güçlü olmak gerekir. Yaşamak iyi, yok olmak ise kötüdür.

Buna göre, Nietzsche'nin ahlak görüşüne aşağıdaki yargılardan hangisi uygun değildir?

- A) Yüksek erekler mutsuzluğun kaynağıdır.
B) İnsanın istediği güçlü ve kudretli olmaktır.
C) Mutluluk hazdan değil, güçlü olmaktan gelir.
D) Kendini keşfeden insan, sürüden kopmuştur.
E) Var olma bilincine eren insan, kendini yeniden yaratmıştır.

39. Proudhon'a göre devlet, kendine özgü, bireylerin dışında hukuksal normlar üzerinde kurulu olduğundan her türlü yasal temelden yoksundur. O, gerçek bir sözleşme olarak ortaya çıkmadığı gibi, devamı da herhangi bir sözleşmeye dayanmaz.

Proudhon'un devlet yapısına yönelik işaret ettiği eleştiriyi, aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Her bireyi mutlu kılacak bir düzen olamaz.
B) Devlet, var olduktan sonra meşruluğunu yitirir.
C) Bireysel iradelerin birleşmesiyle yapılan sözleşme devletin temelidir.
D) Devlet olmadan adil ve uyumlu yaşanmaz.
E) Devlet, halkın iradesiyle kurulmadığından, yasal değildir.

40. Müziği duyuyor musun? Nasıl da ruhumu rahatlattı. Tüm yorgunluğum geçti ve hafifledim sanki. İçimi huzur kapladı ve sanki daha mutluyum. Muhteşem bir eser ve bence çok başarılı. Ne o? Yoksa ağlıyor musun? Seni başka diyarlara mı götürdü melodinin tınısı?

Bu parçaya dayanarak sanatla ilgili aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Sanat, sanatçının duygularını yansıtır.
B) Her izleyici sanat eserini kendine göre yorumlar.
C) Sanat, doğanın bir kopyasıdır.
D) Sanat eserleri eskidikçe değer kazanır.
E) Farklı sanat dalları benzer konuları işleyebilir.

1. Neolitik Dönemde insanlık hızlı bir gelişme göstermiştir. Avcılık ve toplayıcılığın yerini tarım almaya başlamış, insanlar hayvan yetiştirilmesini öğrenmiş, bazı ihtiyaçlarını takas yaparak sağlamışlardır.

Aşağıdakilerden hangisinin bu durumun bir sonucu olduğu savunulamaz?

- A) Mağara duvarlarına hayvan figürlerinin çizilmesi
B) Ekonomik faaliyetlerin çeşitlilik kazanması
C) Tüketicilikten üreticiliğe geçilmesi
D) Ticari ilişkilerin başlaması
E) İnsanlar arasındaki ilişkilerin gelişmesi

2. Fenikeliler, Mısırlılardan öğrendikleri yazıyı geliştirerek 22 harften oluşan bir alfabe yapmışlardır. Bu alfabe daha sonra Anadolu ve Ege'de de kullanılmış, bugünkü Latin alfabesinin temelini oluşturmuştur.

Buna göre,

- I. Fenikeliler, tarih çağlarına ilk geçen topluluktur.
II. Hukukun yazılı hâle gelmesi Latin alfabesi ile başlamıştır.
III. Alfabenin gelişiminde değişik toplumların katkısı olmuştur.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) II ve III

3. I. II. Köktürk (Kutluk) Devleti
II. Asya Hun Devleti
III. Uygur Devleti

Yukarıdaki ilk Türk devletlerinden hangilerinin, günümüze kadar ulaşan ve kendi özgün yazılarını yansıtan eserler bıraktıkları söylenemez?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

4. Abbasi Halifesi Harun Reşit, Frank Kralı Şarlman'ın Hristiyan hacıların Kudüs'ü serbestçe ziyaret etmele-ri isteğini kabul ettiği gibi Şarlman'a hediyeler de göndermiştir. Ayrıca bazı Batı klasiklerinin Arapçaya tercüme edilmesini sağlamıştır.

Buna göre, Harun Reşit dönemi çalışmalarıyla ilgili aşağıdakilerden hangisine varılamaz?

- A) Batı kurumlarının etkisi altında kalındığı
B) Hoşgörülü bir anlayışın benimsendiği
C) İnançlara saygı gösterildiği
D) Devletler arası ilişkilere önem verildiği
E) Kültürel alanda çalışmalar yapıldığı

5. Türkiye Selçuklu Devleti'nin kurucusu olan Süleyman Şah, Anadolu'daki başarılarından dolayı Melikşah tarafından hükümdarlık fermanı ile ödüllendirilmiştir. Abbasi halifesi ise menşur (onay fermanı) göndererek onun hükümdarlığını onaylamıştır.

Bu bilgiye göre,

- I. Türkiye Selçukluları, başlangıçta Büyük Selçuklu Devleti'ne bağlı yaşamıştır.
II. Selçuklularda halife dinsel lider kabul edilmiştir.
III. Halifenin dinî yetkileri kısıtlanmıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

Gözü Yükseklerde Olanlara

6. I. Karesioğullarının Osmanlı yönetimine alınması
II. Rumeli topraklarında iskân siyasetinin izlenmesi
III. Germiyoğullarından çeyiz karşılığı toprak alınması
IV. Ankara Savaşı sonrası Timur'un Türk beyliklerine topraklarını geri vermesi
V. Hamitoğullarından 80 bin altın karşılığında toprak alınması

Yukarıdakilerden hangileri, Osmanlı Devleti'nin Anadolu Türk siyasi birliğini sağlamaya yönelik faaliyetleri arasında gösterilemez?

- A) I ve II B) II ve III C) II ve IV
D) II ve V E) III ve V

7. Osmanlı padişahlarından I. Ahmet, Fatih Kanunnamesi ile getirilen kardeş katli yasasında değişikliğe giderek "ekber ve erşed" sistemini getirmiş ve şehzadelerin sancağa çıkma uygulamasına son vermiştir.

Aşağıdakilerden hangisi bu düzenlemenin Osmanlı Devleti'nde yarattığı sonuçlardan biri değildir?

- A) Hükümdarların otoritelerinin sarsılması
B) Şehzadelerin yönetim deneyimi kazanamaması
C) Sarayla halk arasında kopukluk olması
D) Monarşik sistemin sona ermesi
E) Şehzadeler için kafes yaşamının başlaması

8. Osmanlı Devleti'nde mülkiyeti devlete ait olan ve dirlik adı verilen toprakların işletme hakkı halka bırakılken, gelirleri aynı bölgede hizmete dönüştürülmüştür.

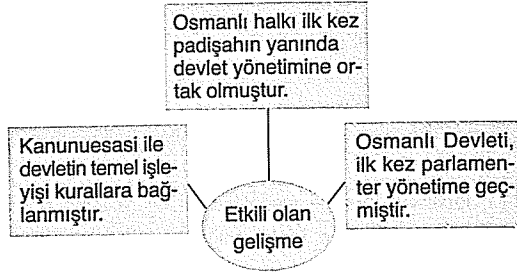
Bu uygulama ile Osmanlı Devleti'nin;

- I. halkın refah seviyesini yükseltme,
II. devlet hazinesinin giderlerini azaltma,
III. özel mülkiyet hakkını güvenceye alma

amaçlarından hangilerini gerçekleştirmek istediği söylenemez?

- A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

9.

Yukarıdaki şemada belirtilen sonuçların ortaya çıkmasında etkili olan gelişme aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sened-i İttifak B) Islahat Fermanı
C) I. Meşrutiyet'in ilanı D) Tanzimat Fermanı
E) Vakayı Vakkariye

10. Ulusal Mücadele sırasında yönetim biçiminin değiştirilerek yeni bir devletin kurulacağı ilk kez Amasya Genelgesi'nde belirtilmiştir.

Amasya Genelgesi'nin, aşağıdaki maddelerinden hangisi buna kanıt olarak gösterilebilir?

- A) Vatanın bütünlüğü ve ulusun bağımsızlığı tehlikedir.
B) İstanbul Hükûmeti üzerine düşen görevi yerine getirememektedir.
C) Sivas'ta ulusal bir kongre toplanacaktır.
D) Ulusun bağımsızlığını yine ulusun azim ve kararı kurtaracaktır.
E) Askerî ve ulusal birlikler hiçbir şekilde dağıtılmayacaktır.

11. Mustafa Kemal, Erzurum ve Sivas kongrelerinde Mebusan Meclisi'nin acilen toplanmasının gerekli olduğunu ileri sürmüştür.

Mustafa Kemal'in bu isteğinin, aşağıdakilerden hangisine yönelik olduğu savunulabilir?

- A) Padişahın desteğini kazanmaya
B) İtilaf Devletleri'ni barışa zorlamaya
C) İstanbul Hükûmeti ile ilişkileri kesmeye
D) İstanbul Hükûmetinin çalışmalarını denetim altına almaya
E) Azınlıkların taşkınlıklarının önüne geçmeye

12. İngiliz Dışişleri Bakanlığı Müsteşarı Lord Hardinge; "Osmanlı Hükûmetinin Anadolu'ya taşınmasının bir tehlike kaynağı haline gelebileceği"ni ifade etmiştir. Ayrıca; "Yunanlıların, Trakya ve İzmir'i ellerinde tutmanın kendilerine kaç mal olacağını bilmedikleri kanısındayım. Türkler, Edirne ve İzmir'i Yunanlılara devretmeyi asla kabullenmeyecekler." demiştir. **İngiliz Dışişleri Müsteşarı Lord Hardinge, bu sözleri ile;**

- I. Türklerin bir olup bittiği kabullenmeyeceği,
II. Anadolu'da başlayacak bir hareketin kontrol edilemeyeceği,
III. Türk-Yunan Savaşı'nın kaçınılmaz olduğu

görüşlerinden hangilerini ileri sürmüş olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

13. TBMM'ye karşı Anadolu'da çıkan ayaklanmalara karşı 29 Nisan 1920 tarihinde Hıyanet-i Vatan Kanunu çıkarılmış ve İstiklal Mahkemeleri kurulmuştur. Kurulan bu mahkemelerin üyeleri milletvekillerinden oluşturulmuştur.

Bu bilgiye dayanarak;

- I. TBMM, yasama ve yargı yetkilerini kullanmıştır.
II. TBMM, otoritesini güçlendirmeyi amaçlamıştır.
III. Yürütmede kabine sistemine geçilmiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

14. Aşağıdaki gelişmelerden hangisi İtilaf Devletleri'nin TBMM'yi bir güç olarak kabul ettiğinin kanıtı sayılmaz?

- A) TBMM'yi Londra Konferansı'na davet etmeleri
B) Batı Cephesi'nde Yunanlılara destek vermeleri
C) Mudanya Ateşkesi'ni imzalamaları
D) Sakarya Savaşı sonrası yeni bir barış teklifi getirmeleri
E) İzmir'i İtalya yerine Yunanistan'a vermeleri

15. Sakarya Meydan Muharebesi'nde Türk ordusunun Yunanlılara karşı elde ettiği askerî başarı üzerine Fransa, TBMM ile Ankara Antlaşması'nı imzalamış ve İtalyanlar da Anadolu'daki birliklerini tamamen çekmiştir.

Buna göre, İtilaf Devletleri'nin Anadolu politikalarını aşağıdakilerden hangisine göre belirledikleri söylenebilir?

- A) TBMM'nin askerî başarılarına
B) Ülkelerinde oluşan kamuoyuna
C) Uluslararası hukukun kurallarına
D) Kendi aralarındaki çıkar çatışmalarına
E) İstanbul Hükûmetinin tutumuna

16. "Gerçek inkılaplar onlardır ki ilerleme ve yenileme yolunda sevk etmek istedikleri imanların ruh ve vicdanlarındaki gerçek eğilime nüfuz etmesini bilirler."

Mustafa Kemal bu sözleri ile aşağıdakilerden hangisine vurgu yapmıştır?

- A) Toplumun değer yargılarına önem verilmesine
B) Gelişmiş toplumların model alınmasına
C) Liderlerin kendi fikirlerinde ısrarcı olmasına
D) Farklı düşüncelerin yanlış yönlendirmelere neden olacağına
E) İnkılapların her toplum için zorunlu olduğuna

17. 1926'da kabul edilen medeni hukuk ile kadın erkek eşitliğinin sağlanması ve ailenin kurulmasının resmi nikahla başlaması;

- I. halkçılık,
II. milliyetçilik,
III. laiklik

ilkelerinden hangilerinin yaşama geçirilmiş olduğunu gösterir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I ve III

18. Dünya kendi eksenini etrafında hareketini daha kısa sürede tamamlasaydı;

- İki meridyen arası zaman farkı azalır.
- Meltem rüzgârlarının şiddeti artardı.
- Fiziksel çözülmenin şiddeti azalır.
- Gece ile gündüz arasındaki sıcaklık farkı artardı.

yargılarından hangileri gerçekleşmez?

- A) Yalnız I B) Yalnız III C) Yalnız IV
D) I ve II E) II ve IV

19.

Ülke	Gündüz Süresi (Saat)	Gece Süresi (Saat)
X	8	16
Y	18	6

Yukarıdaki tabloda iki merkezin 21 Haziran tarihinde ki gece ve gündüz süreleri verilmiştir.

Bu merkezlerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

- A) Y merkezinde şafak ve gurup süresi daha uzun olur.
B) Merkezlerin yarım küreleri aynıdır.
C) Y merkezinde çizgisel hız daha fazladır.
D) X merkezinde yer çekimi daha fazladır.
E) Y merkezinin enlem derecesi daha küçüktür.

20. Türkiye'de yer şekillerinin engebeli olması aşağıdakilerden hangisini en az etkiler?

- A) Mesken tipini
B) Erozyon ve heyelanı
C) Tarım ürünlerinin çeşidini
D) Akarsuların akış hızını
E) Kara yollarının güzergâhını

21. Geniş bir alanda uzun yıllar boyunca etkili olan ortalama hava koşullarına iklim denir.

Aşağıdaki örneklerden hangisi iklimin tanımına uygun değildir?

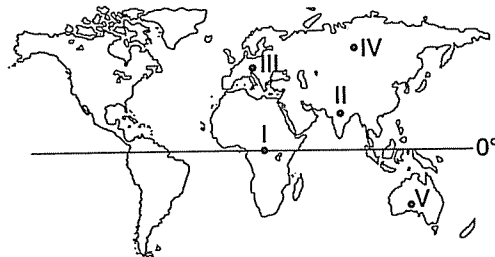
- A) Sevilla'da yazların kurak geçmesi
B) Yeni Delhi'de yaz mevsiminin yağışlı geçmesi
C) Roma'da hava sıcaklığının cuma günü 15°C olması
D) Londra'da yazların serin olması
E) Atina'da yağış rejiminin düzensiz olması

22. 1800'lü yıllardan sonra ortalama sıcaklıklar küresel anlamda yükselmeye başlamış ve 1900 - 1940 yılları arasında bu artış 0,5°C olmuştur. Küresel ısınma, 1980'li yıllardan sonra daha da belirginleşmiş, 1990'lı yıllarda en yüksek değeri ulaşılarak yüzyılın en sıcak 7 yılı yaşanmıştır.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi küresel ısınmanın ortaya çıkardığı sonuçlardan biri değildir?

- A) Deniz seviyesinin yükselmesi
B) Matematik iklim kuşaklarının sınırlarının değişmesi
C) Karbondioksit oranının artış göstermesi
D) Alçak kıyı ovalarının sular altında kalması
E) Meteorolojik karakterli doğal afetlerde artışların olması

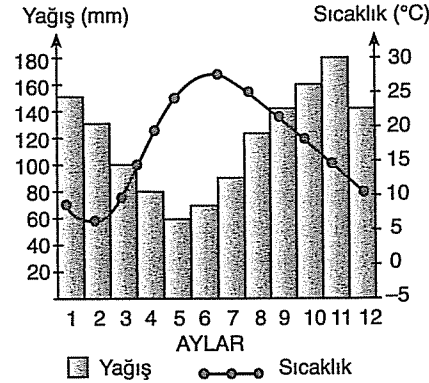
23. Ormanın alt sınırını nem ve yağış, üst sınırını ise sıcaklık belirler.

Buna göre yukarıdaki haritada işaretli merkezlerin iklim koşulları göz önüne alındığında hangi merkezde orman üst sınırı en yüksektir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

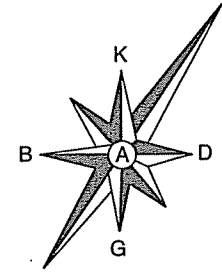
24. Aşağıda bir iklim tipinin sıcaklık ve yağış grafiği gösterilmiştir.

Sadece bu grafikteki bilgilere göre, aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Her mevsimi yağışlıdır.
B) Hiçbir ayın ortalama sıcaklığı 0 °C'nin altına düşmemiştir.
C) Yıllık sıcaklık farkı 30 °C'den fazladır.
D) Yağışın en fazla olduğu mevsim sonbahardır.
E) Yağış miktarı, 5. aydan 11. aya kadar sürekli yükselmiştir.

26. Aşağıda A merkezinin rüzgâr frekans gülü verilmiştir.

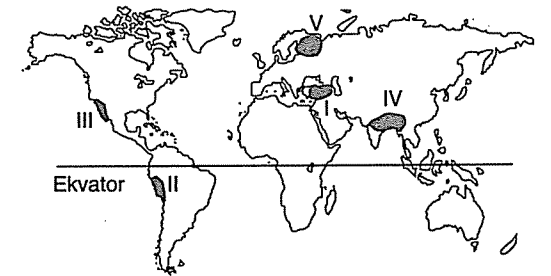
Bu rüzgâr frekans gülüne göre;

- çevresindeki yer şekillerinin uzanış yönü,
- bulunduğu yarım küre,
- rüzgârın en fazla estiği yön,
- deniz seviyesinden yüksekliği

bilgilerinden hangilerine ulaşamaz?

- A) I ve II B) I ve IV C) III ve IV
D) II ve III E) II ve IV

27. Genç kıvrım dağları genellikle levhaların birbirlerine yaklaştığı levha sınırlarında yer alırlar. Bu alanlar aynı zamanda tehlikeli deprem bölgeleridir.

Buna göre, numaralı alanların hangisinde tehlikeli deprem olasılığı azdır?

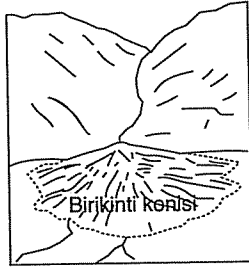
- A) I B) II C) III D) IV E) V

25. Kaynağını yerin merkezinden alan kuvvetlere iç kuvvet denir.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisinin oluşumunda iç kuvvetlerin etkisi daha fazladır?

- A) Kapıdağı Yarımadası
B) Bafra Ovası
C) Toros Dağları
D) Damlatas Mağarası
E) Pamukkale Travertenleri

28. Yandaki şekilde akar-suların taşıdığı iri maddeleri, dağların eteklerinde biriktirme-siyle oluşan birikinti konisi verilmiştir.

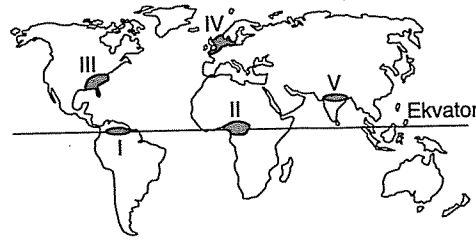
Birikinti konilerinin oluşumunda;

- I. akarsuyun akış hızının azalması,
II. taşıdığı su miktarının artması,
III. taşıma gücünün azalması

etmenlerinden hangilerinin etkili olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) II ve III

30.

Yukarıdaki harita üzerinde gösterilen alanlardan hangisi, ekonomik nedenlerle göç alan bölgelerdendir?

- A) I ve II B) II ve III C) III ve IV
D) IV ve V E) I ve V

Gözük Yükseklerde Olanlara

29. Güneş ışınlarının geliş açısı sıcaklık dağılımını etkileyen en önemli faktördür. Geliş açısı büyükse, sıcaklık fazladır.

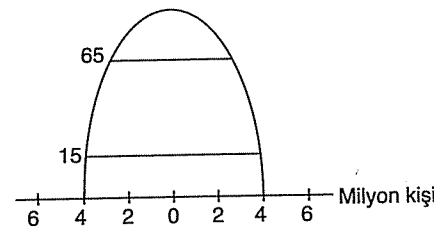
Buna göre;

- I. temmuz ayının ocak ayından sıcak olması,
II. kış mevsiminde Konya'nın Rize'den soğuk olması,
III. Akdeniz kıyılarında kar yağışlı gün sayısının Karadeniz kıyılarından az olması,
IV. günün en sıcak saatlerinin öğleden sonra görülmesi

olaylarından hangileri yukarıdaki genellemeye ters düşer?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

31.

Yukarıdaki nüfus piramidine sahip olan ülkeler hakkında aşağıdaki yorumlardan hangisi yapılamaz?

- A) Sanayi ürünleri ihraç eder.
B) Ortalama yaşam süresi uzundur.
C) Bebek ölümleri azdır.
D) Ekstansif tarım yöntemleri uygular.
E) Sanayi ve hizmet sektörü gelişmiştir.

32. Felsefenin Eski Yunan uygarlığında doğduğu kabul edilir. İnsanoğlu çağlar boyunca yağmurun yağması ve mevsimlerin oluşması gibi doğa olaylarını mitlerle (efsane) açıklamıştı. Ancak, Thales ve diğer Eski Yunanlı düşünürler, doğaüstü güçlere dayalı mitolojik açıklamaları dışlamışlar ve bunların yerine doğa olaylarına dayalı, duyuşsal verileri esas alan açıklamalar getirmişlerdir.

Buna göre, felsefenin Eski Yunan uygarlığında doğduğu iddiası, aşağıdakilerden hangisine dayandırılabilir?

- A) Doğa olaylarını, doğal nedenlerle açıklamalarına
B) İdeal olanı araştırma çabalarına
C) Nesnel sonuçlara ulaşmalarına
D) Nedensellik ilkesini mitlerle açıklamalarına
E) Doğal olaylara ilişkin sistematik gözlemlerde bulunmalarına

34. Atomculuğun öncüsü olan Demokritos, ahlak felsefesiyle de ilgilendi. O güne kadar Yunan felsefesinde "Var olanların kaynağı nedir?" sorusu, ahlak sorunlarına oranla daha ağır basıyordu. Oysa Demokritos, insanoğlunu doğru ve mutlu bir yaşama ulaştıracak kuralların ve ilkelerin ne olduğu sorusunu da önemle ele aldı. Ona göre, insan ruhunun dینگin ve dengeli bir durumda bulunması ahlaklı bir yaşamın temelidir.

Bu parçaya göre, Demokritos'u diğer doğa filozoflarından ayıran temel özellik aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Felsefenin alanını genişletmesi
B) Arkhe (ana madde) problemini ele alması
C) Evrenin temelini atom olduğunu belirtmesi
D) Evrenin ilk maddesini araması
E) Varlığın özünü araştırması

Gözük Yükseklerde Olanlara

33. • "Hava bulutluysa yağmur yağar." bilgisi gündelik bir bilgidir ve bu bilgi türü bazen yanıltıcı olabilir.
• "Havadaki nem oranı doygunluk seviyesine ulaştığında yağmur yağar." bilgisi ise bilimsel bir bilgidir ve bu bilgi türü doğru bir ölçümle daima aynı sonucu verir.

Verilen örnekler ve açıklamalara dayanarak, aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Gündelik bilgi, eleştirel; bilimsel bilgi, sorgulayıcıdır.
B) Gündelik bilgi, nesnel; bilimsel bilgi, öznel.
C) Gündelik bilgi, rasyonel; bilimsel bilgi, sezgiseldir.
D) Gündelik bilgi, genel-geçer değildir; bilimsel bilgi, genel-geçerdir.
E) Gündelik bilgi, teoriktir; bilimsel bilgi, pratiktir.

35. Spinoza, "Bir şeyi iyi olduğu için arzu etmeyiz, o arzu ettiğimiz için iyidir." der. Bu açıklama, değerli olan nenden çok, onu değerli gören öznenin ilgilerini, duygularını ve arzularını ön plana çıkarmaktadır.

Buna göre, Spinoza'nın değer anlayışı için, aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Değeri, toplumun ortak düşünceleri belirler.
B) Genel - geçer değer yargıları olabilir.
C) Değeri belirleyen faydadır.
D) Değerlerin ölçütü, insandır.
E) Değer yargıları objektiftir.

36. Descartes'a göre insan, bir zihin ya da ruh olarak vardır. Aynı zamanda bir yerden bir yere gider, hareket eder. Bu yer değiştirme ve hareket etme ise bir bedeni gerektirir. O hâlde insanda bir zihin bir de beden vardır.

Buna göre Descartes'ın varlık görüşü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Varlık maddedir.
B) Varlık ideadır.
C) Varlık hem düşünce hem maddedir.
D) Varlık özden önce gelir.
E) Varlık oluşur.

37. Herakleitos'a göre evren devamlı akan bir süreçtir. Evrende değişmeyen şey yoktur. Nesnelerin değişmez ve kalıcı olduğunu sanmak aldatıcıdır.

Aşağıdakilerden hangisi Herakleitos'un bu görüşüyle çelişir?

- A) Her şey değişir.
B) Evrende sürekli bir oluş vardır.
C) Her şey kendi zıddını içinde taşır.
D) Değişmeyen tek şey değişmenin kendisidir.
E) Hareketin olduğunu söylemek bir yanılgıdır.

38. • Platon'a göre devlet, insanların doğaları gereği oluşturdukları doğal bir kurumdur.

- Locke'a göre insanlar, aralarında sözleşme yaparak devleti kurmuşlardır.

Buna göre, Locke'un görüşünü Platon'dan ayıran özellik aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Devleti gerekli bir kurum olarak görmesi
B) Devletin yapay bir kurum olduğunu düşünmesi
C) Düzenin gerekliliğini savunması
D) Toplumda sınıfların olduğunu düşünmesi
E) Devletin ortaya çıkışına ilişkin açıklamalarda bulunması

39. Eğer bir sanatçı olsaydınız, eserlerinizde neyi anlatmak isterdiniz? Kendinizde var olan bir duyguyu mu? Yoksa izleyenlerinizde olduğunu düşündüğünüz bir duyguyu mu? Peki, ya eseriniz, gerçeğin bir kopyası mı olurdu ya da tamamen gerçek dışı bir şey mi? Aca-ba hangisi daha çok beğenilirdi? Kullandığınız renkler, sesler ya da şekiller anlatmak istediğinizi anlatmaya yeter miydi? İşte bütün bu sorular ve daha pek çoğu sanatçının zihnini meşgul eder. Yetenekleri, hayal gücü, duyguları, yaratıcılığı onun bu sorulara çözüm getirmede en büyük destekçileridir.

Bu parçaya göre, aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Sanatçı, gerçeği olduğu gibi yansıtmalıdır.
B) Sanat eseri, evrensel nitelikler taşımalıdır.
C) Sanatçının amacı, bize farklı bakış açılarını kazandırmaktır.
D) Sanat eseri, izleyende estetik haz duygusu uyandırmalıdır.
E) Sanatçının, eserini oluşturmasında bireysel yeti-leri önemli rol oynar.

40. Bilim felsefesinin amacı; bilimin mantıksal yapısını, niteliğini, işleyişini incelemek ve aydınlatmaktır. Bilimsel felsefenin amacı ise; felsefeyi spekülasyonlardan, metafizikten arındırmaktır.

Buna göre, bilim felsefesiyle, bilimsel felsefe arasındaki fark aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bilim felsefesi somut, bilimsel felsefe ise soyuttur.
B) Bilim felsefesi bilimin analizini, bilimsel felsefe, felsefenin bilimselliğini sağlamaya çalışır.
C) Bilim felsefesi metafiziği, bilimsel felsefe deneyi temel alır.
D) Bilim felsefesi yığılan, bilimsel felsefe biriken yapıdadır.
E) Bilim felsefesi nesnel, bilimsel felsefe ise öznel-dir.

1. Arkeolojik araştırmalar sonucunda iki ayrı bölgede benzer özelliklere sahip çok sayıda eşya bulunmuştur.

Bu bilgiye göre;

- I. farklı bölgelerde yaşayan toplumların gelişim sürecinin birbirine benzediği,
II. her iki bölgede de yazının kullanıldığı,
III. toplumların ihtiyaçlarının benzerlik gösterdiği

genellemelerinden hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

2. Büyük Hun hükümdarı Mete Han, Çin İmparatoruna yazdığı mektupta, "Batı'da Yüecileri göğün yardımı, askerlerimin savaşçılığı, atalarımın kudreti ile yendim ve egemenliğim altına aldım." ifadelerine yer vermiştir.

Mete Han'ın bu sözlerine bakılarak aşağıdaki yorumlardan hangisi yapılamaz?

- A) Devletin sınırlarının genişlediği
B) Gök Tanrı inancının benimsendiği
C) Güçlü bir orduya sahip olunduğu
D) Başarıların diplomasi alanında kullanıldığı
E) Çin sınırında yeni düzenlemelere gidildiği

3. Hz. Ebubekir döneminde, yalancı peygamberler ortadan kaldırılmış, zekât vermemek için dinden dönen Arap kabileleri yeniden kazanılmıştır.

Bu bilgiye dayanarak, Hz. Ebubekir dönemi için aşağıdaki yargıların hangisine ulaşılabilir?

- A) İslam Devleti'nde birlik yeniden sağlanmıştır.
B) Yeni bir vergi sistemi benimsenmiştir.
C) Kur'an-ı Kerim kitap hâline getirilmiştir.
D) Arabistan dışında fetihler yapılmıştır.
E) Arap milliyetçiliği anlayışı doğmuştur.

4. Makedonya Kralı Büyük İskender, çıktığı Asya Seferi'yle Hindistan'dan Mısır'a İran'dan Anadolu'ya kadar uzanan geniş toprakları ele geçirmiş ve Doğu-Batı kültürünün kaynaşmasını sağlamıştır.

Buna göre, Büyük İskender ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) Güçlü ordulara sahip olduğu
B) Ülkesinde birçok etnik unsurun yaşadığı
C) Devletin imparatorluk özelliği kazandığı
D) Demokratik bir yönetim anlayışını benimsediği
E) Kùltürler arasında etkileşimi sağladığı

5. Türkiye Selçuklu Sultanı Süleyman Şah'ın ölümü üzerine Büyük Selçuklu Sultanı Melikşah, Süleyman Şah'ın yerine vekil bıraktığı ve Bizans'la savaş hâlinde olan Ebul Kasım'ı görevden almak istemiş, Süleyman Şah'ın çocuklarını da İsfahan'a (İran'a) götürmüştür.

Melikşah'ın bu girişimi ile aşağıdakilerden hangisini amaçladığı savunulabilir?

- A) Anadolu'yu Büyük Selçuklulara bağlı hâle getirmeyi
B) Kendisine bağlı yeni Türk devletleri kurmayı
C) Bizans'ın Anadolu'da güçlenmesini önlemeyi
D) Anadolu'yu Selçuklu ailesinden kişilerle yönetmeyi
E) Anadolu'ya yönelen Türk göçlerini durdurmaya

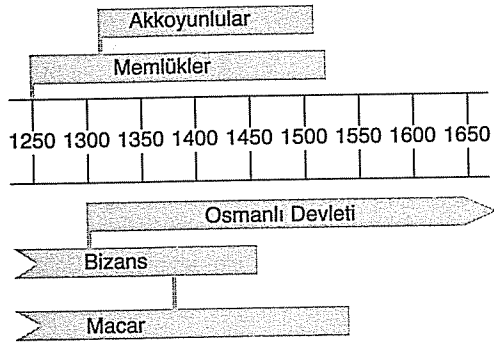
6. Osmanlı Devleti'nde;

- I. iskâna tabi tutulandan bir süre vergi alınmaması,
II. göç ettirileceklerin, aralarında anlaşmazlık olan aşiretlerden seçilmesi,
III. iskân ettirilenlerin yeni yerleşim alanına yakın olan yerlerden seçilmesi

uygulamalarından hangileri, iskâna tabi tutulanların uyum sorunu yaşamaması amacına yöneliktir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

7.

Tabloya göre, Osmanlı Devleti'nin etkisiyle ortadan kalkan devletlerle ilgili aşağıdaki bilgilerden hangisi doğru değildir?

- A) Osmanlı Devleti doğuda ve batıda genişleme siyaseti izlemiştir.
- B) Bizans diğerlerinden daha önce ortadan kaldırılmıştır.
- C) Osmanlı Devleti doğuda en geniş sınırlara ulaşmıştır.
- D) Osmanlı Yükselme Döneminde sınırlar oldukça genişlemiştir.
- E) Osmanlı Devleti, Memlûklerden daha sonra kurulmuştur.

9. Hürriyet fikirlerinin Osmanlı Devleti'nde ne kadar ilerlediğini ortaya koymak, Rusya'nın yayılmacı politikasına karşı Avrupa'yı uyarmak, padişahın Avrupa hükümdarları katında saygınlığını Osmanlı Hristiyanlarına göstermek ve Avrupa'dan yardım almak amacıyla Sultan Abdülaziz 1867 yılında Avrupa seyahatine çıkmıştır.

Bu bilgiler doğrultusunda Osmanlı Devleti'yle ilgili aşağıdaki çıkarımların hangisine ulaşılamaz?

- A) Ekonomik sorunlar yaşandığı
- B) Azınlık isyanlarının önüne geçildiği
- C) Avrupa'nın desteğine ihtiyaç duyulduğu
- D) Çok uluslu bir yapıda olduğu
- E) Rusya'ya karşı destek arandığı

10. I. Dünya Savaşı sırasında İtilaf Devletleri, Osmanlı Devleti'ni askerî bir güç olarak görmemekle birlikte, yine de Osmanlı Devleti'nin Almanya'nın yanında savaşa katılmasını istemiyordu.

İtilaf Devletleri'nin böyle bir düşünceye yönelmelerinde,

- I. Boğazlar kapanacağı için Rusya'ya yardım gönderilemeyeceği düşüncesi,
- II. Müslüman dünyasının İtilaf Devletleri'ne karşı savaşmalarından çekinmeleri,
- III. savaşın geniş bir alana yayılmasını istememele-

rumlarından hangilerinin etkili olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

8. XVII. yüzyılda, Osmanlı Devleti'nde Celali İsyanları artmıştır. Bu durumdan Anadolu halkı da olumsuz yönde etkilenmiş ve köylü toprağını terk ederek şehirlere göç etmek zorunda kalmıştır.

Bu durumun, aşağıdakilerden hangisine neden olduğu söylenemez?

- A) Merkezi otoritenin bozulmasına
- B) Vakıf arazilerinin azalmasına
- C) Tarımsal üretimin düşmesine
- D) Şehir nüfusunda artış olmasına
- E) Ülkeedeki üretim - tüketim dengesinin bozulmasına

12. Erzurum ve Sivas kongrelerinde; padişahın Meclis-i Mebusan'ı yeniden toplaması ve hükümet işlerinin meclis denetimine alınması yönünde çaba gösterilmesi görüşü benimsenmiştir.

Kongrelerde böyle bir görüşün benimsenmesi ile aşağıdakilerden hangisinin amaçlandığı söylenebilir?

- A) Padişaha olan bağlılığı pekiştirmek
- B) Ulusal iradeyi etkili kılmak
- C) İstanbul Hükümetinin çalışmalarına yardımcı olmak
- D) TBMM'nin açılmasını sağlamak
- E) Temsil Kurulu'nun işlerini kolaylaştırmak

13. I. TBMM'de çok farklı görüşte milletvekili olmasına rağmen, birlik ve beraberlik içinde hareket edilmiştir.

Bu durum, aşağıdakilerden hangisi ile açıklanabilir?

- A) Vatanın kurtarılmasına öncelik verilmesi
- B) TBMM'nin çıkardığı ilk kanunun vergiyle ilgili olması
- C) Üyelerin seçime belirlenmesi
- D) İstanbul Hükümetine karşı olunması
- E) Yasama ve yürütme yetkilerinin birlikte kullanılması

14. I. TBMM, Sakarya Savaşı'ndan sonra;

- Kafkas Cumhuriyetleri ile Kars Antlaşması'nı,
- Fransa ile Ankara Antlaşması'nı imzalamıştır.

Bu bilgilere göre, aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) TBMM'nin diplomatik alanda ilk kez tanındığına
- B) Askerî başarıların siyasal başarıları da beraberinde getirdiğine
- C) TBMM'nin bu ülkelerle ekonomik ve siyasal alanda iş birliği yaptığına
- D) Kapitülasyonların bütün sonuçlarıyla birlikte kaldırıldığına
- E) Kurtuluş Savaşı'nın askerî aşamasının sona erdiğine

15. Aşağıdakilerden hangisi, Misakımillî kararları doğrultusundaki gelişmelerden biri sayılamaz?

- A) Büyük Taarruz Hareketi'nin başlatılması
- B) Mudanya Ateşkesi ile Yunanlıların Doğu Trakya'yı boşaltması
- C) Hatay'ın ana vatana katılması
- D) Lozan'da Boğazların yönetiminin komisyona verilmesi
- E) Amasya Görüşmesi'nde "Yabancılar sosyal ve siyasal yapımızı bozacak ayrıcalıklar verilemez." kararının alınması

16. Mustafa Kemal Atatürk döneminde,

- Tevhid-i Tedrisat Kanunu (1924),
- Kabotaj Kanunu (1926),
- Türk Medeni Kanunu (1926)

kabul edilmiştir.

Buna göre;

- I. kadınların seçme ve seçilme hakkına kavuşması,
- II. Türk denizciliğinin güç kazanması,
- III. eğitim - öğretim birliğinin sağlanması

gelişmelerinden hangileri ile çıkarılan bu kanunlar arasında bir ilişki olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) I ve III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

17. I. Aşar vergisinin kaldırılması

- II. Şapka Kanunu'nun kabul edilmesi
- III. Medeni Kanun'la kadınlara sosyal hakların verilmesi

Yukarıda inkılaplardan hangileri, halkçılık ilkesini destekleyen gelişmeler olarak kabul edilebilir?

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) I ve III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

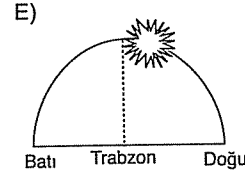
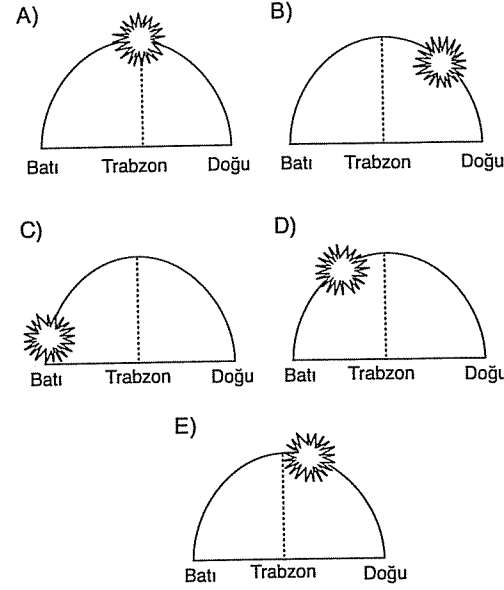
18. Doğal çevre insana imkân verdiği müddetçe insan doğada yaşamaya çalışır.

Bu bilgiyi aşağıdakilerden hangisi doğrulamaz?

- A) İnsanın 80° enleminin kuzeyinde yaşayamaması
B) Çöl bölgelerinde nüfusun seyrek oluşu
C) Sibirya'nın kuzeyinde yerleşim birimlerinin yoğunlaşması
D) Ekvatorial bölgede nüfusun çok seyrek olması
E) Orta kuşakta nüfusun daha alçak yerlerde yaşamaya çalışması

20. Trabzon'da yaşayan Murat, yatay düzleme diktiği bir çubuğun gölge boyunun değişimini gün boyunca gözlemlemiştir.

Bu gözlem sonucunda; Güneş, Trabzon boylamında aşağıda gösterilen konumlardan hangisine geldiğinde, cismin gölge boyunun daha uzun olması beklenir?

Gözük Yükseklerde Olanlara

19. Türkiye'de insanların Doğu Karadeniz'de balıkçılıkla uğraştığı ve kırsal alanda ev yapmak için ahşap malzemeden faydalandıkları görülür. Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde ise balıkçılığın yerini tarım, evlerde kullanılan ahşap malzemenin yerini ise kerpiç alır.

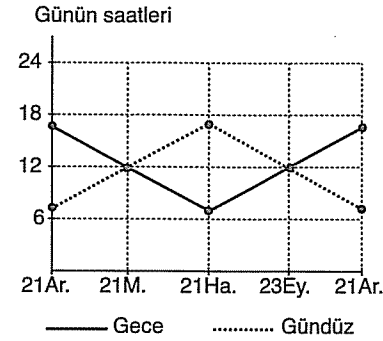
Buna göre, bölgelerde görülen bu farklılıklar için aşağıdaki yorumlardan hangisi yapılabilir?

- A) Bölgelerin gelişmişliği yapı malzemesini belirler.
B) İnsanlar doğal çevre şartlarına müdahalede bulunurlar.
C) Güneydoğu Anadolu'da tahıl tarımı yaygındır.
D) İnsanların yaşadığı bölgelerdeki fiziki şartlar yaşam tarzlarını etkiler.
E) Anadolu'da insanlar her bölgede aynı yaşam tarzına sahiptirler.

21. Aşağıdakilerden hangisi Türkiye'nin matematik konumuyla ilgilidir?

- A) Önemli kayak merkezlerinin bulunması
B) En düşük sıcaklık değerinin Doğu Anadolu'da ölçülmesi
C) Ortalama yükseltinin 1132 metre olması
D) Aynı anda farklı iklim özelliklerinin görülmesi
E) Dağlarının güney yamaçlarının daha sıcak olması

22. Aşağıda bir bölgenin gece - gündüz süresinin değişim grafiği verilmiştir.

Grafikteki bilgilere göre;

- I. Bölge, Kuzey Yarım Küre'dedir.
II. Bölgede, sadece yaz şartları yaşanır.
III. Bölge, Orta kuşaktadır.
IV. Bölge, başlangıç meridyeninin doğusundadır.

bilgilerinden hangilerine ulaşılabilir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

23. Fay hatları yeryüzünün en zayıf bölgelerinden biridir.

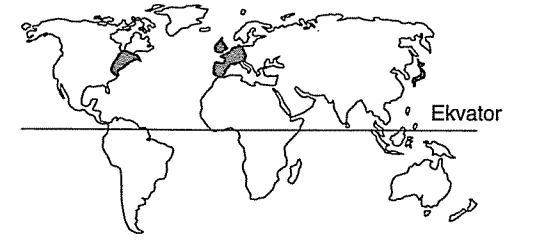
Bu bölgelerde;

- I. buzul gölleri,
II. sıcak su kaynakları,
III. çöl toprakları,
IV. karstik kaynaklar

oluşumlarından hangilerinin dağılışı arasında paralellik görülür?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve IV

- 24.

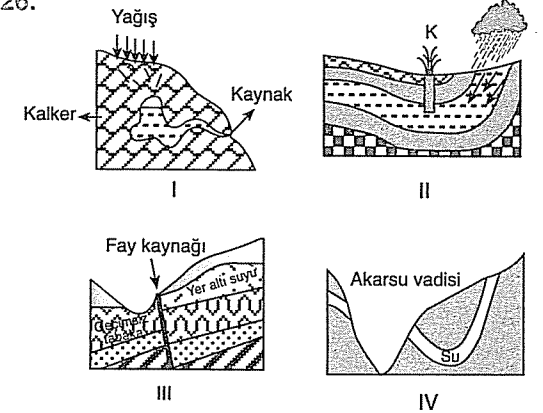
Haritada gösterilen taralı bölgelerdeki nüfus fazlalığında, aşağıdakilerden hangisinin etkisi daha fazladır?

- A) İklim koşullarının uygun olması
B) Toprakların verimli olması
C) Petrol yataklarının bulunması
D) Su kaynaklarının bulunması
E) Sanayinin bulunması

25. Aşağıdakilerden hangisi, nüfus artış hızının düşürülmesiyle ortaya çıkabilecek olumlu sonuçlardan biri değildir?

- A) Tasarruf ve ihracatın azalması
B) Çarpık kentleşme ve plansız yerleşmenin azalması
C) Kişi başına düşen millî gelirin artması
D) Doğal kaynakların bilinçsizce kullanımının azalması
E) Altyapı ve sosyal hizmetlerin kalitesinin artması

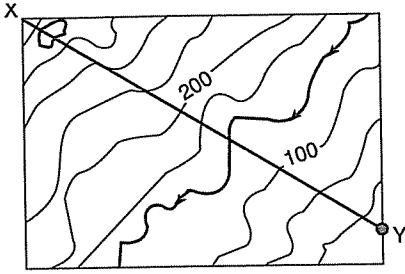
- 26.

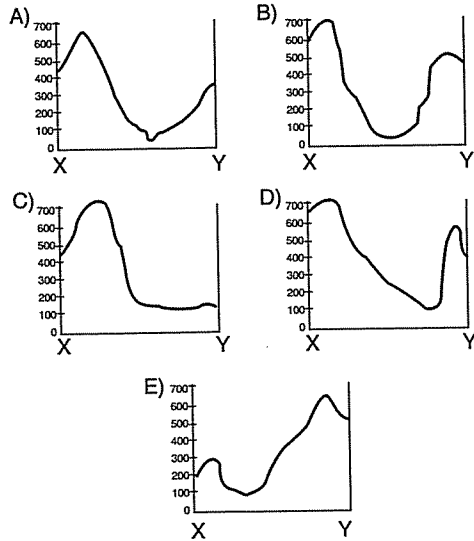
Yukarıda verilen kaynaklardan hangisinin yaygın olduğu yerlerde deprem tehlikesi daha fazladır?

- A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve II
D) I ve III E) II ve IV

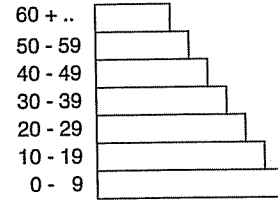
27.

Yukarıdaki izohips haritasında verilen X – Y doğrultusundaki arazinin profil grafiği aşağıdakilerden hangisi olabilir?

29. Aşağıda bir ülke nüfusunun yaş gruplarına göre dağılışını gösteren nüfus piramidi verilmiştir.

Bu piramitteki bilgilere göre, aşağıdaki yorumlardan hangisine varılamaz?

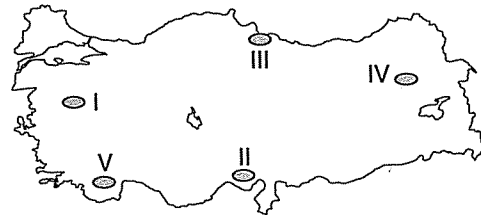
- A) Doğum oranı yüksektir.
- B) Yaşlı nüfus oranı azdır.
- C) Eğitim düzeyi yüksektir.
- D) Nüfusun dağılışında doğal koşullar etkilidir.
- E) Çalışan nüfusun çoğunluğu tarımla uğraşır.

30. Göllerimizin bazılarının suları tatlı iken bazılarının suları acı, tuzlu ya da sodalıdır.

Bu durumun en önemli nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yükseltilerinin fazla olması
- B) Denize yakın olmaları
- C) Yağışın fazla olması
- D) Fay hatlarının yakınında yer almaları
- E) Gölün dışı akışlı olup, olmaması

31.

Yukarıdaki haritada işaretli ovalarla ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) II. bölgedeki ova delta ovasıdır.
- B) I. bölgedeki ova çökme sonucunda oluşmuştur.
- C) III. bölgedeki ova volkanik faaliyet sonucunda oluşmuştur.
- D) IV. bölgedeki ovalar dağ içi ovasıdır.
- E) V. bölgedeki ova karstiktir.

- 28. I. Ekvator'da yer çekiminin kutuplardan az olması
- II. Paralellerin boylarının Ekvator'dan kutuplara doğru kısalması
- III. Ekvator yarıçapının kutuplar yarıçapından fazla olması
- IV. Sıcaklığın Ekvator'dan kutuplara doğru azalması

Yukarıdakilerden hangileri, Dünya'nın kutuplardan basık Ekvatordan şişkin bir şekle sahip olduğunu kanıtlar?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız III
- C) I ve III
- D) II ve IV
- E) III ve IV

32. Felsefe "bilgelik sevgisi" anlamına gelir. Bu, akla uygun bir tanım gibi görünse de bizi pek uzağa götürmez. Çünkü tarih boyunca bilgeliliğin ne olduğu konusunda da tartışmalar yapılmıştır. Bu tartışmalar yoluyla bazı filozoflar felsefenin ölümünü ilan etmiş, bazıları ise herkesin bir filozof olduğunu söylemiştir.

Bu parçadan aşağıdaki yargıların hangisi çıkarılabilir?

- A) Felsefe, evrensel bir etkinliktir.
- B) Felsefe, öznel bir düşünce etkinliğidir.
- C) Felsefe, bilimlerin yol göstericisidir.
- D) Felsefenin temelinde merak vardır.
- E) Felsefe bir dil çözümlemesidir.

33. Felsefe yapmak, kuşkuyu aydınlatıcı olarak kullanmayı gerektirir. Her adımımızı düşünerek atmalı, bize en uzak görünen düşüncelerde bile doğrular aramalıyız. Hiçbir şeyi aceleyle getirmeyerek her sorunu enine boyuna tartışmalıyız ve en olmayacak olasılıkları bile göz önünde tutmalıyız. Bir şeyleri, bir şeylerden ayıracak inceliği göstermeyi göze alamadığımız zaman, felsefeden alacağımız bir şey yok demektir.

Bu parçada felsefenin aşağıdaki özelliklerinden hangisi vurgulanmıştır?

- A) Akla uygun olan görüşleri içermesi
- B) Eleştirel ve sorgulayıcı bir tutum gerektirmesi
- C) Evrensel nitelikteki konuları ele alması
- D) Bilimlerin cevaplayamadığı sorularla ilgilenmesi
- E) Varlığı bütün olarak ele alması

34. Varlığın temelini, anlamını, başlangıcını araştıran felsefe, çeşitli sorularla insanı arayışa yöneltmiştir. Böylece insanlar varlığın var olup olmadığını, gerçekliğini, yaratılışını, niteliğini, özünü ve şeklini araştırıp kavramaya çalışmışlardır.

Bu parçaya göre, aşağıdakilerden hangisi felsefenin varlığı ele alan dalının yanıt aradığı sorulardan değildir?

- A) Gerçek varlık nedir?
- B) Varlığın kökeni nedir?
- C) Varlık var mıdır?
- D) Varlık hakkında elde ettiğimiz bilgiler doğru mudur?
- E) Var olanlar nasıl bir tözden türemiştir?

35. 18. yüzyılda, insan aklını eleştiren, akla ilkelerden oluşan bir düzen getiren Kant'ın felsefesi "kritik felsefe" olarak adlandırılır. Bu felsefe "Akıl neyi başarır, neyi başaramaz? İnsan aklının gücü nereye kadar gider? İnsan aklı deneye bağlı olmadan kendi kendine neyi başarabilir?" sorularına yanıt arar.

Bu parçaya dayanarak, Kant'ın "kritik felsefesi" için aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Bilginin doğruluğunun göreceli olduğunu savunur.
- B) Doğru bilgiye deney ve akılla ulaşılabilirliğini belirtir.
- C) İnsan aklının bilgi edinebilme gücünü ve sınırlarını irdeler.
- D) Genel - geçer bilgilere ulaşamayacağını iddia eder.
- E) İnsan aklındaki tüm bilgilerin doğuştan var olduğunu temel alır.

36. Bilimin şaşkınlık verici yeni bir şey, bir "haz makinesi" ürettiğini düşünelim. Yapmamız gereken şey, istediğimiz zaman haz elde etmek üzere kendimizi bu makineye bağlamak olsun. Soracağımız soru şudur: Başka hiçbir şey yapmayarak sürekli bu makineye takılı şekilde yaşamak ister miyiz? İnsanların çoğu, bir haz makinesine takılmış hayatın insani varlığa hiç de uygun bir hayat olmayacağını söyleyecektir.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisine yönelik bir eleştiri yapılmaktadır?

- A) Hazcılığın, insan davranışlarını yönlendiren tek faktör olduğuna
- B) Teknolojik gelişmelerin insana her imkânı verebileceğine
- C) Hazzın insan davranışlarını etkilemediğine
- D) İnsanı mutlu eden tek şeyin haz olmadığına
- E) Felsefenin insanın haza ulaşmasını konu aldığına

37. Jean Paul Sartre'a göre, hayatın anlamını sorgulamanın gereği yoktur. Hepimiz doğaçlama yaparak yaşamak zorundayız. Bizler ne bir oyun metnini, ne de önceden belirlenmiş bir rolü oynayan oyuncularız. Bizler sadece, bize ne yapacağımızı söyleyen suflörler olmadan sahneye çıkan oyuncular gibiyiz.

Bu parçaya dayanarak aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) İnsan, eylemlerinde kendisi için belirlenmiş sınırın dışına çıkamaz.
- B) İnsanın, özgür iradesiyle eylemde bulunması mümkün değildir.
- C) İnsan, yaşadığı toplumun kurallarına uyarak mutlu olabilir.
- D) İnsan, kendi özünü ve değerlerini kendisi belirler.
- E) İnsanın özü, varlığından önce gelir.

38. Hem T. Hobbes, hem de J. J. Rousseau'ya göre devlet; insanların kendi aralarında uymayı kabul ettikleri bir sözleşme sonucu ortaya çıkmıştır. T. Hobbes'ta egemenliğin tek bir kişide olması ve onun egemenliğin mutlak olması, hem gerekli hem de doğaldır. J. J. Rousseau'da ise toplumsal sözleşme ile kendini topluma bağlayan kişi için, artık "özel istem" önemli değildir, göz önünde tutulması gereken, "genel istem"dir.

Bu parçaya göre, J. J. Rousseau'nun görüşünün T. Hobbes'un görüşünden farkı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Devletin güçlü olanlara göre şekillenmesine karşı çıkmaması
- B) Toplumsal yasaların, bireyi özgür kıldığını savunması
- C) Halkın egemenliğini kabul etmesi
- D) Tek bir kişinin mutlak egemenliğini temel alması
- E) Devleti, toplumsal sözleşme kuramına göre açıklaması

39. • Shakespeare'in "Hamlet'i; pek çok sanatçı tarafından defalarca sahnelenmiştir. Ancak her defasında farklı duygular ve farklı yorumlar ortaya çıkmıştır.
- Moliere'in "Cimri'si onu izleyenlerde farklı duygusal süreçlere neden olabilmektedir.
 - Senfonik müziğin, özellikle valslerin ustası Johann Strauss'un "Mavi Tuna'sı farklı orkestralar, farklı şefler tarafından defalarca farklı şekillerde yorumlanmış, yine izleyenlerin her birinde farklı coşkular oluşturmuştur.

Bu örnekler, aşağıdaki yargılardan hangisini destekler niteliktedir?

- A) Sanatçının kişiliğinde duygusallık etkili değildir.
- B) Sanat eserinin güzelliğini sanatçı belirler.
- C) Sanat eserinin değeri, doğayı taklit etmesiyle ölçülür.
- D) Gerçek sanatçı, eserlerinde toplumsal sorunları yansıtır.
- E) Sanat eserini, sanatçılar ve alımlayıcılar kendilerine göre yorumlarlar.

40. Sanatçı, eserlerinin başkasına benzememesine dikkat eder. Başkasına benzeyen eserler aslının kötü birer kopyasıdır ve o eserlerin yaşama şansı yoktur. Sanat eseri kendine özgü bir havaya sahip olmalıdır. Bu durum sanat eserinin geçmişinden tamamen kopuk olması anlamına gelmez tabii ki, sanatçı geçmişten aldığı değerleri kendi sanat tezgâhında dokuyup yeniden ve kendine özgü bir şekilde yorumlamalıdır.

Bu parçaya göre, sanatçıda bulunması gereken özellik, aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Tutarlılık
- B) Özgünlük
- C) Eserlerinde doğayı yansıtmak
- D) Duygusallık
- E) Konu alanını sınırlamak

1. Yapılan kazılar sonucunda Alishar (Yozgat)'ın yedi yerleşim katından oluştuğu anlaşılmıştır. Bunların ilk üçü tarih öncesine, geri kalan dördü ise İlk Çağa aittir.

Buna göre, burada ele geçirilen;

- I. bronzdan yapılmış tanrı heykelcikleri,
- II. demirden yapılmış ok uçları,
- III. tanrılara övgüler içeren tabletler

buluntularından hangilerinin tarih öncesi devirlere ait olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I ve III

2. Hititler başlangıçta küçük beyliklerin bir yönetim altında birleşmesinden oluşan feodal bir devlettir. Daha sonra beyliklerin başına valiler gönderilmiştir.

Bu durumun;

- I. sınırların daralması,
- II. merkezî yönetimin güçlenmesi,
- III. meşruti yönetimin kurulması

gelişmelerinden hangilerine yol açmış olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

3. İslamiyete göre, devletin temel amacı insanlar arasında adaleti sağlamak ve ülke kaynaklarını halkın yararına kullanmaktır.

Bu bilgi, İslam Devleti'nde;

- I. sosyal devlet,
- II. federal devlet,
- III. laik yönetim

anlayışlarından hangilerinin varlığını kanıtlamaktadır?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I ve III

4. Türkiye Selçukluları Döneminde kervansaraylarda Müslüman ve gayrimüslim tüm yolcular konuk sayılır, masrafları bir ay süreyle devlet tarafından karşılanır, kaybolan mallarının bedeli devletçe ödenirdi.

Türkiye Selçukluları Döneminde bu gelişmenin;

- I. ülke nüfusunu artırmak,
- II. konargöçerlerin yerleşik hayata geçmesini sağlamak,
- III. ticareti geliştirmek

amaçlarından hangilerine yönelik olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

5. Bugünkü İran topraklarında kurulmuş olan Büyük Selçuklular Döneminde;

- Şii Büveyhoğullarına karşı Abbasi halifesi koruma altına alınmıştır.
- Batıda Bizans, Gürcü ve Ermeni kuvvetleri ile mücadele edilmiştir.
- Anadolu'da ilk Türk beylikleri kurulmuştur.

Buna göre, Büyük Selçuklularla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Abbasi halifesi dinî lider kabul edilmiştir.
- B) Genişleme siyaseti batıya kaydırılmıştır.
- C) Anadolu Türkleşme sürecine girmiştir.
- D) İslam dünyasında mezhep birliği sağlanmıştır.
- E) Türklerin egemenlik alanı genişlemiştir.

6. "Beylikten Devlete" geçiş döneminde Söğüt, Karacahisar, Bilecik, Bursa ve Edirne gibi şehirler Osmanlı Devleti'ne başkentlik yapmıştır.

Osmanlı Devleti'nin bu dönemde batı yönünde olmak üzere sık sık başkent değiştirmesi, aşağıdakilerden hangisiyle daha yakından ilgilidir?

- A) Göçebelik kültürünün devam etmesiyle
B) Devlet adamlarının kişisel tercihiyle
C) Başkent olan şehirlerin imar durumuyla
D) Fetih bölgelerine yakın olma isteğiyle
E) Şehirlerin güvenlik durumuyla

7. Osmanlı Devleti, XVII. yüzyılda içinde bulunduğu ekonomik sıkıntıları aşabilmek için miri topraklardan alınan vergilerin toplanması işini ihale sistemi olan itizama vermiş, tımar toprakları azalmıştır.

Bu durumun Osmanlı Devleti'nde, aşağıdakilerden hangisine neden olduğu söylenemez?

- A) Loncaların sayısının azalmasına
B) Köyden kente göçlerin başlamasına
C) Celali İsyanlarının çıkmasına
D) Tarımsal üretimin düşmesine
E) İşsizliğin artmasına

8. 1839'da yayımlanan Tanzimat Fermanı ile Osmanlı Devleti'nde yaşayan Müslüman ve gayrimüslim tüm halkın can, mal ve namus güvenliği devlet garantisi altına alınmış, herkes kanun önünde eşit kabul edilmiştir.

Buna göre, Tanzimat Fermanı'nın yayımlanmasının amaçları arasında, aşağıdakilerden hangisi gösterilemez?

- A) Ülkenin parçalanmasını engellemek
B) Avrupa devletlerinin Osmanlı iç işlerine karışmasını önlemek
C) Toplumsal birlik ve beraberliği korumak
D) Ülkede milliyetçi düşünceleri etkisiz hâle getirmek
E) Halkın yönetime katılmasını sağlamak

9. Doğu Anadolu Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti, Türklerin bölgeden kesinlikle göç etmemesini, bölgenin Türk olma özelliğinin korunmasını istemiştir.

Bu kararın alınmasında, aşağıdakilerden hangisi önemli bir etken olmuştur?

- A) İtalyanların Antalya bölgesine yerleşmesi
B) İtilaf Devletleri donanmasının İstanbul'a gelmesi
C) I. Dünya Savaşı'nın sona ermesi
D) Sovyet Rusya ile Brest Litovsk Antlaşması'nın imzalanması
E) Bölgede Ermeni devleti kurulmak istenmesi

10. Mustafa Kemal, Amasya Genelgesi'nde Sivas Kongresi'ne katılacak temsilcilerin seçimle berilenmesini ve seçimlerde parti tartışmalarına yer verilmemesini istemiştir.

Buna göre, Mustafa Kemal'in;

- I. kongreye güvenilir kişilerin katılmasını sağlama,
II. birlik ve bütünlüğü oluşturma,
III. İstanbul Hükümetinin desteğini alma

durumlarından hangilerini amaçladığı söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I ve III

11. Mustafa Kemal'in Erzurum Kongresi'ndeki "Mukadderata hâkim millî irade, ancak Anadolu'dan doğacaktır." ve "Millî iradeye dayanan bir millî şuur ve keza millî iradede oluşacak bir hükümetin teşkiline ihtiyaç vardır." sözlerini özetleyen kongre kararı, aşağıdakilerden hangisi ile uygunluk gösterir?

- A) Millî iradeyi egemen kılmak esastır.
B) Millî sınırlar içinde vatan bir bütündür, bölünmez.
C) Doğu illerini temsilen bir heyet oluşturulmalıdır.
D) Azınlıklara sosyal ve siyasi dengemizi bozacak ayrıcalıklar tanınmaz.
E) Bölgeden kesinlikle göç edilmeyecektir.

12. Olağanüstü yetkilere sahip olan I. TBMM'de İcra Vekilleri Heyeti'nin (Hükümetin) genel kurul üyeleri arasından oy çokluğu ile belirlenmesi, Hükümetin;

- I. yargı,
II. yürütme,
III. denetim

yetkilerinden hangileri ile donatılmış olduğunu gösterir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

13. I. TBMM tarafından Başkomutanlığa getirilen Mustafa Kemal, Tekalif-i Milliye Emirleri ile aşağıdakilerden hangisini amaçlamıştır?

- A) TBMM'ye olan güveni artırmak
B) İstanbul Hükümetinin desteğini almak
C) Ordunun ihtiyacını karşılamak
D) Barış görüşmelerine katılmak
E) Ulusal cemiyetleri birleştirmek

14. Misakımillî kararları arasında yer alan "Mondros Mütarekesi'nin imzalandığı tarihte işgal edilmemiş ve Türklerin çoğunlukta bulunduğu yerler bölünmez bir bütündür, bölünmez." maddesi;

- I. ademimerkeziyetçilik,
II. milliyetçilik,
III. islamcılık

fikir akımlarından hangilerinin benimsendiğine kanıt oluşturur?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

15. Türk inkılabı; dışarıda sömürgeci devletlere, ülke içinde ise saltanat ve hilafet yanlılarına karşı yapılmış bir mücadelenin sonucudur.

Buna göre, Türk inkılabı ile;

- I. ulusal bağımsızlık,
II. ulusal egemenlik,
III. liberal ekonomi

ilkelerinden hangilerinin gerçekleştirilmiş olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

16. ABD'de yayımlanan The Washington Post gazetesinde, yakında Türkiye'de Cumhuriyet'in ilan edileceği, bu durumun diğer Avrupa devletlerince de izlenmesi dileğinde bulunulan bir makale yayımlanmıştır.

Bu makaleye göre;

- I. Türkiye'nin demokratik yapılanmada Avrupa'nın önünde olduğu,
II. ABD ile Avrupa devletleri arasında sorunlar yaşandığı,
III. Türkiye ile ABD arasında ikili antlaşmaların yapılmış olduğu

yorumlarından hangileri yapılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

17. Osmanlılık; devletin sınırları içinde yaşayan toplumları din, dil, ırk ve mezhep ayrımı yapmaksızın kanun önünde eşit hâle getirmeyi amaçlayan fikir akımıdır.

Buna göre, Osmanlılık akımı aşağıdaki Atatürk ilkelerinden hangisiyle daha çok benzer nitelikler gösterir?

- A) Cumhuriyetçilik B) Laiklik
C) Halkçılık D) Milliyetçilik
E) Devletçilik

18. Bir haritanın çiziminde, küçültme oranı ne kadar fazla ise, ölçek o kadar küçük olur.

Ölçeğin küçük veya büyük olarak seçilmesi sonucunda;

- harita alanının genişliği,
- ayrıntıları gösterme gücü,
- dağların yükseltisi,
- coğrafi koordinatları

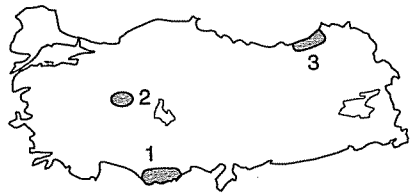
özelliklerinden hangileri etkilenmez?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

19. Bir topoğrafya haritasında gösterilen akarsu yatağı boyunca izohipslerin sık olduğu bölgeden seyreerek olduğu bölgeye geçildiğinde, akarsuda aşağıdaki değişikliklerden hangisi kesinlikle gerçekleşir?

- Yatağının daralması
- Şelalelerin artması
- Akış hızının azalması
- Havzasının daralması
- Taşıma gücünün artması

20.

Bitki örtüsünün yayılma alanlarını iklim koşulları belirler.

Yukarıdaki haritada gösterilen yörelerin iklim koşulları göz önüne alındığında, aşağıdaki yöre - bitki örtüsü eşleştirmelerinden hangisinin doğru olduğu söylenebilir?

1. yöre	2. yöre	3. yöre
A) Orman	Çayır	Maki
B) Bozkır	Orman	Çayır
C) Çayır	Maki	Bozkır
D) Maki	Bozkır	Orman
E) Maki	Orman	Bozkır

21. Nevşehir, Ürgüp, Göreme ve Avanos gibi merkezlerin yer aldığı Kapadokya yöresinde peri bacaları ve yer altı kentleri gibi değerlerin varlığı turizmin, verimli toprakların varlığı da tarımın gelişmesini sağlamıştır.

Kapadokya yöresinde turizm ve tarımın gelişmesinde etkili olan temel faktör, aşağıdakilerden hangisidir?

- Nüfus yoğunluğunun fazla olması
- Yer şekillerinin sade olması
- Bitki örtüsünün cılız olması
- Karasal iklim koşullarının görülmesi
- Volkanik arazinin yaygın olması

22. Bir araştırma grubu Karadeniz Bölgesi'nde araştırma yapmış ve bölgenin özellikleriyle ilgili olarak şu bilgileri elde etmiştir:

- Tarım alanları dar ve küçük parçalar hâlinindedir.
- Akarsuların akış hızları fazladır.
- Doğal bitki örtüsü gürdür.
- Fındık tarımı yaygın olarak yapılır.
- Orman endüstrisi gelişmiştir.

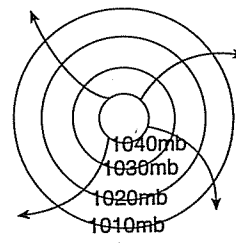
Bu özelliklerden hangileri, bölgenin dağlık ve engebeli olmasıyla açıklanır?

- A) I ve II B) II ve III C) II ve V
D) III ve IV E) IV ve V

23. Yandaki şekilde bir bölgedeki basınç dağılımı ve hava hareketleri gösterilmiştir.

Sadece bu şekil göz önüne alındığında bölge ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- Şiddetli kar yağışı görülür.
- Kuzey Yarım Küre'dedir.
- Basınç değerleri merkeze doğru artar.
- Rüzgâr yönü, merkezden çevreye doğrudur.
- Yüksek basınç etkisindedir.

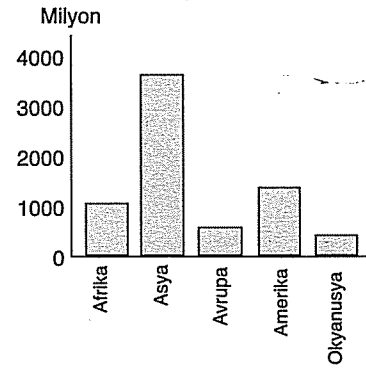

24. • Dağlık alanlarda akarsu havzalarının dar olması
• Düzluklerde akan akarsuların akış hızının az olması
• Bazı arazilerde akarsuların dar ve derin vadiler oluşturması

Yukarıdaki bilgiler, akarsuların aktığı bölge ile aşağıdakilerden hangisi arasındaki ilişkiye bir örnektir?

- Sıcaklık
- Yer şekilleri
- Bitki örtüsü
- Yağış düzeni
- Denize uzaklık

25. Aşağıdaki grafikte Dünya nüfusunun kıtalara göre dağılışı gösterilmiştir.

Bu grafiğe göre, aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- Avrupa kıtası göç alarak nüfusunu artırmaktadır.
- Afrika kıtası nüfusu üçüncü sırada yer alır.
- Asya, nüfus yönünden en kalabalık kıtadır.
- Nüfusun en az olduğu kıta Okyanusya'dır.
- Afrika, Avrupa, Amerika, nüfuslarının toplamı Asya kıtasının nüfusundan azdır.

26. Canlıların milyonlarca yıl öncesinden günümüze kadar gelen kalıntıları ya da izleri olabilir. Bu kalıntı ya da izlere fosil denir.

Aşağıdaki taşların oluşma şartları göz önüne alınırsa hangisinde fosil bulunabilme olasılığı daha fazladır?

- Maden kömürü
- Granit
- Bazalt
- Şist
- Mermer

27. Türkiye'de göç alan yerlerde kadın nüfus az, erkek nüfus fazladır.

Buna göre, aşağıdaki kentlerimizin göç alıp verme özellikleri göz önüne alınırsa, hangisinde kadın nüfus oranı erkek nüfusa oranla daha fazladır?

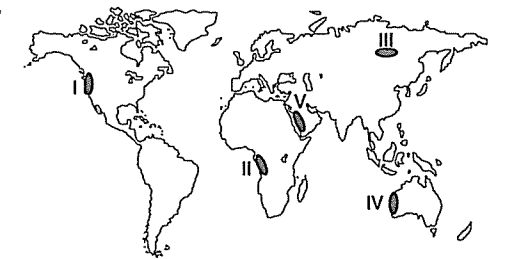
- İstanbul
- Rize
- İzmir
- Bursa
- Ankara

28. Yeryüzünde tatlı su kaynakları giderek azalmaktadır.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi tatlı su kaynaklarının azalmasına neden olan faktörlerden biri değildir?

- Çölleşme
- Hızlı nüfus artışı
- Küresel ısınma
- Çevre kirliliği
- Yağış miktarının artması

29.

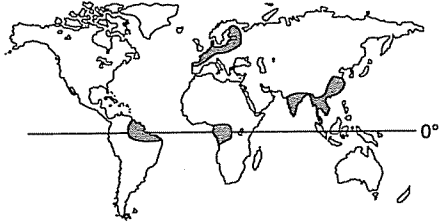

- Genç sıradağlar
- Gayzer kaynakları
- Volkanik dağlar

Dünya haritası üzerinde numaralandırılarak gösterilen alanların hangisinde, yukarıda verilen özelliklerin hepsi görülür?

- I
- II
- III
- IV
- V

30. Aşağıdaki haritada kimyasal çözülmenin yaygın olduğu yerler taranarak gösterilmiştir.

Bu sahalarda kimyasal çözülmenin fazla olmasında;

- I. yağışların fazlalığı,
- II. sıcaklığın yeterli olması,
- III. Kuzey Yarım Küre'de yer almaları,
- IV. fay hatlarının geçmesi

faktörlerinden hangilerinin etkili olduğu söylenebilir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

32. Filozof; karşılaştığı büyük zorluklara rağmen, çözüm bekleyen sorularla uğraşmaktan bıkmaz. Çünkü filozofun gerçeği arayışı, bu soruların cevaplarına bağlıdır. Filozof, her şeye rağmen büyük bir içtenlikle ve kararlılıkla bu sorulara cevap arar.

Bu parçada filozofun aşağıdaki özelliklerinden hangisi vurgulanmıştır?

- A) Olması gerekeni belirlemeye çalışması
B) Gerçeği ısrarla araması
C) Cevaplardan çok, sorularla ilgilenmesi
D) Farklı bakış açılarına karşı hoşgörü olması
E) Yaşadığı çağın ve toplumun koşullarından etkilenmesi

33. Bilimsel düşünme belli bir disiplini gerektirir. Bu disiplini kazanmış bir bilim insanı her şeyden önce gerçeğe dönüktür, yargılarında tutarlı ve ihtiyatlıdır. Olgulara dayanmayan genellemelerden kaçınır. Akla ne kadar yakın görünürse görünsün hiçbir konuda ön yargılara bağlanmaz. Kişisel düşüncelerinin, inançlarının ve dünya görüşünün etkisinde kalmaz. Her türlü otoriteden bağımsız olarak her şeyi sorgular.

Bu parçaya göre, bilimsel düşünme disiplini kazanmış bilim insanında, aşağıdaki özelliklerden hangisi bulunmamalıdır?

- A) Deney ve gözlem verilerini temel almak
B) Çelişkili yargılardan kaçınmak
C) Nesnel ve eleştireci olmak
D) Akla uygun bilgileri sorgulama gereği duymamak
E) Özgür düşünmeyi temel almak

31. Aşağıdakilerden hangisi, gelişmiş ülkelerin özellikleri arasında yer almaz?

- A) Enerji tüketiminin fazla olması
B) Kentleşme oranının yüksek olması
C) Tarımsal nüfus yoğunluğunun fazla olması
D) Yaşam süresinin uzun olması
E) Millî gelirin fazla olması

34. Bilgi felsefesi için bilgi, dış dünya yani varlık üzerine bir bilgidir. Bu bilginin de dayanaklarının ortaya konulması, yani temellendirilmesi gerekir.

Buna göre "temellendirilmiş bilgi" aşağıdaki yargılardan hangisiyle ifade edilebilir?

- A) Önergelerin gerekçelerinin ortaya konulduğu bilgidir.
B) Mantık bakımından doğru olan bilgidir.
C) Gerçekte var olan bir olguyu olduğu gibi yansıtan bilgidir.
D) Herkesin kabul edeceği, genel-geçer bilgidir.
E) Doğruluğu kişilere göre değişen bilgidir.

36. Pozitivizm göre, evrende gerçekleşen her olayın somut bir dayanağı vardır. Bu dayanak ise, doğanın işleyiş yasalarıdır. Bilimler bu yasalara ulaşma amacını taşımaktadır. Deneyi aşan tüm bilgiler hayal ürünüdür, bu nedenle geçersiz sayılmalıdır.

Bu parçaya göre, pozitivizm aşağıdaki yargılardan hangisiyle temellendirilir?

- A) Deneyi aşan bilgilere ve varlığın özüne bilimsel yöntemle ulaşılabilir.
B) Bilgilerin kişilere göre değişen bir doğruluğu vardır.
C) Doğru bilgilere ancak akıl yoluyla ulaşılabilir.
D) Bilginin temelinde deney vardır ve insan, yalnızca olguları bilebilir.
E) Doğru bilgi, uygulamada yarar sağlayan bilgidir.

35. Masamı kaplayan kırmızı örtüye baktığım zaman, duyularım bu somut şeyi algılarım. Aynı zamanda zihnim de kırmızılığın özünün neden meydana geldiğinin bilincine varır. Bu deneyim beş duyuya dayalı olmayıp zihinsel bir deneyimdir; özlere ilişkin bir sezgidir. Felsefe, görünen olayları ve nesneleri algılamamızı sağlayan bilincimizi çözümleyen bir yöntem olmalıdır.

Bu parçadaki görüş, aşağıdaki felsefi yaklaşımlardan hangisine uygun düşer?

- A) Nihilizme B) Materyalizme
C) Fenomenolojiye D) Septisizme
E) Düalizme

37. Yaşamda bireysellik ön planda olmalıdır. Birey başkalarıyla eşit yaşama hakkına sahiptir. Toplumda huzuru ve mutluluğu sağlamak için, adalet esasına dayanarak, özgürlüğü ve eşitliği temel almak gerekir.

Siyaset felsefesindeki bu görüş, aşağıdaki sorulardan hangisine bir yanıt niteliğindedir?

- A) Özgürlük kavramının temelini oluşturan nedir?
B) Siyasal otorite ile birey ilişkisi nasıl kurulmalıdır?
C) İdeal düzen nasıl sağlanır?
D) Siyasal düzeni oluşturmada toplumun rolü nedir?
E) Mutluluğun kaynağı nedir?

38. "Öyle davranmalısın ki senin davranışının sonucu herkes için genel-geçer bir ahlak yasası olabilsin." Kant, evrensel ahlakı bu şekilde ifade eder. Böyle bir anlayış ahlak felsefesinde âdeta, bir ödev duygusunun insan vicdanına tesiridir. Davranışların sonucu değil, gerisindeki iyi niyet önemlidir. Yani kendin için istemediğin bir davranışı başkası için de istememek erdemine sahip olmak gerekir.

Bu parçaya dayanarak aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Evrensel bir ahlak yasası mümkündür.
B) Ahlaki davranışın ölçütü, davranışın sonucu değildir.
C) İyi niyetle yapılan davranışın sonucu kötü de olsa, davranış ahlakidir.
D) Ahlaki davranışın ölçütü ödev duygusudur.
E) Önemli olan, ahlaki davranışın insana yarar sağlamasıdır.

40. Okuduğumuz bir romanı ya da şiiri daha çok beğenmemiz için yazarın kimliğini, genç mi yaşlı mı olduğunu, nelerden hoşlandığını öğrenmemiz gerekli değildir. Büyük bir sanatçının eserlerine duyduğumuz hayranlık, onun hayat hikâyesini öğrenmekle ne artar ne de eksilir.

Bu parçaya dayanarak aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Gerçek sanatçı, duygularını eserlerine yansıtır.
B) Alımlayıcıyı sanatçının özellikleri değil, eseri ilgilendirir.
C) Sanat eseri, farklı bakış açıları ile yorumlanabilir.
D) Yaşadığı toplumun sorunlarını eserine yansıtmak, sanatçı için önemlidir.
E) Her sanatçının eserinde işlediği konular, kendine özgüdür.

39. Gerçek sanat eserinde içerikle biçim tam bir uygunluk içinde bulunur.

Bu cümleye göre bir sanat eserinin başarısı aşağıdakilerden hangisine bağlıdır?

- A) Konuya uygun anlatımın seçilmesine
B) Evrensel değerleri işlemesine
C) Sanatçının duygularını ifade etmesine
D) Olması gerekeni ele almasına
E) Belli bir sanat anlayışına uygun olmasına

Gözü Yükseklerde Olanlara

1. Tarih öncesi dönemde yaşanan aşağıdaki gelişmelerin hangisinde I.'de verilenin II.'ye neden olduğu söylenemez?

I	II
A) Köylerin kurulması	Klanların ortaya çıkması
B) Tekerleğin icat edilmesi	Ulaşımın kolaylaşması
C) Madenlerin kullanılması	Dayanıklı araçların yapılması
D) Ticaretin başlaması	Etkileşimin artması
E) Ateşin kullanılması	Seramikten araçlar üretilmesi

3. Hz. Muhammet ile Mekkeliler arasında imzalanan Hudeybiye Barışı'nın koşullarının bir çoğunun Mekkeliler tarafından belirlendiği hâlde antlaşmayı bozan tarafın Mekkeliler olması, aşağıdakilerden hangisi ile açıklanabilir?

- A) Bizans'ın Arabistan üzerindeki baskısının azalmasıyla
B) İslam Devleti'nin yeterince örgütlenememiş olmasıyla
C) Antlaşmanın Müslümanlığın yayılışını hızlandırmasıyla
D) Kervan ticaretinin etki alanının genişlemesiyle
E) Müslümanların Mekke çocukları Medine'ye almamasıyla

2. Uygurların yıkılmasından sonra Aral Gölü civarında Oğuz Yabgu Devleti'ni kuran Oğuzlardan Ön Asya'ya inenlere Guz, Balkanlara inenlere Uz, Anadoludakilere ise Türkmen adı verilmiştir.

Buna göre, Oğuzlarla ilgili aşağıdakilerin hangisine ulaşılabilir?

- A) Oğuzların değişik coğrafyalarda yaşadıklarına
B) Yerleşik yaşamı benimsediklerine
C) Orta Asya ile bağlarını kopardıklarına
D) Ekonomilerinin ticarete dayalı olduğuna
E) Göktürk inancını sürdürdüklerine

4. Türkiye Selçuklularında;

- I. devletin başkentinin İznik'ten Konya'ya taşınması,
II. meliklerin kendi adına para bastırmalarının yasaklanması,
III. valilerin (emir) görev yerlerinin sık sık değiştirilmesi

gelişmelerinden hangilerinin, merkezî devlet anlayışını güçlendirici etki yaptığı savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

Gözü Yükseklerde Olanlara

5. Osmanlı Devleti, Doğu Akdeniz'de önemli bir üs olan Kıbrıs'ı Venediklilerden almış buraya; Konya, Karaman, Niğde ve Bozok sancaklarından Türk aileler getirilip yerleştirilmiştir.

Buna göre, Osmanlı Devleti'nin aşağıdakilerden hangisini gerçekleştirmeye çalıştığı savunulamaz?

- A) Kıbrıs'ın Türkleşmesini sağlama
B) Memlük saldırılarını önleme
C) Anadolu kıyılarının güvenliğini sağlama
D) Akdeniz'deki Osmanlı egemenliğini pekiştirme
E) Kıbrıs'ta kalıcı egemenlik kurma

6. XVII. yüzyıldaki Celali İsyanları Anadolu'daki bazı kesimlerin Balkanlar'a, Kırım'a, İran ve Arap ülkelerine göç etmesine, tarlaların boş kalmasına, üretimin düşmesine neden olmuştur.

Bu bilgiye göre, Osmanlı Devleti ile ilgili;

- I. Yatay hareketlilik yaşanmıştır.
II. Hazine gelir kaybına uğramıştır.
III. Ekonomik ve toplumsal sorunlar yaşanmıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

7. Osmanlı Devleti, 1912 yılında İtalya ile imzaladığı Uşi Antlaşması'yla Trablusgarp'ı İtalya'ya verdiği gibi, İtalya'nın işgalinde bulunan ve Balkan Savaşları sırasında Yunanistan'ın göz koyduğu On iki Ada'yı da "geçici olarak" İtalyan koruyuculuğuna bırakmıştır.

Buna göre, Osmanlı Devleti'yle ilgili;

- I. Kuzey Afrika'da toprak kaybına uğramıştır.
II. Balkan Savaşlarında Yunanistan'ı yenilgiye uğratmıştır.
III. Toprak bütünlüğünü korumakta sıkıntıya düşmüştür.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I ve III

8. Ham madde kıtlığı, Osmanlı kentlerinde sık sık fiyatların yükselmesine ve işsizliğe neden olmuş, ciddi ekonomik sorunlar yaşanmıştır.

Bu sorunları aşmak için Osmanlı Devleti'nde;

- I. ham maddelerin yabancı tüccarların tekeline bırakılması,
II. lonca temsilcilerinin ham maddeleri ustalara sabit fiyatla dağıtması,
III. stokçuluğun ve vurgunculuğun cezalandırılması

çalışmalarından hangilerinin yapıldığı söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

9. Mondros Ateşkesi'nin 7. maddesini kendilerine dayanak yapan İtilaf Devletleri Anadolu'yu yer yer işgal ederken, azınlıkların yıkıcı faaliyetleri de artmıştır.

Aşağıdakilerden hangisinin bu gelişmelere bir tepki niteliği taşıdığı söylenebilir?

- A) Kuvayimillîye birliklerinin kurulması
B) Mustafa Kemal'in Suriye Cephesi'nde görevlendirilmesi
C) TBMM'ye karşı ayaklanmaların çıkması
D) İstanbul Hükûmetinin fetva yayımlaması
E) Wilson İlkeleri'nin yayımlanması

10. İtilaf Devletleri'nin İstanbul'u resmen işgal etmelerine, Mebuslar Meclisi'ni basarak bir kısım milletvekilini tutuklayıp bir kısmını da sürgüne göndermelerine neden olan gelişme aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sivas Kongresi'nin toplanması
B) Temsil Heyeti'nin Ankara'ya gelmesi
C) Erzurum Kongresi'nde mandacılığın reddedilmesi
D) Misakımillî kararlarının alınması
E) Kuvayimillî'ye birliklerinin kurulması

11. Kurtuluş Savaşı'nın hazırlık döneminde alınan kararlardan bazıları şunlardır:

- I. Hristiyan azınlıklara siyasi ve mali bütünlüğümüzü bozacak ayrıcalıklar verilemez.
II. İstanbul Hükûmeti üzerine aldığı görevi yerine getirememektedir.
III. Kuvayimillîye'yi etkin, millî iradeyi egemen kılmak esastır.

Bu kararlardan hangileriyle hem ulusal bağımsızlık hem de ulusal egemenlik kavramlarına vurgu yapılmış olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) II ve III

13. İtilaf Devletleri'nin Lozan Barış görüşmelerine TBMM Hükûmeti yanında İstanbul Hükûmetini de davet etmesi üzerine TBMM saltanatı kaldırmış, Lozan görüşmelerine Türk ulusunun tek temsilcisi olarak katılmıştır.

Bu durumun;

- I. İtilaf Devletleri'nin Anadolu ile ilgili hesaplarının bozulması,
II. TBMM'nin siyasi açıdan gücünün artması,
III. barış görüşmelerinin kesintiye uğraması

sonuçlarından hangilerine neden olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

14. Cumhuriyet Döneminde gerçekleştirilen aşağıdaki uygulamalardan hangisinin, öncelikle tarım sektörünü geliştirmeye yönelik olduğu söylenebilir?

- A) Aşar vergisinin kaldırılması
B) Yüksek Ziraat Enstitüsü'nün kurulması
C) Tarım Kredi Kooperatiflerinin açılması
D) Türkiye İş Bankası'nın kurulması
E) Numune fidanlıkların kurulması

12. Sakarya Meydan Muharebesi'nden önce, TBMM tarafından üç aylık süre için Mustafa Kemal'e verilen başkomutanlık yetkisi, Büyük Taarruz öncesi süresiz hâle getirilmiştir.

Başkomutanlık yetkisinin süresiz hâle getirilmesi, aşağıdakilerden hangisinin göstergesi sayılabilir?

- A) Sakarya'da tarafların fazla kayıp verdiğinin
B) TBMM'de kuvvetler ayrılığı ilkesinin benimsendiğinin
C) Mustafa Kemal'in ileri görüşlü bir devlet adamı olduğunun
D) Sakarya Meydan Muharebesi'yle sıcak savaş döneminin kapandığının
E) Mustafa Kemal'e duyulan güvenin arttığının

15. Mustafa Kemal'in Millî Mücadele'yi anlattığı Nutuk'u, İzmir'deki suikast girişiminin ardından 1927'de Gençliğe Hitabe ile sona erdirmiş olması, aşağıdakilerden hangisine bağlanabilir?

- A) Cumhuriyetin korunmak istenmesine
B) Batı ile ilişkilerin artmasına
C) Yeni bir dünya savaşının gündeme gelmesine
D) Millî Mücadele'nin sona ermiş olmasına
E) Gençlerin yeterli bilince ulaşmış olmasına

16. • Millî sınırlar içinde vatan bir bütündür, parçalanamaz.

- Milletin hak isteyen sesini dünyaya duyurabilmek için millî bir kurula ihtiyaç vardır.
- Yabancılar sosyal ve siyasal yapımızı bozacak ayrıcalıklar verilemez.

Millî Mücadele'nin temelini oluşturan bu kararların, aşağıdaki Atatürk ilkelerinden hangisiyle ilgili olduğu söylenebilir?

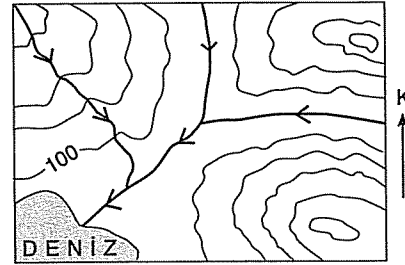
- A) Cumhuriyetçilik B) Halkçılık
C) Milliyetçilik D) Devletçilik
E) Laiklik

18. Bir bölgede gerçek alan ile iz düşüm alan arasındaki fark fazla olursa arazinin engebeli olduğu belirlenir.

Buna göre, aşağıdaki bölgelerden hangisinin gerçek alanı ile iz düşüm alanı arasındaki fark en fazladır?

- A) Doğu Anadolu B) Marmara
C) Güneydoğu Anadolu D) Ege
E) İç Anadolu

19.

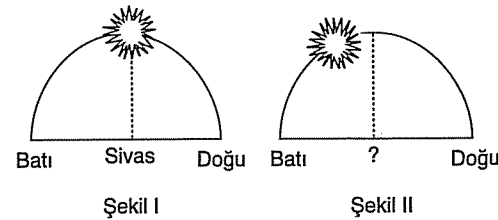

Yukarıda bir yerin eş yükselti eğrisiyle çizilmiş haritası verilmiştir.

Bu haritadaki bilgilere göre, aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Eş yükselti eğrileri 100'er metre aralıklarla çizilmiştir.
B) Akarsuyun rejimi düzenlidir.
C) Bölgenin güneybatısında yükselti azdır.
D) Bölgenin gerçek alanı ile iz düşüm alanı arasındaki fark fazladır.
E) Yer şekilleri engebelidir.

20.

Yukarıdaki I. şekilde Güneş'in Sivas'taki konumu verilmiştir.

Güneş aynı anda aşağıdaki şehirlerimizden hangisi üzerinde, Şekil II deki konumda görülür?

- A) Iğdır B) Antalya C) Ankara
D) İstanbul E) Edirne

17. "Bizim askerlerimiz kışlaya, işlenecek ham madde durumunda gelir. Kışladan ayrıldığı zaman kazanmış, yükselmiş, güçlenmiş olarak evine döner."

Mustafa Kemal'in bu sözüyle aşağıdakilerden hangisini ifade ettiği söylenebilir?

- A) Askerliğin vatan görevi olduğunu
B) Savunmanın savaş yöntemlerinden biri olduğunu
C) Son zamanlarda teknolojik silahların geliştiğini
D) Askerliğin bir eğitim kurumu olduğunu
E) Türklerin savaşı karakterinin yükseldiğini

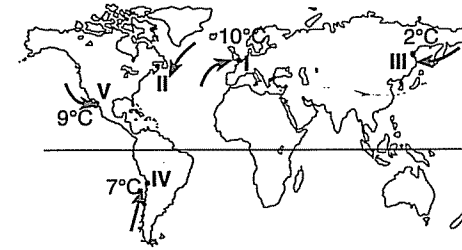
21. Türkiye'de sıcaklıkların bölgeler arasında farklılık göstermesinde;

- I. yükselti,
II. boylam,
III. okyanus akıntıları,
IV. enlem

etmenlerinden hangilerinin etkisi yoktur?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) II ve IV

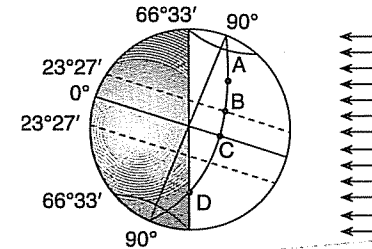
22. Okyanus akıntıları yeryüzünün ısı dengesini sağlayan faktörlerdendir. Yeryüzündeki ısı dağılışının yaklaşık % 50 sini sağlarlar. Sıcak su akıntıları etkilediği yerin sıcaklığını artırır.

Yukarıdaki haritada numaralandırılan alanların hangisinde sıcaklığının değişiminde sıcak su akıntısı etkili olmuştur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

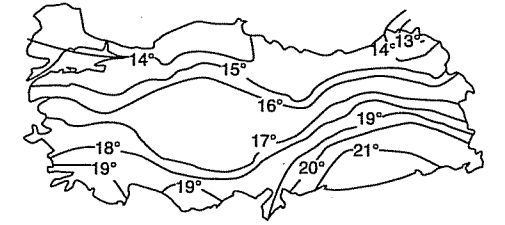
23.

Dünya, yukarıdaki konumda iken aynı boylam üzerinde verilen noktalarla ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) Güneş, en erken A noktasında doğar.
B) A noktasındaki gündüz süresi 24 saatten fazladır.
C) Güneş, en erken D noktasında batar.
D) B noktasında öğlen 12'de gölge oluşmaz.
E) Gece ile gündüz arasındaki zaman farkının oluşmadığı yer, C noktasıdır.

24. Aşağıda, Türkiye'nin deniz seviyesine indirgenmiş yıllık ortalama sıcaklık haritası verilmiştir.

Buna göre, yaklaşık aynı enlemde bulunmalarına rağmen Akdeniz Bölgesi'nde yıllık ortalama sıcaklığın Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nden daha az olmasının nedeni aşağıdakilerden hangisiyle açıklanabilir?

- A) Ekvatora uzaklığının daha fazla olmasıyla
B) Nemlilik etkisiyle
C) Yükseltinin daha fazla olmasıyla
D) Kuzeyden gelen soğuk rüzgârların etkisiyle
E) Yüz ölçümünün daha geniş olmasıyla

25. Levha Tektoniği Teorisine göre;

- I. Levhaların hareket yönleri ve hızları farklıdır.
II. Levhaların hareketleriyle tektonik depremler oluşur.
III. İki kıtasal levhanın birbirinden uzaklaşması sonucu kıvrımlı dağlar oluşur.

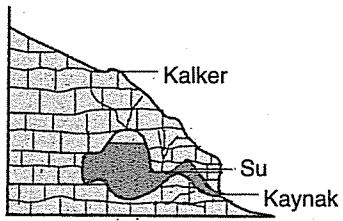
İfadelerinden hangileri söylenemez?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

26. Aşağıdakilerden hangisi nüfus sayımlarının amaçları arasında gösterilemez?

- A) Ülke nüfusunu belirlemek
B) Nüfus artış hızını belirlemek
C) Çalışan ve çalışmayan nüfusu belirlemek
D) Nüfusun hangi kitap ve dergileri okuduğunu belirlemek
E) Nüfusun eğitim durumunu belirlemek

27.

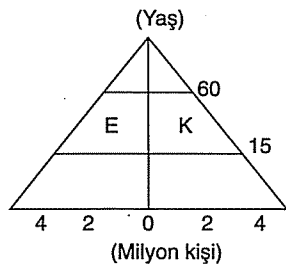
Yukarıda verilen kaynak türü ile ilgili olarak aşağıdaki yargıların hangisine ulaşamaz?

- A) Kalkerli arazilerde oluşmuştur.
- B) Suları ılık ya da sıcaktır.
- C) Suyu kireçlidir.
- D) Batı Toroslar ve Taşeli Platosu'nda yaygındır.
- E) Su miktarı yıl içinde değişebilir.

28. Türkiye'de buzul göllerinin çok az olmasına rağmen Kanada'da yaygın olması bu iki ülkenin aşağıdaki özelliklerinden hangisinin farklı olmasının sonucudur?

- A) Yükselti ortalamalarının
- B) Denize göre konumlarının
- C) Yer şekillerinin
- D) Enlemlerinin
- E) Kıtalarının

29.

Yukarıda nüfus piramidi verilen ülke ile ilgili olarak aşağıdaki bilgilerden hangisi doğrudur?

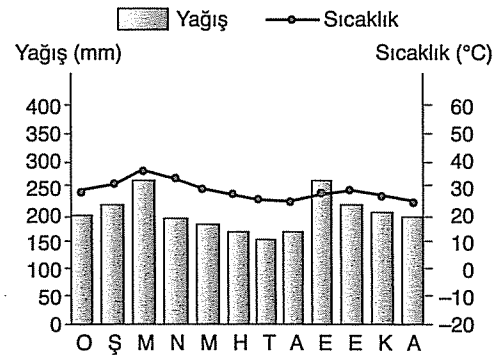
- A) Geri kalmış bir ülkedir.
- B) Kişi başına düşen gelir yüksektir.
- C) Ekonomide sanayi ve hizmetler başta gelir.
- D) Elektrik tüketimi fazladır.
- E) İhracat, sanayi ürünlerine dayalıdır.

30. Bir şehirde jeotermal enerji kaynakları sayesinde turizm ve ekonomi canlanırken; depremlerin sıkça yaşanması şehrin çekiciliğini düşürmektedir.

Yukarıda bir özelliği verilen şehir için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Genç karalar üzerinde yer alır.
- B) Levha kenarlarına yakındır.
- C) Volkanizma olayı yaşanabilir.
- D) Kayaç çeşitliliği fazladır.
- E) Depremler görülebilir.

31.

Yukarıda sıcaklık ve yağış grafiği verilen iklim tipinin bitki örtüsü ve toprak çeşidi aşağıdakilerden hangisidir?

Bitki örtüsü	Toprak çeşidi
A) Maki	Terra - rossa
B) Yağmur ormanları	Laterit
C) Bozkır	Kahverengi bozkır
D) Tundra	Tundra
E) Tayga	Podzol

32. Platon'u anlamının yolu, Atina demokrasisinin serüvenini anlamaktan, Hegel felsefesini anlamının yolu ise Prusya'nın modern tarihini bilmekten geçer. Yani felsefeyi anlamak, derin bir tarihsel kavrayışla gerçekleşir.

Bu parçada, aşağıdakilerden hangisi vurgulanmak istenmiştir?

- A) Filozofları, yaşadığı dönemin özelliklerine göre değerlendirmenin gerektiği
- B) Filozofları anlamının zor olduğu
- C) Felsefeyle bilimin iç içe olduğu
- D) Filozofların, düşünceleriyle yaşadıkları çağı etkilediği
- E) Filozofların her şeyi sorguladığı

33. Bilimsel bilginin güvenilirliği, deneylerle ispatlanabilir olmasından kaynaklanır. Halbuki hiçbir deney, bize olgular hakkında mutlak bir bilgi sağlamaz. Çünkü olgular, olmuş bitmiş değildir. Bu durumda bilgilerimizin kesinliği, ancak yapabildiğimiz deney sayısına geçerlidir. Deney sayısının, araştırmacının yeterli görmesiyle sınırlı olduğunu göz önünde bulundurduğumuzda, bilimsel bilginin doğruluğunun keyfi bir temele dayandığını görürüz.

Bu parçaya göre, bilimsel bilginin mutlak olamaması aşağıdakilerden hangisinden kaynaklanır?

- A) Deneylerin laboratuvar ortamında yapılmasından
- B) Araştırmacıların bilgi eksikliğinden
- C) Toplumdan topluma değişmesinden
- D) Bilimin konularının genişliğinden
- E) Deney sayısının sınırlı olmasından

34. Locke İnsanların yaratılış gereği iyi olduğunu bunun sonucu olarak, ilişkilerin iyi niyet, yardımlaşma ve iş birliğine dayandığını benimser. Ona göre bu iyi niyete dayalı anlayış ve ilişkilerin uzun süreli yaşatılması için, tek bir gücün değil, çoğunluğun egemen olacağı bir devlet düzeni kurulmalıdır.

Locke'un bu parçadaki görüşüne göre, çoğunluğun egemen olabileceği devlet nasıl kurulabilir?

- A) Tek kişinin yönetimiyle
- B) Halk iradesine dayalı bir anlayışla
- C) Bireysel mutluluğu amaçlamayla
- D) Acıdan kaçıp hazzı yönelmeyle
- E) İdeal devlet anlayışını "ben" ilkesine dayandırma

35. Televizyonda bir belgesel izleyerek Samoa Adası'nda yaşayan yerlilerin yaşam biçimi hakkında bilgi edinmemiz olanaklıdır. Ancak bu yerlilerin içinde yaşayarak belgeseli çeken kişinin bilgisi, bizim bilgimizden daha doğru olacaktır.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisi vurgulanmaktadır?

- A) Doğru bilginin kaynağının sezgi olduğu
- B) Evrensel bilgilere ulaşmanın olanaksızlığı
- C) Bilginin problem çözüme gücünün olması gerektiği
- D) Doğru bilginin deneyimler aracılığıyla elde edildiği
- E) Akla dayanarak doğru bilgiye ulaşılabilmesi

36. Bizler, içinde yaşadığımız bu dünyanın birer parçasıyız. Bu dünyada hayatta kalmaya çalışırken, evreni anlamaya ve bilgisini edinmeye çalışırız. Bilgi, var olmak için sahip olduğumuz bir araçtır. Ancak bilgiyi işlemize yaradığı ve doğru sonuçlar verdiği sürece kabul ederiz. Çünkü bilginin bizim için en önemli yanı yararlı sonuçlar vermesidir.

Bu parçada vurgulanan yargı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İnsan merak ve hayretle her şeyi sorgular.
- B) Bilgilerimiz zamanla değişir.
- C) Bilgiyi aramak insan için bir ihtiyaçtır.
- D) İnsan var olduğu sürece bilgiyi arar.
- E) Pratik değere sahip olan bilgi doğrudur.

37. Epiküros, yalnızca tikellerin, "şu" diye gösterdiğimiz varlıkların var olduğunu söyler. Ona göre, tikel gerçekliklerin bilgisine duyularımızla ulaşırız. Dolayısıyla daha önce duyulardan geçmemiş hiçbir şey bulunmaz.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi Epiküros'un görüşlerine uygun bir yargı değildir?

- A) Doğru bilginin mümkün olduğu
- B) Doğru bilginin kaynağının deney olduğu
- C) Zihinde doğuştan getirilen bilgilerin var olduğu
- D) Duyu organlarının doğrulara ulaştırdığı
- E) Duyusal bilginin gerçek bilgi olduğu

38. Kant'a göre eylemlerimizde önemli olan iyi niyettir. Kant, "Öyle hareket et ki, senin hareketlerinin yasası, aynı zamanda başka insanlar için de genel bir yasa hâline gelsin." der.

Kant'a göre, bir davranışı ahlaki yapan temel neden aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Eylemin sonucu
- B) Bireyin kişisel özellikleri
- C) Eyleme neden olan düşünce
- D) Eylemin yapıma şekli
- E) Eylemin sonunda çıkar sağlanması

39. Aristoteles, hocası Platon'un aksine içinde yaşadığımız dünyayı gerçek varlık olarak algılamıştır. Ona göre töz, madde ve formdan oluşur. Evrende maddesiz form, formsuz madde yoktur. Her şey maddeyle formun bir birliği olarak kendisini gösterir.

Buna göre, Aristoteles'in varlık görüşü için aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

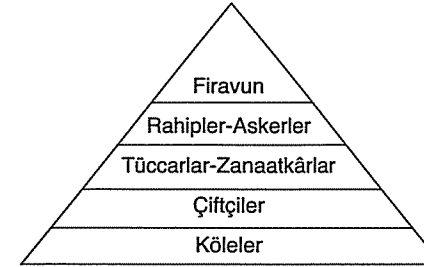
- A) Töz, madde ile formun birleşmesinden oluşan bütünün kendisidir.
- B) Töz, değişebilir niteliktedir.
- C) Varlığın özü maddedir.
- D) Töz, madde ve ruh gibi birbirinden bağımsız ikili yapıdadır.
- E) Varlık aşkın yapıda olduğundan bilinemez.

40. "Gerçekten de birer sanat harikasıydı resimleri. Onun çizdiği bulutlara bakarken âdeta uçuyormuş, elinizi uzatsanız bulutları yakalayacakmış gibi hissedersiniz. Ya o ağaçları... Sanki resim değil de gerçek gibi dururdu tuvalin üstünde. Onları seyrederken mevsimleri yaşar gibi olurdunuz. Kullandığı renkler, açıkçası onun sanatının derinliğini gösterirdi. Öyle uyumlu ve güzellerdi ki, ruhunuz o renklere karışıp gider, kulaklarınız onların seslendirdiği bir şarkıyı duyar gibi olurdu..."

Bu parçada anlatılanlara göre, sanat hakkında aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Sanat, insanın duygularını somutlaştırarak aktarabileceği tek etkinlikler.
- B) Sanat, doğada var olan nesnelerin gerçekçi şekilde anlatılmasını içerir.
- C) Sanat eseri özgündür.
- D) Sanat, yaratıcı hayal gücüne dayanır.
- E) Sanatçı, kişisel duygu ve düşüncelerine göre eserini oluşturur.

1.

İlk Çağ Mısır toplumuyla ilgili yukarıdaki tabloya göre;

- I. halk arasında eşitsizlik olduğu,
- II. rahiplerin firavunları etkilediği,
- III. tarımsal üretim ve el sanatları ilâ uğraşıldığı

yorumlarından hangileri yapılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

2. II. Kök Türk Devleti,

- Çin'i baskı altında tutma,
- Çin'de yaşayan Türklerin vatanlarına dönmesini sağlama,
- Türk boylarını Kök Türk egemenliği altında toplama politikaları izlenmiştir.

Buna göre, Kök Türklerin;

- I. Türk siyasi birliğini sağlama,
- II. Çin tehlikesine karşı dikkatli olma,
- III. Türklerin asimile olmasını önleme

durumlarından hangilerini amaç edindikleri savunulabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I, II ve III

3. Emeviler Döneminde;

- I. divan teşkilatının kurulması,
- II. ordugâh şehirlerinin kurulması,
- III. Emevi saltanatının kurulması

gelişmelerinden hangileri sınırların genişlemesinin sonuçları arasında gösterilebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

4. Tolunoğulları, İhşidiler ve Gazneliler gibi, egemen oldukları bölgelerde halkın çoğunluğunu yabancıların oluşturduğu Türk devletlerinde, orduların Türklerden oluşturulmasına özen gösterilmiştir.

Türk - İslam devletlerindeki bu uygulamanın, aşağıdakilerden hangisine yönelik olduğu söylenebilir?

- A) Toplumsal kaynaşmayı sağlamaya
- B) Adaletli bir devlet anlayışını sürdürmeye
- C) Siyasi iktidarlarını korumaya
- D) Kültürel çalışmalarını hızlandırmaya
- E) Türkçenin gelişmesine katkıda bulunmaya

5. Orhan Bey tarafından fethedilen Bursa, XIV. yüzyıl sonlarından itibaren Anadolu'nun en önemli ticaret merkezi ve doğu - batı ticaret yolu üzerinde de önemli bir ambar olmuştur.

Bu gelişmenin Osmanlı Devleti'nde;

- I. ticari potansiyelin yükselmesi,
- II. Türk siyasi birliğinin sağlanması,
- III. ekonominin olumlu yönde etkilenmesi

durumlarından hangilerine ortam hazırladığı söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

6. XVIII. yüzyılda Osmanlı Devleti ile ilgili aşağıdaki gelişmelerin hangisinde I.'de verilenin II.'ye ortam hazırladığı söylenemez?

I	II
A) Küçük Kaynarca Antlaşması'nın imzalanması	Rusların Ortodokslar üzerinde etkinliğinin artması
B) Batı'nın üstünlüğünün kabul edilmesi	Avrupa'da elçiliklerin açılması
C) Fransa'nın Belgrad Antlaşması'na arabuluculuk yapması	Kapitülasyonların sürekli hâle gelmesi
D) Milliyetçilik akımının yayılması	Sened-i İttifak'ın imzalanması
E) Kırım'ın kaybedilmesi	Karadeniz'de Türk etkinliğinin azalması

7. Gayrimüslimlerin, Tanzimat ve Islahat fermanlarıyla tanınan hakları yeterli görmeyerek isyana yönelmeleri;

- I. Osmanlılık fikrini benimsedikleri,
II. devletin sorunlarına sahip çıktıkları,
III. bağımsızlık amacıyla oldukları

durumlarından hangileriyle açıklanabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

8. 1878'den sonra Avrupa'ya giden Namık Kemal, Ziya Paşa, Ali Suavi ve Ağâh Efendi gibi Osmanlı aydınlarının gazeteler çıkararak Bab-ı Âli'ye ve Padişaha cephe almalarının nedeni, aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İttihat ve Terakkicilerin yönetime gelmesi
B) Düyunuumiye'nin kurulması
C) Padişahın Meclis-i Mebusan'ı kapatması
D) Trablusgarp'ın elden çıkması
E) Halepa Fermanı ile Giritlilere ayrıcalıklar verilmesi

9. 13 Kasım 1918'de İstanbul'a gelen Mustafa Kemal'in Millî Mücadele çalışmalarını Anadolu'ya kaydırma kararı almasında;

- I. Padişahın ve İstanbul Hükûmetinin teslimiyetçi tutum izlemesi,
II. İstanbul'un İtilaf Devletleri'nin fiili işgali altında bulunması,
III. Anadolu'da işgallere karşı tepkilerin yükselmeye başlaması

durumlarından hangileri etkili olmuştur?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

10. Amasya Genelgesi'nde;

"Milletin durumunu gözden geçirmek ve hak isteyen sesini dünyaya duyurmak için, her türlü baskı ve denetimden uzak, millî bir kurulun oluşturulması gereklidir. Bu kurula her ilden halkın güvenini kazanmış üç delege seçilecektir."

kararının alınması, öncelikle aşağıdakilerden hangisine yönelik bir adım sayılır?

- A) Ulusal direniş cemiyetlerinin kurulmasına
B) Saltanat ve halifeliğin kaldırılmasına
C) Millî birlik ve beraberliğin sağlanmasına
D) Çok partili hayata geçilmesine
E) Düzenli ordunun kurulmasına

11. I. TBMM, Kurtuluş Savaşı yıllarında çıkardığı Hıyanet-i Vataniye Kanunu'yla meclisin varlığına ve işleyişine yönelik her türlü saldırıyı ölümlle cezalandıracğını belirtmiştir.

TBMM'nin bu yasayla;

- I. ulusal egemenliği koruma,
II. laik devlet anlayışını yerleştirme,
III. merkezî otoriteyi güçlendirme

durumlarından hangilerini amaçladığı söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I ve III

12. "Hattı müdafaa yoktur, sathı müdafaa vardır. O sath bütün vatanıdır. Vatanın her karış toprağı, vatandaş kanıyla ıslanmadıkça düşmana bırakılamaz..." Mustafa Kemal, yukarıdaki tarihî emri aşağıdaki savaşlardan hangisi sırasında vermiştir?

- A) Sakarya Savaşı
B) II. İnönü Muharebesi
C) Çanakkale Savaşı
D) Eskişehir - Kütahya Savaşı
E) Büyük Taarruz

13. Kendi siyasi geleceğini Anadolu'nun sömürgeleştirilmesine bağlayan İngiltere Başbakanı Lloyd George'u Anadolu'dan çekilmeye zorlayan nedenler arasında, aşağıdakilerden hangisinin etkisinden söz edilemez?

- A) Yunanlıların Anadolu'dan atılması
B) Arapların manda yönetimine sıcak bakması
C) İtalyanların Anadolu'daki kuvvetlerini çekmiş olması
D) Fransa'nın ateşkesten yana tavır alması
E) Sömürgelerinden destek alamaması

14. Aşağıdakilerden hangisi Atatürkçü düşünce sistemini oluşturan temel etkenlerden biri değildir?

- A) Akıl ve bilime dayanması
B) Millî kimliği koruyucu olması
C) Totaliter bir rejimi öngörmesi
D) Çağdaşlaşmayı hedef alması
E) Halkın ihtiyaçlarına cevap vermesi

15. Yeni Türk Devleti'nin;

- I. seçmen yaşını 22'den 18'e indirmesi,
II. kadınlara siyasi haklar vermesi,
III. çok partili hayata geçiş için denemelerde bulunması

faaliyetlerinden hangileri, ulusal egemenlik kavramını geliştirip yaygınlaştırmaya yöneliktir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

16. I. Dünya Savaşı'ndan sonra dünya barışını sürekli kılabilmek amacıyla uluslararası bir örgüt olarak kurulan Milletler Cemiyeti, Türkiye'yi 1932'de cemiyete üye olmaya davet etmiştir.

Bu duruma Türkiye'nin aşağıdaki tutumlarından hangisinin ortam hazırladığı söylenebilir?

- A) Sorunların çözümünde diplomasiye yönelmesi
B) Çok partili sisteme geçmeye çalışması
C) Yabancı işletmelerin bir çoğunu satın alması
D) Azınlık okullarını Millî Eğitime bağlaması
E) Montrö Boğazlar Sözleşmesi'ni gerçekleştirmesi

17. "Kuvayımillîye'yi amil, millî iradeyi egemen kılmak esastır."

"Millî egemenlik öyle bir nurdur ki onun karşısında zincirler erir, taç ve tahtlar yanar, yok olur."

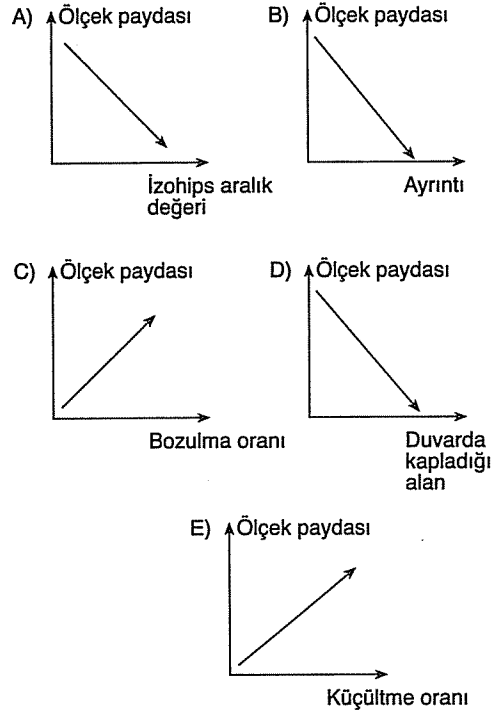
Millî Mücadele yıllarında söylenen yukarıdaki sözler Atatürk ilkelerinden hangisinin Türk toplumu için hedef alındığını gösterir?

- A) Cumhuriyetçilik B) Milliyetçilik
C) Halkçılık D) Devletçilik

E) İnkılapçılık

18. Ölçek paydası büyüdükçe ölçek küçülür. Ölçek paydası küçüldükçe ölçek büyür.

Buna göre, ölçek paydası ile ilgili aşağıda verilen grafiklerden hangisi yanlıştır?

19. Yer küre üzerinde işaretli K ve L merkezleriyle ilgili aşağıdaki bilgiler verilmiştir.

- K merkezinin yerel saati L merkezinden ileridir.
- L merkezinde gece - gündüz süre farkı K merkezinden daha fazladır.
- K ve L merkezleri aynı yarım kürededir.

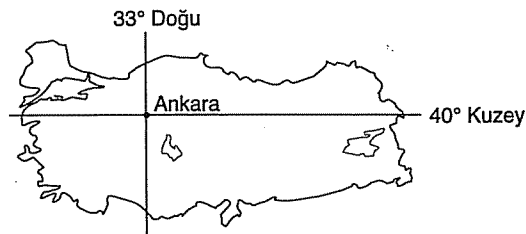
Buna göre, verilen iki merkezle ilgili aşağıdakilerden hangisi kesinlikle doğrudur?

- A) K merkezi Ekvatora daha yakın ve daha doğudadır.
B) K merkezi kuzeyde ve daha doğudadır.
C) L merkezi Ekvator'un güneyinde ve daha batıdadır.
D) K merkezi, L merkezinin güneydoğusundadır.
E) L merkezi K merkezinin kuzeybatısındadır.

20. Dönencelerin oluşmasında etkili olan faktör, aşağıdakilerden hangisinin oluşumunda da etkili olmuştur?

- A) Sıcaklık iklim kuşaklarının sınırlarının belirlenmesinde
B) Dünya'nın Güneş'e olan uzaklığının değişmesinde
C) Dinamik basınç kuşaklarının oluşmasında
D) Yıl içinde Güneş ışınlarının geliş açısının değişmesinde
E) Çizgisel hızın Ekvator'dan kutuplara doğru azalmasında

21. Aşağıdaki Türkiye haritasında Ankara'nın coğrafi koordinatları verilmiştir.

Ankara'nın coğrafi koordinatlarından yararlanılarak;

- I. Ekvatora olan açısal uzaklığı,
II. tarih değiştirme çizgisiyle aralarındaki zaman farkı,
III. başlangıç meridyenine olan uzaklığı,
IV. başlangıç meridyeniyle aralarındaki zaman farkı,
V. yer aldığı saat dilimi

özelliklerinden hangilerinin tespiti yapılamaz?

- A) Yalnız I B) Yalnız III C) Yalnız V
D) II ve IV E) III ve V

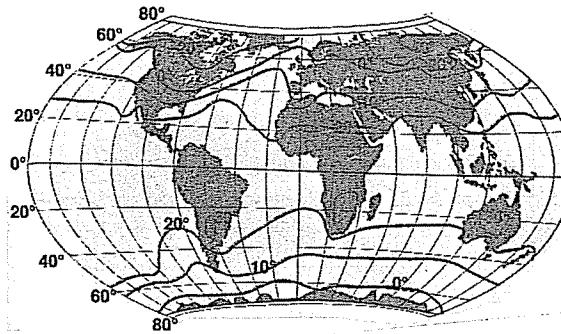
22. I. Volkanik alanlarda sıcak gazların uyguladığı basıncın etkisiyle yeryüzüne su ve buhar şeklinde püsküren kaynaklara denir.

- II. Geçirimsiz iki tabaka arasında biriken suların sondaj yapılarak yeryüzüne çıkarılmasıyla oluşan kaynaklara denir.

Yukarıda kaynak türleri ile ilgili verilen açıklamalardan boş bırakılan yerlere, aşağıdakilerden hangileri getirilebilir?

I	II
A) gayzer	artezyen
B) artezyen	karstik
C) fay	gayzer
D) yamaç	artezyen
E) artezyen	gayzer

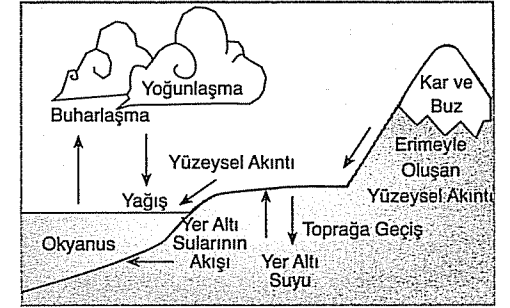
23. Aşağıda dünyanın ocak ayındaki indirgenmiş izoterm haritası verilmiştir.

Haritadaki en düşük sıcaklık ortalamalarının Kuzey Yarım Küre'de görülmesinin temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Karaların oranının fazla olması
B) Günlük harekete bağlı olarak rüzgârların sapması
C) Sıcak ve soğuk su akıntılarının karşılaşması
D) Güneş ışınlarının eğik açıyla gelmesi
E) Atmosferdeki nem oranının düşük olması

24. Aşağıda su döngüsünün şeması verilmiştir.

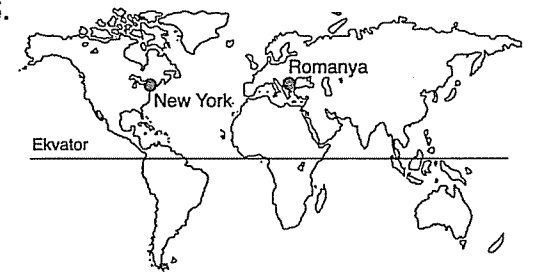
Bu şemadaki bilgilere göre;

- I. Okyanuslarda buharlaşma oluşur.
II. Hem yüzeysel hem de yer altı akışı oluşur.
III. Yeryüzünün her bölgesinde terleme olur.

sonuçlarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

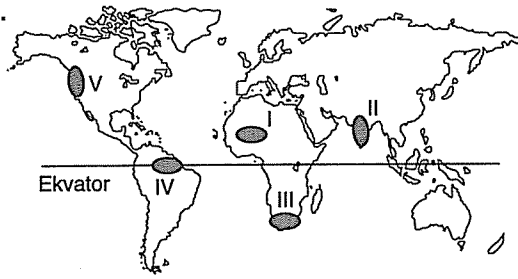
- 25.

Romanya'dan ABD'nin NewYork Limanı'na gidecek bir geminin aşağıdaki boğazlardan hangilerini geçmesi gerekir?

- A) İstanbul - Çanakkale - Cebelitarık
B) Süveyş - Hürmüz - Babülmendep
C) Cebelitarık - Süveyş
D) Malakka - Hürmüz
E) Bering - Malakka - Süveyş

26.

Yukarıdaki numaralı merkezlerin hangisinde iklim özelliklerinden kaynaklanan fiziksel ayrışmanın daha fazla olduğu görülür?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

27.

Yukarıdaki şekilde bitki topluluklarının bir dağ yamacı boyunca dikey dağılışı verilmiştir.

Buna göre, bitki topluluklarının dikey dağılışı aşağıdakilerden hangisinin etki ettiği söylenebilir?

- A) Toprak özellikleri B) Sıcaklık değişimi
C) Yağış değişimi D) Enlem etkisi
E) Basınç değişimi

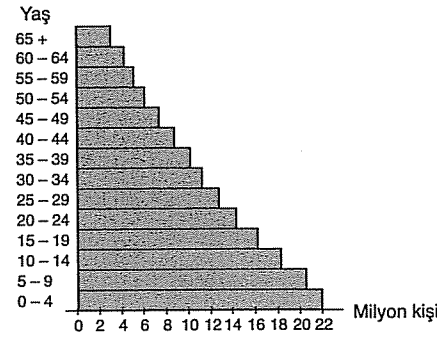
28. Gelişmiş ülkelerde nüfus artış hızının düşük olması;

- I. eğitim oranının yüksek olması,
II. nüfusun yaşlı olması,
III. vergi gelirlerinin azalması,
IV. çalışacak elemanın yetersiz olması

sorunlarından hangilerinin yaşanmasına neden olur?

- A) Yalnız III B) I ve II C) I ve IV
D) II ve III E) II ve IV

29. Aşağıda bir ülkenin nüfus piramidi verilmiştir.

Bu piramitteki bilgilere göre, aşağıdaki bilgilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) Gelişmişlik düzeyi düşüktür.
B) Genç nüfus oranı fazladır.
C) Nüfus yoğunluğu fazladır.
D) Yaşlı nüfus azdır.
E) Nüfusun yaş yapısı gençtir.

30. Türkiye 3. zamanda oluşmuş genç kıvrımların ve kırıklı yapının yaygın olduğu bir ülkedir.

Bu şekilde bir arazi yapısının ülkemizde görülmesi aşağıdakilerden hangisine yol açmamıştır?

- A) Tektonik depremlere
B) Karstik şekillerin yaygın olmasına
C) Volkanik faaliyetlere
D) Horst ve grabenlerin varlığına
E) Kaplıcaların yaygınlığına

31. Yerleşik hayata geçilmesi ve tarımın keşfi dünya nüfusunun artmasına neden olmuştur.

Yerleşik yaşama geçilmesi ve tarımın keşfi ile birlikte geçmişten bugüne, dünyada aşağıdakilerden hangisinin gerçekleştiği söylenemez?

- A) Ortalama ömür uzamıştır.
B) Beslenme şartları iyileşmiştir.
C) Geçim kaynakları çeşitlenmiştir.
D) Göçebe yaşam tarzı sona ermiştir.
E) Doğal koşullara bağımlılık daha fazla artmıştır.

32. Fransız Devrimi, tarihin önemli toplumsal olaylarından ve siyasî hareketlerinden biri olarak nitelendirilir. Bu devrimi hazırlayan koşullar uzun bir zaman diliminde oluşmuştur. Fransız Devriminin ortaya çıkmasında filozofların düşüncelerinin etkisi olduğu gerçeği de unutulmamalıdır.

Bu parçada felsefenin aşağıdaki işlevlerinden hangisine değinilmektedir?

- A) Anlama ve gerçeği görme ihtiyacını giderme
B) Büyük toplumsal dönüşümlerin itici gücü olma
C) İnsanlara mutluluk ya da haz verme
D) Farklı bilim dallarının ortaya çıkmasını sağlama
E) Eleştireci ve sorgulayıcı bir zihinsel tutum kazandırma

33. Bilimin önermeleri, tıpkı matematiğin önermeleri gibi genel - geçer, tümel önermelerden oluşmalıdır. Çünkü, yalnız bu şekilde kesin bilgiye ulaşılır. Matematiğin önermeleri ise saf zihinsel bir üründür, onda duyuların rolü yoktur.

Bu parçadaki görüşe göre, doğru bilgiye ulaşmanın yolu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sezgi B) Deney
C) Akıl D) Akıl ve deney
E) Fayda

34. Kant'a göre içinde yaşadığımız dünya ile ilgili bilgi; deneyle başlar ancak deneyle son bulmaz. Bilginin oluşabilmesi için deneyi yaratan ve olanaklı kılan akıldaki apriori (deney dışı) kalıplara da ihtiyaç vardır.

Buna göre Kant'ın görüşüyle ilgili aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabılır?

- A) Duyulur dünya ile ilgili bilginin olanaksızlığını savunmuştur.
B) Duyuların doğru bilginin kaynağı olamayacağını savunmuştur.
C) İnsan aklının her şeyi anlayabilecek yapıya sahip olduğunu temellendirmeye çalışmıştır.
D) Duyulur dünya ile ilgili kesin bilgilerin elde edilemeyeceğini savunmuştur.
E) Rasyonalizm ile empirizmin sentezini yapmıştır.

35. Bilimin kesinlik özelliği mutlak 'doğru' olma anlamına gelmez. Bilimsel kuram, olgular tarafından desteklenmediği sürece 'doğru' kabul edilir. Bir kuram olguları açıklamada yetersiz kalınca yerini başka bir kurama bırakır. Bu nedendir ki, iki yüzyıl boyunca egemen olan Newton fiziği yerini Einstein'ın "görelilik kuramı"na terk etmiştir.

Bu parçada bilimin hangi özelliği üzerinde durulmuştur?

- A) Genel - geçer olma
B) Akla ve mantığa dayanma
C) Sistemli ve tutarlı olma
D) Eleştirel olma ve kendini yenileyebilme
E) Ön deyimde bulunma

36. Bilginin doğruluğu ve değeri ile ilgili kuramlardan "uyuşma kuramı"na göre, bir bilginin doğru olup olmadığını anlamak için bu bilginin ait olduğu gerçekliğe uygun olup olmadığına, dile getirilen yargının nesnesiyle uyuşup uyuşmadığına bakmak gerekir. Bir önerme nesnesine uygunsa doğru, değil ise yanlıştır.

Buna göre, bir bilginin doğruluğu araştırılırken aşağıdakilerden hangisi yapılmalıdır?

- A) Mantık ilkelerine uyup uymadığına bakılmalı
B) Gözlem ve deney yapılmalı
C) Çoğunluk tarafından benimsenmesi sağlanmalı
D) Aynı konudaki başka bilgilerle karşılaştırma yapılmalı
E) Uzmanların görüşleri alınmalı

37. Toplamların refah ve barış içinde yaşadıkları dönemlerde filozoflar daha çok doğa, bilim ve bilgi gibi konular üzerine düşünceler üretmişlerdir. Buna karşılık kargaşa ve savaş içinde yaşanan dönemlerde filozoflar daha çok ahlak ve siyaset üzerine sorgulamalarda bulunmuşlardır.

Bu parçaya dayanarak aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Felsefe belirli konular üzerine düşünce üretmek tir.
- B) Felsefe ve bilim her dönemde iç içe olmuştur.
- C) Felsefe çağın koşullarından etkilenir.
- D) Felsefe insanın anlama çabasının ürünüdür.
- E) Felsefe öznel ve yığılan bir bilgi türüdür.

38. Neden her şeyi bilime dayandırmak gerekiyor? Niçin her şey için bilimden onay beklemek gerekiyor? Bilimle uyumlu olayım, onun sınırlarının dışına çıkmayayım derken, niçin bakış açıları daraltılıyor? Bir filozof için düşünceye sınır çizilmesi kadar yadırganacak bir şey yokken, neden filozofun görüşleri bilimle tartışılıyor? Neden filozofun görüşleri kendi içinde tutarlı olduğu hâlde, bilimsel gerçeklerle karşılaştırılıyor? Filozofun veya felsefi bir görüşün başka bir alandan veya bilgiden onay beklemeye ihtiyacı var mıdır?

Bu parçadaki görüşleri savunan bir felsefeci, aşağıdakilerden hangisini eleştirmektedir?

- A) Felsefi görüşlerin, bilimsel sonuçlarca onaylanması gerektiğini
- B) Bilimlerin, felsefeden ayrılarak, bağımsız bir alan hâline gelmelerini
- C) Bilim ve felsefenin birbirinden farklı sonuçlara ulaşmalarını
- D) Filozofların eleştirel düşünceye sahip olmalarını
- E) Felsefenin öznel açıklamalar içermesini

39. Sanatın amacı, güzeli gerçekleştirmektir. Sanatçı ise görünüşlerin ardında yatan güzellikleri yakalar ve bu güzelliklere kendi yorumunu da katarak sanatına yansıtır. Fakat her sanatçının yakaladığı güzellik ve buna kattığı yorum farklıdır.

Bu parçada anlatılmak istenen yargı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sanat, sanatçının yaratıcılığının ürünüdür.
- B) Sanat, evrenseldir.
- C) Sanat toplum içindir.
- D) Sanatın ürünleri somuttur.
- E) Sanat, evrende olup biten olayları açıklar.

40. Evren yaratmayla yok olmanın sonsuza kadar birbirini kovalamasıdır. Her şey ancak karşıtların kavgasından doğar. Yenilmesi gereken kötülük olmazsa, onu yenebilen erdem de olamaz. Nasıl toprak suyun ölümünü yaşıyorsa, öylece erdem kötülüğün, kötülük de erdemin ölümünü yaşamaktadır. Kötüliksüz iyilik, iyiliksiz kötülük olmayacağına göre, kötülük biraz iyilik, iyilik biraz kötülük demektir.

Bu parçada vurgulanan görüş, aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Evren, sonsuzluğu ifade eder.
- B) Evren, zıtlıkların çatışmasına göre değişir.
- C) Değişmeyen tek şey değişimin kendisidir.
- D) Evrenin ana maddesi ateştir.
- E) Evrende her şey statiktir.

1. Babil Kralı Hammurabi: "Ülkede haksızlıkları kaldırmak ve zayıfı güçlüye ezdirmemek için bu kanunları taş anıta yazdırdım. Bunu, Babil'deki Marduk tapınağına herkesin görmesi için diktirdim. Şikâyeti olan gelip okusun ve ona göre hakkını arasın." demiştir.

Buna göre, aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Mezopotamya'da siyasi birlik sağlanmıştır.
- B) Toplumsal düzenin korunmasına önem verilmiştir.
- C) Din ve devlet işleri birbirinden ayrılmıştır.
- D) Tek tanrı anlayışı benimsenmiştir.
- E) Kanunlar tarımı geliştirmek için yapılmıştır.

2. Orta Asya Türk devletlerinde kölelik ortaya çıkmadığı gibi bazı kesimlerin ayrıcalıklı hâle gelmeleri de önlenmiştir.

Bu durumun ortaya çıkmasında;

- I. toprakların devletin malı sayılması,
- II. İslamiyetin köleliği yasaklaması,
- III. göçebe yaşam tarzının benimsenmesi

gelişmelerinden hangilerinin etkili olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve III
- E) II ve III

3. I. Hz. Ebubekir döneminde: Yalancı peygamberlerin ortadan kaldırılması
II. Hz. Ömer döneminde: Arabistan dışında ordugâhlar kurulması
III. Hz. Osman döneminde: Kurân'ın çoğaltılması
IV. Hz. Ali döneminde: Hakem Olayı'nın yaşanması
V. Muaviye döneminde: İslam Devleti'nin kurulması

İslam tarihi ile ilgili yukarıdaki bilgilerden hangisi doğru değildir?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

4. Türkiye Selçuklularında lonca örgütlerinde; esnaflar arasında dayanışma sağlanmasının yanında, malın kalitesi ve fiyatı, usta-çırak ilişkileri gibi konularda düzenlemeler yapılır, bu düzenlemeye uymayan lonca üyeleri örgütten çıkarılırdı.

Buna göre, Türkiye Selçuklularında aşağıdakilerden hangisinin amaçlandığı söylenemez?

- A) Esnaflar arasında haksız rekabetin engellenmesi
- B) Kaliteli mal üretiminin sağlanması
- C) Üretici ve tüketici haklarının korunması
- D) Dış dinamiklerin etkisinin artırılması
- E) Zanaat eğitimine destek verilmesi

5. • Fatih Sultan Mehmet döneminde Kırım ele geçirilmiştir.
• Yavuz Sultan Selim, Mısır'ı fethetmiştir.
• Kanuni döneminde Hint Deniz Seferleri yapılmıştır.

Osmanlıların Dünya Gücü olduğu dönemde gerçekleşen bu olayların ortak yönünün aşağıdakilerden hangisi olduğu söylenebilir?

- A) Hazinenin gücünü artırmaları
- B) Başarı ile sonuçlanmaları
- C) Ekonomik amaçlarının olması
- D) İslamiyetin yayılmasının sağlanması
- E) Müslümanların baskıdan kurtarılması

6. XVII. yüzyılda yeniçerilerin ve kapıkulu sipahilerinin isyan ederek sık sık padişah değiştirmelerinde aşağıdakilerden hangisinin etkili olmadığı söylenebilir?

A) Merkezî otoritenin bozulması
B) Cülus bahşişi alma isteği
C) "Ocak devlet içindir." anlayışının benimsenmesi
D) Maaşların düşük ayarlı paralarla verilmesi
E) Bazı devlet adamlarının kışkırtmaları

7. Osmanlı Devleti'nde aşağıdakilerden hangisinin, XVIII. yüzyılda yapılan ıslahatların amacına ulaşmasını engelleyen etkenlerden biri olduğu söylenemez?

A) Sorunların kökenine inilememesi
B) Baskı ve şiddete dayalı olması
C) Devlet politikası hâline gelememesi
D) Toplumsal ve ekonomik alanda yoğunlaşması
E) Yeniliklere karşı tepkilerin önlenememesi

8. İngiltere, 1908'de Rusya ile Reval Görüşmesi'ni yapmış ve Rusya'nın Balkanlarda uygulamaya çalıştığı Panslavist politikasına destek vermiştir.

Bu gelişmenin;

- I. Balkanlarda ayaklanmaların artması,
II. Rusya'da çarlık rejiminin yıkılması,
III. Osmanlı Devleti'nin I. Dünya Savaşı'ndan çekilmesi

durumlarından hangilerine ortam hazırladığı söylenebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I ve III

9. İzmir'in işgalinden sonra İtilaf Devletleri, gelen tepkileri önlemek için Amiral Bristol başkanlığındaki bir heyeti İzmir'e göndermiş ve hazırlanan raporda, bölgede Hristiyanların katledildiği şeklindeki Yunan iddialarının asılsız olduğu ve bölgede Türklerin çoğunlukta olduğu belirtilmiştir.

Bu bilgiye göre;

- I. Yunanlılar, Wilson İlkeleri'ne uygun hareket etmiştir.
II. Batı Anadolu'daki işgallerin haksızlığı belgelenmiştir.
III. Yunanlılar işgal sırasında Ermeni azınlıklardan destek almıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

10. I. Sivas'ta İrade-i Milliye gazetesinin çıkarılması
II. Ankara'da Hâkimiyeti Milliye gazetesinin yayım hayatına başlaması
III. Ankara'da Anadolu Ajansı'nın kurulması

Yukarıdakilerden hangileri, Millî Mücadele yıllarında halkın doğru haberler almasını sağlamaya yönelik gelişmelerdendir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

11. "TBMM, kuruluş şekli ve kendisine tanıdığı yetkiler bakımından başlı başına bir inkılap hareketidir." sözüne, aşağıdakilerden hangisi kanıt oluşturur?

A) Yeni bir devletin temellerinin atılması
B) Hükümet çalışmalarının denetlenmesi
C) Siyasi partilere yer verilmemiş olması
D) Üyelerinin farklı meslek gruplarından gelmesi
E) Üyelerinin seçimle belirlenmesi

12. I. Egemenlik kayıtsız şartsız milletindir.
II. Türkiye Devleti, TBMM tarafından idare olunur.
III. Şeriat hükümlerinin yerine getirilme işleri TBMM'ye aittir.

Yeni Türk Devleti'nin ilk anayasası olan Teşkilat-ı Esasiye'de yer alan yukarıdaki hükümlerden hangileri, padişahın halifelik yetkisinin elinden alındığının göstergesidir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I ve III

13. İtilaf Devletleri'nin bazı isteklerinin yerine getirilmediği gerekçesiyle Lozan Konferansı'ndan çekilmeleri ve Türk Heyeti'nin ülkeye dönmesi üzerine Mustafa Kemal I. İzmir İktisat Kongresi'ni toplayarak millî ekonominin temel ilkelerinin belirlenmesini sağlamıştır.

Buna göre, Mustafa Kemal'in İzmir İktisat Kongresi'ni toptamasının zamanlaması aşağıdakilerden hangisine bağlanabilir?

A) Dış baskıları kırmak
B) Türkiye'ye jeopolitik özellik kazandırmak
C) Batı ile ilişkileri sınırlandırmak
D) Ticari potansiyeli artırmak
E) Savunma giderlerini kısıtlamak

14. Atatürk'ün "Türk İnkılabı" sözü ile millete mal ettiği inkılapçılıktan beklentileri arasında;

- I. milleti çağdaş uygarlık düzeyine çıkarmak,
II. millet yararına olan yeniliklere kapıları kapatmak,
III. inkılapları Türk milletinin dinamik ideali hâline getirmek

durumlarından hangilerinin yer aldığı savunulabilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

15. I. Harf inkılabının yapılması

II. Millet Mekteplerinin açılması

III. Yabancı işletmelerin millileştirilmesi

Yukarıdaki gelişmelerden hangileri Türkiye'de halkın eğitim düzeyinin artmasına katkı sağladığı savunulamaz?

A) Yalnız II B) Yalnız III C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

16. Lozan Antlaşması'nda mübadele (nüfus değişimi) kararı alınmış olmasına rağmen Yunanlılar bu karara uymayarak Anadolu'da yaşayan Rumları İstanbul'da toplamaya çalışmıştır.

Buna göre, Yunanlıların;

- I. Rumları azınlık statüsünden çıkarmak,
II. İstanbul'daki etkinliklerini korumak,
III. barış sürecine katkı sağlamak

durumlarından hangilerini amaçladıkları söylenebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

17. I. Kabotaj Yasası'nın uygulamaya konulması

II. Medeni Kanun'un kabul edilmesi

III. I. Beş Yıllık Kalkınma Planı'nın uygulamaya konulması

Bu inkılaplar Atatürk'ün laiklik, milliyetçilik, halkçılık ilkeleri ile ilişkileri bakımından aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?

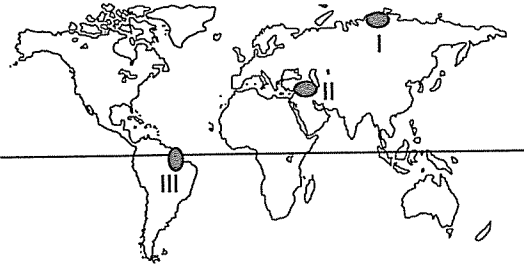
	Laiklik	Milliyetçilik	Devletçilik
A)	II	I	III
B)	I	II	III
C)	I	III	II
D)	II	III	I
E)	III	I	II

18. Aşağıda üç bölgenin doğal çevre şartları verilmiştir.

X bölgesinde, yıl boyunca sıcaklık 0°C civarındadır. İnsanlar genellikle kürk giyerler. Tarım yapmazlar.

Y bölgesinde, yaşayan insanlar mevsime göre tarım yaparlar. Yıl içinde yaptıkları tarımsal, ekonomik ve beşerî faaliyetleri fazladır.

Z bölgesi, her zaman sıcak ve yağışlıdır. İnsanlar yarı giyinik hâlde gezerler. Sulu tarım çok yaygındır.

Bu üç bölgenin doğal çevre şartları harita üzerinde numaralı yerlerin hangilerinde görülür?

	X	Y	Z
A)	III	II	I
B)	II	III	I
C)	I	II	III
D)	III	I	II
E)	I	III	II

19. Türkiye; Asya, Avrupa ve Afrika arasında köprü görevi yapar. Dünya petrollerinin ve enerji kaynaklarının yarısından fazlasına sahip Orta Doğu ve Hazar Bölgesi ülkelerine komşudur.

Yalnızca bu duruma göre Türkiye'nin;

- I. özel konumu,
- II. jeopolitik konumu,
- III. iklim çeşitliliği,
- IV. yer aldığı iklim kuşağında

bilgilerinden hangilerine ulaşılabilir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

20. Silindirik projeksiyonla çizilmiş haritalarda kutuplara gidildikçe bozulmalar artar.

Buna göre, silindirik bir projeksiyonla çizilmiş bir haritada matematik konumları da göz önüne alınan aşağıdaki ülkelerin hangisinde bozulmanın daha fazla olacağı söylenebilir?

- A) Kanada B) Hindistan C) Malezya
D) İran E) Nijerya

21. Vural: Bu yaz tatilinde ailemle birlikte Samsun'a gittik. Orada Güneş'in doğuşunun uzun sürdüğünü, dersler başladığı zaman öğretmenimize söyledim.

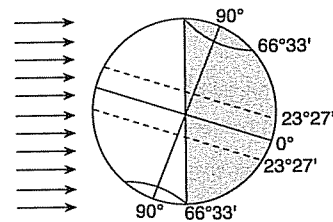
Öğretmen: Doğru gözlemlemişsin dedi.

Çünkü, ...

Öğretmen aşağıdakilerden hangisini söylerse Vural'a doğru bilgi vermiş olur?

- A) Dünya kutuplardan basıktır.
B) kutuplara doğru çizgisel hız azalmıştır.
C) kutuplara doğru gece ile gündüz arasındaki fark artmıştır.
D) aydınlanma çizgisi sürekli yer değiştirir.
E) Dünya, eksen etrafındaki hareketini batıdan doğuya doğru tamamlar.

22. Aşağıda, Dünya'nın 21 Aralık tarihinde Güneş'e göre konumu verilmiştir.

Dünya bu konumda iken Türkiye'de aşağıdaki olaylardan hangisi yaşanır?

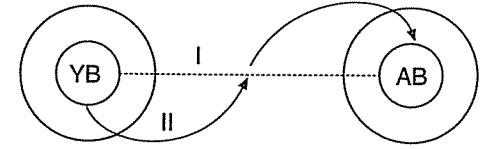
- A) En uzun gündüz yaşanır.
B) Geceler uzamaya devam eder.
C) Kış mevsimi başlangıcı yaşanır.
D) Sıcaklıklar artmaya başlar.
E) En soğuk günler yaşanır.

23. Dünya, kendi eksen çevresinde batıdan doğuya doğru bir tur dönüşünü 24 saatte tamamlar. Buna "günlük hareket" denir.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi Dünya'nın günlük hareketinin sonuçlarından biri değildir?

- A) 30° ve 60° enlemlerinde dinamik basınçların oluşması
B) Kıyılarda meltem rüzgârlarının oluşması
C) Ekvator ve kutuplarda termik kökenli basınçların oluşması
D) Yerel saat farklarının oluşması
E) Kayaçlarda fiziksel çözümlerin görülmesi

25.

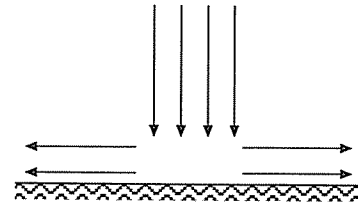

Sürekli rüzgârlar şeklinde gösterilen I. doğrultudaki gibi esmesi gerekirken Dünya'nın günlük hareketinden dolayı II. doğrultudaki gibi eser.

Buna neden olan olay, aşağıdakilerin hangisinde de etkili olur?

- A) Verimli toprakların oluşmasında
B) Karasallığın ve denizelliğin oluşmasında
C) Yıllık sıcaklık farklarının oluşmasında
D) Çizgisel hızın kutuplara doğru azalmasında
E) Okyanuslarda halkalanmaların oluşmasında

24.

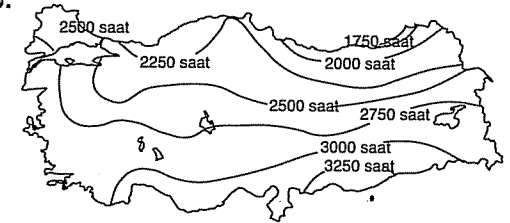

Yukarıda, bir merkezde meydana gelen hava hareketi görülmektedir.

Buna göre, bu merkezde meydana gelen hava olayları ile ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) Alçalıcı hava hareketi görülür.
B) Yeryüzünde yoğunluk fazladır.
C) Oluşum termik kökenliyse hava soğuktur.
D) Yerde rüzgâr çevreden merkeze doğru eser.
E) Hava açık ve güneşlidir.

26.

Yukarıdaki Türkiye haritasında görüldüğü gibi güneşlenme süresinin en düşük olduğu bölüm Doğu Karadeniz'dir.

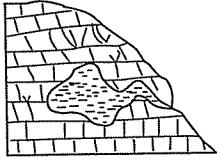
Bu durumun oluşmasında;

- I. bulutluluk oranı,
- II. enlem,
- III. dağların uzanışı

faktörlerinden hangilerinin doğrudan etkili olması beklenir?

- A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

27. Aşağıda bir kaynağın şeması gösterilmiştir.

Bu kaynağın genel özellikleri göz önüne alındığında aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Suları kireçlidir.
- B) Akdeniz Bölgesi'nde yaygındır.
- C) Bol akışlıdır.
- D) Suları genellikle sıcaktır.
- E) Akdeniz'deki bazı kaynakları besler.

28. Dönenceler çevresindeki sahalar, Asya'nın iç kesimleri ve Avustralya'nın bazı kesimlerinde nüfus seyrek.

Bu duruma;

- I. maksimum nem miktarının yüksek olması,
- II. yağış miktarının az olması,
- III. toprakların verimsiz olması,
- IV. arazinin oldukça dağlık olması

unsurlarından hangileri neden olmuştur?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) III ve IV

29. Bölgeler doğal ve beşerî özelliklerine göre oluşur. Doğal bölge sınırları değişmezken beşerî bölge sınırları zamanla değişir.

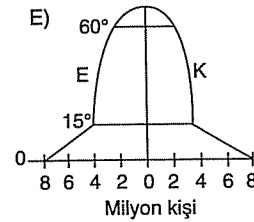
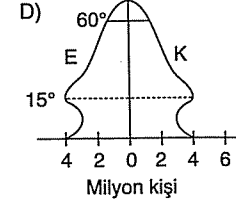
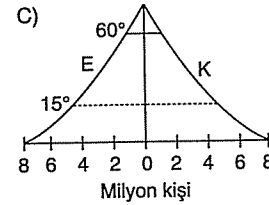
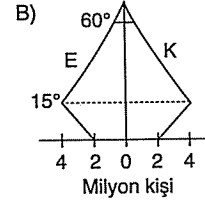
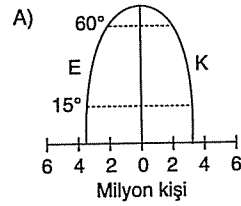
Buna göre;

- I. iklim,
- II. maden,
- III. dağlık,
- IV. sanayi

bölgelerinden hangilerinin sınırları daha kısa sürede değişir?

- A) I ve II
- B) I ve IV
- C) II ve III
- D) II ve IV
- E) III ve IV

30. Aşağıdaki yaş piramitlerinden hangisi son yıllarda doğum oranının hızla düştüğü bir ülkeye ait olabilir?

31. Jeolojik devirde Doğu Anadolu'daki volkanik püskürmeler sonucunda lavlar ve küller geniş alana yayılmış. Bugün ise bu yapı bölge halkı için önemli bir yere sahiptir.

Bu bilgilere göre, aşağıdakilerden hangisine ulaşılr?

- A) Derin vadilerin oluştuğu
- B) Platoların meydana geldiği
- C) Volkanik dağların meydana geldiği
- D) Sıcak su kaynaklarının meydana geldiği
- E) Verimli tarım topraklarının oluştuğu

32. Felsefe, gündelik yönelmelerimizin dışında kalan, salt teorik alanda yer alan bir etkinliktir. Felsefe varlık alanına ait tüm problemleri ele alır; ancak felsefede bireysel farklılıklar daima karşımıza çıkar. Felsefede İlk Çağ'da ele alınan bir konunun günümüzde yeniden gündeme gelmesi sıkça karşılaşılan bir durumdur.

Bu parçaya göre, felsefe hakkında aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) İlerleme özelliğine sahip değildir.
- B) Tümenin bilgisini amaçlar.
- C) Pratik fayda sağlama işlevi yoktur.
- D) Kişiden kişiye değişen bir etkinliktir.
- E) Varlığı parçalı bir yaklaşımla inceler.

33. Bilim insanı, araştırma yaparken filozof gibi her seferinde başa dönmeyi; daha önceden ulaşılan genel-geçer bilgilerden yararlanarak yeni bilgiler üretir. Araştırmaya kişisel duygu ve düşüncelerini yansıtmaz. Filozof ise, kendinden önceki filozofların sorulara verdikleri cevaplarla yetinmez, hatta onları eleştirir. Kendi kişisel düşüncelerine dayanarak aynı sorulara farklı cevaplar verir.

Bu parçaya göre, bilimsel bilgi hangi özellikleri ile felsefi bilgiden farklıdır?

- A) Evrensel olma – Mantıksal olma
- B) Birikerek ilerleme – Nesnel olma
- C) Deney yapma – Nesnel olma
- D) Akla dayanma – Birikerek ilerleme
- E) Nesnel olma – Tutarlı olma

34. Günümüzde bilim felsefesi, filozofların birçoğunun ilgi alanını oluşturur. Bilim felsefesi; bilimin amaç, yöntem ve kuramsal yapısını açıklamaya yönelik çalışmalardan oluşur. Bu türden bir çalışma için de filozofun bağımsız düşünme iradesi, eleştirel anlayış, doğruluğu amaçlama ve sistemli olma gibi bazı niteliklerle donanmış olması gerekir.

Bu parçada, bir bilim felsefecisinde aşağıdaki özelliklerden hangisinin bulunması gerektiği belirtilmemiştir?

- A) Alışlagelmiş davranış kalıplarının dışına çıkma
- B) Bilgileri sorgulamadan kabul etmeme
- C) Bilgileri yetersiz bularak, doğru bilgilere ulaşmak için çalışma
- D) Daha önceki araştırmacıların bilgi birikiminden yararlanma
- E) Araştırmalarını belli bir sistem içerisinde yürütme

35. Kant, insanın istenç sahibi bir varlık olarak kendi koyduğu yasaya uygun davrandığında özgür olacağını söyler.

- Spinoza, insanın istencini ve eylemlerini açık seçik tasarımlara dayandığı, tutkularını düşünce yoluyla yendiği ölçüde özgür olabileceğini savunur.

Bu iki filozofun ortak özelliği aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Evrensel ahlak yasasına uygun eylemde bulunduğu insanın özgür olabileceği
- B) Herkes için geçerli bir ahlak anlayışından söz edilemeyeceği
- C) İnsanın kişisel çıkarları adına her şeyi yapmasının mümkün olduğu
- D) Sezgilerin ahlaklı yaşamının yollarını göstereceği
- E) Evrensel ahlak yasasını Tanrı'nın istencine dayandırmaları

36. 20. yüzyılın başlarında yaşayan Whitehead'e göre var olan her şey olmakta olan şeydir. Bu oluşun arkasında yaratıcılık gücü bulunur. Dünyadaki yaratıcılığı, sürekliliği ve oluşu yöneten bu güç "somutlaştırma" ilkesidir.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada anlatılanları desteklemektedir?

- A) Her türlü ruhsal gerçeğin özünü madde oluşturur.
- B) Nesneler sürekli değişir ve oluşur.
- C) İdealar tümel varlıklardır.
- D) Varlığın algılanışı, algılayana bağlıdır.
- E) Değişimin olduğunu kabul etmek varlığın var olduğunu yadsımaktır.

37. Gerçek ateş ile ateş ideası arasında, bir nesnenin düşüncede yandığını görmek ya da yandığını imgelemekle gerçekten yanmak arasında büyük fark olduğunu söyleyenlere Berkeley, "Eğer gerçek ateş, ateş ideasından çok farklıysa bunun neden olduğu acı da aynı acının ideasından çok farklıdır. Ancak yine de hiç kimse ne gerçek acının ne de bunun ideasının algılanamayan bir şeyde ya da zihinde olmaksızın var olduğunu ya da var olabileceğini ileri süremeyecektir." sözleriyle yanıt vermiştir.

Buna göre; Berkeley "var olmayı" aşağıdakilerden hangisine dayandırır?

- A) Değişebilir olmaya
- B) Maddesel olmaya
- C) Algılanabilir olmaya
- D) İki ayrı nitelikte tek bir töz olma
- E) Sezilebilir olmaya

38. Estetiği ayrı bir alan olarak belirleyen temel kavram "güzel"dir. Güzel kavramı çağdan çağa, kişiden kişiye, toplumdan topluma farklı biçimlerde ifade edilen bir kavramdır. Filozoflar ise bu kavramı başka bazı kavramlarla ilgisi içinde ele alarak araştırma yolunu seçerler.

Aşağıdakilerden hangisi "güzel" kavramı ile birlikte değerlendirilen kavramlardan biri değildir?

- A) Güzel - Hoş
- B) Güzel - Doğruluk
- C) Güzel - İyi
- D) Güzel - Şüphe
- E) Güzel - Yüce

39. Huxley "Yeni Dünya" ve Orwell "1984" adlı eserleriyle yaşadıkları çağda gördükleri toplumsal olumsuzlukların toplumu götürebileceği en kötü durumu betimleyerek ürkütücü bir gelecek tasarımı ortaya koymuşlardır.

Korku ütopyaları yazan bu iki düşünürün toplumsal düzen anlayışlarıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Demokrasi ve insan hakları gibi kavramlar anlamsız ve yanıltıcıdır.
- B) Karşıt fikirler uzlaşma yaratır ve ideal devlet düzenlerini ortaya çıkarır.
- C) İnsanları mutlu edebilecek bir toplum düzeni kurulamaz.
- D) Toplumsal yaşamda hukuk, güçlüyü gözeterek adalet dağıtmalıdır.
- E) İnsanlar gelecekte karşılaşabilecekleri tehlikeleri önceden görmeli ve buna uygun bir devlet modeli geliştirmelidir.

40. "İnsan hayvanla üstün insan arasında gerilmiş bir ip-tir, uçuşum üstünde bir ip. İnsanda büyük olan, bir köprü olmasıdır, yoksa bir amaç değil; sevilebilecek olan, insanda bir karşıya geçiş ve batış olmasıdır." diyen Nietzsche, aşağıdakilerden hangisinin önemine dikkat çekmektedir?

- A) İnsanın toplumsal değerlere uygun yaşamasının
- B) İnsanın içinde yaşadığı toplumun ahlak kurallarını benimsemesinin
- C) İnsanın aşılması gereken bir varlık olduğunun
- D) İnsanın evrensel ahlak yasasına boyun eğmesinin
- E) İnsanın öte dünya anlayışına göre yaşamasının

1. Asurlu tüccarlar Anadolu'ya geldiklerinde Anadolu, Tunç Devrini yaşıyordu. Asurlu tüccarların ticari ilişkilerde çivi yazısını kullanmaları Anadolu'da tarih devirlerin başlamasına yol açmıştır.

Bu bilgilerden yola çıkılarak,

- I. Anadolu'nun çevre uygarlıkları etkileyen temel uygarlık olduğu,
- II. Anadolu ile Mezopotamya arasında kültürel etkileşimin yaşandığı,
- III. Anadolu'da tarih öncesi devirlerin sırasıyla yaşandığı

yorumlarından hangileri yapılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I, II ve III

3. Abbasiler Döneminde devletin sınırları Maveraünnehir'e ulaşmış, eski Yunan, İran ve Hint eserleri Arapçaya çevrilmiştir. Anadolu'da Bizans sınırında oluşturulan Avasım illerine Türkler yerleştirilmiş, aklın öne çıkarıldığı Mutezile mezhebi yayılmıştır.

Bu bilgiye göre, aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) İslam Rönesansının temelleri atılmıştır.
- B) Farklı düşüncelere karşı hoşgörü politikası izlenmiştir.
- C) Türkler, İslam dünyası içinde yer almaya başlamıştır.
- D) İslamiyet farklı kültürler arasında yayılmıştır.
- E) Abbasiler, İslam dünyasında siyasi birliği sağlayan ilk devlet olmuştur.

2. Türklerin tarih boyunca farklı takvimler kullanmalarında;

- I. hanedancı devlet yapısı,
- II. ekonomik etkinlikleri düzenleme,
- III. inanç değişiklikleri

durumlarından hangilerinin etkili olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve III
- E) II ve III

4. Büyük Selçuklu Devleti, sınırları içinde yaşayan halkın farklı din ve ırklara mensup olmasına rağmen, toprağın kullanılmasında eşitlik anlayışını temel almıştır.

Bu uygulamanın, aşağıdakilerin hangisine ortam hazırladığı söylenemez?

- A) Fethedilen toprakların azalmasına
- B) Tarım arazilerinin değerlendirilmesine
- C) Sosyal devlet anlayışının güçlenmesine
- D) Toplumsal kaynaşmanın sağlanmasına
- E) Devlete olan bağlılığın güçlenmesine

5. Osmanlı Devleti kendisinden önce kurulan Türk İslam devletlerindeki "Ülke hanedan üyelerinin ortak malıdır." uygulamasından, "Ülke hükümdar ve çocuklarının malıdır." şeklinde bir uygulamaya geçmiştir.

Osmanlı Devleti bu uygulamayla;

- yönetime ortak olabilecek kişi sayısını azaltma,
- saltanat yönetiminden vazgeçme,
- merkezî otoriteyi güçlendirme

hedeflerinden hangilerine ulaşmayı amaçlamıştır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

6. Osmanlı Devleti'nin Kuruluş Döneminde yaşanan;

- Bizans ile antlaşma yapılması,
- Kapıkulu ordusunun oluşturulması,
- Rumeli Beylerbeyliği'nin kurulması

gelişmelerinden hangilerinin merkezî otoriteyi güçlendirme amacına yönelik olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

7. Belgrad Antlaşması'nda arabuluculuk yapan Fransa ile 1740 yılında kapitülasyonlarla ilgili olarak "Antlaşma iki hükümdarın sağlığında geçerlidir." ibaresinin kaldırılması, aşağıdakilerden hangisini gösterir?

- A) Kapitülasyonların kapsamının genişlediğini
B) Kapitülasyonların süreklilik kazandığını
C) Osmanlı sınırlarının daraldığını
D) Hristiyan birliğinin parçalandığını
E) Osmanlı egemenliğinin pekiştiğini

8. Sultan II. Mahmut döneminde Anadolu'dan İstanbul'a gelecek olanların artması üzerine Mürur Tezkeresi (geçiş belgesi) alma zorunluluğu getirildi. Buna göre, Rumeli ve Anadolu'daki kent yöneticileri İstanbul'a gitmek isteyenler için meslekleriyle ilgili soruşturma yaptıktan sonra dahili pasaport dediğimiz geçiş belgesini ve İstanbul'a girebilmek için gerekli onayı veriyorlardı.

Bu bilgiye göre,

- İstanbul'un göç tehdidi altında olduğu,
- kırsal kesimlerde sorunların yaşandığı,
- İstanbul'da yarı bağımsız bir yönetim kurulduğu

yorumlarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

9. II. Meşrutiyet Döneminde, Kanunuesasi'de yapılan değişikliklerle bakanların padişaha değil, Mebuslar Meclisi'ne karşı sorumlu olması esas getirilmiş, Meclisin padişah tarafından kapatılması kuralı kaldırılmıştır.

Bu gelişmeler;

- halk iradesinin etkin hale getirildiği,
- Mebusan Meclisi'nin yetkilerinin genişletildiği,
- padişahın yetkilerinde kısıtlamaya gidildiği

durumlarından hangilerini doğrular niteliktedir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) II ve III E) I, II ve III

10. I. Dünya Savaşı sonunda yapılan antlaşmalarda sınırlar belirlenirken toplumların etnik ve dinî yapıları göz önüne alınmamıştır.

Bu düzenlemenin;

- yeni sorunların ortaya çıkması,
- demokrasinin güç kazanması,
- barış ortamının sürdürülememesi

durumlarından hangileri üzerinde etkili olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

11. İstanbul Hükûmetinden Erzurum Kongresi'ne başkanlık eden Mustafa Kemal'in tutuklanması emrini alan Kâzım Karabekir, İstanbul'a verdiği cevapta, "Mustafa Kemal Paşa'nın tutuklanması, yürürlükteki kanunlara aykırı bulunmuştur." demiştir.

Buna göre, İstanbul Hükûmeti ile ilgili;

- Millî Mücadele hareketini önlemeye çalıştığı,
- askerî birliklerin terhisini amaçladığı,
- orduyu siyasetten ayırmak istediği

yorumlarından hangileri yapılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I ve III

12. Aşağıdakilerin hangisinde I.de verilenin, II.ye ortam hazırladığı söylenemez?

I	II
A) I. TBMM'nin açılması	Ulusal İrade'nin egemen kılınması
B) Misakımillî'nin kabul edilmesi	İstanbul'un resmen işgal edilmesi
C) Amasya Genelgesi'nin yayımlanması	Mustafa Kemal'in askerlik görevinden ayrılması
D) Sivas Kongresi'nin toplanması	Ulusal cemiyetlerin birleştirilmesi
E) Hiyanet-i Vatanîye Kanunu'nun kabul edilmesi	TBMM'ye karşı ayaklanmaların çıkması

13. Mustafa Kemal, Sakarya Zaferi'nden sonra hemen saldırıya geçmemiş, Büyük Taarruz için bir yıl beklemiştir.

Bu bekleme;

- orduyu taarruza hazır hâle getirme,
- savaş araç ve gereçlerindeki eksiklikleri giderme,
- barış görüşmelerine ortam hazırlama

durumlarından hangilerinin neden olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

14. Mustafa Kemal Lozan Antlaşması için "Türk ulusu aleyhine yüzyıllardan beri hazırlanmış ve Sevr Antlaşması ile tamamlandığı sanılan büyük bir suikastın çöküşünü gösteren belgedir." demiştir.

Buna göre, Lozan Antlaşması ile ilgili;

- Türk ulusunun var oluş belgesidir.
- Türklerin Batı ile hesaplaşmasıdır.
- Türkiye'nin Batı'ya kendisini kabul ettirmesidir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

15. Cumhuriyetin ilk yıllarda;

- miladi takvimin kabul edilmesi,
- hafta tatilinin cumadan pazara alınması,
- azınlıkların medeni hukuk kapsamına alınması

gelişmelerinden hangilerinin Türk tüccarlarının Avrupa pazarlarında daha etkili olmasına ortam hazırladığı savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

16. Türkiye Cumhuriyeti'nde;

- medreselerin kapatılması,
- hafta sonu tatilinin pazar gününe alınması,
- Şer'iye ve Evkaf Vekâletinin kaldırılması

gelişmelerinden hangilerinin toplumdaki kültür ikiliğini ortadan kaldırmaya yönelik olduğu savunulabilir?

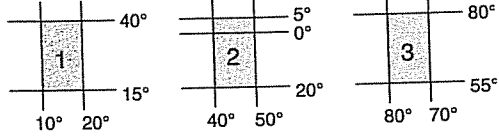
- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) II ve III

17. "Türk milletini geri bırakmış müesseseleri yıkarak yerlerine milletin en yüksek icatlarına göre ilerlemesini temin edecek yeni müesseseleri kurmuş olmaktadır."

Atatürk'ün bu sözü, aşağıdaki ilkelerinden hangisinin Türk milleti için vazgeçilmez olduğunun ifadesidir?

- A) Cumhuriyetçilik B) Milliyetçilik
C) Halkçılık D) Devletçilik
E) İnkılapçılık

18.

Yukarıda coğrafi konumları verilen üç bölge ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Eşit boyutta kâğıtlara haritaları çizildiğinde ayrıntı en az 3. bölgede olur.
B) Aynı ölçekle haritaları çizildiğinde kâğıt alanı en geniş olan 2. bölgedir.
C) İz düşüm alanların sıralanması $3 < 1 < 2$ şeklindedir.
D) Her üç bölgenin çizilen haritalarında uzunluk ve yerel saat hesaplanabilir.
E) Kuzey kutbunu merkez alan bir düzlem projeksiyonla çizilen haritada 3 numaralı bölge gerçeğe daha yakın gösterilir.

19. Dünya üzerindeki bir noktanın Ekvator'a olan uzaklığının merkezdeki açı cinsinden değerine enlem denir.

Buna göre, enlem aşağıdakilerin hangisine etki etmez?

- A) Kalıcı kar alt sınırına
B) Deniz suyu tuzluluğuna
C) Güneş ışınlarının geliş açısına
D) Yerel saat farklarına
E) Gece-gündüz sürelerine

20.

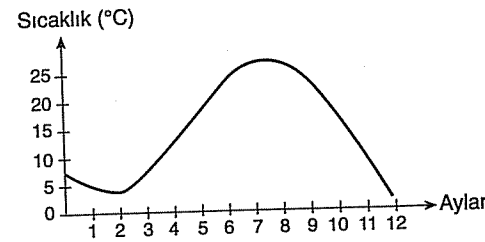
Merkezler	Yerel saat
I	16.20
II	15.32

Yukarıda iki ayrı merkezin aynı andaki yerel saatleri verilmiştir.

Bu bilgilere göre, merkezlerle ilgili aşağıdakilerin hangisine ulaşılabilir?

- A) İki merkez de aynı meridyen üzerindedir.
B) II. merkez daha doğudadır.
C) Yaşadıkları mevsim aynıdır.
D) Başlangıç meridyenine uzaklıkları aynıdır.
E) I. merkez yeni güne daha önce başlar.

21.

Yukarıda bir merkezin yıllık sıcaklık grafiği gösterilmiştir.

Yalnızca grafikteki bilgilere göre, aşağıdakilerden hangisi bu merkezin Kuzey Yarım Küre'de yer aldığına kanıtlar?

- A) Nem oranının oldukça az olması
B) Yıllık sıcaklık farkının fazla olması
C) Kışların kurak geçmesi
D) Karasallığın belirgin olması
E) Sıcaklığın 1., 2. ve 12. aylarda en düşük dereceye düşmesi

22. Atmosfer; dünyayı çepeçevre saran gaz küredir. Atmosferi oluşturan gazları;

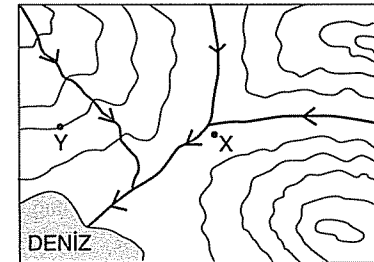
- havada her zaman bulunan ve oranı değişmeyen gazlar (azot, oksijen),
- havada her zaman bulunmayan gazlar,
- havada her zaman bulunan ve miktarı değişebilen gazlar (karbondioksit, su buharı)

olarak gruplara ayırabiliriz.

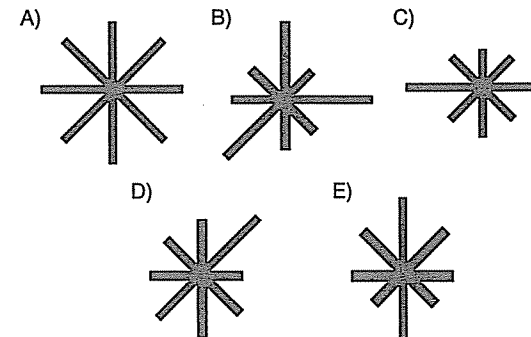
Buna göre, oranı değişebilen gazlardan, karbondioksitin atmosferdeki miktarının artması durumunda dünyada aşağıdakilerden hangisinin artması diğerlerinin de artmasına neden olur?

- A) Sıcaklık B) Yağış C) Kuraklık
D) Maksimum nem E) Aşırı ısınma

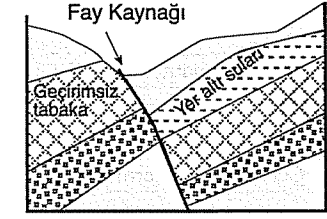
23. Rüzgarlar, yer şekillerine paralel olarak eserler. Buna göre, rüzgâr frekans gülleri çizilir.

Yukarıdaki açıklamaya göre, haritadaki X bölgesinin rüzgâr frekans gülü aşağıdakilerden hangisi olabilir?

24.

Yukarıda şeması gösterilen kaynak çeşidinin özellikleri arasında, aşağıdakilerden hangisi yer almaz?

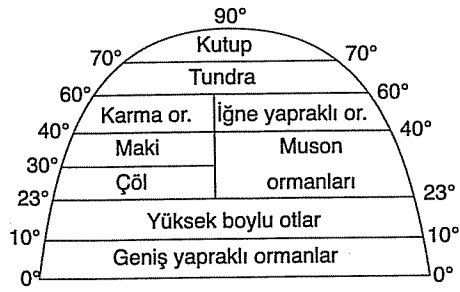
- A) Basınç etkisiyle püskürerek çıkar.
B) Kırıklı yer yapısı yaygındır.
C) Kaynak sularının sıcaklığı pek fazla değişmez.
D) Mineral yönünden zengindir.
E) Sağlık turizminde kullanılır.

25. Kışları uzun, soğuk ve karlı, yazları kısa, sıcak ve yağışlıdır. Kışın yağan kar kış boyunca toprak üstünde kalır. Bitki örtüsü iğne yapraklı ağaçlardan oluşan ormanlardır.

Yukarıda sözü edilen iklim tipi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Savan B) Karasal C) Okyanusal
D) Tundra E) Kutup

26.

Yatay Dağılışı

Dikey Dağılışı

Yukarıdaki şekillerde görüldüğü gibi bitki türlerinin dikey ve yatay dağılışında etkili olan faktörler aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?

Yatay Dağılışı

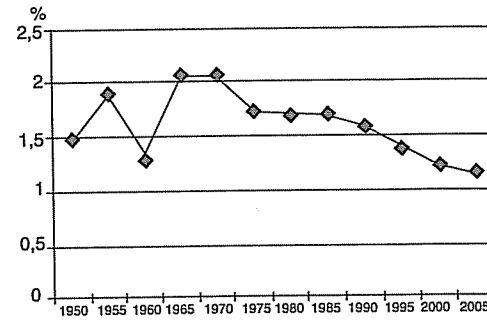
Dikey Dağılışı

A) Enlem-Sıcaklık	Yükselti-Sıcaklık
B) Eksen eğikliği-Nemlilik	Yükselti-Yağış
C) Yükselti-Sıcaklık	Enlem-Toprak
D) Toprak-Yağış	Yükselti-Sıcaklık
E) Yükselti-Sıcaklık	Enlem-Sıcaklık

27. Fazla sularını gideğini ile denize ulaştırabilen bir göl ile ilgili aşağıda verilenlerden hangisi kesin olarak söylenir?

- A) Derinlikleri fazla değildir.
B) Tuz ve soda üretiminde kullanılır.
C) Tektonik hareketler tarafından oluşturulmuşlardır.
D) Suları tatlıdır.
E) Mevsimlere göre su seviyesinde değişim fazladır.

28. Aşağıdaki grafik Türkiye'de sayım yıllarına göre nüfus artış hız oranları gösterilmiştir.

Bu grafiğe bakılarak aşağıdaki yargıların hangisine ulaşamaz?

- A) Nüfus artış hızı, 1950'den günümüze kadar düzenli bir artış ya da azalış göstermemiştir.
B) 1975'ten 1980'e kadar nüfus sürekli azalmıştır.
C) Nüfus artış hızı 1960'dan sonra yükselmiştir.
D) 1985'ten günümüze nüfus artış hızı sürekli azalmıştır.
E) Nüfus artış hızının en düşük olduğu dönem 2005'tir.

29. Aşağıdaki tabloda beş farklı ülkenin doğum ve ölüm oranları verilmiştir.

Ülkeler	Doğum oranı %	Ölüm oranı %
I	2,8	1,5
II	4,1	3,2
III	1,1	0,9
IV	3,6	2,0
V	0,8	0,6

Yalnızca doğum ve ölüm oranları göz önüne alındığında, hangi ülkenin diğerlerine göre daha az gelişmiş olduğu söylenebilir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

30. I. Kurakçıl ot - Kaktüs

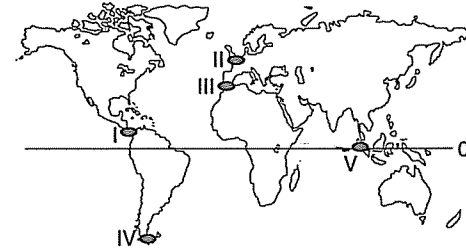
II. Yağmur ormanları - Karışık orman

III. Maki - Bozkır

Yukarıda verilen bitki topluluklarının hangilerinin bulunduğu bölgede güneşlenme süresi en azdır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

31. Sanayi ve ticaretin geliştiği bölgelerde deniz yolları önem kazanır.

Yukarıdaki açıklamaya göre, haritada işaretli boğazlardan hangisi önemini koruyan boğazlardan değildir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

32. Felsefenin Eski Yunan'da ortaya çıkmasını rastlantı ile açıklamak mümkün değildir. Verimli topraklara ve gelişmiş ticarete sahip Yunan kent devletlerinde kadınlar, köleler ve yabancılar dışındaki herkes fikirlerini korusuzca dile getirmekte, yönetimde söz sahibi olmakta, farklı düşünceler hoşgörüyle karşılanmaktaydı.

Bu parçaya göre, felsefenin ortaya çıkmasında öncelikle aşağıdakilerden hangisi etkili olmuştur?

- A) Ekonomik refah düzeyi
B) Bölgenin coğrafi konumu
C) Kölelik sisteminin varlığı
D) Siyasal ve sosyal alandaki karmaşa
E) Özgür düşünce ortamı

33. I. Akla dayalı olma

II. Tutarlı olma

III. Deneysel olma

IV. Merak duygusundan kaynaklanma

V. Sistemli olma

Yukarıdakilerden hangileri felsefi bilgi ile bilimsel bilginin ortak özelliğidir?

- A) I ve II B) I, II ve III C) I, II ve V
D) I, II, IV ve V E) III, IV ve V

34. Bilim insanı; doğruyu arama çabasında kişisel eğilim, istek ve ön yargılarının etkisinde kalmamaya çalışmak zorundadır.

Bu cümlede, bilim insanında bulunması gereken hangi özellik belirtilmiştir?

- A) Eleştirelilik
B) Nesnellik
C) Sistemlilik
D) Mantıksallık
E) Tutarlılık

35. Ontolojiye göre varlık, ister madde cinsinden ister idea cinsinden olsun, zaman ve mekân bakımından temel bir töze indirgenir. Töz, var olmak için başka bir şeye ihtiyaç duymayan temel varlık ilkesidir. Ontoloji bu anlamda genel bir varlık anlayışını kabul eder.

Bu parçaya dayanarak, ontolojiye ilişkin aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Akla dayalı açıklamalar yapar.
B) Deneysel açıklamaları ön planda tutar.
C) Varlığa tümel açıdan yaklaşır.
D) Evrende daima süreklilik arar.
E) Sadece metafiziği konu edinir.

36. Herakleitos, Anaximenes ve Thales evrenin maddesel öğelerden oluştuğunu savunmuşlardır. Pythagoras ise; ateş, hava ve su gibi somut varlıkların yerine sayıları yerleştirerek evrenin özünün sayı olduğunu iddia etmiştir.

Bu parçada aşağıdaki sorulardan hangisi yanıtlanmaktadır?

- A) Felsefeden ilk ayrılan bilim matematik midir?
- B) İlk Çağ filozoflarına göre evrenin arkhesi nedir?
- C) Evrenin bir başlangıcı ve sonu var mıdır?
- D) İlk Çağ filozofları aynı zamanda bilim insanı mıdır?
- E) Varlık dinamik midir, yoksa statik midir?

38. Aristoteles'in mutluluk konusunda verdiği reçete "orta yol" öğretisinde ifade edilmiştir. İnsanlar mutluluğa ulaşmak için aşırı uçlardan kaçınmalıdır. Örneğin cesaret; korkaklık ile gözü karalılık arasında bir orta yoldur.

Aristoteles'in bu görüşüne göre, mutlu olmanın ölçütü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sezgiyi temel almak
- B) Eylemlerde ölçülü olmak
- C) Haz veren eylemlere yönelmek
- D) Tüm insanların yararını düşünmek
- E) Evrensel ahlak kurallarına uymak

39. Devlet, insanları, kişisel çıkarlarını gerçekleştirebilmeleri için serbest bırakmalıdır.

A. Smith'in bu sözlerine göre, ideal devlet düzeninin temel ilkesi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Adalet
- B) Eşitlik
- C) Özgürlük
- D) Güçler ayrılığı
- E) Güçler birliği

37. Bilgi, doğruyu, gerçeği bize bildirmez ve bizi mutlu edemez. İnsan bilme, öğrenme ve anlama çabasından vazgeçmeli ve hiçbir konuda hüküm vermeyerek her konudaki yargıyı askıya almalıdır. Böyle bir tavır, insanı gereksiz korku ve sıkıntılardan kurtararak, ruhsal sükûnete götürür.

Pyrrhon'un, bu parçada görüşlerine dayanarak aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Doğru bilgi olmadığı için, bilgiye ulaşma çabası gereksizdir.
- B) Bilginin doğruluğunun ölçütü, sağlayacağı faydadır.
- C) Doğru bilgi sezgi yoluyla elde edilir.
- D) Doğru bilgilerin kaynağı akıldır.
- E) Doğru bilgiye akıl ve deney senteziyle ulaşılabilir.

40. Bir ressamın, ağaç resmi çizerken komşusunun bahçesindeki ağacı görmekten niçin korktuğunu şimdi daha iyi anlıyorum. Ben de başka yazarların anlattığı şeylerin benzer biçimler, sesler ve anlamlar hâlinde yazılarıma girivereceğinden öyle çekiniyorum ki.

Bu sözleri söyleyen bir sanatçı, eserinde aşağıdaki özelliklerden hangisinin bulunmasına özen göstermektedir?

- A) Doğadaki güzelliği konu almasına
- B) İnsanlara faydalı olmasına
- C) Toplumun sorunlarını yansıtmaya
- D) Özgün olmasına
- E) Herkese hitap etmesine

1. Burdur yakınlarındaki Hacılar'da;

- evler bir sokak etrafında sıralanmış,
- höyüğün etrafı duvarla çevrilmiştir.

Buna göre, Hacılar yerleşkesi ile ilgili;

- I. savunma ile ilgili önlemler aldıkları,
- II. kent yapısının oluşmaya başladığı,
- III. Anadolu'daki ilk yerleşim yeri olduğu

yorumlarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I, II ve III

2. Orta Asya'da kurulan Hun, Kök Türk, Uygur gibi Türk devletlerinin tarihi incelendiğinde, bu devletlerin önce ikiye bölündükleri daha sonra da yıkıldıkları görülür.

Bu durumun yaşanmasında, aşağıdakilerden hangisinin etkili olduğu söylenemez?

- A) Çin'in böl-parçala-yönet politikası
- B) Ülke topraklarının hanedan üyelerinin malı sayılması
- C) Orduda onlu sistemin uygulanması
- D) Türk devletlerinin doğu-batı, sağ-sol şeklinde ikiye bölünerek yönetilmesi
- E) Türk devletlerinin boylar birliğinden oluşması

3. Dört Halife Döneminde İslam sanatı basit ve gösterişten uzak özellikler gösterirken, Emeviler Döneminde sanat gelişmiş, farklı ve etkileyici bir görünüm kazanmıştır.

Bu farklılığın ortaya çıkmasında;

- I. yeni kültürlerle karşılaşılması,
- II. devletin sınırlarının genişlemesi,
- III. Arap milliyetçiliğinin benimsenmesi

gelişmelerinden hangilerinin etkili olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

4. Türkiye Selçuklu Sultanı I. Kılıç Arslan, Büyük Selçuklu Sultanı Melikşah'ın 1093'te ölümü üzerine Anadolu'ya gelerek babası Süleyman Şah'ın kurduğu devletin başına geçmiş, kendi adına hutbe okutup para bastırmıştır.

Buna göre, I. Kılıç Arslan ile ilgili aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Anadolu siyasi birliğini sağlamıştır.
- B) Devleti bağımsız hâle getirmiştir.
- C) Oğuz göçlerini önlemiştir.
- D) Halifelik tartışmalarını başlatmıştır.
- E) Ticari ilişkileri denizlere kaydırmıştır.

5. Osmanlı Devleti'nde uygulanan tımar sistemiyle;

- I. Merkezî otorite ülke geneline yayılmıştır.
- II. Tarımsal üretimde artış sağlanmıştır.
- III. Savaşlara hazır bir ordu oluşturulmuştur.

Bu gelişmelerin siyasi, ekonomik ve askerî alanlarla ilişkileri bakımından aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?

	Siyasi	Ekonomik	Askerî
A)	I	II	III
B)	I	III	II
C)	III	II	I
D)	II	III	I
E)	II	I	III

6. XVII. yüzyılda Osmanlı Devleti'nde yaşanan;

- I. toprak düzeninin bozulması ve tımarların dağıtılmasında sorunlar yaşanması,
- II. doğuda İran, batıda Avusturya ile yapılan savaşların uzun sürmesi,
- III. yeniçeri maaşlarının geç ve ayarı düşük akçe ile ödenmesi

gelişmelerinden hangileri, Celali İsyanlarının nedenleri arasında gösterilebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız III
- C) I ve II
- D) I ve III
- E) I, II ve III

7. Kavalalı Mehmet Ali Paşa'nın Mısır'da başlattığı isyanın Avrupa büyük devletlerini yakından ilgilendirmesinde aşağıdakilerden hangisi **en önemli etken** olmuştur?

A) Mehmet Ali Paşa'nın Mısır kökenli olmaması
B) Ayaklanmanın Yunan İsyanı sırasında çıkması
C) Bölgenin Güney Asya deniz yolu üzerinde bulunması
D) Mısır halkının Müslüman olması
E) Osmanlı Devleti'nin ıslahatları sürdürmesi

8. Osmanlı Devleti'nde azınlıklar, Tanzimat ve Islahat Fermanları ile birtakım haklar elde etmişler, mahalli idarelerde görev almışlar, Kanun-i Esasi ile de devlet yönetimine katılmışlardır.

Bu gelişmelerden çıkarılabilecek ortak yargı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Osmanlı Devleti, Avrupa'daki gelişmeleri yakından izlemiştir.
B) Ulusçu ayaklanmalar yöneticiler tarafından desteklenmiştir.
C) Osmanlı Devleti siyasal bağımsızlığını yitirmiştir.
D) Azınlıklara verilen haklar giderek genişletilmiştir.
E) Çeşitli etnik grupların ayaklanmaları sona ermiştir.

9. Osmanlı Devleti'nin I. Dünya Savaşı'ndan çekilerek Mondros Ateşkesi'ni imzalaması üzerine, bazı kesimler İngiliz mandasına girmeyi savunurken, Mustafa Kemal ve arkadaşları işgallere karşı mücadele kararı almışlardır.

Bu durum;

I. ulusal bağımsızlık,
II. Batı ile ilişkiler,
III. saltanatın geleceği

konularının hangilerinde görüş ayrılığı yaşandığına kanıt oluşturur?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

10. Havza Genelgesi, işgallere karşı ulusal mücadele bilincini oluşturmaya yönelik Anadolu hareketinin hazırlık süreci içinde atılan ilk adımdır.

Bu genelge ile ulaşılmak istenen temel amaç aşağıdakilerden hangisidir?

A) Bölgesel direniş örgütlerini birleştirmek
B) Ulusal bilinci geliştirmek
C) Yeni bir devlet kurmak
D) Padişah yanlılarını dışlamak
E) Geçici bir hükümet kurmak

11. Sivas Kongresi'nde bütün vatandaşlar Anadolu ve Rumeli Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti'nin doğal üyesi kabul edilmiştir.

Sivas'ta böyle bir kararın alınmış olması;

I. cemiyetin gücünü artırmak,
II. Millî Mücadele'yi tüm yurda yaymak,
III. azınlık haklarını sınırlandırmak

durumlarından hangilerinin amaçlandığını gösterir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

12. I. TBMM, 5 Ağustos 1921'de çıkardığı bir yasayla Mustafa Kemal'e "Başkomutanlık" yetkisini verdi. Mustafa Kemal, bu yasaya dayanarak ordunun sevk ve idaresiyle ilgili meclis adına tüm yetki kullanabilecekti.

Buna göre, Başkomutanlık Yasası'nın Mustafa Kemal'e;

I. saltanatı kaldırma,
II. hızlı kararlar alıp uygulayabilme,
III. cumhuriyeti ilan etme

yetkilerinden hangilerini sağladığı savunulabilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

13. Lozan Antlaşması ile;

I. Azınlıklar Türk vatandaşı sayılmıştır.
II. Yabancı okulların durumu Türkiye'nin kararına bırakılmıştır.
III. Boğazların yönetimi Türklerin başkanlık edeceği bir komisyona bırakılmıştır.

Bu kararlardan hangileri Batılı devletlerin Türkiye'nin iç işlerine karışmasını önleyici niteliktedir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

14. "Efendiler ve ey millet, biliniz ki, Türkiye Cumhuriyeti şeyhler, dervişler, müritler ve meczuplar memleketi olamaz. En doğru, en hakiki tarikat, medeniyet tarikatıdır. Biz uygarlıktan bilim ve fenden güç alıyoruz ve ona göre yürüyoruz."

Mustafa Kemal'in bu sözleri, öncelikle aşağıdaki alanların hangilerinde yeni bir yapılanmaya gideceğinin göstergesidir?

A) Hukuk B) Eğitim
C) Özel mülkiyet D) Dış politika
E) Askerlik

15. I. Tevhid-i Tedrisat Kanunu'nun çıkarılması,
II. Şeriye ve Evkaf Vekâletinin kaldırılması,
III. Erkân-ı Harbiye Vekâletine son verilmesi

Yukarıdaki gelişmelerden hangileri ile ordunun siyasetten ayrılması konusunda önemli bir adım atılmıştır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I ve III

16. Cumhuriyetçilik eşitlik ve demokrasi kavramı olduğuna göre;

I. kadınlara sosyal ve siyasal hakların verilmesi,
II. Sanayi Teşvik Kanunu'nun çıkarılması,
III. ayrıcalık yaratan unvanların kaldırılması

gelişmelerinden hangilerinin yukarıdaki tanıma uygun olduğu söylenebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I ve III

17. Yeni Türk eğitim sisteminin amacı;

• özgür ve bilimsel düşünen,
• çağdaş uygarlığı hedef alan,
• Türk milletinin millî, insani, manevi ve kültürel değerlerine sahip nesiller yetiştirmektir.

Buna göre, Türk eğitim sisteminde;

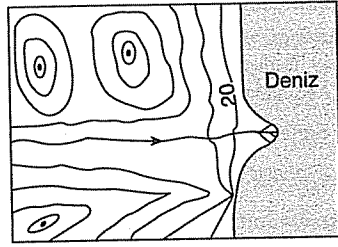
I. laiklik,
II. inkılapçılık,
III. milliyetçilik

ilkelerinden hangilerinin temel alınmış olduğu söylenebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

18.

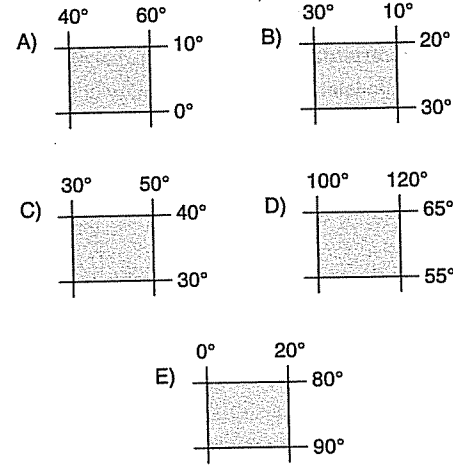

İzohipslerin yer şekillerinin biçimini ve yükseltisini gösterdiği göz önüne alındığında, yukarıdaki topoğrafya haritasında aşağıdaki yer şekillerinden hangisi gösterilmemiştir?

- A) Vadi B) Boyun C) Delta
D) Krater E) Falez

20. Aşağıda coğrafi koordinatları verilen bölgelerin enlem ve boylam değerleri arasındaki fark eşittir.

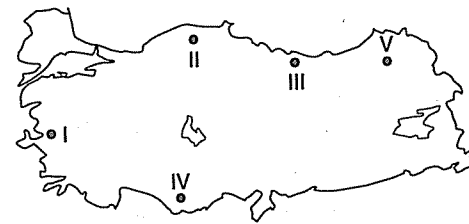
Buna göre, bölgelerin bulundukları yerler göz önüne alındığında, hangisinin iz düşüm alanının diğerlerinden daha büyük olduğu söylenebilir?

21. Herhangi bir bölgede havanın geç ısınıp geç soğuması bu bölgenin hangi özelliğinin bir sonucudur?

- A) Yer şekillerinin sade olmasının
B) Nem oranının fazla olmasının
C) Akarsu ağının sık olmasının
D) Bitki çeşitliliğinin fazla olmasının
E) Yüksek basınç koşullarının etkili olmasının

22.

Yukarıdaki haritada işaretlenen alanlardan hangisinde horst-graben (kırıklı dağ) sistemi yaygın olarak bulunmaktadır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

19.

Merkez	Güneş'in doğuş saati	Güneş'in batış saati
I	4 ²⁰	19 ⁴⁰
II	5 ³⁰	18 ³⁰
III	6 ⁰⁰	18 ⁰⁰
IV	7 ⁰⁰	17 ⁰⁰
V	3 ⁴⁰	20 ²⁰

Yukarıdaki tabloda 21 Haziran tarihinde beş ayrı merkezde Güneş'in doğuş ve batış saatleri verilmiştir.

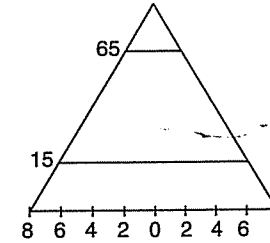
Buna göre, kaç numaralı merkez Güney Yarım Küre'de yer alır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

23. Aşağıda verilmiş göç örneklerinden hangisinin temeli doğal sebeplere dayanır?

- A) Amerika'ya yapılan göçler
B) Kavimler Göçü
C) Çalışmak amacıyla dünyanın dört bir yanından bilim insanlarının gelmesi
D) 1960 yılından sonra Türkiye'den Avrupa'ya yapılan göçler
E) 1985'te Bulgaristan'dan Türkiye'ye yapılan göçler

24.

Nüfus piramidi yukarıdaki gibi olan bir ülke ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Nüfus artış hızı azdır.
B) Tarımda çalışan nüfus fazladır.
C) Genç nüfus fazladır.
D) Bağımlı nüfus fazladır.
E) Okuryazar oranı azdır.

25. Dünyada nüfusun dağılışında doğal ve beşerî faktörler etkilidir.

Buna göre, bir bölgenin sık nüfuslanmasında etkili olan faktörlerden hangisi doğal faktörler içerisinde yer almaz?

- A) Yükseltinin az olduğu düz alanlar
B) Tarımsal açıdan verimli ovalar
C) Elverişli iklim koşulları
D) Ulaşım ve turizm faaliyetleri
E) Su kaynaklarının elverişliliği

26. I. Fay hatları depremin sıkça görüldüğü yerlerdir.

- II. Tektonik depremler dar alanlarda etkili olur.
III. Depremler sırasında heyelanlar oluşabilir.
IV. Deprem merkezinden uzaklaştıkça depremin şiddeti azalır.

Yukarıda depremle ilgili verilen bilgilerden hangileri yanlış olur?

- A) Yalnız II B) I ve IV C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

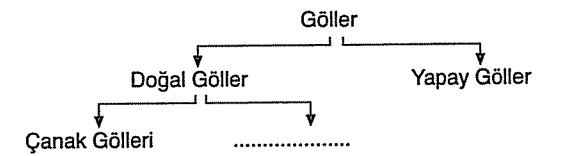
27. Yeryüzünde çeşitli toprak tiplerinin oluşumunda;

- I. akarsular,
II. beşerî faktörler,
III. iklim,
IV. ana kayanın yapısı

unsurlarından hangileri etkili olmuştur?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) III ve IV

28. Aşağıda oluşumlarına göre göllerin şeması gösterilmiştir.

Bu şemada boş bırakılan yere aşağıdaki kavramlardan hangisi gelmelidir?

- A) Baraj Gölleri B) Tektonik Göller
C) Volkanik Göller D) Set Gölleri
E) Karstik Göller

29. Aşağıda verilen iklim - bitki örtüsü eşleştirmelerinden hangisi yanlıştır?

- A) Ekvatorial iklim → Geniş yapraklı orman
- B) Sert karasal iklim → Tayga
- C) Step iklimi → Bozkır
- D) Savan iklimi → Savan
- E) Muson iklimi → Çayır

30. Endonezya ve Japonya'da yoğunlaşan sıcak su kaynaklarının Ege Bölgesi'nde de yaygın olması aşağıdakilerden hangisi ile ilgilidir?

- A) Toprak türlerinin çeşitli olması
- B) Dağların uzanış doğrultusu
- C) Bitki örtüsünün maki olması
- D) Fay hatlarının çok olması
- E) Turizm potansiyelinin fazlalığı

31. Ormanların alt ve üst sınırı bölgelerde sıcaklık ve yağışa göre değişir.

Buna göre, orman alt ve üst sınırını etkileyen faktörler aşağıdakilerden hangisinde doğru sıralanmıştır?

Alt sınır	Üst sınır
A) Biyolojik	Yağış
B) Toprak	Sıcaklık
C) Yağış	Sıcaklık
D) Sıcaklık	Yağış
E) Enlem	Bakı

32. İnsan, içinde yaşadığı toplumu, evreni ve yaşamın tüm sırlarını anlamak ister. Önündeki bilinmezlerle dolu karanlığı sorgulayarak aydınlatmaya, gerçeği görmeye çalışır. Bilinmeyi keşfetmek için sorulan soruların cevabı herkes için farklı olsa da, önemli olan soru sormaktır. Çünkü felsefe için gidilen yer değil, yol önemlidir.

Bu parçada belirtilmek istenen yargı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Felsefe her türlü bilgiyi konu edinir.
- B) Felsefe akla dayalı bir etkinliktir.
- C) Felsefede cevaplardan çok, sorular önemlidir.
- D) Felsefe özgür düşünebilmeyi gerektirir.
- E) Felsefe varlığın bütününe yönelir.

33. Filozof doğru bilgiyi ararken, kendi duygu ve düşüncelerinin, tutum ve inançlarının, içinde yaşadığı toplumun etkisi altındadır. Herkes için aynı anlamı ifade eden bir objektif bakış açısının olması felsefenin ruhuna aykırıdır.

Bu parçada felsefenin hangi özelliğinden söz edilmektedir?

- A) Konularının evrensel olmasından
- B) Refleksif olmasından
- C) Öznel olmasından
- D) Akla dayalı olmasından
- E) Eleştirel olmasından

34. İnsan, doğası gereği araştırmak isteyen meraklı bir varlıktır. Bu özelliği onu diğer bütün canlılardan ayırır. İnsan, var olduğu andan itibaren bilgiye koşmuş, yaşama şeklini değiştirmiş ve medeniyetler oluşturmuştur.

Bu parçaya göre, insanın bilgiye yönelmesinin temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Diğer canlılardan üstün olma isteği
- B) Rahat ve kolay yaşama isteği
- C) Kendini psikolojik olarak rahatlatma isteği
- D) Gelecek nesillere iyi bir dünya bırakma isteği
- E) Her şeyi bilme isteği

35. İlk Çağ'da Platon "Devlet", Rönesans'ta Campanella "Güneş Ülkesi" ve Thomas More "Ütopya" adını taşıyan, ideal bir toplum kurma amacına yönelik eserler ortaya koymuşlardır.

Aşağıdakilerden hangisi bu eserlerin ortak özelliği olamaz?

- A) Bilimsel verilere dayanma
- B) Hayalî bir toplumu betimleme
- C) Edebî eser niteliği taşıma
- D) Var olan toplum düzenlerini eleştirme
- E) Mükemmel bir toplumu amaçlama

36. İnsan hayatının amacı mutluluktur. Duyusal bir varlık olan insanda, duyu hazzı, eylemlerdeki en yüksek amaçtır. Mutluluğun dayanağı, insanın düşünme bakımından olgun olması değil, haz alma yeteneğidir.

Bu parçadaki ahlak anlayışının temelinde, aşağıdaki yaklaşımlardan hangisi yer alır?

- A) Utilitarizm
- B) Hedonizm
- C) İndeterminizm
- D) Otodeterminizm
- E) Egoizm

37. Bilimsel bilgilere ve yasalara dayanarak henüz ortaya çıkmamış bir olayı önceden kestirmek olanaklıdır. Örneğin, buzulların erimesi gerçeğine dayanarak küresel ısınmanın artacağı, küresel ısınma ile birlikte de dünyanın giderek çölleşeceği önceden tahmin edilebilir. Ülkemizde normal kilosunun üstündeki çocuk sayısının artmasına dayanarak, nüfus içindeki obezite hastalığının yaygınlaşacağını da önceden görebilmek olanaklıdır.

Bu parçada bilimin aşağıdaki özelliklerinin hangisinden söz edilmektedir?

- A) Ön deyide bulunma
- B) Kendi içinde tutarlı olma
- C) Olanı olduğu gibi bildirme
- D) Varlığı bölerek ele alma
- E) Kuşkuyu yöntem olarak kullanma

38. Platon'a göre, sanatçı nesneleri taklit eder. Ancak nesneler gerçeklikten yoksun olduklarına, asıl gerçeklik olan ideaların kopyaları olduklarına göre, sanat taklidin taklidi, kopyanın kopyasıdır. Eğer sanatçı, kopyanın kopyasını yapıyorsa, sanat da bilgi bakımından değersiz bir şeydir.

Platon'un bu parçadaki görüşü aşağıdaki sorulardan hangisine yanıt niteliğindedir?

- A) Güzellik öznel midir, yoksa güzelliğin nesnel ölçütleri var mıdır?
- B) Evrensel estetik yargılar var mıdır?
- C) Sanat eserlerinin doğayla ilişkisi nedir?
- D) Sanat nedir?
- E) Doğadaki güzel ile sanattaki güzel arasında ne gibi farklılıklar vardır?

39. Empirizme göre insanın zihninde doğuştan hiçbir bilgi olamaz. İnsan zihni doğuştan boş bir levhadır. Matematik, mantığın ilke ve kavramları, Tanrı, ruh gibi kavramların bilgisi de doğuştan zihinde bulunmaz. Bu anlamda empirizm bilginin kaynağının duyular ve deney olmaksızın yalnızca akıl olduğunu ileri süren rasyonalizme karşı çıkar.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi empirizme değil, rasyonalizme ait bir görüştür?

- A) Bütün bilgiler deneyden gelir.
- B) İnsan zihninde doğuştan bulunan bilgilerin açığa çıkarılması gerekir.
- C) Doğru bilgilerin kaynağı duyumlardır.
- D) Deneyden gelmeyen hiçbir bilgi zihnimizde bulunamaz.
- E) Zihnimizdeki bilgilerin tümü sonradan edinilmiştir.

40. İlk Çağ doğa filozoflarından Herakleitos'a göre evrenin ana maddesi "ateş" tir. Ateş suya, ardından toprağa ve her şeye dönüşür. Nesneler sürekli değişir. Güneş bile her gün yeni bir oluşumla karşımıza çıkmaktadır.

Herakleitos'un bu parçadaki düşüncesine göre, aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Değişmeyen tek şey, değişmenin kendisidir.
- B) Evrendeki değişimin merkezinde ateş vardır.
- C) Her şey sürekli akış içindedir.
- D) Her şeyin oluşumunun kaynağı ateştir.
- E) Değişim, bütün varlıklarda görülmez.

1. İnsanlar sitelerin (kent devletlerinin) ortaya çıktığı dönemde bakır ile kalayı karıştırarak daha sert olan tuncu buldular. Tuncu çoğunlukla tarım ve savaş aletlerinin yapımında kullandılar, yaşamı kolaylaştırdılar.

Buna göre, Tunç Devri ile ilgili aşağıdaki yargılardan hangisine varılamaz?

- A) Daha dayanıklı aletler yapılmıştır.
- B) Yerleşik kültür benimsenmiştir.
- C) Yazılı hukuk kuralları ortaya çıkmıştır.
- D) Siyasi örgütlenme başlamıştır.
- E) Tarımda gelişmeler sağlanmıştır.

2. Eski Türklerde, kut anlayışı gereği devlet hanedanının ortak malı sayılırdı.

Bu durumun aşağıdakilerden hangisinin ortaya çıkmasında etkili olduğu söylenemez?

- A) İkili yönetim anlayışının
- B) İktidar kavgalarının
- C) Halk ayaklanmalarının
- D) Siyasî çekişmelerin
- E) Merkezî otoriteyle ilgili sorunların

3. Hz. Osman döneminde, Müslümanlar arasında huzursuzluklar başlamış, toplumda bölünmeler ortaya çıkmıştır.

Bu durumun, Hz. Osman'ın;

- I. önemli devlet kademelerine akrabalarını getirmesi,
- II. Kuran-ı Kerim'i çoğaltarak eyaletlere göndermesi,
- III. ilk İslam donanmasını oluşturması

faaliyetlerinin hangilerinden kaynaklandığı savunulabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) I ve III
- E) II ve III

4. Türkiye Selçuklu Devleti'nde, çiftçilere işleyebilecekleri kadar toprak verilir, ekilip biçildiği sürece de bu topraklar babadan oğla devrederdi.

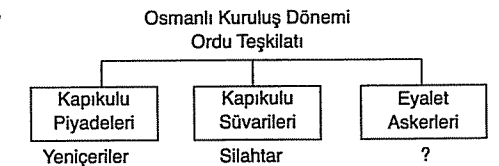
Bu uygulama;

- I. Anadolu Türk birliğini gerçekleştirme,
- II. Moğol saldırılarını önleme,
- III. üretimde sürekliliği sağlama

amaçlarından hangilerine yöneliktir?

- A) Yalnız II
- B) Yalnız III
- C) I ve II
- D) I ve III
- E) II ve III

5.

Tabloya göre, "?" yerine aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Cebeciler
- B) Topçular
- C) Tımarlı sipahiler
- D) Süvariler
- E) Acemioğlanlar

6. XVII. yüzyılda,
- İstanbul'da Kapıkulu, Anadolu'da Celali isyanları çıkmıştır.
 - Tımarlar bozulmuş, vergiler iltizam sistemi ile toplanmaya başlanmıştır.

Bu durumun, Osmanlı Devleti'nde aşağıdakilerden hangisine ortam hazırlamış olduğu söylenebilir?

- A) Köyden kente göçlerin başlaması
B) Devlet adamlarının görev sürelerinin uzaması
C) Devletin otoritesinin sarsılması
D) Tımarlı sipahilerin sayısının azalması
E) Çiftbozan sayısının artması

7. I. Kırım'ın bağımsız olması ve sadece dinî bakımdan halifeye bağlı kalması
II. Osmanlı Devleti'nin Kırım'ın Rusya'ya ait olduğunu kabul etmesi

Yukarıdaki gelişmeler ile ilgili antlaşmalar, seçeneklerin hangisinde doğru verilmiştir?

I	II
A) Küçük Kaynarca Antlaşması	Yaş Antlaşması
B) Belgrad Antlaşması	Prut Antlaşması
C) Bükreş Antlaşması	Küçük Kaynarca Antlaşması
D) Küçük Kaynarca Antlaşması	Zitvatorok Antlaşması
E) Zıstovi Antlaşması	Çehrin Antlaşması

8. 1876'da yürürlüğe giren Kanun-i Esasi ile Osmanlı İmparatorluğu'nda yaşayan herkes din, dil, ırk ve mezhep ayrımı yapılmaksızın "Osmanlı" sayılmıştır.

Buna göre, Osmanlı Devleti ile ilgili;

- I. toplumun temel haklarda eşit hâle getirildiği,
II. siyasi birliğin korunmak istendiği,
III. farklı ulusların bir arada yaşamakta olduğu

durumlarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) Yalnız III
D) I ve III
E) I, II ve III

9. XIX. yüzyılda Sanayi İnkılabı'na bağlı olarak, Avrupa'da hızlı bir üretim süreci başlamış, ham madde ve pazar ihtiyacı artmış, fabrikaların kurulması ile birlikte sanayi şehirleri doğmuştur.

Buna göre;

- I. işçi sınıfının ortaya çıkması,
II. sömürgecilik hareketinin hızlanması,
III. köyden kente göçlerin artması

gelişmelerinden hangilerinin Sanayi İnkılabı'na bağlı olarak ortaya çıkmış olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) Yalnız III
D) I ve III
E) I, II ve III

10. ABD Başkanı Wilson'un I. Dünya Savaşı'nın son döneminde yayımladığı bildiride Milletler Cemiyeti'nin kurulmasını önermesi, aşağıdakilerden hangisini gerçekleştirmeye yöneliktir?

- A) Dünya barışına süreklilik kazandırma
B) Yenilen devletlerin toprak kaybetmesini sağlama
C) Müslüman toplumların sempatisini kazanma
D) Manda ve himaye fikrini yerleştirme
E) Avrupalı devletlerin çıkarlarına uygun hareket etme

11. Erzurum Kongresi'nde "Bağımsızlığımıza saygı duyan, yurdumuza karşı istila amacı taşımayan devletlerin teknik ve ekonomik yardımlarını hoşgörü ile karşılarız." kararı alınmıştır.

Erzurum Kongresi'nde böyle bir kararın alınmış olması, aşağıdakilerin hangisine bağlanamaz?

- A) Millî Mücadele'de ulusal kaynakların yetersiz kalmasına
B) Osmanlı Devleti'nin dış borç almış olmasına
C) Uzun süren savaşların ekonomiyi olumsuz yönde etkilemesine
D) Kapitülasyonlarla ülke kaynaklarının sömürülmesine
E) Çalışabilir nüfusun silah altında bulunmasına

12. Mustafa Kemal 19 Mart 1920 tarihli genelgesinde; Ankara'da yeni bir meclisin açılacağını, İstanbul'dan Anadolu'ya gelebilecek Mebusan Meclisi üyelerinin milletvekilliği haklarının geçerli olduğunu bildirmiştir.

Bu durum, aşağıdakilerden hangisi ile açıklanabilir?

- A) Mustafa Kemal'in meclis başkanı olmak istemesiyle
B) Ulusal iradeye saygılı olunmasıyla
C) Barış için uzlaşma yolu aranmasıyla
D) Milletvekillerine dokunulmazlık hakkı kazandırılmasıyla
E) Meşrutî monarşi ilkesinin benimsenmesiyle

13. I. Hükûmet üyelerinin meclis genel kurulundan oy çokluğu ile belirlenmesi

- II. Komutanların aynı zamanda milletvekilliği görevini de yürütmesi
III. Meclisin yasa yapma yetkisi yanında hükûmeti denetleme yetkisine de sahip olması

Yukarıdakilerden hangileri I. TBMM'nin kuvvetler birliği ilkesini benimsediğinin göstergesidir?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) Yalnız III
D) I ve II
E) I, II ve III

14. I. İnönü'den sonra II. İnönü Savaşı'nın da kazanılması üzerine Mustafa Kemal, cephe komutanı İsmet Paşa'ya çektiği telgrafta, "Siz orada yalnız düşmanı değil, milletin makus talihini de yendiniz." demiştir.

Buna göre, Mustafa Kemal'in aşağıdakilerden hangisini vurguladığı söylenebilir?

- A) Türklerin kendilerine olan güveninin geri geldiğini
B) İtilaf Devletlerinin Yunanlılardan desteğini çektiğini
C) Düşmanın ağır kayıplar vermesine neden olduğunu
D) İstanbul Hükûmetinin TBMM'ye destek verdiğini
E) II. İnönü'de iyi bir savunma savaşı yapıldığını

15. 1924 Anayasası'nda yapılan değişikliklerle,

- I. Kadınlara seçme ve seçilme hakkı verilmiştir.
II. Seçmen yaşı 18 den 22 ye çıkarılmıştır.
III. Siyasi partiler yasası kabul edilmiştir.

Bu gelişmelerden hangilerinin demokrasinin güçlenmesine katkı sağladığı söylenebilir?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) Yalnız III
D) I ve II
E) I ve III

16. Kurtuluş Savaşı'nın başarı ile sona ermesinden sonra Türkiye'de üretimi artırmak, ekonomik sorunları aşmak ve ülkeyi çağdaş hâle getirmek önemli uğraşlar arasında yer almıştır.

Aşağıdakilerden hangisinin bu yöndeki çalışmalarından biri olduğu söylenemez?

- A) Medeni Hukuk'un kabulü
B) Tevhidi Tedrisat Yasası'nın çıkarılması
C) Silah altındaki asker sayısının artırılması
D) Aşar vergisinin kaldırılması
E) I. Beş Yıllık Kalkınma Planı'nın uygulanması

17. 1936'da imzalanan Montrö Sözleşmesi ile, Boğazlar Komisyonu kaldırılmış, Boğazlardaki askersiz alan uygulamasına son verilmiş, ticaret gemilerinin Boğazlardan geçişi serbest bırakılmıştır.

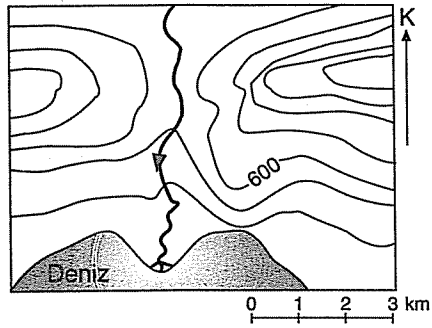
Buna göre,

- I. Türkiye'nin egemenlik haklarındaki kısıtlama kaldırılmıştır.
II. Boğazlarla ilgili bazı kötü emellerin önüne geçilmiştir.
III. Boğazların uluslararası su yolu olma özelliği korunmuştur.

yargılarından hangilerine varılabilir?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) Yalnız III
D) I ve II
E) I, II ve III

18.

Yukarıdaki topoğrafya haritasıyla ilgili, aşağıdaki yorumlardan hangisi yapılamaz?

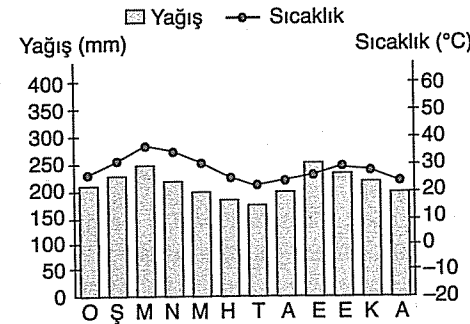
- A) Haritada izohipsler 600 metre aralıkla çizilmiştir.
- B) Kıyıda güçlü gelgit etkisi görülmez.
- C) Akarsuyun uzunluğu 4 kilometreden fazladır.
- D) Arazinin gerçek alanıyla, iz düşüm alanı arasındaki fark fazladır.
- E) Akarsuyun denize ulaştığı yerde delta ovası oluşmuştur.

20. Yeryüzünden yükseldikçe hava sıcaklığı her 100 metrede ortalama 0,5°C azalır.

Aşağıdakilerden hangisi, sıcaklığın yükseltiye bağlı olarak değişmesiyle açıklanamaz?

- A) Bitki örtüsünün dağ yamaçlarında kuşaklar oluşturması
- B) Orta kuşakta kalıcı karların yüksek dağlar üzerinde yer almaları
- C) Yüksek ova ve platolarda yetiştirilen tarım ürünlerinin geç olgunlaşması
- D) Kuzey Yarım Küre'de 50° – 70° enlemleri arasındaki karaların batı kıyılarından doğu kıyılarından daha sıcak olması
- E) Kar yağışlarının yüksek bölgelerde daha erken başlaması

21. Aşağıda bir bölgenin sıcaklık ve yağış grafiği gösterilmiştir.

Bu grafiğin yer aldığı iklimin doğal bitki örtüsü aşağıdakilerden hangisi olabilir?

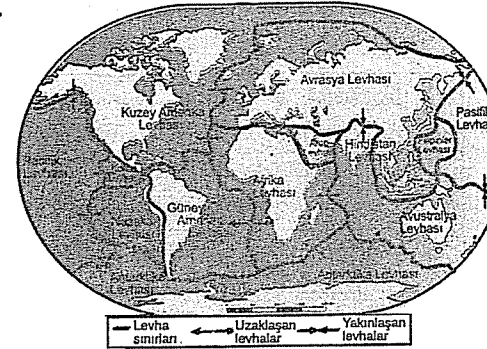
- A) Savanlar
- B) Geniş yapraklı ormanlar
- C) İğne yapraklı ormanlar
- D) Karışık ormanlar
- E) Makiler

19. Herhangi bir noktanın Ekvator'a olan uzaklığının merkezdeki açı cinsinden (derece, dakika, saniye) değerine enlem denir.

Aynı enlem değerine sahip olan bütün noktalarda, aşağıdakilerden hangisi farklı olabilir?

- A) Aydınlanma süreleri
- B) Etkili olan iklim özellikleri
- C) Güneş'in önünden geçiş hızları
- D) Gece ile gündüz arasındaki zaman farkları
- E) Güneş ışınlarının düz zemine değme açıları

22.

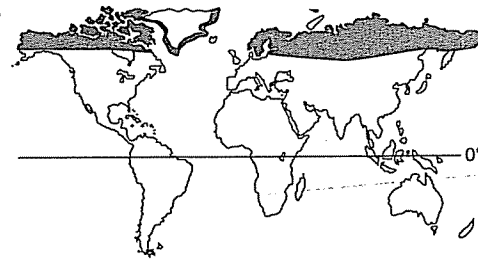
Yukarıdaki dünya haritasında görülen levha sınırlarında;

- I. deprem bölgeleri,
- II. sıcak su kaynakları,
- III. büyük göller,
- IV. volkanik araziler

özelliklerinden hangilerinin dağılışı gösterilmiştir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve III
- E) II ve IV

23.

Yukarıda verilen dünya haritasındaki taralı alanda dağılışı gösterilen iklim tipi için aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Yazları sıcak ve kuraktır.
- B) Kışları kısa ve yağışlıdır.
- C) Yıllık sıcaklık farkı 40°C civarındadır.
- D) Doğal bitki örtüsü çayırdır.
- E) Yağış miktarı 500 mm dir.

24.

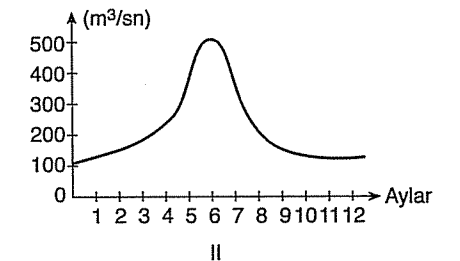
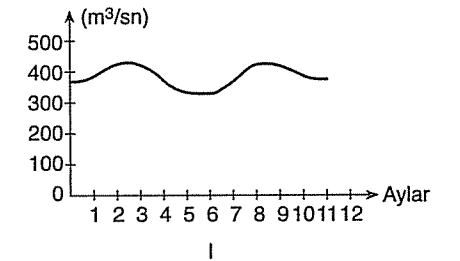
Yöre	Gündüz (°C)	Gece (°C)
I	17	9
II	20	15
III	18	7
IV	23	16
V	24	4

Yukarıdaki tabloda beş yöreye ait gündüz ve gece sıcaklık ortalamaları verilmiştir.

Bu yörelerden hangisinde fiziksel çözülmenin en çok olması beklenir?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

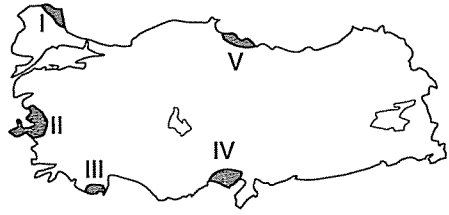
25. Aşağıda iki akarsuyun aylara göre akım grafikleri verilmiştir.

Grafiklerdeki bilgilere göre, bu iki akarsu ile ilgili aşağıdakilerden hangisi doğru değildir?

- A) I. akarsuyun rejimi düzenlidir.
- B) II. akarsuda yıl boyu taşımacılık yapılamaz.
- C) I. akarsuyun taşıdığı materyalin boyutu yıl içinde fazla değişmez.
- D) I. ve II. akarsular farklı iklim bölgelerinde akış gösterir.
- E) I. akarsu kapalı havza özelliği taşır.

26.

Türkiye'nin kıyı kesimlerinde genellikle yağış koşulları uygun ve toprak verimli olduğu için nüfus yoğunluğu fazladır.

Buna göre, haritadaki taralı alanların hangileri bu genellemeye uymaz?

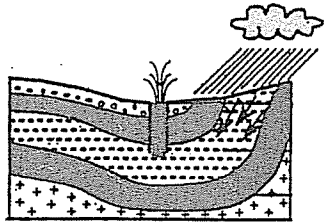
- A) I ve II B) I ve III C) II ve V
D) III ve IV E) III ve V

27. Dünya nüfusunun büyük kısmı Kuzey Yarım Küre'de yaşamaktadır.

Bu durumun nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kuzey Yarım Kürede karaların daha fazla yer kaplaması
B) Kuzey Yarım Küre'nin daha sıcak olması
C) Güney Yarım Küre'de deprem ve volkanizmanın daha çok olması
D) Güney Yarım Küre'de sanayinin gelişmemiş olması
E) Kuzey Yarım Küre'de ulaşımın daha kolay olması

28. Aşağıda artezyen kaynak oluşum şeması gösterilmiştir.

Bu kaynakla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenbilir?

- A) Suları tazyikle yeryüzüne çıkar.
B) Suları kireçlidir.
C) Gür kaynaklardır.
D) Ülkemizde Akdeniz Bölgesi'nde yaygındır.
E) Suları sıcaktır.

29. Aşağıdaki tabloda, ekonomik faaliyetler ve bu faaliyetlere ait olan bazı meslekler eşleştirilmiştir.

	Birincil faaliyet	İkincil faaliyet	Üçüncül faaliyet
I	Balıkçı	Oto tamircisi	Polis
II	Çiftçi	Overlokçu	Bankacı
III	Kimyager	Mobilyacı	İnşaat ustası
IV	Çoban	Fırıncı	Öğretmen
V	Avcı	Demir işçisi	Doktor

Numaralanan hangi meslek grubu ile ekonomik faaliyeti yanlış eşleştirilmiştir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

30. Türkiye'de Ankara, İstanbul, Kayseri, Kocaeli gibi yerlerde konut üretimi çok hızlı olmasına rağmen hâlen ihtiyacın gerisinde kalmaktadır.

Bu durum, aşağıdakilerden hangisi ile açıklanabilir?

- A) Doğum hızlarının çok yüksek olmasıyla
B) İç göçlerle gelen nüfusun fazla olmasıyla
C) Halkın birden fazla konut sahibi olma isteğiyle
D) Gecekonduları yenileme isteğiyle
E) Yeni yapılan konutların depreme dayanıklı olmasıyla

31. İnsan doğayı sürekli değiştirmekte bu sebeple doğaya sürekli zarar vermektedir.

Buna göre;

- I. nükleer santrallerin kurulması,
II. güneş ve rüzgar enerjisi sistemlerinin kurulması,
III. termik santrallerin kurulması,
IV. dalga ve jeotermal enerji tesislerinin kurulması

faaliyetlerinden hangileri doğaya en az zarar verir?

- A) I ve II B) I ve IV C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

32. Leibniz: "Bu dünya mümkün dünyaların en iyisidir."

Schopenhauer: "Bu dünya mümkün dünyaların en kötüsüdür."

Filozofların bu görüşlerine dayanarak, felsefi bilgi için aşağıdakilerden hangisi söylenbilir?

- A) Kümülatif bir bilgidir.
B) Kişiden kişiye göre değişen bir bilgidir.
C) Evrensel konuları ele alan bir bilgidir.
D) Sistemli ve tutarlı bir bilgidir.
E) Akla ve mantığa dayanan bir bilgidir.

33. Bilim insanları, bilimin gücüyle hep ileriye bakarak yeni şeyler bulmaya çalışırlar.

Bu cümlede, bilim insanlarının hangi özelliği üzerende durulmuştur?

- A) Nesnel olma
B) Olanları araştırma
C) Bilinenle yetinmeme
D) Mantıklı olma
E) Önceki bilgilere dayanma

34. Masanın gerçeği, düşüncemizle kavranabilen masa ideasıdır ve masa bu ideal örneğe göre yapılmıştır.

Bu açıklama, aşağıdaki yargılardan hangisini belirtir?

- A) Varlık yoktur.
B) Varlık bir oluşturdur.
C) Gerçek varlık ideadır.
D) İdealar gerçek varlığın kopyasıdır.
E) Gerçek varlık maddedir.

35. Kant'a göre; bir bakkalın, kendisinden çikolata almaya gelen bir çocuğu kandırmaması ahlaka uygun bir davranıştır. Ancak bu bakkal, diğer insanların kendisine güvenmeyeceklerini ve kendisinden alışveriş yapmayacaklarını düşünerek böyle davranmış olabilir. Bu durumda bakkalın davranışı ahlaki bir eylem olarak kabul edilemez. Buna karşılık bu bakkal yalnızca hiç kimseyi aldatmaması gerektiğini düşünerek "kendinde iyiyi" gerçekleştirmek için eylemde bulunmuşsa, bu eylem ahlakidir.

Bu parçaya göre, ahlaki eylemlerde aşağıdaki özelliklerden hangisi bulunmalıdır?

- A) Bireyin çıkarlarına uygun olma
B) Bireylerin mutluluğuna hizmet etme
C) Sosyal ilişkiler sonucu ortaya çıkma
D) Ödev duygusundan kaynaklanma
E) Zamana göre değişme

36. Sıcak bir günde dondurma yemek hoşumuza gider. Bu duyuşsal bir hazdır. Oysa bir tabloya bakarken ya da bir müzik parçasını dinlerken alacağımız haz farklıdır. Duyusal hoşlanmalar, duyuşsal uyarıcı var olduğu sürece devam eder. Estetik haz ise duyu temeline dayanır ancak duyu alanına bağlı değildir.

Bu parçada "estetik haz" ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi belirtilmiştir?

- A) Çıkardan bağımsızdır ve duruma göre değişmez.
B) Uyarıcı olmasa bile devam eder.
C) Uyarıcının insana fayda sağlamanın bir sonucudur.
D) İnsanın hayal gücünü geliştirir.
E) Uzun süre devam etmesi, uyarıcının varlığına bağlıdır.

37. Pisagor, zengin bir ailenin çocuğuydu ve iyi bir eğitim görmüştü. Yirmili yaşlarında "Hocalardan öğreneceğim yeter, ben dünyayı gezip görmek istiyorum." diyerek seyahate çıktı. Önce Babil'e giderek oradaki matematikçilerle uzun yıllar yaşadı. Sonra Hindistan'a ve oradan Çin'e gitti. Çinlilerden dik üçgen teoremini öğrendi. Daha sonra da Mısır'a giderek İskenderiyeli matematikçi rahiplerle tanıştı. Onlar, her yıl taşan Nil Nehri'nin balık kaplamış topraklarından tarla sahiplerinin yerlerini geometrik olarak çizmeye çalışıyorlardı. Pisagor sayesinde, dik üçgenler teoremini öğrenerek bu sorunu kolayca çözdüler. Pisagor'un bu seyahatinin sonunda da İyonya, geometrinin büyüdü dünyasıyla tanışma imkânı buldu.

Bu parça, bilimin tarihsel gelişimi dikkate alındığında aşağıdaki yargılardan hangisinin önemini vurgulamaktadır?

- A) Bilimle uğraşmak için boş zamana ihtiyaç vardır.
- B) Toplumlar geliştikçe, uğraştıkları bilimsel sorunlar da çeşitlenmiştir.
- C) Bilimsel bilgilerin günlük yaşama uygulanması zorunludur.
- D) Bilimsel bilgiler, toplumların ortak katkısıyla oluşmuştur.
- E) Bilimsel çalışmalar yalnızca belirli toplumlarda yapılır.

38. İnsan, bilim gözlüğünü takmadan önce felsefe merceğinin ardından görmeye çalışıyordu, "Nereden geldik? Nereye gidiyoruz? Evren dediğimiz bu bütünün içinde yerimiz nedir? Niçin yaşıyoruz? Yaşamımızın anlamı ne? Neyi bilebiliriz? Nasıl yaşamalıyız? Neye inanmalıyız?" gibi sorulara yanıt arıyordu. İnsanın kendini ve evreni merak etmesi sonucunda ortaya atılan bu felsefi sorular bilimsel düşüncenin ve bilimlerin doğmasını hızlandırmıştır.

Bu parçadan aşağıdaki yargıların hangisine ulaşılabılır?

- A) Bilim de felsefe de evreni ve insanı anlamaya çalışır.
- B) Felsefe, sorularıyla bilimlerin ortaya çıkmasına katkıda bulunmuştur.
- C) Merak ve sorgulama, bilimi ve felsefeyi genel sonuçlara ulaştırır.
- D) Bilimlerin ulaştığı sonuçları sorguladığından felsefenin alanı bilimden daha geniştir.
- E) Sorulara kesin yanıtlar bulmak felsefenin değil, bilimin amacıdır.

39. Sanat eseri kendiliğinden değer taşır. Örneğin bir heykel, odadaki eşyaların rengine uygun olduğu, onları tamamladığı ya da işlevsel olduğu için değer taşımaz; kendiliğinden değer taşır.

Bu parçaya göre, sanat eseri hakkında aşağıdaki-lerden hangisi söylenebilir?

- A) Evreni alışık olduğumuzdan farklı yansıtır.
- B) Nesnel bir bakış açısı gerektirmez.
- C) Pratikte faydalı olma amacını taşımaz.
- D) Belirli bir sanat akımının izlerini taşır.
- E) İzleyen kişiyi geliştirir.

40. İnsan mutlak bir özgürlük durumu içinde var olamaz. Mutlak bir özgürlük durumunda, insanı dışarıdan belirleyen ve sınırlayan bir güç olamayacağından her insan neyin iyi neyin kötü olduğuna kendisi karar verir. Bu durum, tam bir çıkar çatışmasına hatta insanlar arasında bir savaşa yol açar. Böyle bir durum tüm insanlara zarar vereceğinden, insanlar bir araya gelerek, aralarında bir sözleşme yaparlar. İnsanlar bu "toplumsal sözleşme"ye dayanarak ortak iradelerini temsil edecek bir gücü hakem olarak tayin ederler. Söz konusu bu güç, devlettir.

Bu parçaya dayanarak aşağıdaki yargıların hangisine ulaşılamaz?

- A) Sosyal yaşamda otoritenin olmaması karmaşanın oluşmasına yol açar.
- B) İnsanın özgürlüğünü kısıtlayan devlet kurumu, insanın doğal durumuna aykırıdır.
- C) İnsanları birbirine karşı korumak için temel bir güce ihtiyaç vardır.
- D) Devlet, toplumsal hayatı düzenleme işlevini yerine getirir.
- E) Devlet, insanlar tarafından kurulmuş yapay bir kurumdur.

1. İyonyalıların ve Hititlerin ölümden sonraki hayata olan inançları pek gelişmemiştir. Buna karşılık Urartular ölümden sonraki hayata inanmışlar ve bunun sonucu olarak da mezarlarını oda ve ev biçiminde yapmışlar, ölümlerini mezarlara eşyalar ile birlikte koymuşlardır.

Buna göre,

- I. Dinî inançlar kültürel dokuyu etkilemiştir.
- II. Anadolu'da farklı inançlar yaşanmıştır.
- III. Urartularda mezar mimarisi gelişmiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) I ve III
- E) I, II ve III

2. Kök Türkler, İpek Yolu hâkimiyeti için Akhunlara karşı Sasanilerle iş birliği yapmışlar ve Akhunların yıkılmasına neden olmuşlardır. Daha sonra Sasanilere karşı Bizans'la iş birliği yaparak Sasanilerin yıkılmasında rol oynamışlardır.

Bu bilgilere göre, Kök Türkler ile ilgili aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılamaz?

- A) Uluslararası ticarette söz sahibi olmak istemişlerdir.
- B) Etkili bir dış politika izlemişlerdir.
- C) Komşularıyla çıkar ilişkisi kurmuşlardır.
- D) Siyasi ilişkilerde ulus ve din farkı gözetmemişlerdir.
- E) Düzenli bir ordu kuramamışlardır.

3. Abbasilerle ilgili aşağıdaki gelişmelerden hangisi İslam dünyasında siyasi birliğin bozulmuş olduğuna kanıt gösterilebilir?

- A) Talaş Savaşı'nda Türklerle ittifak yapılması
- B) Başkent'in Şam'dan Bağdat'a taşınması
- C) Tavaif-i Mülüklerin ortaya çıkması
- D) Sasanilerden örnek alınan amilliklerin kurulması
- E) Büyük Selçuklu Sultanı Tuğrul Bey'den yardım istemesi

4. Türkiye Selçukluları Döneminde, kara ve deniz ticaretinden alınan vergilerle Anadolu'nun birçok yerinde camiler, medreseler, yollar, hanlar, kervansaraylar ve hastaneler yaptırılmıştır.

Bu durum, Türkiye Selçukluları ile ilgili,

- I. Kolonicilik, temel geçim kaynağı olmuştur.
- II. Bayındırlık çalışmalarına önem verilmiştir.
- III. Sosyal devlet anlayışıyla hareket edilmiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılmasını sağlar?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

5. Gazneliler, Karahanlılardan farklı olarak, merkezî otoriteye önem vermiş ve bunu sağlamak için dedunun güçlü olmasına özen göstermişlerdir.

Gaznelilerin böyle bir politika izlemelerine;

- I. devletin çok uluslu olması,
- II. İslam dininin benimsenmesi,
- III. Abbasi halifesinin dinî lider kabul edilmesi

durumlarından hangileri neden olmuştur?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

6. Osmanlı Devleti'nde;

- I. İspanya'daki Müslüman ve Yahudilere yardım gönderilmesi,
- II. kutsal toprakların Portekiz saldırılarına karşı savunulması,
- III. Fransa kralının kurtarılması için Macaristan Seferi'ne çıkılması

faaliyetlerinden hangilerinin İslam dünyasının lider devleti anlayışına uygun olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

7. III. Selim döneminde Avrupa'nın önemli başkentlerinde sürekli elçilikler açılmış, Avrupa'ya öğrenciler gönderilmiş, Nizam-ı Cedid Ordusu ve İrad-ı Cedid Hazinesi kurulmuştur.

Buna göre, III. Selim döneminde aşağıdaki alanların hangisinde gelişmeler yaşandığı savunulamaz?

- A) Askerî B) Diplomatik C) Eğitim
D) Ekonomik E) Dinî

8. 1838'de İngiltere ile imzalanan Balta Limanı Sözleşmesi'ne göre;

- ihracat vergisi % 12'ye çıkarılacak,
- ithalat vergisi % 5 olacaktı.

Bu durum;

- I. Osmanlı ülkesinin açık pazar hâline gelmesi,
- II. yerli tüccarın rekabet şansının azalması,
- III. yerli üretimin kalitesinin yükselmesi

gelişmelerinin hangilerine ortam hazırlamıştır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

9. 1877 - 78 Osmanlı - Rus Savaşı'nda yaşanan olumsuzlukların Meclisi Mebusan'da soruşturma konusu olması, azınlıklara mensup milletvekillerinin ülke çıkarlarından çok, kendi bölgelerinin çıkarları için çalışmaları II. Abdülhamit'in meclisi kapatmasına yol açmıştır.

Bu bilgilere göre, Osmanlı Devleti ile ilgili;

- I. milletvekilleri arasında görüş ayrılıklarının olduğu,
- II. Meşrutiyet Döneminin kesintiye uğramış olduğu,
- III. milletvekillerine dokunulmazlık hakkı verildiği

sonuçlarından hangilerine varılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

10. Şark Meselesi, Avrupalı devletlerin Osmanlı Devleti ile ilgili konularda kullandıkları bir kavramdır. Bu kavram XX. yüzyılda bütün Osmanlı topraklarının paylaşılması anlamında kullanılmıştır.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisinin bu yöndeki gelişmelerden biri olduğu söylenebilir?

- A) Macar mültecilerin Osmanlı topraklarına sığınması
B) I. Dünya Savaşı sırasında gizli antlaşmaların yapılması
C) İngiltere'nin Rus Çarı'nın Osmanlı topraklarını paylaşma teklifini reddetmesi
D) Sırların bağımsızlık amacıyla isyan etmesi
E) Boğazların uluslararası statü kazanması

11. Kurtuluş Savaşı'nın hazırlık dönemindeki kongrelerin aşağıdaki özelliklerinden hangisi, Millî Mücadele Döneminde demokratikleşme sürecinin başladığının bir göstergesidir?

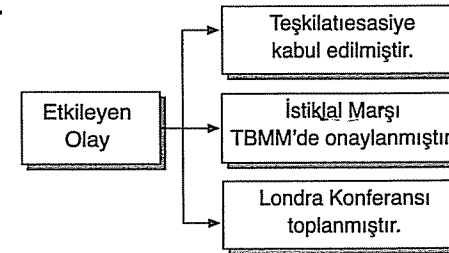
- A) Manda ve himayeye karşı çıkılması
B) Kongre üyelerinin seçimle belirlenmesi
C) Milliyetçilik ilkesinin benimsenmesi
D) Protesto mitinglerinin yapılması
E) Ulusal sınırların belirlenmesi

12. I. Ahmet Anzavur Ayaklanması
II. Demirci Mehmet Efe Ayaklanması
III. Çerkez Ethem Ayaklanması

Yukarıdakilerden hangileri, Kuvayimillîye yanlısı olmasına rağmen, düzenli ordunun kurulmasına karşı çıkarak TBMM'ye karşı ayaklanmıştır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

13.

Kavram haritasında "etkileyen olay" yerine aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) I. İnönü Savaşı
B) II. İnönü Savaşı
C) Eskişehir - Kütahya Savaşı
D) Sakarya Savaşı
E) Büyük Taarruz

14. Mustafa Kemal, Sakarya Savaşı sonrası, "Dünyada hiçbir kadın, ben ülkem için Türk kadını kadar fedakarlık ettim diyemez." demiştir. Mustafa Kemal'in bu sözüne dayanarak Sakarya Savaşı ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılabılır?

- A) Sakarya'da tarafların ağır kayıplar verdiğine
B) Dünya kamuoyunun bu savaşı dikkatle izlediğine
C) Sakarya'nın var oluş savaşı olduğuna
D) Mücadelenin taarruz amaçlı olduğuna
E) Batı Cephesi'nde yapılan ilk savaş olduğuna

15. 1924 ekonomik krizi Türkiye'yi derinden sarsmış, Halk Partisi'nde bölünmeler olmuştur. Uygulanan ekonomik politikaya karşı çıkan Kâzım Karabekir ve arkadaşları Terakkiperver Cumhuriyet Fırkası adıyla ikinci bir parti kurmuşlardır.

Buna göre;

- I. ordunun siyasetten ayrılmış olduğu,
- II. hükûmetin daha sıkı bir denetim altına girdiği,
- III. ekonomi ile ilgili farklı görüşlerin ortaya atıldığı

yorumlarından hangileri yapılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

16. Türkiye ile İngiltere arasında Musul konusunun görüşüldüğü günlerde İngilizlerin cumhuriyet ve laiklik karşıtlarının çıkardığı Şeyh Sait İsyanı'na destek vermesinin nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Türkiye'nin, Milletler Cemiyeti'ne girmesini engellemek
B) Rusya'nın Orta Doğu'ya inmesini önlemek
C) Türkiye'nin Musul konusundaki direncini kırmak
D) Sömürge yollarının güvenliğini sağlamak
E) Irak'ı bağımsız bir devlet hâline getirmek

17. Türklerin dünya uygarlığına yaptıkları katkıları ortaya çıkarmak
• Osmanlı öncesi Türklerin siyasi, sosyal ve kültürel özelliklerini araştırmak
• Dünya kamuoyundaki Türklerle ilgili olumsuz görüşleri yok etmek

Türk tarihi ile ilgili bu çalışmalar aşağıdaki Atatürk ilkelerinden hangisinin temel yapısını oluşturur?

- A) Milliyetçilik B) Cumhuriyetçilik
C) Halkçılık D) Laiklik
E) İnkılapçılık

18. I. En uzun gündüzün 21 Haziran'da yaşanması
 II. Doğusunda güneşin daha erken doğması
 III. Gece ve gündüz süresinin sürekli değişmesi
 IV. Aralık, ocak, şubat aylarında kış mevsimini yaşamaması
- Yukarıda verilen özelliklerden hangileri ülkemizin Kuzey Yarım Küre'de bulunmasından kaynaklanır?

A) I ve II B) I ve IV C) II ve III
 D) II ve IV E) III ve IV

19. I. Okyanus akıntılarının halkalar oluşturması
 II. Güneş ışınlarının dik geldiği enlemlerin sürekli değişmesi
 III. Alize rüzgârlarının Kuzey Yarım Küre'de sağa sapması
 IV. Yarım kürelerde aynı anda farklı mevsimlerin oluşması

Yukarıdaki olaylardan hangileri, Dünya'nın eksenî çevresinde dönüşünün sonuçlarındandır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve III
 D) II ve IV E) III ve IV

20. Yerküre üzerinde bitki türlerinin dağılışını iklim, yeryüzü şekilleri, toprak ve insan gibi faktörler etkiler.

Aşağıda bazı bitki toplulukları ve dağılış gösterdiği alanlar verilmiştir.

Buna göre, aşağıdaki bitki topluluklarından hangisinin dağılışında etkili olan faktör diğerlerinden farklıdır?

- A) Yıldız dağlarının kuzey yamaçlarında kayın ormanlarının güney yamaçlarında ise meşe ormanlarının yer alması
 B) Maki üst sınırının Akdeniz'den Marmara Bölgesi'ne gidildikçe alçalması
 C) Brezilya'da tropikal yağmur ormanları, Rusya'da ise iğne yapraklı ormanların bulunması
 D) Türkiye'de tundra bitki örtüsünün görülmemesi
 E) Ekvatorial bölgede orman üst sınırının kutuplardan daha yüksek olması

21. • X bölgesinin ikliminde yıllık sıcaklık ortalaması 20°C'nin üzerindedir ve yazlar yağışlı, kışlar kurak geçer.
 • Y bölgesinin ikliminde her zaman soğuk hâkimdir, en sıcak ay sıcaklık ortalaması 10°C'yi geçmez. Yazları yağışlıdır.
 • Z bölgesinin ikliminde yazlar sıcak ve kurak, kışları ılık ve yağışlıdır. En fazla yağışlarını kış döneminde alır.

Bu bilgilere göre X, Y ve Z bölgelerinin bitki örtüleri aşağıdakilerden hangisinde doğru verilmiştir?

	X	Y	Z
A)	Maki	Kaktüs	Tayga
B)	Orman	Savan	Maki
C)	Savan	Tundra	Maki
D)	Çayır	Maki	Orman
E)	Savan	Çayır	Kaktüs

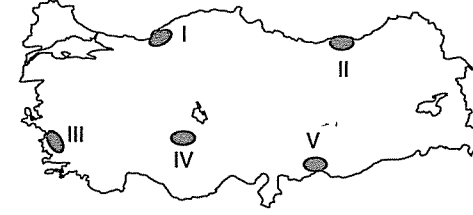
22. Türkiye'de dağınık yerleşmelerin görüldüğü bir bölgeyle ilgili,

- I. Yağış miktarı fazladır.
 II. Yüzey şekilleri dağlık ve engebelidir.
 III. Bitki örtüsü bakımından fakirdir.
 IV. Tarım arazileri parçalıdır.

yargılarından hangileri yanlıştır?

A) Yalnız III B) I ve II C) II ve III
 D) I ve IV E) III ve IV

23.

Yukarıdaki Türkiye haritasında numaralı yerlerin hangisinde doğal göl yoktur?

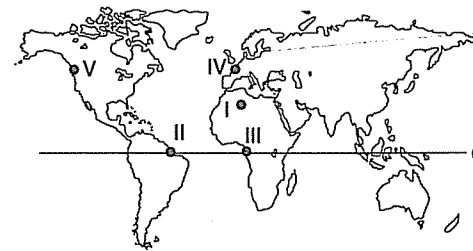
A) I B) II C) III D) IV E) V

24. Manto üzerindeki levhalar hareket hâlinindedir. Levhaların karşılaşma alanlarında çeşitli olaylar yaşanmaktadır.

Aşağıdakilerden hangisi, levhaların çarpışma anında yaşanan olaylardan değildir?

- A) Sıra dağlar oluşur.
 B) Volkanik olaylar oluşur.
 C) Levhalarda magmaya batma ya da yükselme olur.
 D) Bulutluluk oranı artar.
 E) Levha sınırlarında gerilmeler olur.

25.

Yukarıdaki dünya haritası üzerinde numaralandırılmış yerlerin hangisinde mekanik çözülme en fazladır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

26. Aşağıda bir bölgenin bazı nüfus grupları ve bunların nüfus miktarları verilmiştir.

Nüfus Kategorileri	Nüfus Miktarı
Erkek nüfus	1.000.000
Kadın nüfus	980.000
Kent nüfusu	1.500.000
Kır nüfusu	480.000

Tablodaki bilgilerden yararlanılarak bu bölgenin;

- I. toplam nüfus miktarı,
 II. aktif nüfus miktarı,
 III. şehir nüfusun kır nüfusa oranı

özelliklerinden hangilerine ulaşılabilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
 D) I ve III E) I, II ve III

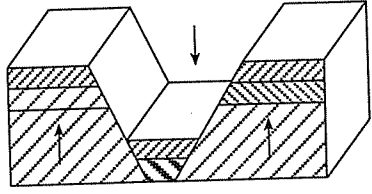
27. I. Taş kömürü

- II. Elmas
 III. Andezit

Yukarıda numaralandırılmış kayaçların oluşum şekilleri, aşağıdakilerin hangisinde doğru olarak verilmiştir?

	I	II	III
A)	Organik tortul	Mekanik tortul	İç püskürük
B)	Metamorfik	İç püskürük	Kimyasal tortul
C)	Organik tortul	Metamorfik	Dış püskürük
D)	Mekanik tortul	Metamorfik	İç püskürük
E)	Organik tortul	Kimyasal tortul	Mekanik tortul

28.

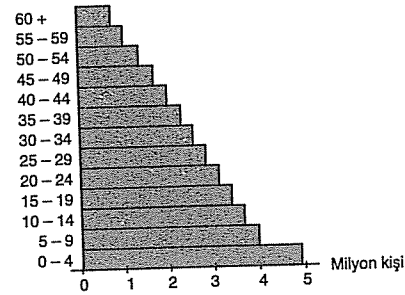

Yukarıdaki şekilde bir dağın oluşum biçimi gösterilmiştir.

Buna göre, aşağıdaki dağlardan hangisi bu şekilde oluşmuştur?

- A) Toroslar
- B) Süphan
- C) Bozdağlar
- D) Kuzey Anadolu Dağları
- E) Melendiz

30. Aşağıda bir ülke nüfusunun yaş gruplarına göre dağılışı gösterilmiştir.

Buna göre, bu ülke ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Ülkenin yüz ölçümü geniştir.
- B) Tarım sektöründe çalışan kişi sayısı fazladır.
- C) Aritmetik nüfus yoğunluğu azdır.
- D) Genç nüfus oranı azdır.
- E) 60 yaş üstündeki çalışan nüfus 30-39 yaş arası çalışan nüfustan fazladır.

Gözü Yükseklerde Olanlara

29. Atmosferde, sıcaklık ve nem bakımından benzer olan bölümlere denir.

Boş bırakılan yere, aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) hava durumu
- B) iklim
- C) hava kütlesi
- D) cephe
- E) hava olayları

31. "Yazları sıcak ve yağışlı, kışları ise kuraktır. Doğal bitki örtüsü yüksek boylu ot topluluklarıdır."

Özellikleri ve bitki örtüsü verilen iklim tipi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Okyanusal
- B) Step
- C) Karasal
- D) Akdeniz
- E) Savan

32. İnsanoğlunun; merakını gidermek için başvurduğu en kısa yol, soru sormaktır. Bu kısa yolun cevabını ararken en çok uğraştığı alan da felsefedir. Felsefede soru sormak çok kolaydır. Ancak bu soruların yanıtlanması için belirli türden bir üst düzey düşünmeye ihtiyaç vardır. İnsanın bunu yaparken kendini her türlü bağınazlıktan, korkudan ve esaretten kurtarmış olması gerekir.

Bu parçaya dayanarak aşağıdaki yargıların hangisine ulaşamaz?

- A) Felsefe bir soru sorma etkinliğidir.
- B) İnsanın merakını gidermesi için felsefe gereklidir.
- C) Felsefi soruların cevapları aranırken gelişigüzel düşünülmez.
- D) Özgür düşünme, insanın felsefi düzeyde düşünebilmesi için zorunludur.
- E) Felsefede ortaya konulan bilgiler, genel-geçerlidir.

34. "Varlık" hem bilimin hem de felsefenin konusudur; ancak bilimle felsefenin "varlık" konusuna yaklaşımları farklıdır.

Bilim ile felsefenin özellikleri düşünüldüğünde varlık konusunda, aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Bilimler, deney ve gözlem yöntemiyle varlığın yasalarına ulaşmaya çalışır.
- B) Bilimler, alanlarına göre varlıkları incelerken bir takım ilkelere göre hareket eder.
- C) Bilimler "Varlık var mıdır?" sorusuna cevap arar.
- D) Felsefe, düşünsel ve gerçek varlıkları birlikte ele alır.
- E) Felsefe, varlığın ilk nedenini sorgular.

Gözü Yükseklerde Olanlara

33. Filozof; insanların daha ideal bir yaşama kavuşabilmeleri için, gerçeklerin ortaya çıkarılmasını ister. Bunun için de, insanların nasıl yaşamaları gerektiği konusunda bazı önerilerde bulunur.

Bu parçada, filozofun aşağıdaki özelliklerinden hangisi anlatılmaktadır?

- A) Ön yargı ve kalıplaşmış yargılardan uzak durması
- B) Cevaplardan çok, sorularla uğraşması
- C) Farklı bakış açılarına karşı hoşgörülü olması
- D) Eleştiri ve sorgulamaya dayalı bir bakış açısı benimsemesi
- E) Olması gerekeni belirlemeye çalışması

35. Karar vermeniz gerektiğinde karar verin; seçim yapmanız gerektiğinde seçiminizi yapın. Eşikte durmak, insanları sınırlandırır; çünkü ne kazandırır ne de kaybettirir. Ahlak, ancak iradesi ile seçim yapabilen insanın eylemlerinde söz konusu edilebilir.

Bu parçaya göre, ahlaklı olmanın yolu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Arayış içinde olma
- B) Başarılı olmayı isteme
- C) İyi yaşamayı isteme
- D) Kararlarını verebilme
- E) Ahlakî kurallara uyma

36. İnsanların bireysel menfaatleri arasındaki ortak noktalar, toplumsal bağı meydana getirir. Bütün menfaatler, bazı noktalarda birbiriyle uyuşmasalardı hiçbir toplum var olamazdı. İktidarın da yönetim anlayışını bu ortak menfaat esasına dayandırması gerekir.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçadan çıkarılabilecek bir yargıdır?

- A) Devlet yönetimi, toplumdaki ortak çıkarlara uygun şekilde düzenlenmelidir.
- B) Bireylerin yasalar önünde eşitliğini sağlamak devletin temel görevidir.
- C) Devlet yönetiminde, filozofların bulunması gerekir.
- D) Devlet, doğanın bir devamı olduğu için insanın yapısına benzer.
- E) Devlet yönetiminde, hukukun üstünlüğü ilkesi kabul edilmelidir.

37. Aristoteles'e göre, varlık salt formdan başlayarak oluşur. Form olmuş olan, madde ise olabilirliktir. Var olan her şey form (biçim) kazanmış olan maddedir ve madde ile form arasındaki ilişki görecelidir. Daha aşağısına göre form olabilen aynı şey, daha yukarıdakine göre maddedir. Örneğin tuğla, toprak için form, ama duvar için maddedir. Duvar, tuğlanın formu, binanın maddesidir.

Bu parçaya dayanarak aşağıdakilerin hangisine ulaşılamaz?

- A) Madde ve form, bir arada bulunur.
- B) Düşünce yoluyla bulunan biçim (form) maddeyle birleşerek var olur.
- C) Varlık, maddeden ibarettir.
- D) Bir aşamada madde olan, bir alt aşamadakinin formudur.
- E) Bir aşamada form olan, bir üst aşamadakinin maddesidir.

38. Nietzsche ahlak hakkındaki görüşlerini dile getirirken zayıflara yer vermemiştir ve "Merhameti öldürün" demiştir.

Buna göre Nietzsche'nin ahlak anlayışı için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Evrensel ahlak yasasının yerine birey ahlakı konulmalıdır.
- B) Merhametin egemen olduğu değerlere karşı çıkmak iyidir.
- C) Üstün insana ulaşmanın yolu, zayıflıklardan kurtulmayı gerektirir.
- D) İnsan başkalarının çıkarlarını gözeten hareket etmelidir.
- E) İnsan, onu güçsüz kılacak her türlü zaattan uzak bir yaşam sürmelidir.

39. Siyaset felsefesi, insanların belli bir siyasi sistem içindeki davranışlarını, siyasi problemleri felsefeye özgü yöntemlerle elde alan disiplindir.

Aşağıdakilerden hangisi siyaset felsefesinin konularından değildir?

- A) Bireyle devlet arasındaki ilişki
- B) Ütopya yazarlarının kişilik analizi
- C) İtaat etmeyle özgürlük arasındaki ilişki
- D) İnsanın gelişme süreci içinde devletin amacı ve önemi
- E) Adalet, eşitlik, mülkiyet kavramlarının analizi

40. Sanata konu olan, dış dünyada mükemmel olarak vardır. Sanatçı, mükemmel olan, ahenk ve düzen içinde işleyen doğanın temsilcisidir.

Bu parçadaki sanat anlayışına, aşağıdakilerden hangisi uygun düşer?

- A) Mükemmelliği arayan sanat, doğada hiçbir şekilde bulunmayan bir şeyi yaratmalıdır.
- B) Sanatçı, sanat eserini hayal gücünü ve yaratıcı yanını kullanarak oluşturur.
- C) Sanat kendinden başka bir amaca yönelmediğinden, bir oyundur.
- D) Sanatçı, dış dünyada olmayanı sanat eserine dönüştüremez.
- E) Sanat, insanlar arasında bir iletişim aracı olduğundan evrenseldir.

1. "İlk Çağdaki Anadolu uygarlıkları Mezopotamya, Ege ve Doğu Akdeniz uygarlıklarıyla etkileşim içinde olmuş ve gelişimlerini bu uygarlıklar sayesinde tamamlamıştır." görüşünü savunan bir tarihçi, bu düşüncesine aşağıdakilerden hangisini kanıt gösterebilir?

- A) Gılgamış Destanı'nın Hititçeye çevrilmesini
- B) Kayseri Kültepe'de Asur çivi yazısına rastlanmasını
- C) Frigyalıların Fenike kökenli harf yazısını kullanmasını
- D) Lidyalıların takas usulü yerine parayı bulmasını
- E) İonyalıların Yunan tanrılarını benimsemesini

3. İspanya'daki Endülüs Emevi Devleti medreselerinde, Kuzey Afrika'dan gelen Müslüman öğrencilerin yanı sıra, Avrupalı Hristiyan öğrenciler de eğitim görmüştür.

Buna göre, aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabılır?

- A) Endülüs Emevilerinde bilim ve kültüre önem verilmiştir.
- B) İlk medrese Endülüs Emevileri tarafından kurulmuştur.
- C) İslam devletleri kültürel etkileşime kapalı kalmıştır.
- D) Endülüs Emevileri, medreseleri siyasi amaç için kullanmıştır.
- E) İspanyollar Emeviler tarafından asimile edilmiştir.

2. İpek Yolu üzerinde bulunan Kırgız kenti Suyap'ta Çin ve Hint tacirlerine ait iki Budist tapınak, Bizanslı Hristiyan tacirlere ait iki kilise ortaya çıkarılmıştır.

Buna göre, aşağıdaki yargıların hangisine ulaşılamaz?

- A) Dinsel birlik kurulmuştur.
- B) Ticari ilişkiler gelişmiştir.
- C) Farklı düşüncelere saygılı olunmuştur.
- D) Dinî mimari gelişmiştir.
- E) Hoşgörülü bir siyaset izlenmiştir.

4. Karahanlılarda hükümdarlar; "han, hakan, kağan" unvanlarını kullanırken birbiri ile mücadele hâlinde olan Gazneli ve Selçuklu hükümdarları "sultan" unvanını kullanmıştır.

Buna göre, Gazneli ve Selçuklularla ilgili;

- I. topraklarının Asya kıtasında olması,
- II. Karahanlılar tarafından ortadan kaldırıldıkları,
- III. İslam kültüründen etkilendikleri

yorumlarından hangilerine ulaşılabılır?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

5. Osmanlı Beyliği'nin kısa sürede Anadolu'da Türk siyasi birliğini sağlamasında ve Balkanları da içine alan büyük bir devlet hâline gelmesinde, aşağıdakilerden hangisinin etkisinden söz edilemez?

- A) Adalet ve hoşgörüye dayalı bir yönetimin benimsenmesi
B) Türkiye Selçuklu Devleti'nin Osmanlıları desteklemesi
C) Doğudan gelen Türkmen güçleriyle beslenmesi
D) Bizans'ın eski gücünü kaybetmesi
E) Gaza ve cihat anlayışının benimsenmesi

6. Batıda ilk kez toprak kaybına neden olan Karlofça Antlaşması, Osmanlı Devleti'nde siyaset değişikliğine yol açmış, batıda ilerleme siyasetinin yerini "kaybettiği toprakları geri alma" politikası almıştır.

Osmanlı Devleti'ndeki bu durum için;

- I. Avrupa'daki ilerleyişin durduğu,
II. Batılı devletlere göre geri kalındığı,
III. Batı'daki mezhep çatışmalarının sona erdiği

görüşlerinden hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

7. II. Mahmut'un (1826) halkın desteğini alarak Yeniçeri Ocağı'nı kaldırması;

- I. padişah otoritesinin artması,
II. ıslahatların önünün açılması,
III. merkezî otoritenin güçlenmesi

durumlarından hangilerine ortam hazırladığı savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

8. XIX. yüzyılda Osmanlı Devleti'nde;

- I. Sanayii Nefise Mektebi açılmıştır.
II. Mithat Paşa tarafından Memleket Sandıkları adıyla kredi kurumları kurulmuştur.
III. Divanihümayun yerine nazırlıklar (bakanlık) kurulmuştur.

Bu gelişmeler ekonomi, kültür ve yönetim alanlarına göre, aşağıdakilerin hangisinde doğru eşleştirilmiştir?

	Ekonomi	Kültür	Yönetim
A)	I	II	III
B)	II	III	I
C)	II	I	III
D)	III	II	I
E)	III	I	II

9. Osmanlı Devleti'nde I. Meşrutiyet'in ilanında Genç Osmanlılar, II. Meşrutiyet'in ilanında ise İttihat ve Terakki-ciler etkili olmuştur.

Bu durum, Osmanlı Devleti'nde aşağıdakilerden hangisinin gücünün arttığını gösterir?

- A) Saltanatın B) Aydınların
C) Azınlıkların D) Yabancıların
E) Diplomatların

10. İtilaf Devletleri, I. Dünya Savaşı öncesi Osmanlı Devleti'nin kendi yanlarında savaşa girmesine karşı çıkmıştır.

Aşağıdakilerden hangisi, İtilaf Devletleri'nin böyle bir tutum izlemelerinin nedenlerinden biri değildir?

- A) Osmanlı topraklarının jeopolitik özelliğe sahip olması
B) Osmanlı topraklarının hedef alınmış olması
C) Savaşın geniş alanlara yayılmasının istenmemesi
D) Osmanlı Devleti'nin askerî ve ekonomik yönden zayıf olması
E) Osmanlı Devleti'nin beklentilerinin kendi çıkarlarına ters düşmesi

11. Amasya Genelgesi, milliyetçilik ilkesinin temel olarak benimsendiği bir belgedir.

Bu yargıya, genelgenin;

- I. Millet'in istiklalini yine millet'in azim ve kararlılığı kurtaracaktır.
II. Mücadeleyi dünyaya duyurmak amacıyla millî bir kurul oluşturulacaktır.
III. Doğu illeri adına 10 Temmuz'da Erzurum'da bir kongre toplanacaktır.

maddelerinden hangileri kanıt olarak gösterilebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

12. Kurtuluş Savaşı sırasında kabul edilen 20 Ocak 1921 Anayasası'nın kısa ve öz olarak hazırlanması ve toplumsal alanla ilgili maddelerin az olmasında;

- I. olağanüstü şartlarda hazırlanmış olması,
II. toplumsal sorunların çözümünün ulusal bağımsızlık mücadelesi sonrasına bırakılması,
III. kuvvetler ayrılığı ilkesinin benimsenmesi

durumlarından hangilerinin etkili olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

13. TBMM, kurucu nitelikte bir meclis olmasına rağmen bu özelliğini Kurtuluş Savaşı sürecinde öne çıkarmamıştır.

TBMM'de böyle bir politika izlenmesinin amaçları arasında;

- I. ulusal birliğin sağlanması,
II. Millî Mücadele'ye katılımın artması,
III. İstanbul Hükûmeti ile ilişkilerin sürmesi

durumlarından hangilerinin etkili olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

14. Sivas Kongresi sonrası istifa etmek zorunda kalan Damat Ferit Paşa Hükûmeti yerine kurulan Ali Rıza Paşa Hükûmeti, Temsil Heyeti ile görüşmeyi kabul etmiş, Temsil Heyeti adına Mustafa Kemal ile İstanbul Hükûmeti adına Salih Paşa Amasya'da bir araya gelmiştir.

Buna göre,

- I. Bazı hükûmet üyeleri TBMM'ye katılma kararı almıştır.
II. İstanbul Hükûmeti Temsil Heyeti'ni resmen tanımıştır.
III. Millî Mücadele hareketi gücünü artırmıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

15. Eskişehir - Kütahya yenilgisi üzerine Mustafa Kemal TBMM üyeleri tarafından oy birliği ile Başkomutanlığa getirilmiş, ordunun sevk ve idaresi ile ilgili karar alma yetkisi Mustafa Kemal'e verilmiştir.

TBMM'nin böyle bir karar almasında;

- I. kararların alınmasında zaman kaybını önlemek,
II. Meclis Hükûmeti sistemine son vermek,
III. seçimlerin yenilenmesine ortam hazırlamak

durumlarından hangilerinin etkili olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

16. I. Saltanatın kaldırılması

II. Yeni harflerin kabulü

III. Metrik sistemin kabul edilmesi

Yukarıdaki gelişmelerin kültürel, toplumsal ve siyasi alanlarla olan ilişkisi bakımından aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?

	Kültürel	Toplumsal	Siyasi
A)	I	III	II
B)	II	III	I
C)	I	II	III
D)	III	I	II
E)	II	I	III

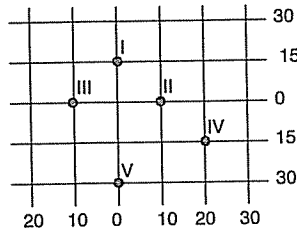
17. Yeni Türk devletinde,

- halifeliğin kaldırılması,
- tekke ve zaviyelerin kapatılması,
- Medeni Kanun'un kabul edilmesi

gelişmelerinin, aşağıdaki Atatürk ilkelerinden hangisinin gelişip, yerleşmesine katkı sağladığı söylenebilir?

- A) Cumhuriyetçilik B) Milliyetçilik
C) Halkçılık D) Laiklik
E) Devletçilik

18.

Yukarıda bazı merkezlerin coğrafi koordinatları verilmiştir.

Koordinatları verilen bölgelerde;

- I ve V'in yerel saatleri aynıdır.
- I ve II arasında 2665 km'lik fark vardır.
- Güneş en erken IV'te doğar.
- II numaralı bölgeden güneydoğu yönüne gidilirse çizgisel hız artar, gurup ve tan süresi kısalmır.

bilgilerinden hangilerine ulaşılabilir?

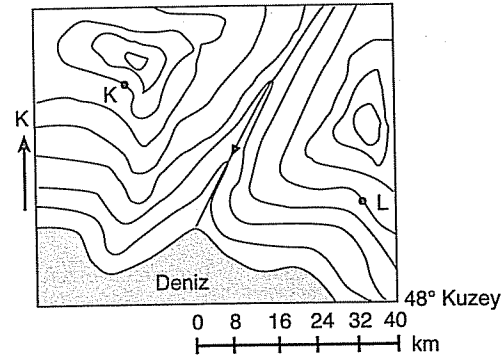
- A) I ve II B) I ve III C) II ve IV
D) II ve III E) I, II ve IV

- Güney ile kuzeyi arasında çizgisel hızının değişmesi
- Bir dağ yamacı boyunca bitkilerin kuşaklar oluşması
- Gölge yönünün öğle saatinde daima kuzeyi göstermesi
- Aynı anda farklı iklim özelliklerinin görülmesi
- Doğusuna doğru yer şekillerinin daha engebeli olması

Yukarıdakilerden hangileri bir bölgenin özel konumu ile ilgili değildir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve IV
D) III ve V E) IV ve V

20.

Yukarıda verilen izohips haritası ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

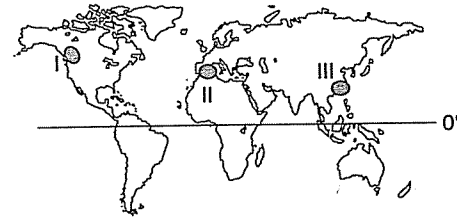
- A) Bölgede boyun bulunmaktadır.
B) Akarsuyun uzunluğu bulunabilir.
C) Bölgede yükseltileri birbirinden farklı iki tepe bulunmaktadır.
D) Akarsuyun geçtiği bazı yerlerde eğim azdır.
E) Akarsuyun denize döküldüğü yerde delta oluşmuştur.

21. Aşağıda üç iklim tipinin genel özellikleri verilmiştir.

E iklimi: Her mevsimi yağışlıdır, yıl içinde 4 mevsim yaşar. Yıllık sıcaklık farkı 15°C civarındadır.

K iklimi: Yazları sıcak ve kurak, kışları ılık ve yağışlıdır.

N iklimi: Muson rüzgârlarıyla oluşan yazı yağışlı iklimidir.

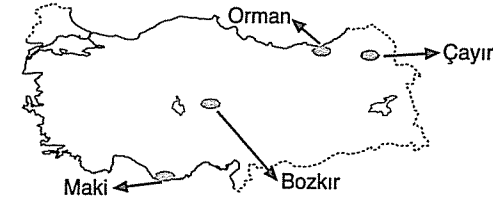

Yukarıda özellikleri verilen E, K ve N iklimleri haritada işaretli yerlerin hangisinde görülür?

	E	K	N
A)	III	I	II
B)	II	III	I
C)	I	II	III
D)	II	I	III
E)	I	III	II

22. Bitki örtüsü, iklimin elemanlarına bağlı olarak sıcaklık, nem ve yağış sonucunda oluşur.

Aşağıda bazı bölgelerin bitki örtüleri harita üzerinde gösterilmiştir.

Haritada gösterilen bu bitki örtülerinin iklim özellikleri göz önüne alınırsa Türkiye'de aşağıdaki iklimlerden hangisi görülmez?

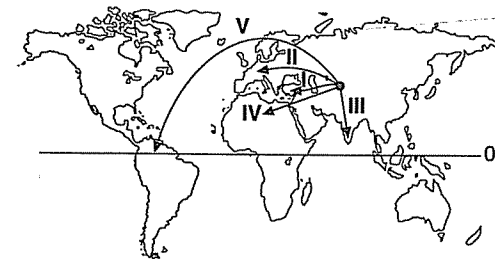
- A) Akdeniz iklimi
B) Step iklimi
C) Karadeniz iklimi
D) Sert Karasal iklim
E) Tundra iklimi

23. Türkiye'de göçlerin en önemli nedenlerinden biri de tarımdaki makineleşmedir. Kırsal kesimde makineleşmenin fazlalaşması işsiz sayısının artmasına yol açmış ve kırdan kente göçü hızlandırmıştır.

Buna göre bulundukları yerlerin yer şekli özellikleri göz önüne alındığında, hangisindeki göçlerin nedeni makineleşme olamaz?

- A) Konya B) Gaziantep C) Nevşehir
D) Hakkâri E) Mardin

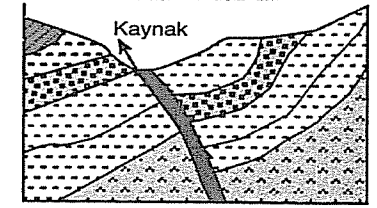
24.

Türklerin Orta Asya göçleri göz önüne alındığında haritada numaralanmış yönlerden hangisine göç ettikleri söylenemez?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

25. Aşağıda fay kaynağının oluşum şeması verilmiştir.

Bu kaynağın oluştuğu yerlerin özellikleri göz önüne alındığında, aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Kırıklı araziler geniş yer kaplar.
B) Suları bol miktarda eriyik madde içerir.
C) Debisi yıl boyunca çok fazla değişir.
D) Arazi genç oluşumludur.
E) Deprem riski fazladır.

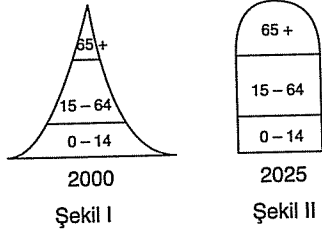
26. I. Heyelan sonucunda sürüklenen malzemelerin bir vadi ya da çukurluğun önünü tıkamasıyla oluşan göllerdir.

II. Kıyılardaki koy ve körfezlerin zamanla dalga ve akıntılar tarafından önlerinin kapatılmasıyla oluşan göllerdir.

Yukarıda tanımlanan göllerin örnekleri aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak verilmiştir?

I	II
A) Van Gölü	Tortum Gölü
B) Tuz Gölü	Akşehir Gölü
C) Mogan Gölü	Çıldır Gölü
D) Tortum Gölü	B. Çekmece Gölü
E) Marmara Gölü	Manyas Gölü

27. Nüfus projeksiyonu, ülke nüfusunun eğilimleri ile ilgili belirli varsayımlara dayanarak, nüfusun geleceği ile ilgili tahminler yapmaktadır.

Şekil I'de 2000 yılı nüfus piramidi verilen ülke, 2025'te Şekil II'de verilen duruma ulaşmak istemektedir.

Bunun için ülkede öncelikle aşağıdakilerden hangisinin yapılması gereklidir?

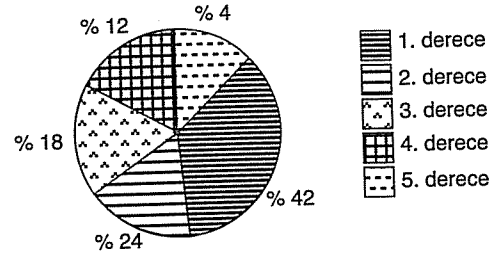
- A) Ham madde ihracatı artırılmalı
- B) Doğum ve ölüm oranları azaltılmalı
- C) Kalkınma hızı nüfus artış hızından düşük olmalı
- D) Doğum oranları artırılmalı
- E) Aktif nüfus oranı artırılmalı

28. İklimin, fiziki çevre ve insan üzerine ayrı ayrı bir çok etkisi vardır. İklim; fiziki çevrede, bitki örtüsünü (I), hayvan türleri ve dağılışını (II), madenlerin oluşumunu (III), akarsu debi ve rejimlerini (IV) insanların yüzüne dağılışını (V) etkiler.

Bu parçada iklimin fiziki çevreye olan etkisini açıklayan bilginin doğru olabilmesi için hangi maddenin çıkarılması gerekir?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

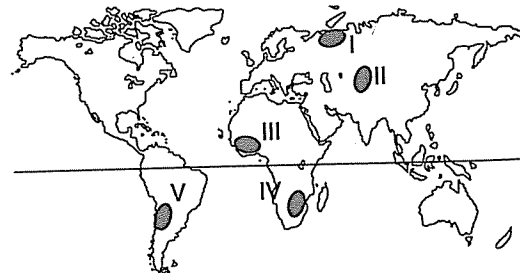
29. Türkiye dünyanın en önemli deprem kuşaklarından biri olan Alp-Himalaya kuşağı üzerinde yer alır. Aşağıdaki tabloda Türkiye'de depremin derecelerine göre oransal dağılışı verilmiştir.

Bu dağılışa göre, aşağıdakilerin hangisine ulaşamaz?

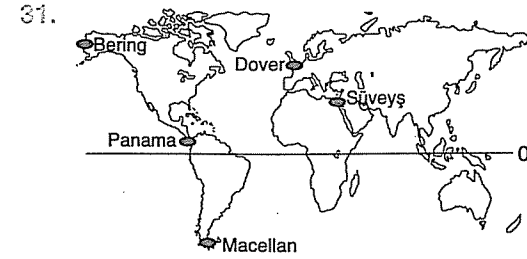
- A) Birinci derece depremlerin sıklığı 2 ve 3. derece depremlerden fazladır.
- B) 2 ve 3. derece depremlerin toplam oranı 1. derece ile aynıdır.
- C) 1. derece deprem oranı 4 ve 5. derece depremlerin toplam oranından fazladır.
- D) 4 ve 5. derece depremlerin toplam oranı 3. dereceden azdır.
- E) 3 ve 4. derece depremlerin toplam oranı 2. dereceden fazladır.

30. Buzulların araziye aşındırmasıyla buzul gölleri meydana gelir.

Bu açıklamaya göre, haritada işaretli bölgelerin hangisinde buzul göllerine daha fazla rastlanır?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

Yukarıdaki boğazlardan hangisi Kuzey Amerika'nın doğusu ile batısı arasındaki ticaretin daha kısa yoldan yapılmasını sağlamıştır?

- A) Panama
- B) Macellan
- C) Bering
- D) Süveyş
- E) Dover

32. Thales, astronomi ve ziraatla ilgili deneyimlerine dayanarak bir yıl sonra zeytin mahsulünün çok verimli olacağını tahmin etmiş ve bir yıl öncesinden mahzenleri çok ucuza kiralamıştır. Zeytin mahsulü sonraki yıl çok verimli olduğunda da mahzenleri yüksek bedelle başkalarına kiralamış ve fazla miktarda para kazanmıştır. Böylece Milet halkına isterse çok zengin olabileceğini, ancak maddi değerlerden çok, düşünsel ve bilgisel şeylere önem verdiğini göstermek istemiştir.

Bu parçaya dayanarak, felsefe hakkında aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Pratik fayda ve çıkar elde etmekten çok, bilmeyi ve anlamayı amaçlar.
- B) Tümevarım yöntemini kullanır.
- C) Doğal nedenleri bilerek doğa olaylarını kontrol altına almayı amaçlar.
- D) Gündelik bilgilere dayanarak fayda sağlar.
- E) Akla ve mantığa dayalı bir insan etkinliğidir.

33. Din, ideoloji ya da herhangi bir siyasi kalıba içten bağlılık, sakin bir bekleyişi gerektirir. Ancak inançlara, ideolojilere ya da siyasi kalıplara yönelik eleştiri başladığında, içsel bir huzursuzluk başlar ve felsefenin kapıları açılır.

Bu parçada, felsefi arayışın başlaması aşağıdakilerden hangisine bağlanmıştır?

- A) İnançlara olan bağlılığa
- B) Sorgulayıcı bir tutum içinde olmaya
- C) Tutarlı bir yaşam sürdürmeye
- D) Dogmatik bir tavır sergilemeye
- E) İdeal olanı araştırmaya

34. Birbirinden davacı olan iki adam Nasrettin Hoca'ya gider. Hoca her ikisini de dinler ve şöyle der: "Sen de haklısın, sen de haklısın." Bu arada Hoca'nın hanımı olaya karışır, şaşkınlık içinde "Hocam her iki adama da haklısın dedin. Nasıl iki adam birden haklı olur?" diye sorar. Bunun üzerine Hoca "Sen de haklısın hanım." der.

Bu fıkra, aşağıdaki yargılardan hangisini destekler niteliktedir?

- A) Doğru bilgiye ancak şüphe ederek ulaşılabilir.
- B) Sadece akıl yoluyla edinilen bilgiler doğrudur.
- C) Bilginin değerini belirleyen ölçüt yarar sağlamasıdır.
- D) Genel - geçer bilgilere ulaşmak olanaklı değildir.
- E) Bilgi, deney ve aklın ortak çalışmasının ürünüdür.

35. "Ay, Dünya'nın uydusudur." yargısı, gerçekliğe dayalı bir yargıdır. Gerçeklik yargıları kişiden kişiye değişmez. Ama Abdurrahim Karakoç'un "Mihriban" şiiri için "Bu şiir güzeldir." yargısı estetik yargıdır. Estetik yargı kişiden kişiye değişebilir.

Buna göre, estetik yargı, hangi temel niteliği ile gerçeklik yargısından ayrılır?

- A) Evrensel olmasıyla
- B) Nesnel olmasıyla
- C) Bir sav ileri sürmesiyle
- D) Gözlem ve deneye dayalı olmasıyla
- E) Beğeniye dayalı olmasıyla

36. Siyasi iktidarın yapmış olduğu her çalışma kendisini oluşturan hukuk sistemine uygun olduğu sürece meşru olur. Uygun değilse iktidar, meşruluğunu hukuk sayesinde yitirir.

Bu parçada, siyasi iktidarın meşruiyetinin ölçütü olarak aşağıdakilerden hangisi gösterilmiştir?

- A) Dönemin ideolojisinin benimsenmesi
- B) Siyasi karar ve eylemlerin hukuka uygunluğu
- C) Kararların insan doğasına uygun olması
- D) Karar ve eylemlerin güç kazanması
- E) Ütopik düzen anlayışlarından yararlanılması

37. Bergson, zamanın akışının bütün gerçekliğin temeli olduğuna inanıyordu. Ona göre bu akışı, kavramlar ve duyularımız aracılığı ile değil, en dolaysız biçimde yaşarız. Gerçek hakikatlere de bu iç yaşantıların kavranmasıyla ulaşırız.

Bergson'un bu açıklamasına ilişkin aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Her şeyi zamanın devinimine dayandırmaktadır.
- B) Güvenilir bilgi edinme yolu olarak sezgiyi benimsemektedir.
- C) Asıl gerçeklik zamandır.
- D) İnsan zamanı yaşar ve hisseder.
- E) Hakikatin değişmez gerçeğini doğada aramak gerekir.

38. Bilimde olduğu gibi sanatta da buluş olsaydı, Picasso'nun yolunda giden her kişinin güzel eserler verebilmesi gerekirdi. Bir bilginin kurduğu yoldan gittiniz mi, onun bulduğu yasaları uyguladınız mı, siz de bir şeyler yapabilirsiniz, yanılmazsınız. Sanatta öyle mi oluyor? En büyüklerin arkasına düşüyorsunuz, yaptığınızın bir değeri olmuyor.

Bu parçaya dayanarak aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Sanatta bilginin önemi büyüktür.
- B) Bilim ve sanat, evrensel nitelikler taşırlar.
- C) Sanat, taklit değil, özgünlük ve yaratıcılık gerektirir.
- D) Sanatçı örnek aldığı kişilerden yararlanır.
- E) Bilimde otoritelere bağlılık, yaratıcılığı ve gelişmeyi köreltir.

39. Sartre'a göre insan dışındaki hiçbir şeyin kendisinden başka bir şey olma olanağı yoktur. Taş, toprak, hayvan, bitki hep olandır, nasılsa öyledir. İnsan ise var olduğunun bilincindedir. Bilinçli bir varlık olarak insan, "ne değilse o, ne ise o değil" olma şansına sahiptir.

Sartre'ın bu düşüncesine göre aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) İnsanın sonsuz bir değişme ve gelişme gücü vardır.
- B) Her eylem, kişinin mutluluğunu artırması ya da azaltmasına göre değerlendirilmelidir.
- C) Baskıcı kurumların ortadan kaldırılması insanı mutlu eder.
- D) Tanrı, yaşamdaki tek gerçek ve en yüksek iyidir.
- E) Bilgiyle temellendirilmiş erdem, mutluluktur.

40. İnsan doğası gereği acıdan kaçınır, hazzla yönelir ve mutluluğa erişmek ister. Fakat bireyin mutluluğu çevresindeki insanların mutluluğu ile ilgilidir. Çünkü bireyin mutluluğu kendi eylemleriyle değil, bir arada yaşadığı insanların mutluluğuna bağlıdır. Ayrıca toplumun düzeni öyle kurulmuştur ki kişi, üyesi bulunduğu topluluğa yarar sağlayan şeyi yapmakla mutlu olabilmektedir.

Bu parçada belirtilen yargı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Ahlaklı ve mutlu olmanın tek yolu hazzlardan arınmaktır.
- B) İnsan kendi hazlarını tatmin ettiği sürece mutluluğa erişir ve ahlaklı olur.
- C) Başkalarının mutluluğunu düşünen insan hiçbir zaman mutlu olamaz.
- D) Olabildiğince çok insanın olabildiğince çok mutluluğunu hedefleyen insan ahlaklıdır.
- E) Mutlu olmak isteyen insan kendini toplumdan soyutlamalıdır.

1. Mısır ve Mezopotamya uygarlıklarının bölgesel olarak birbirine yakın olmalarına ve aynı zaman dilimi içinde yaşamalarına rağmen aralarında etkileşim yok denecek kadar azdır.

Bu duruma, aşağıdakilerden hangisinin neden olduğu söylenebilir?

- A) Mezopotamya'da siyasi birliğin olmaması
- B) Mısır'ın coğrafi açıdan dışarıya kapalı olması
- C) Mezopotamya'da çok tanrılı dinlerin yaygın olması
- D) Her iki bölgenin de verimli topraklara sahip olması
- E) Mezopotamya'nın Anadolu'dan etkilenmiş olması

3. Hz. Ebubekir döneminde İslam Devleti'nin Arap Yarımadası'nda dinî ve siyasi yönden yeniden etkinlik kazanmış olduğuna;

- I. Mekke'nin ticari öneminin sürmesi,
- II. yalancı peygamberlerin ortadan kaldırılması,
- III. zekât vermek istemeyen kabilelerin itaat altına alınması

gelişmelerinden hangileri kanıt gösterilebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve III
- E) I, II ve III

4. İlk Türk - İslam devletlerinde "Ülke, hükümdar ailesinin ortak malıdır." anlayışı hakim olmuştur.

Bu anlayışın;

- I. hâkimiyetin kutsallaşması,
- II. ülke bütünlüğünün bozulması,
- III. merkeziyetçiliğin zayıflaması

durumlarından hangileri üzerinde etkili olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

2. Orta Asya Türk tarihinin bazı çalkantılı dönemlerinde Çinliler, Türk devlet adamlarına elçiler aracılığıyla bayrak ve sancak gönderip onları hükümdar olarak görmek istediklerini bildirmişlerdir.

Çin'in bu politikasının;

- I. Türk devletlerindeki taht kavgalarını körüklemek,
- II. Türk devletleriyle ticari ilişkileri geliştirmek,
- III. Türklerle ticari ve siyasi ittifaklar kurmak

durumlarından hangilerini gerçekleştirmeye yönelik olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I, II ve III

5. Moğol İmparatorluğu'nun parçalanmasından sonra ortaya çıkan Çağatay ve Altınordu Hanlıkları kısa sürede etkinliğini yitirmiş, yerlerine Türk devletleri kurulmuştur.

Bu bölgelerde Türk devletleri kurulmasında;

- I. Uygurların Moğol yönetiminde görev alması,
- II. bölgelerde etnik yapıyı Türklerin oluşturması,
- III. bölgelerin ticaret yolları üzerinde olması

durumlarından hangilerinin etkili olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve III
- E) I, II ve III

6. II. Bayezit döneminde Cem Sultan ile yaşanan taht kavgasında Türk kökenli devlet adamları Cem Sultan'ı desteklerken, devşirme kökenli yöneticiler II. Bayezit'e destek vermişlerdir.

Buna göre, Osmanlı Devleti ile ilgili;

- I. yönetimde Türkmen - devşirme çekişmesinin yaşandığı,
II. veraset sisteminde belirsizlik olduğu,
III. devletin ikili sistem içinde yönetildiği

durumlarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

7. Lale Devrinde görülen aşağıdaki gelişmelerden hangisi, uluslararası ilişkilerde diplomasiin önem kazandığının göstergesidir?

- A) İlk Türk matbaasının kurulması
B) Avrupa'nın önemli merkezlerinde geçici elçilikler açılması
C) Mimaride Batı'nın örnek alınmaya başlanması
D) Çiçek aşısının bulunup uygulanması
E) Yabancı eserlerden tercüme yapılması

8. Mısır Hidivi (valisi), İsmail Paşa'nın gayreti ve Fransa'nın desteğiyle 1869'da Kızıldeniz'i Akdeniz'e bağlayan Süveyş Kanalı açıldı.

Süveyş Kanalı'nın açılmasının, aşağıdakilerden hangisine ortam hazırladığı savunulamaz?

- A) Mısır ve Kıbrıs'ın stratejik öneminin artmasına
B) İngiltere'nin Doğu Akdeniz'i kontrol etmek için çalışmalar yapmasına
C) Akdeniz limanlarının yeniden önem kazanmasına
D) Hindistan'a daha ucuz ve daha kısa ulaşım sağlanmasına
E) Osmanlı Devleti'nin Hint Deniz Seferleri düzenlemesine

9. Fransız İhtilali sonrasında Avrupa'da milliyetçilik hareketleri hızlanmış, demokrasi anlayışı yayılmıştır.

Bu gelişmenin;

- I. imparatorlukların parçalanması,
II. sömürgeciliğin hızlanması,
III. monarşilerin güç kaybetmesi

durumlarından hangilerine yol açtığı savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I ve III

10. I. Dünya Savaşı başladığında tarafsız kalan Osmanlı Devleti bir süre sonra İttifak Devletleri'nin yanında savaşa girmiştir.

Osmanlı Devleti'nin savaşa girmesinin;

- I. savaşın süresinin uzaması,
II. Wilson İlkeleri'nin yayımlanması,
III. gizli antlaşmaların gündeme gelmesi

durumlarından hangilerinin ortaya çıkmasına neden olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

11. Mondros Ateşkesi sonrası bir kısım Osmanlı devlet adamlarının önünü çektiği İngiliz Muhipleri ve Wilsoncular gibi cemiyetlerin kurulmuş olması, aşağıdakilerden hangisi ile açıklanamaz?

- A) Millî Mücadele'ye karşı oldukları
B) Osmanlı Devleti'nin kendini koruyamayacağını düşündükleri
C) Teslimiyetçi yapıda oldukları
D) Saltanata karşı olmadıkları
E) Bölgesel kuruluşu savundukları

12. Sivas Kongresi'nde alınan;

- I. kongrenin hiçbir partiyle ilişkisinin olmadığına açıklanması,
II. Temsil Kurulu'nun tüm ülkeyi temsil eder hâle getirilmesi,
III. ulusal derneklerin Anadolu ve Rumeli Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti olarak birleştirilmesi

kararlarından hangilerinin halkın Millî Mücadele'ye olan desteğini artırmaya yönelik olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

13. İstanbul'daki Meclis-i Mebusan'ın dağıtılması üzerine Ankara'da farklı mesleklerden olan üyelerin katılımı ile açılan I. TBMM'de azınlık üyeleri yer almamıştır.

Buna göre I. TBMM için aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Ulusal nitelikte olduğu
B) Milletvekillerinin tek parti içinde yer aldığı
C) Kabine sisteminin benimsendiği
D) Milletvekilleri arasında görüş ayrılığı olmadığı
E) Güçler birliği ilkesinin benimsendiği

14. Sakarya Zaferi sonrası beklenen taarruzun bir türlü gerçekleşmemesi TBMM'de sert tartışmalara neden olmuş, taarruza geçmediği gerekçesiyle Mustafa Kemal'in başkomutanlık yetkisi tartışma konusu olmuştur.

Bu gelişmelerle ilgili;

- I. TBMM'de Mustafa Kemal'e karşı muhalefet grubunun olduğu,
II. taarruzun gecikmesinden Mustafa Kemal'in sorumlu tutulduğu,
III. üyelerin barış görüşmelerini gündeme almak istediği

yorumlarından hangileri yapılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

15. I. Türkiye Heyeti'nin Lozan görüşmelerinden çekilmesi - kapitülasyonların kaldırılmasının kabul edilmesi
II. Türkiye'nin kararlı tutum izlemesi - yabancı okulların Millî Eğitim Bakanlığına bağlanması
III. Türkiye'nin barıştan yana olması - Milletler Cemiyeti'ne üye olarak katılması

Yukarıdaki gelişmelerden hangilerinin Türkiye'nin bağımsızlıktan ödün vermek istemediğinin göstergesi olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

16. Aşağıdakilerden hangilerinin Türk ekonomik hayatının gelişmesine doğrudan katkı sağlamış olduğu söylenemez?

- A) Aşar vergisinin kaldırılması
B) Tekke ve zaviyelerin kapatılması
C) Metrik sisteme geçilmesi
D) Kabotaj Yasası'nın çıkarılması
E) Kara ve demir yolu yapımına hız verilmesi

17. I. Kadınlara seçme ve seçilme hakkı verilmesi
II. Ayrıcalık getirecek unvanların kaldırılması
III. Karma ekonomik sistemin benimsenmesi

Yukarıdakilerden hangileri toplumsal eşitliği amaçlayan halkçılık ilkesini destekleyen gelişmeler arasında yer alır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I ve III

18. I. Aynı yükseltilere sahip noktaları birleştiren çizgilerdir.

II. Yeryüzü şekillerini gerçeğe en yakın gösterir.

III. Yükselti aralıkları renklerle gösterilir.

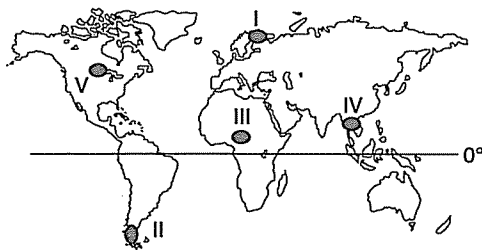
Yukarıda özellikleri verilen yeryüzünü gösterme şekilleri, aşağıdakilerin hangisinde doğru sıralanmıştır?

I	II	III
A) Gölgeleme	Renklendirme	İzohips
B) İzohips	Kabartma	Renklendirme
C) Kabartma	İzohips	Tarama
D) Gölgeleme	Topoğrafya	Fiziki
E) İzohips	Renklendirme	İzoterm

19. Aşağıdakilerden hangisi, Dünya'nın Güneş etrafındaki yörüngesinin elips şeklinde olmasının sonuçları arasında yer almaz?

- A) Eylül ekinoksuna iki gün geç girilmesi
B) Güneş ışınlarının geliş açısının yıl boyunca değişmesi
C) Dünya'nın Güneş'e yaklaşıp uzaklaşması
D) Şubat ayının iki gün erken bitmesi
E) Yarım kürelerde mevsim sürelerinin farklılaşması

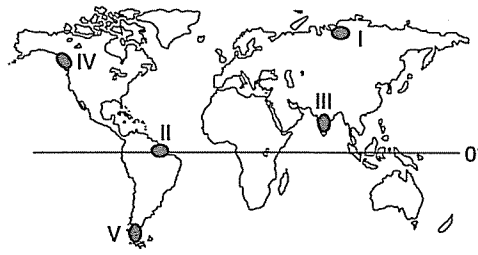
20. Dağların kalıcı kar alt sınırı ile tarım üst sınırı enleme göre değişir.

Buna göre, haritada numaralandırılarak verilen noktalardan hangisinde kalıcı kar alt sınırı ve tarım üst sınırı en alçaktır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

21.

Dünya'nın şekli, günlük ve yıllık hareketi göz önüne alındığında, yukarıdaki haritada numaralandırılarak gösterilen merkezlerle ilgili aşağıdakilerin hangisine ulaşamaz?

- A) I. merkezde çizgisel hız en azdır.
B) II. merkezde gurup ve tan süreleri en kısadır.
C) V. merkez Güneş ışınlarını yılda iki kez dik alır.
D) III. merkezde gölge yönü yılda iki kez değişir.
E) IV. merkezde yerel saat en geridir.

22. I. Tropikal kuşak genişlerdi.

II. Ekvator çevresinde yıllık sıcaklık ortalaması azalır.

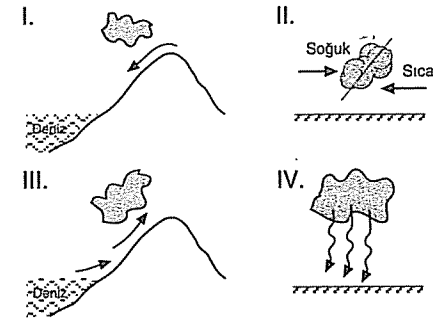
III. Yıl içinde dört mevsimin yaşandığı alan daralır.

IV. Gurup ve tan süreleri ekvatorde daha kısa olurdu.

Yukarıdakilerden hangileri, Ekvator ile ekliptik arasındaki açının 40° olması durumunda gerçekleşmezdi?

- A) Yalnız II B) Yalnız IV C) I ve II
D) II ve III E) III ve IV

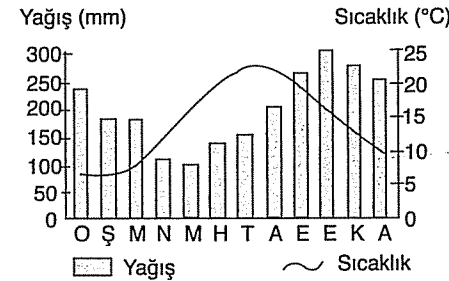
23. Yağışın oluşabilmesi için hava kütesinin yükselerek soğuması gerekir.

Buna göre, yukarıda verilen hava hareketlerinin hangilerinde yağış oluşma olasılığı oldukça düşüktür?

- A) I ve II B) I ve IV C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

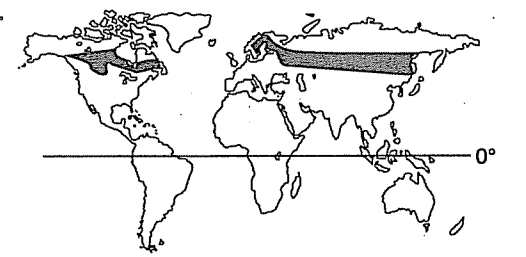
24. Aşağıdaki grafikte bir merkezdeki yıllık sıcaklık ve yağış dağılımı verilmiştir.

Grafikten elde edilen bilgilerle aşağıdakilerin hangisine ulaşamaz?

- A) Merkez Kuzey Yarım Küre'de yer alır.
B) En çok yağış ekim ayında görülür.
C) Yıllık yağış toplamı 1000 mm'den fazladır.
D) En sıcak ay ortalaması 25°C'yi geçmez.
E) Kış yağışları genelde kar şeklindedir.

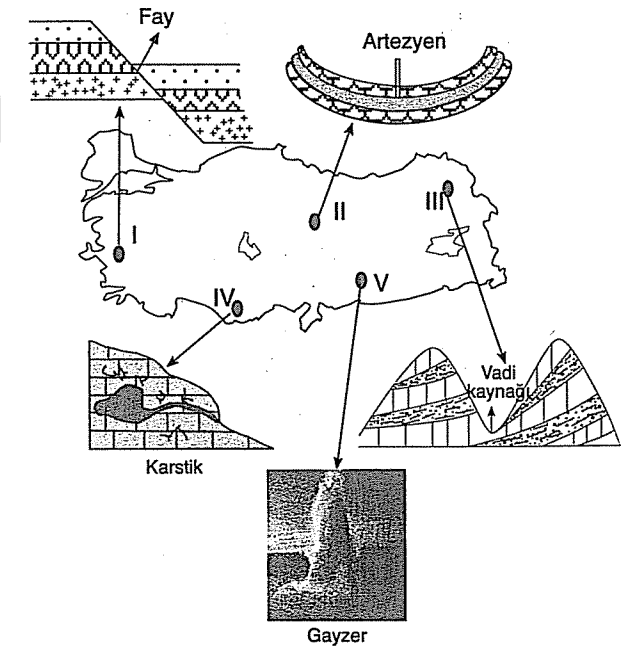
25.

Haritada dağılışı gösterilen bitki örtüsü için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Yıl boyunca yeşil kalırlar.
B) Düşük sıcaklıklara uyum sağlamışlardır.
C) Ülkemizde dağ yamaçları boyunca yükseldikçe karşımıza çıkarlar.
D) Geniş yapraklı ağaçlardan oluşmuşlardır.
E) Yüksek enlemlerde yayılış gösterirler.

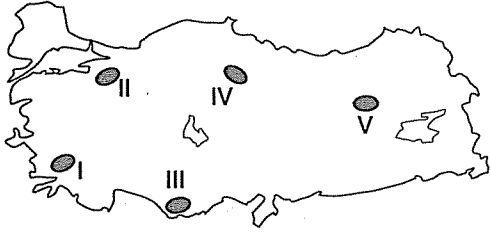
26. Aşağıdaki haritada kaynakların görüldüğü yerler ve şemaları gösterilmiştir.

Harita üzerinde verilen kaynaklardan hangisinin yeri yanlıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

27. Tektonik depremler daha çok kırık ve fay hatlarının olduğu yerde meydana gelir.

Buna göre, haritada numaralanarak gösterilen yerlerin hangisinde deprem olma riski en azdır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

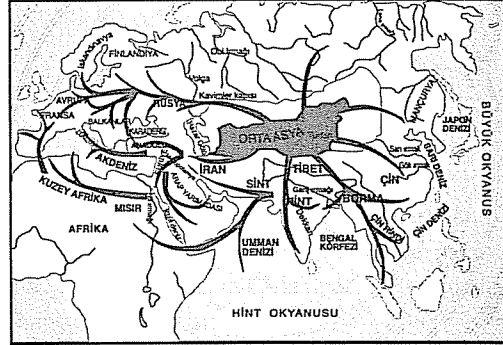
28. Aşağıdakilerden hangisinde bir göl, bu gölün oluşum türüyle yanlış eşleştirilmiştir?

Göl	Oluşum türü
A) Tuz Gölü	Tektonik
B) Suğla	Karstik
C) Nemrut	Volkanik
D) Yedigöller	Alüvyal set
E) Abant	Heyelan set

29. Aşağıdakilerden hangisi dünyanın kalabalık nüfuslanmış bölgelerinden biri değildir?

- A) Amazon Havzası
B) Mısır'da Nil Vadisi
C) Muson Asya'sı
D) ABD'nin doğu ve batı kıyıları
E) Batı Avrupa kıyıları

30. Aşağıdaki haritada, Orta Asya'dan yapılan Türk göçlerinin yönleri gösterilmiştir.

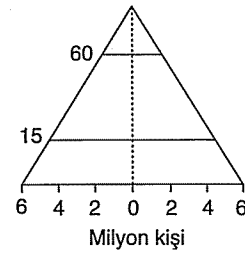
Orta Asya'dan yapılan bu göçlere,

- iklim değişikliği sonrasında ortaya çıkan kuraklık,
- otlakların daralması ve salgın hastalıkların başlaması,
- Türk kavimleri arasındaki iç savaşlar ve yabancı kavimlerin baskısı,
- volkanik faaliyetlerin sık yaşanması ve akarsu taşkınlarının görülmesi

nedenlerinden hangileri gösterilemez?

- A) Yalnız I B) Yalnız IV C) I ve IV
D) II ve III E) III ve IV

31. Aşağıda, bir ülkeye ait nüfus piramidi verilmiştir.

Buna göre, bu ülkeyle ilgili aşağıda yapılan yorumlardan hangisi yanlıştır?

- A) Doğum oranı yüksektir.
B) İhracatında sanayi ürünlerinin payı fazladır.
C) Kalkınma hızı düşüktür.
D) Nüfusun ikiye katlanma süresi kısadır.
E) Okuryazar oranı düşüktür.

32. Felsefe ulaştığı bilgileri olgularla değil, kavramsal ve mantıksal kanıtlarla temellendirir. Bilim ise olguya, maddeye, deneye ve gözleme yönelerek bilgilerin doğruluğunu kanıtlar.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi felsefeyle bilimin ortak özelliklerinden biri değildir?

- A) Objektiflik B) Sistemlilik
C) Eleştirelilik D) Mantıksallık
E) Tutarlılık

33. "Ulaşamadı hiç kimse, tanrılar ve sözünü ettiğim. Tüm şeyler hakkındaki kesin doğruya, ulaşamaz da. Açıklayabilse de biri, bu kusursuz doğruyu, asla bilemeyecektir: Her şey sorularla dokunmuştur."

Ksenophanes'in bu açıklaması, aşağıdaki yaklaşımlardan hangisine uygundur?

- A) Pozitivizm B) Septisizm
C) Empirizm D) Düalizm
E) Rasyonalizm

34. Bilimsel kuram, olgulara ilişkin açıklama denemesidir. K. Popper'in deyişiyle, olguların üzerine attığımız ağıdır, birtakım ilkelerden, kurallardan çıkarak gerçekliği açıklamaya çalışan kavram çerçevesidir.

Bilimsel kuram (teori) in genellemesi sonucu aşağıdakilerden hangisi elde edilir?

- A) Deney B) Gözlem C) Hipotez
D) Ön deyi E) Yasa

35. Demokritos'a göre, gerçek varlık, bölünmez fiziksel gerçek olan atomlardan oluşmuştur. Var olan her şey, sonsuz sayıdaki maddesel atomlara ayrılır. Atomlar, bir sırayla birleşerek veya ayrılarak varlıkları oluşturur. Bu atomlar farklı büyüklükte ve biçimdedirler.

Bu parçaya göre, Demokritos aşağıdaki yargılardan hangisini kabul etmez?

- A) Atomlar hareket hâlinde.
B) Evrende rastlantıya yer yoktur.
C) Bütün var olanlar atomların birleşip ayrılmasıyla oluşur.
D) Varlık maddeden ibarettir.
E) Biçimsiz olan madde formla biçim kazanır.

36. Platon, ideal devlet modelini rasyonalizmden etkilenerek oluşturmuştur. Platon'a göre, iyi bir devlet yaratmanın yolu, devletin mantıkla yönetilmesinden geçer. İdeal bir devleti sağlayacak olanlar da filozoflardır.

Bu parçada, Platon'un, ideal devletin yönetimini filozoflara vermesi, aşağıdakilerden hangisine bağlanmıştır?

- A) Devlet yönetiminde akıl ve mantığın belirleyici olmasına
B) Filozofların adil olacağına
C) Devletin toplumdan ayrı tutulmayacağına
D) Filozofların erdemli kişiliklerine
E) Filozofların toplumsal yaşamın içinden gelmesine

37. Gündelik bilgi, insanın günlük yaşamındaki deneyimlerinden genellemelere ulaşması şeklinde ortaya çıkan bilgidir. Örneğin, midesi ağrıyan birinin kekiği kaynatıp içtikten sonra ağrısının geçmesi üzerine "Kekik suyu mide ağrısına iyi gelir." demesi gibi.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi gündelik bilginin özelliklerinden biri değildir?

- A) Belli bir doğruluk değeri taşır.
- B) Kişiden kişiye değişir.
- C) Neden – sonuç ilişkisine dayanmaz.
- D) Nesneldir.
- E) Tecrübeye dayanır.

38. Stoacılar "İç özgürlük" kavramından hareket ederek, "Doğamıza, ussal özümüze uygun davranışımız, özgür irademizin kanıtıdır. Bunun zorunlu olması, özgürlüğümüzü zedelemeyiz, bu iç özgürlük gerçek özgürlüğün ta kendisidir. Bilge kişi zincirler içinde bile özgürdür. Çünkü, neyi yapıp yapmayacağını farkındadır. Dış nedenleri bilir ve ne yapabileceğini kestirir. İrade özgürlüğü demek, etrafta olup bitenler karşısında eylemlere girip kendi doğasına uygun davranmak demektir."

Bu parçaya dayanarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Bilge kişi aynı zamanda özgür kişidir.
- B) Bilerek, isteyerek yapılan eylem, özgür eylemdir.
- C) Kişinin doğasına uygun davranışta bulunması, irade özgürlüğüdür.
- D) Toplumun ahlakına göre eylemde bulunmak insanı özgürleştirir.
- E) İnsanın kendi aklına uygun davranması, özgür iradenin varlığını simgeler.

39. Göz önünde tuttuğum olanaklar sıkı sıkıya eylemime bağlanmışsa, işin sonrasıyla pek ilgilenmem, ilgilenmemek zorundayım. Genel bir ahlak yoktur; çünkü size yol gösterecek bir işaret yoktur dünyada. Demek ki işler, insan onların nasıl olmasını kararlaştırırsa öyle olacaktır. İnsan özgürdür, çünkü yeryüzüne geldi mi, dünyaya atıldı mı bir kez artık bütün yaptıklarından sorumludur.

Sartre'in bu parçadaki görüşlerine, aşağıdaki yargılardan hangisi uygundur?

- A) Ahlaki eylemin amacı bireye haz sağlamasıdır.
- B) Toplumsal faydayı sağlayan eylem, iyi eylemdir.
- C) Bilgiye ve akla dayanan eylem ahlaki değere sahiptir.
- D) Evrenin ve Tanrı'nın zorunluluğunu hissederek yapılan eylem iyidir.
- E) Herkes kendi eyleminden sorumlu olduğu için, evrensel bir ahlak yasası yoktur.

40. Küçük bir çocuk, defterlerinin arka sayfalarına karikatürler çizmekte ve sonra da kimse onları görmeden yırtıp atmaktadır. Durumu fark eden annesi neden böyle yaptığını sorar. Çocuk da insanların eleştirmesinden ve gülmesinden korktuğunu söyler. Annesi bu konuda diğer insanların ne düşündüğünün değil kendisinin hissettiklerini istediği gibi yansıtır yansıtamadığının önemli olduğunu söyler. Çünkü, çocuğun yapmaya çalıştığı etkinlik, sanattır.

Bu parçadaki anne, sanatın hangi yönüne vurgu yapmak istemiştir?

- A) Sanatta uyumun önemine
- B) Sanatta yüce ve hoş ilişkisine
- C) Sanatta özelliğin önemine
- D) Sanatta ortak estetik yargıların varlığına
- E) Felsefe açısından sanatın ne olduğuna

1. Mezopotamya'da Anadolu'dan daha önce tarih çağlarına geçilmiştir.

Bu durumun ortaya çıkmasında, Mezopotamya'nın aşağıdaki özelliklerinden hangisi etkili olmuştur?

- A) İstila için açık bir bölge olması
- B) Yazının daha önce kullanılmaya başlanması
- C) Ticari potansiyele sahip olması
- D) Topraklarının verimli olması
- E) Bölgede yerleşik bir kültürün yaşaması

2. Büyük Bulgar krallığının yıkılması üzerine 679'da Tuna Bulgarları adıyla yeni bir devlet kurulmuştur. Bu dönemde Bizans ve Slavlara karşı başarılı savaşlar yapmalarına rağmen sayıları günden güne azalan Bulgarlar IX. yüzyılın ortalarında Boris Han zamanında Hristiyanlığı kabul etmiş ve Slavlaşmışlardır.

Buna göre, Tuna Bulgarları ile ilgili;

- I. yeni göçlerle desteklenemedikleri,
- II. Hristiyanlığın kabulünün kültür yozlaşmasına neden olduğu,
- III. Bizans ve Slav ittifakına karşı koyamadıkları

sonuçlarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

3. İslam Devleti'nde Hz. Muhammet'ten sonra başlayan dönemde halifeler seçimle belirlendikleri hâlde daha sonraki dönemlerde İslam Devleti, Emevi ve Abbasi ailesinden gelen kişiler tarafından yönetilmiştir.

Buna göre, Emevi ve Abbasi dönemleri ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Emevilerin mevali politikası izlediği
- B) Ülkenin yönetim birimlerine ayrılmış olduğu
- C) Emevi ve Abbasilerin Dört Halife Dönemine karşı oldukları
- D) Emeviler ve Abbasilerde halifeliğin saltanata dönüşmesi
- E) Abbasiler Döneminde siyasi birliğin sağlandığı

4. Türkiye Selçuklu hükümdarı Süleyman Şah'ın Suriye Selçuklu Sultanı Tutuş ve Musul Emiri Müslim ile hakimiyet mücadelesine başlaması üzerine Büyük Sultanı Melikşah bölgeye merkezden valiler atamıştır.

Melikşah'ın bu uygulama ile aşağıdakilerden hangisini amaçladığı söylenebilir?

- A) Ülke bütünlüğünü korumak
- B) Türk dünyasına egemen olmak
- C) Türkler arasındaki anlaşmazlığı önlemek
- D) Devlet merkezini batı yönüne kaydırmak
- E) Bizans'a karşı savunma bloğu oluşturmak

5. Kanuni Sultan Süleyman döneminde Fransa'ya verilen kapitülasyonların ardından Sokullu Mehmet Paşa döneminde de Süveyş Kanalı Projesi gündeme gelmiştir.

Osmanlı Devleti'ndeki bu uygulamalarla aşağıdakilerden hangisinin amaçlandığı söylenemez?

- A) Ticari gelirlerdeki azalmayı önlemek
- B) Devletler arası barışa katkı sağlamak
- C) Ekonomik gelişmeyi sürdürmek
- D) Akdeniz ticaretini canlandırmak
- E) Doğu-Batı arasındaki stratejik önemi korumak

6. Osmanlı Devleti'nde 1718 Pasarofça Antlaşması ile batıda, 1746 Kasr-ı Şirin Antlaşması'yla da doğuda toprak kazanamayacağı görüşü ağırlık kazanmıştır.

Bu durumun, aşağıdakilerin hangisinden kaynaklanmış olduğu söylenebilir?

- A) Veraset sistemindeki değişiklikten
- B) Kurumlardaki yetersizlikten
- C) Dinî uygulamadaki farklılıktan
- D) Batı'daki mezhep çekişmelerinden
- E) Salyaneli illerdeki artıştan

7. XIX. yüzyıl sonları ve XX. yüzyıl başlarında Osmanlı Devleti'nin genel nüfusunda azalma olurken, Anadolu'daki nüfus gittikçe artmıştır.

Bu sonucun oluşmasında;

- I. kaybedilen yerlerden göçlerin olması,
- II. Osmanlı'nın hoşgörülü bir siyaset izlemesi,
- III. Müslümanların azınlıkları göçe zorlaması

durumlarından hangilerinin etkili olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) I, II ve III

8. Batılı devletler, 1876'da toplanan İstanbul Konferansı'nda Osmanlı Devleti'nden Bosna-Hersek ve Bulgaristan'daki bazı valilerin kendilerine danışılarak atanması isteğinde bulunmuşlardır.

Buna göre, Batılı devletlerin Osmanlı Devleti ile ilgili aşağıdakilerden hangisini amaçladıkları söylenebilir?

- A) İç işlerine karışmak
- B) Toprak bütünlüğünü korumak
- C) Demokratikleşmeye destek vermek
- D) Azınlık isyanlarını önlemek
- E) Ortak bir dış politika yürütmek

9. Mondros Ateşkes Antlaşması'ndan sonra Osmanlı yönetimi galip devletlerin etkisi altına girmiş ve millete karşı sorumluluklarını yerine getiremez olmuştur.

Bu gelişmenin;

- I. yöresel direniş hareketlerinin başlaması,
- II. halkın İstanbul Hükûmetine olan güvenini yitirmesi,
- III. İttihat ve Terakki Hükûmetinin kurulması

durumlarından hangilerine neden olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

10. I. TBMM'nin;

- I. olağanüstü yetkilere sahip olması,
- II. vatanın kurtuluşunu her şeyin üstünde tutması,
- III. üyelerinin halk tarafından seçilmesi

özelliklerinden hangileri "demokratik" bir meclis olduğuna kanıt gösterilebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I ve III

11. Mustafa Kemal'in 1930 yılında Ali Fethi Okyar başkanlığında Serbest Cumhuriyet Partisi'nin muhalefet partisi olarak kurulmasına destek vermesinde;

- I. 1929 ekonomik krizinin tek parti hükûmetine tepkileri artırması,
- II. tek parti hükûmetinin yeteri kadar denetlenememesi,
- III. Menemen Olayı'nın yaşanması

durumlarından hangileri etkili olmuştur?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I ve III

12. Kurtuluş Savaşı sırasında alınan kararlardan bazıları şunlardır:

- I. Kuvayımilliye'yi amil, millî iradeyi egemen kılmak esastır.
- II. Her ilden seçimle belirlenen üçer delegenin katılımı ile Sivas'ta ulusal bir kongre toplanacaktır.
- III. İstanbul Hükûmetinin görevini yerine getirememesi hâlinde amaç gerçekleştirmek için geçici bir hükûmet kurulacaktır.

Alınan bu kararlar, aşağıdakilerden hangisi ile ilişkilendirilemez?

- A) Milliyetçilik
- B) Federal devlet
- C) Yürütme gücü
- D) Ulusal egemenlik
- E) Ulusal bağımsızlık

13. İtilaf Devletleri'nin İstanbul'u işgal etmesi üzerine Temsil Heyeti adına Mustafa Kemal yayımladığı genelgeyle İstanbul ile haberleşmenin kesilmesini istemiş, ayrıca kıymetli kâğıt, para ve resmî evrakların İstanbul'a gönderilmesini durdurmuştur.

Buna göre;

- I. Anadolu'da yeni bir siyasi otoritenin doğduğu,
- II. Temsil Heyeti'nin İstanbul'u başkent olarak tanımadığı,
- III. Osmanlı borçları konusunda tartışmalar yaşandığı

yorumlarından hangileri yapılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

14. Türklerin Batı Cephesi'nde taarruz için hazırlık yaptığı günlerde Batılı güçlerin "Türkler taarruz edemez, etseler de başarılı olamazlar." şeklinde propagandaya yönelmeleri ile;

- I. Türklerde moral çöküntüsü yaşatma,
- II. Anadolu'daki çıkarlarını koruma,
- III. manda yanlılarının desteğini kaybetmeme

durumlarından hangilerini amaçladıkları söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

15. Cumhuriyet'in ilk yıllarında; 1926'da çıkarılan Medeni Kanun'la Türk kadını sosyal haklarına, 1930 ve 1934'te çıkarılan yasalarla da siyasi haklarına kavuşmuştur.

Bu düzenlemelerle ilgili olarak;

- I. inkılapların birbirini tamamlar özellikte olduğu,
- II. kadın - erkek eşitliği ilkesinin benimsendiği,
- III. çağdaş bir toplum yapısının amaçlandığı

yorumlarından hangileri yapılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

16. Mustafa Kemal, geniş tarım alanlarına sahip olan Türkiye'de, köylünün vergi yükünü hafifletmek ve tarımı geliştirmek amacıyla birtakım düzenlemeler yapılmasını sağlamıştır.

Aşağıdakilerden hagnisi bu düzenlemelerden biri değildir?

- A) Devlet üretme çiftliklerinin kurulması
- B) Kabotaj Yasası'nın çıkarılması
- C) Aşar vergisinin kaldırılması
- D) Toprağı olmayan köylüye toprak verilmesi
- E) Köylünün araç ve gereç açısından desteklenmesi

17. Cumhuriyetçiliğin amacına ulaşması öncelikle demokrasi kavramının yerleşmesine bağlıdır.

Buna göre, demokrasi'nin gelişmesinde;

- I. kadınlara siyasi hakların verilmesi,
- II. seçmen yaşının 22'den 18'e indirilmesi,
- III. askerlik yaşının 20 olarak belirlenmesi

durumlarından hangilerinin etkili olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

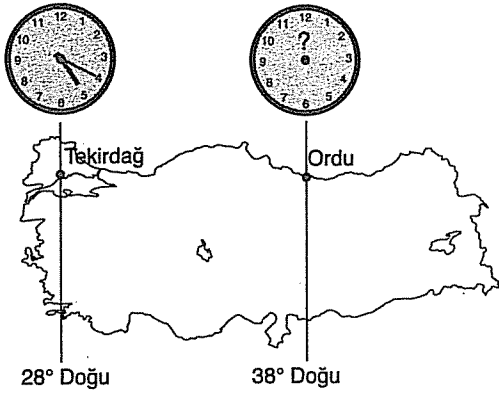
18. Bir araştırma grubundaki kişilerden birincisi Ege Bölgesi'nin yeryüzü şekillerini, ikincisi yer altı ve yer üstü sularını, üçüncüsü ise iklim özelliklerini araştırır.

Bu kişiler sırasıyla coğrafyanın hangi alt dallarından yararlanabilirler?

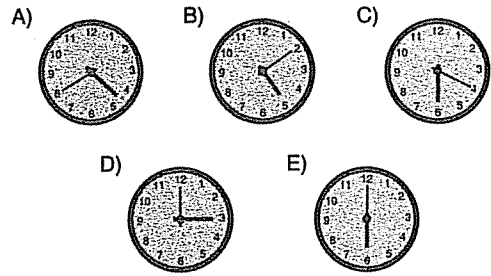
- A) Klimatoloji - Hidrografiya - Biyocoğrafya
- B) Jeoloji - Meteoroloji - Botanik
- C) Jeomorfoloji - Hidrografiya - Klimatoloji
- D) Hidrografiya - Klimatoloji - Jeomorfoloji
- E) Jeomorfoloji - Biyocoğrafya - Meteoroloji

19.

Yukarıdaki haritada gösterilen 28° Doğu Meridyeni'ndeki Tekirdağ'da 23 Eylül tarihinde güneş 05.20'de doğduğuna göre, 38° Doğu Meridyeni'ndeki Ordu'da kaçta batar?

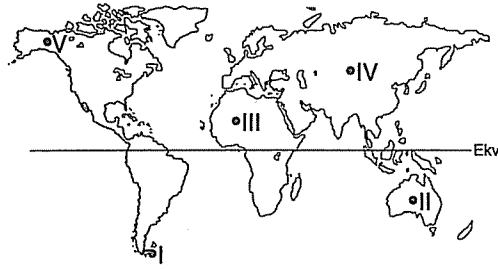
20. Dünya'nın eksenli etrafındaki hareketini batıdan doğuya doğru yaptığını;

- doğudaki yerlerin Güneş'i, batıdaki yerlerden daha önce görmesi,
- 30° ve 60° enlemlerinde dinamik kökenli basınç merkezlerinin oluşması,
- rüzgârların Kuzey Yarım Küre'de hareket yönünün sağına doğru sapması,
- gün içinde güneş ışınlarının düşme açısının değişmesi

sonuçlarından hangileri kanıtlar?

- A) Yalnız I B) Yalnız IV C) I ve III
D) II ve III E) III ve IV

21.

Güneş ışınlarının düşme açısı küçüldükçe atmosferdeki tutulma oranı artar.

Yukarıdaki haritada gösterilen merkezlerin hangisinde 21 Aralık tarihinde güneş ışınlarının tutulma oranı en fazla olur?

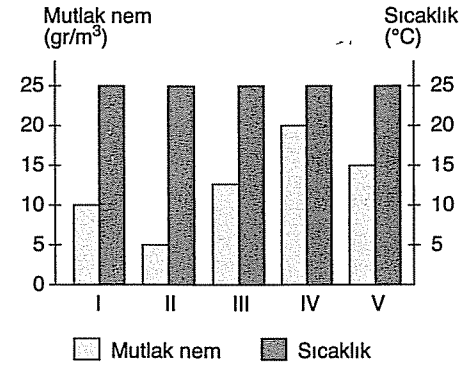
- A) I B) II C) III D) IV E) V

22. Atmosfer, kendini oluşturan gazların karışımı nedeniyle fiziksel ve kimyasal özelliklere göre katlara ayrılmıştır. Bu katlardan yeryüzüne en yakın olanı troposferdir.

Aşağıdakilerden hangisi en alt katman olan troposferin özelliklerinden biri değildir?

- A) Daha çok yerden yansıyan ışınlarla ısındığı için yükseldikçe sıcaklık azalır.
B) Hem yatay hem de dikey hava hareketleri görülür.
C) Kalınlığı Ekvator'dan kutaplara gidildikçe azalır.
D) Su buharının tamamı bu katmanda olduğundan meteorolojik olaylar gerçekleşir.
E) Güneşten gelen zararlı ışınların önemli bir bölümü bu katmanda tutulur.

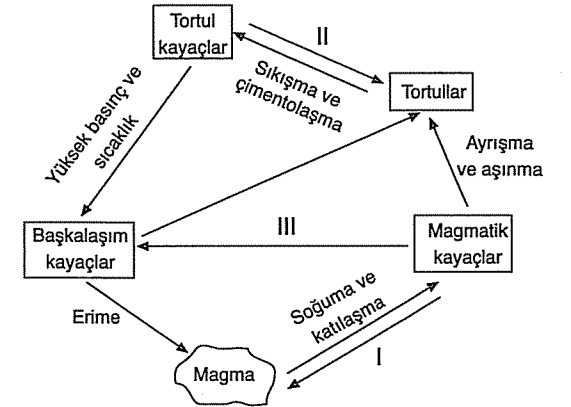
23. Bağıl nem, mutlak nem ile doğru orantılı, sıcaklık ile ters orantılı olarak değişir.

Yukarıdaki mutlak nem ve sıcaklık değerleri verilmiş beş hava kütesinden, hangisinin bağıl nem oranı en fazladır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

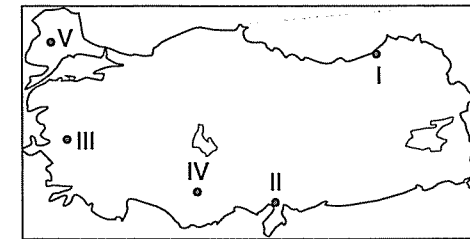
25. Aşağıda kayaç döngüsünün oluşum şeması gösterilmiştir.

Bu kayaç döngüsü incelendiğinde I, II ve III numaralı ok doğrultularına aşağıdakilerden hangisi getirilirse doğru olur?

I	II	III
A) Ayrışma ve aşınma	Erime	Sıkışma ve çimentolama
B) Sıkışma ve çimentolama	Ayrışma ve aşınma	Erime
C) Yüksek basınç ve sıcaklık	Sıkışma ve çimentolama	Ayrışma ve aşınma
D) Erime	Ayrışma ve aşınma	Yüksek basınç ve sıcaklık
E) Ayrışma ve aşınma	Yüksek sıcaklık ve basınç	Erime

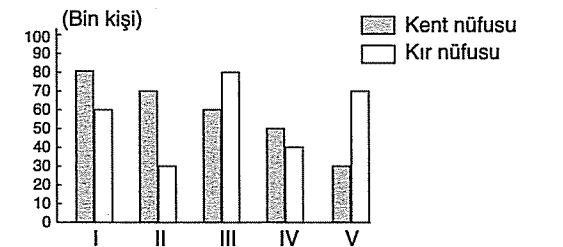
24. Fay hatlarının yaygın olduğu bölgelerde tektonik deprem olma olasılığı oldukça fazladır.

Buna göre, haritada numaralandırılmış bölgelerden hangisinde tektonik depremlerin görülme olasılığı daha fazladır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

26. Aşağıdaki grafikte bir ülkeye ait beş bölgenin kent ve kır nüfus oranları gösterilmiştir.

Kent-sanayi ilişkisi göz önüne alındığında, grafikte numaralanmış hangi bölgede sanayileşme en azdır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

27. I. Erken uyarı sistemlerinin kurulması

II. Toprakların nadasa bırakılması

III. Akarsu havzasında ağaçlandırma yapılması

Yukarıdakilerden hangileri sel ve taşkınlerden korunmak için alınması gereken önlemlerden biri değildir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

28. Bir grup coğrafya öğrencisi bölüm bitirme tezi olarak seçtikleri Marmara Bölgesi'nin özellikleriyle ilgili bazı saptamalarda bulunmuşlardır.

Bu çalışmalar sonucunda ortaya çıkan aşağıdaki saptamalardan hangisi yer şekillerinin sade olmasıyla açıklanamaz?

- A) Tarım toprakları oranının fazla olması
B) Akarsuların enerji potansiyelinin düşük olması
C) Kaplıcaların yaygın olarak bulunması
D) Tarımda makine kullanımının yaygın olması
E) Karayolu yapım maliyetinin düşük olması

29. Karalar ve denizler farklı ısınma özelliklerine sahiptir. Karalar denizlere göre daha çabuk ısınır ve soğurlar.

Bu duruma bağlı olarak karasal bölgelerde aşağıdaki özelliklerden hangisinin ortaya çıktığı söylenemez?

- A) Yaz mevsiminin denizel bölgelere göre daha sıcak geçtiği
B) Mevsimlik basınç farklarının fazla olduğu
C) Karadan esen rüzgârların yazın sıcak, kışın soğuk etki yaptığı
D) Doğal bitki örtüsünün, gür olduğu
E) Günlük sıcaklık değişimlerinin fazla olduğu

30. İnsanlar ilk çağlardan beri çeşitli şekillerde uzak yerlerdekiyle haberleşerek iletişim kurmuşlardır.

Buna göre;

- I. güvercin,
II. mektup,
III. telgraf,
IV. telefon,
V. internet

haberleşme unsurlarından hangisi daha hızlıdır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

31. • Nüfusun yoğun olduğu
• Sanayisinin geliştiği
• Limanların fazla olduğu
• Ticaretin geliştiği

bölge aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İstanbul çevresi B) Adana yöresi
C) Muğla yöresi D) Antalya yöresi
E) Rize yöresi

32. Thomas More'a göre; tek kurtuluş yolu mülkiyeti ortadan kaldırmaktır. Özel mülkiyetin olduğu yerde eşitlik değil zulüm vardır. Sosyal adaleti sağlamanın tek yolu özel mülkiyeti ortadan kaldırarak dünya nimetlerini herkesin eşitçe paylaşmasını sağlamaktır.

Bu açıklama felsefenin hangi alanına ait olabilir?

- A) Varlık felsefesi
B) Bilgi felsefesi
C) Ahlak felsefesi
D) Sanat felsefesi
E) Siyaset felsefesi

33. Güneşin batması "bir olaydır" veya "evren içerisinde güneşin konumunun merkezi oluşu" bir doğrudur. Bu olgular coğrafyacıların ve gök bilimcilerin uğraştığı konulardır. Filozof ise bunlardan farklı olarak olgunun kendisine ilişkin soru sorar. Nemrut'ta güneşin batışının güzel olup olmadığıyla felsefe ilgilenmez. Filozofun aradığı güzelin kendisinin ne olduğudur.

Buna göre, bir felsefi problemin temel özelliği aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Genel ve öze ilişkin olanla ilgilenmesi
B) Kuşkucu ve sorgulayıcı olması
C) Evrensel olması
D) İdeal olanı araştırması
E) Nesnel sonuçlara ulaşması

34. Varoluşçuluğun temsilcilerinden J. P. Sartre'a göre, insanların ahlaklı olmaları pişmanlıklarından kurtulmaları ile mümkündür.

Buna göre insanın varoluşunu sürdürebilmesi aşağıdakilerden hangisine bağlıdır?

- A) Geleneklere uygun bir yaşam biçimine
B) Başkalarının davranışları örnek almaya
C) Kendisinin ve başkalarının özgürlüklerinin bilinciyle yaşamaya
D) Gereksinimlerini en aza indirmeye
E) Evrensel ahlak yasasına boyun eğmeye

35. Bakunin, Proudhon, Kropotkin gibi düşünürler insanların "kişi" olmasını engelleyen başta devlet olmak üzere her türlü üst siyasi kurumu ortadan kaldırmayı amaçlar. Onlara göre, insanlar özgürlüklerini kısıtlayan bu gibi kurumlar olmadan da adil ve uyumlu bir biçimde yaşayabilirler.

Bu parçadan hareketle anarşist filozoflar için aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Toplumsal kuralların insanın özüne aykırı olduğunu düşünürler.
B) Bütün insanlar için her zaman ve her yerde geçerli kuralların olabileceğini varsayarlar.
C) İnsanların kurallarla denetim altına alınmasını kaçınılmaz bir zorunluluk olarak görürler.
D) İnsanlarca ortaya konan her türlü kültür ürününü reddederler.
E) İnsan doğasına uygun bir devlet biçimi önerirler.

36. Doğa filozofları doğa hakkındaki düşüncelerini değiştirselerdi, doğa hiçbir biçimde bundan etkilenmezdi. Oysa Kant ödev ahlakı öğretisini değiştirse ve ödevi aykırı davranısaydı, ödevin hiçbir değeri kalmazdı.

Buna göre ahlak ilkelerinin gerçekliği aşağıdakilerden hangisine bağlıdır?

- A) Kendi içinde tutarlı olmasına
B) Kuramsal açıklamalara dayandırılmasına
C) Bilimsel olarak doğrulanabilmesine
D) Yaşama geçirilmesine
E) Akılla temellendirilmesine

37. Sofistler evrensel doğruları reddederlerken bireysel doğruları kabul ederler. Onlara göre; herkes için geçerli mutlak doğrular yoktur. Bu nedenle sofistler relativist filozoflardır.

Buna göre aşağıdaki görüşlerden hangisi sofist bir filozofa ait olabilir?

- A) Var olmak algılanıyor olmaktır.
B) İnsan her şeyin ölçüsüdür.
C) Doğru bilgi öze ilişkin bilgisidir.
D) Bilgilerimizin kaynağı sezgilerdir.
E) Gerçekte var olan her şey akılla kavranabilir.

39. Kuduz aşısını bulan Pasteur şöyle der: "Ön yargılarımlı ve inançlarımı vestiyere palto asar gibi dışarıda bırakarak laboratuvarıma giriyorum, çıkarken tekrar sırtıma alıyorum."

Pasteur bu cümlesiyle bilimin hangi özelliğinin önemini vurgulamaktadır?

- A) Birikimsel olmasının
B) Sistemli ve tutarlı olmasının
C) Nesnel olmasının
D) Sorgulayıcı olmasının
E) Rasyonel olmasının

38. İnsan, kendine dair bilgileri gözlem yoluyla elde edemez. Çünkü gözlem, gözlenen ile gözlemleyen; bilen ile bilinen arasında bir bağın varlığı anlamına gelir. Aralarında ikilik, farklılık vardır. Gözlenen bir şey gözlemci ile hiçbir özdeşlik taşımaz. Bütün güçlük buradadır. Ne kadar önemli olursa olsun bunu gözleme dayalı bir bilim göz ardı edebilir.

Bu parçaya göre aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Gözlemci ile gözlenen arasında hiçbir özdeşlik yoktur.
B) Gözlemde bilen ve bilinen vardır.
C) Kişinin kendine dair gözlemleri yanlıdır.
D) Gözlemdeki taraflar birbirinden farklıdır.
E) İnsan gözlem yoluyla kendi hakkında bilgi elde edemez.

40. Estetik tavrı pratik kaygılardan farklı olarak, güzeli güzel olarak algılayan tavidir. Sanatçının bir durum karşısında duyduğu estetik haz ve duyguyu ifade etmek için takındığı tavrı ve yöntemin özgünlüğü ve biricikliği sonucu sanat eseri veya estetik nesne ortaya çıkar. Bu nedenle, her estetik tavrı, sanatçıya ait öznel bir tavrı ve yöntemdir. Estetik tavrın ve yöntemin orijinalliği, eseri de orijinal yapmaktadır.

Bu parçaya dayanarak aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Sanat eseri, sanatçının gerçekliği taklit etmesiyle ortaya çıkan üründür.
B) Estetik tavrı, nesnel bakış açısıyla ortaya çıkar.
C) Sanat eseri pratik fayda düşünülmeden üretilen nesnedir.
D) Sanat eserini özgün ve biricik yapan onu yapanın estetik tavrıdır.
E) Sanatçı, yapıtında insanı ve yaşamı yansıtır.

DOĞRU SEÇENEKLER

Deneme 1

1. D	2. C	3. B	4. E	5. A	6. D	7. A	8. C	9. B	10. A	11. B	12. D	13. D	14. E	15. E
16. A	17. D	18. C	19. E	20. A	21. E	22. C	23. A	24. B	25. B	26. C	27. B	28. D	29. D	30. E
31. A	32. B	33. A	34. D	35. E	36. E	37. A	38. A	39. B	40. C					

Deneme 2

1. B	2. D	3. E	4. D	5. A	6. B	7. D	8. E	9. C	10. B	11. C	12. A	13. D	14. E	15. C
16. A	17. D	18. C	19. D	20. A	21. B	22. C	23. C	24. E	25. B	26. C	27. E	28. B	29. D	30. A
31. A	32. A	33. E	34. A	35. C	36. C	37. E	38. B	39. A	40. A					

Deneme 3

1. C	2. B	3. B	4. A	5. D	6. A	7. E	8. D	9. C	10. D	11. B	12. A	13. C	14. C	15. E
16. D	17. A	18. D	19. C	20. A	21. C	22. D	23. B	24. A	25. B	26. E	27. A	28. B	29. E	30. E
31. D	32. B	33. D	34. A	35. B	36. D	37. C	38. D	39. C	40. E					

Deneme 4

1. C	2. A	3. A	4. D	5. B	6. E	7. C	8. D	9. A	10. B	11. C	12. E	13. B	14. E	15. D
16. D	17. E	18. A	19. C	20. B	21. A	22. B	23. E	24. A	25. D	26. D	27. B	28. D	29. D	30. B
31. C	32. C	33. C	34. C	35. E	36. E	37. B	38. A	39. D	40. A					

Deneme 5

1. B	2. A	3. C	4. E	5. D	6. E	7. B	8. C	9. D	10. B	11. C	12. A	13. D	14. D	15. C
16. E	17. A	18. C	19. D	20. C	21. B	22. A	23. D	24. B	25. E	26. A	27. A	28. B	29. E	30. D
31. D	32. A	33. E	34. B	35. E	36. C	37. B	38. E	39. A	40. A					

Deneme 6

1. B	2. E	3. A	4. E	5. D	6. B	7. B	8. D	9. A	10. A	11. C	12. D	13. E	14. C	15. E
16. C	17. A	18. A	19. E	20. B	21. E	22. E	23. C	24. D	25. B	26. C	27. B	28. A	29. C	30. E
31. B	32. E	33. D	34. A	35. D	36. D	37. C	38. E	39. B	40. C					

Deneme 7

1. C	2. A	3. E	4. E	5. D	6. D	7. B	8. E	9. D	10. A	11. E	12. D	13. C	14. C	15. A
16. E	17. B	18. B	19. A	20. C	21. C	22. E	23. E	24. B	25. B	26. A	27. D	28. B	29. B	30. A
31. B	32. B	33. B	34. A	35. D	36. D	37. A	38. B	39. D	40. D					

Deneme 8														
1. A	2. B	3. D	4. C	5. A	6. E	7. D	8. B	9. A	10. E	11. C	12. D	13. C	14. D	15. E
16. C	17. D	18. D	19. A	20. D	21. C	22. B	23. A	24. B	25. E	26. B	27. A	28. D	29. E	30. E
31. B	32. C	33. A	34. D	35. D	36. A	37. A	38. E	39. E	40. C					

Deneme 9														
1. D	2. C	3. A	4. B	5. E	6. A	7. B	8. E	9. C	10. D	11. B	12. D	13. C	14. B	15. E
16. A	17. D	18. B	19. D	20. B	21. E	22. C	23. A	24. E	25. C	26. D	27. C	28. B	29. B	30. C
31. A	32. E	33. E	34. A	35. D	36. D	37. B	38. C	39. B	40. A					

Deneme 10														
1. B	2. C	3. E	4. D	5. D	6. A	7. E	8. B	9. C	10. D	11. E	12. A	13. A	14. B	15. A
16. E	17. B	18. A	19. E	20. B	21. E	22. D	23. A	24. C	25. A	26. D	27. C	28. A	29. B	30. C
31. D	32. D	33. C	34. D	35. C	36. C	37. E	38. E	39. E	40. E					

Deneme 11														
1. D	2. D	3. A	4. C	5. C	6. B	7. C	8. B	9. A	10. E	11. D	12. A	13. B	14. E	15. E
16. A	17. A	18. C	19. A	20. D	21. C	22. A	23. A	24. D	25. D	26. B	27. C	28. C	29. E	30. D
31. B	32. E	33. C	34. D	35. B	36. A	37. E	38. E	39. D	40. C					

Deneme 12														
1. B	2. C	3. B	4. D	5. E	6. D	7. B	8. A	9. D	10. C	11. A	12. E	13. A	14. D	15. B
16. E	17. E	18. D	19. C	20. A	21. B	22. C	23. A	24. E	25. D	26. A	27. C	28. D	29. D	30. E
31. E	32. D	33. B	34. E	35. A	36. C	37. E	38. A	39. A	40. B					

Deneme 13														
1. D	2. C	3. A	4. E	5. C	6. B	7. E	8. E	9. C	10. D	11. A	12. D	13. B	14. A	15. C
16. B	17. A	18. E	19. E	20. C	21. A	22. C	23. A	24. B	25. A	26. A	27. C	28. D	29. E	30. A
31. A	32. A	33. B	34. B	35. D	36. E	37. C	38. B	39. E	40. E					

Deneme 14														
1. C	2. D	3. A	4. B	5. E	6. C	7. A	8. D	9. B	10. C	11. E	12. C	13. D	14. A	15. E
16. B	17. E	18. B	19. D	20. C	21. E	22. D	23. A	24. E	25. C	26. B	27. D	28. E	29. D	30. C
31. B	32. C	33. A	34. D	35. C	36. B	37. A	38. C	39. A	40. A					

Deneme 15														
1. C	2. D	3. B	4. A	5. C	6. B	7. B	8. A	9. C	10. E	11. A	12. C	13. E	14. B	15. D
16. D	17. D	18. D	19. A	20. C	21. B	22. C	23. A	24. D	25. D	26. A	27. E	28. C	29. C	30. A
31. C	32. B	33. D	34. D	35. E	36. A	37. B	38. E	39. B	40. E					

Deneme 16														
1. D	2. D	3. B	4. C	5. C	6. E	7. E	8. B	9. B	10. E	11. E	12. C	13. E	14. A	15. E
16. C	17. C	18. D	19. D	20. A	21. E	22. C	23. A	24. D	25. B	26. C	27. E	28. C	29. B	30. A
31. A	32. E	33. A	34. C	35. A	36. D	37. B	38. B	39. A	40. A					

Deneme 17														
1. E	2. C	3. D	4. C	5. E	6. B	7. B	8. E	9. A	10. A	11. A	12. E	13. D	14. B	15. C
16. D	17. A	18. C	19. B	20. E	21. E	22. A	23. E	24. D	25. C	26. A	27. C	28. B	29. A	30. B
31. B	32. A	33. B	34. D	35. E	36. B	37. C	38. A	39. E	40. B					

Deneme 18														
1. A	2. C	3. B	4. A	5. C	6. C	7. D	8. B	9. C	10. D	11. D	12. E	13. D	14. E	15. A
16. A	17. E	18. E	19. A	20. C	21. C	22. B	23. A	24. C	25. C	26. E	27. E	28. D	29. D	30. C
31. D	32. A	33. D	34. A	35. D	36. C	37. E	38. B	39. E	40. B					

Deneme 19														
1. D	2. E	3. A	4. D	5. A	6. C	7. C	8. B	9. B	10. E	11. B	12. B	13. A	14. B	15. D
16. E	17. E	18. C	19. D	20. C	21. E	22. B	23. B	24. E	25. A	26. B	27. A	28. C	29. C	30. E
31. C	32. B	33. B	34. D	35. C	36. A	37. D	38. C	39. E	40. B					

Deneme 20														
1. D	2. B	3. A	4. C	5. D	6. D	7. A	8. E	9. E	10. D	11. A	12. B	13. C	14. B	15. C
16. A	17. C	18. E	19. C	20. D	21. E	22. A	23. A	24. B	25. A	26. A	27. B	28. E	29. A	30. A
31. C	32. B	33. D	34. A	35. C	36. D	37. C	38. E	39. A	40. B					

Deneme 21														
1. A	2. A	3. C	4. E	5. B	6. E	7. B	8. E	9. A	10. D	11. C	12. E	13. D	14. D	15. A
16. C	17. D	18. A	19. B	20. A	21. D	22. A	23. B	24. B	25. C	26. D	27. B	28. D	29. A	30. D
31. B	32. A	33. E	34. B	35. D	36. E	37. C	38. C	39. A	40. B					

Deneme 22														
1. D	2. E	3. D	4. C	5. D	6. D	7. C	8. C	9. E	10. C	11. E	12. A	13. B	14. C	15. E
16. A	17. A	18. A	19. D	20. D	21. B	22. A	23. D	24. C	25. A	26. A	27. B	28. E	29. C	30. B
31. E	32. B	33. C	34. E	35. D	36. B	37. C	38. A	39. A	40. B					

Deneme 23														
1. B	2. D	3. E	4. D	5. C	6. C	7. D	8. A	9. B	10. E	11. A	12. C	13. A	14. E	15. B
16. B	17. A	18. C	19. A	20. A	21. B	22. C	23. C	24. D	25. E	26. A	27. D	28. D	29. D	30. B
31. E	32. E	33. B	34. D	35. A	36. B	37. C	38. D	39. E	40. C					

Deneme 24

1. B	2. E	3. E	4. A	5. D	6. E	7. B	8. D	9. E	10. D	11. A	12. E	13. D	14. E	15. C
16. A	17. E	18. A	19. D	20. E	21. E	22. A	23. B	24. A	25. B	26. A	27. D	28. B	29. B	30. B
31. D	32. E	33. D	34. B	35. C	36. B	37. A	38. B	39. C	40. D					

Deneme 25

1. D	2. C	3. D	4. B	5. A	6. C	7. C	8. D	9. A	10. B	11. D	12. B	13. D	14. B	15. C
16. E	17. E	18. D	19. D	20. A	21. B	22. A	23. B	24. A	25. D	26. A	27. E	28. D	29. E	30. D
31. C	32. C	33. C	34. E	35. A	36. B	37. A	38. D	39. B	40. E					

Deneme 26

1. C	2. C	3. A	4. B	5. C	6. B	7. A	8. E	9. E	10. A	11. B	12. B	13. A	14. A	15. E
16. C	17. E	18. A	19. B	20. D	21. B	22. C	23. C	24. E	25. E	26. B	27. A	28. A	29. C	30. B
31. D	32. B	33. C	34. C	35. D	36. B	37. D	38. B	39. C	40. B					

Deneme 27

1. E	2. E	3. C	4. E	5. A	6. D	7. E	8. C	9. C	10. B	11. B	12. E	13. A	14. C	15. E
16. C	17. A	18. B	19. C	20. A	21. C	22. A	23. E	24. D	25. A	26. D	27. C	28. C	29. C	30. B
31. E	32. E	33. E	34. C	35. D	36. A	37. C	38. D	39. B	40. D					

Deneme 28

1. D	2. A	3. A	4. C	5. B	6. C	7. E	8. C	9. B	10. A	11. D	12. D	13. C	14. E	15. A
16. B	17. D	18. B	19. B	20. A	21. C	22. E	23. D	24. E	25. C	26. D	27. B	28. C	29. A	30. A
31. A	32. A	33. B	34. D	35. E	36. B	37. E	38. C	39. A	40. D					

Deneme 29

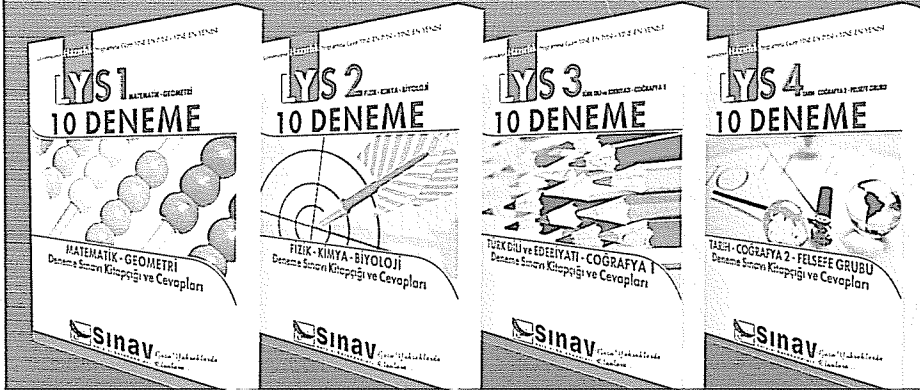
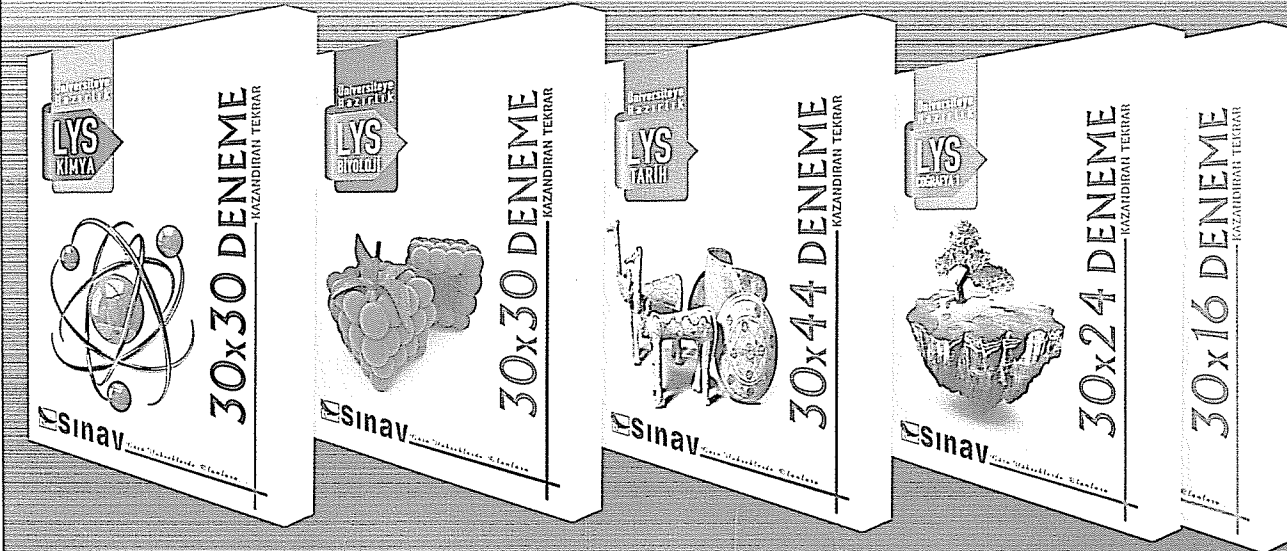
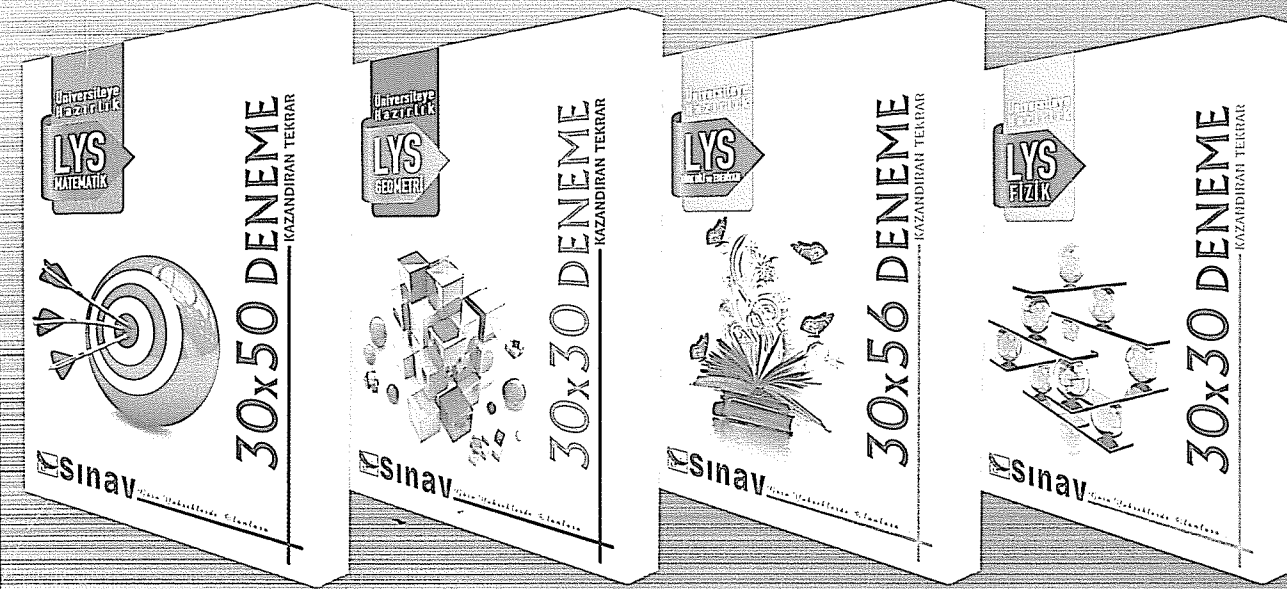
1. B	2. A	3. D	4. E	5. B	6. C	7. B	8. E	9. E	10. D	11. E	12. E	13. A	14. C	15. C
16. B	17. D	18. B	19. B	20. A	21. C	22. B	23. B	24. E	25. D	26. E	27. C	28. D	29. A	30. B
31. B	32. A	33. B	34. E	35. E	36. A	37. D	38. D	39. E	40. C					

Deneme 30

1. B	2. D	3. D	4. A	5. B	6. B	7. A	8. A	9. C	10. C	11. D	12. B	13. D	14. E	15. E
16. B	17. D	18. C	19. A	20. C	21. E	22. E	23. D	24. C	25. D	26. E	27. B	28. C	29. D	30. E
31. A	32. E	33. A	34. C	35. A	36. D	37. B	38. C	39. C	40. D					

Sınav

LYS'DE KAZANDIRAN TEKRAR

TÜM
KİTAPÇILARDA